

รูปแบบการจัดกิจกรรมการรับน้องอย่างสร้างสรรค์ภายในมหาวิทยาลัย
กรณีศึกษาคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

The Creative Model for Freshmen Welcoming Activities in
University: Case Study the Faculty of Mass Communication
Technology, Rajamangala University of Technology Phra Nakhon

อัญชุลี วงษ์บุญงาม

งานวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนจากงบประมาณเงินรายได้ (วิจัยสถาบัน)
ประจำปีงบประมาณ 2563
คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

The Creative Model for Freshmen Welcoming
Activities in University: Case Study the Faculty of
Mass Communication Technology, Rajamangala
University of Technology Phra Nakhon

Anchulee Wongboonngam

This Research was funded by Rajamangala University of Technology
Phra Nakhon, Fiscal Year 2020

ชื่อเรื่อง : รูปแบบการจัดกิจกรรมการรับน้องอย่างสร้างสรรค์ภายในมหาวิทยาลัย กรณีศึกษาคณะ
เทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ผู้วิจัย : อัญชุลี วงษ์บุญงาม

พ.ศ. : 2563

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (Depth Interview) สุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) ผู้วิจัยกำหนดกลุ่มที่มีความเกี่ยวข้องกับสัมพันธ์กับกิจกรรมการรับน้องของคณะ จำนวนทั้งสิ้น 40 คน ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. กลุ่มนักศึกษาที่เป็นผู้จัดกิจกรรมรับน้องไม่มีแผนประเมินความเสี่ยงอย่างเป็นทางการแต่มีแผนปฏิบัติงานอย่างง่าย นอกเหนือจากกิจกรรมรับน้องปี 1 แล้วทุกสาขายังมีกิจกรรมการรับน้องปี 2 เข้าสาขาด้วย โดยสาขาวิชาเทคโนโลยีการโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง (RT) เพียงสาขาเดียวที่ยังคงมีระบบ SOTUS แฝงอยู่

2. กลุ่มนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2563 ต้องการเข้าร่วมกิจกรรมรับน้องเพราะต้องการสร้างความรู้จัก ความสนิทสนมกับเพื่อนและรุ่นพี่ รวมถึงต้องการที่ปรึกษาทั้งเรื่องการเรียนและชีวิตในมหาวิทยาลัย โดยเข้าใจเรื่องสิทธิส่วนบุคคลและรู้วิธีป้องกันตนเองให้ปลอดภัยจากกิจกรรมรับน้องที่ไม่สร้างสรรค์ รูปแบบการรับน้องที่นักศึกษาปีที่ 1 คิดว่าเหมาะสมคือ กีฬาภายในคณะ กิจกรรมสร้างสรรค์ที่ไม่เครียดมาก กิจกรรมที่แทรกความรู้ด้านวิชาชีพ กิจกรรมสันตนาการ ร้องเพลง และเล่นเกม

3. กิจกรรมรับน้องอย่างสร้างสรรค์ของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชนกลุ่มอาจารย์และเจ้าหน้าที่ รวมถึงกลุ่มบุคคลภายนอกคิดว่าควรจัดกิจกรรมสันตนาการและฐานกิจกรรม กิจกรรมวิชาชีพที่มีประโยชน์ต่อชุมชน กิจกรรมกีฬา และกิจกรรมบำเพ็ญสาธารณประโยชน์เพื่อสร้างภาพลักษณ์ด้านวิชาชีพ

Title : The Creative Model for Freshmen Welcoming Activities in University:
Case Study the Faculty of Mass Communication Technology, Rajamangala
University of Technology Phra Nakhon
Researcher : Anchulee Wongboonngam
Year : 2020

ABSTRACT

This research applied the qualitative research methodology which used in-depth interviews. A purposive sampling was selected to find 40 people who related to the activities.

The results of the research are as follows:

1. Students who organized the freshmen welcoming activities did not have a risk assessment plan. They had only simple action plan. There were not only freshmen welcoming activities, but also welcoming activities for sophomore entering to their majors. Senior students only from the Technology in radio and television program (RT) appeared to have SOTUS system behind.

2. The freshmen, academic year 2020, wanted to participate in the activities because they want to make friends and want to be familiar with senior friends. Freshmen also wanted sophomore guide them about their studies and university lives. Freshmen understood their rights and knew how to protect themselves from uncreative activities. They thought that appropriate activities such as faculty sports, career guidance activities, recreational activities, singing and games.

3. Faculty members, staffs of the Faculty of Mass Communication Technology and outsiders expected that the creative model for freshmen welcoming activities should organize sport games, recreational activities. Professional activities should be benefit to the communities and public service activities should build good image of the profession.

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยเรื่อง “รูปแบบการจัดกิจกรรมการรับน้องอย่างสร้างสรรค์ภายในมหาวิทยาลัย กรณีศึกษาคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร” ในครั้งนี้สำเร็จ ลุล่วงด้วยดีด้วยความกรุณาจากท่านรองศาสตราจารย์สุภัทรา โกไศยกานนท์ อธิการบดีมหาวิทยาลัย เทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ที่ให้การสนับสนุนคณาจารย์ในการทำวิจัยเพื่อพัฒนาตนเองและ หน่วยงาน นอกจากนี้ยังได้กำหนดนโยบายด้านการพัฒนางานวิจัยของมหาวิทยาลัยไว้อย่างชัดเจน ตลอดจนเป็นกำลังใจให้นักวิจัยทุกคน ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

การทำวิจัยเรื่องนี้ ผู้วิจัยได้รับความกรุณาจากท่านผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อาทิมา แป้น ัญญานนท์ ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรมของนักศึกษา จาก มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ที่ให้คำแนะนำและพิจารณาตรวจสอบความ ถูกต้องของเนื้อหา ข้อคำถามและความเหมาะสมของคำถามในการสัมภาษณ์เชิงลึกก่อนนำไปใช้เก็บ ข้อมูล ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง และขอขอบคุณนักศึกษาคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน ผู้ปกครอง คณาจารย์และเจ้าหน้าที่ทุกท่านที่ให้ความร่วมมือให้สัมภาษณ์ในครั้งนี้

นอกจากนี้ผู้วิจัยต้องขอขอบคุณบุคคลภายนอก ศิษย์เก่าและสื่อมวลชนที่ให้ความอนุเคราะห์ ให้สัมภาษณ์และแนะนำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อนักศึกษาและสังคม รวมถึงกิจกรรมที่สามารถ สร้างภาพลักษณ์ที่ดีของคณะและมหาวิทยาลัยจนผู้วิจัยได้ข้อมูลครบตามที่กำหนดไว้ ซึ่งข้อมูลทั้งหมด ล้วนเป็นประโยชน์ยิ่งต่อการวิจัยครั้งนี้

ผู้วิจัย

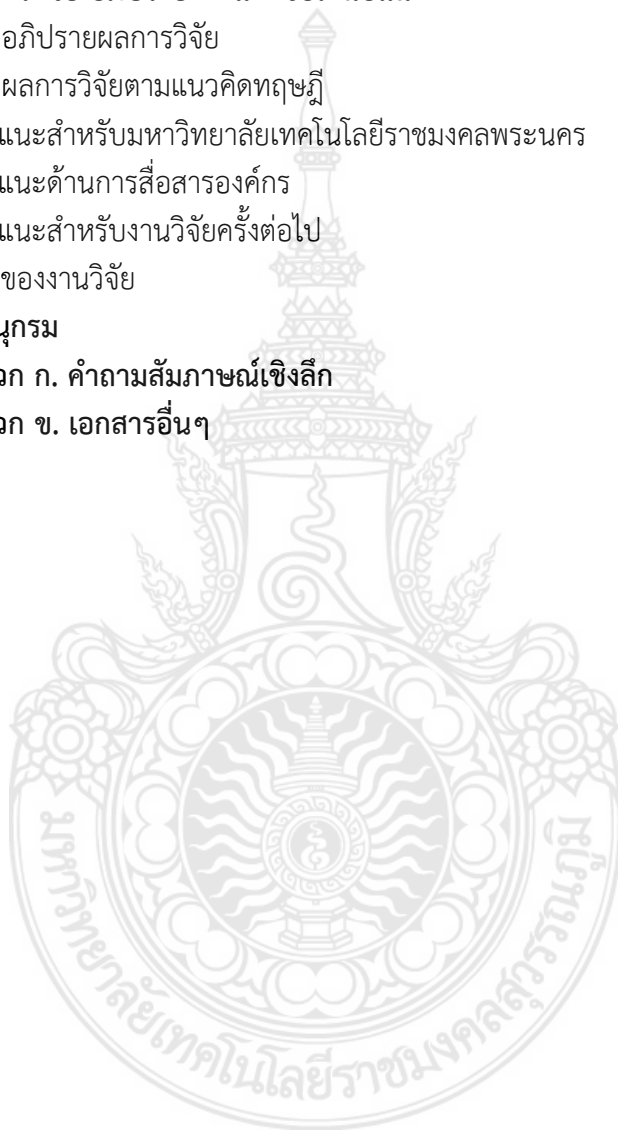
สิงหาคม 2563

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	(1)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	(2)
กิตติกรรมประกาศ	(3)
สารบัญตาราง	(6)
สารบัญภาพ	(7)
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	6
คำถามนำวิจัย	6
ขอบเขตของการวิจัย	6
กรอบแนวคิดในการวิจัย	6
วิธีดำเนินการวิจัย	7
ผลที่คาดว่าจะได้รับ	7
นิยามศัพท์	7
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
แนวคิดการศึกษากับการพัฒนาสังคม	10
แนวคิดเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมสหนาการ	12
แนวคิดการสื่อสารในภาวะวิกฤต	17
แนวคิดเกี่ยวกับภาพลักษณ์	24
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	29
บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย	32
กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย	32
เครื่องมือในการวิจัย	33
การทดสอบเครื่องมือในการวิจัย	37
การเก็บรวบรวมข้อมูล	37
การวิเคราะห์ข้อมูล	37
บทที่ 4 ผลการวิจัย	38
ผลการสัมภาษณ์เชิงลึก กลุ่มที่ 1 นักศึกษาปัจจุบันที่เป็นผู้จัดกิจกรรมรับน้อง	38
ผลการสัมภาษณ์เชิงลึก กลุ่มที่ 2 นักศึกษาปัจจุบันชั้นปีที่ 1	43
ผลการสัมภาษณ์เชิงลึก กลุ่มที่ 3 อาจารย์และเจ้าหน้าที่ผู้ควบคุมกิจกรรมรับน้อง	46
ผลการสัมภาษณ์เชิงลึก กลุ่มที่ 4 ผู้ปกครองนักศึกษา	52
ผลการสัมภาษณ์เชิงลึก กลุ่มที่ 5 บุคลากรภายนอกภาคราชการ	53
ผลการสัมภาษณ์เชิงลึก กลุ่มที่ 6 บุคลากรภายนอกภาคเอกชน	56

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ผลการสัมภาษณ์เชิงลึก กลุ่มที่ 7 สื่อมวลชน	59
ผลการสัมภาษณ์เชิงลึก กลุ่มที่ 8 ศิษย์เก่า	69
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	76
สรุปและอภิปรายผลการวิจัย	77
อภิปรายผลการวิจัยตามแนวคิดทฤษฎี	85
ข้อเสนอแนะสำหรับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร	91
ข้อเสนอแนะด้านการสื่อสารองค์กร	92
ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยครั้งต่อไป	93
ข้อจำกัดของงานวิจัย	94
บรรณานุกรม	95
ภาคผนวก ก. คำถามสัมภาษณ์เชิงลึก	103
ภาคผนวก ข. เอกสารอื่นๆ	104

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 คำถามสำหรับกลุ่ม 1.กลุ่มนักศึกษาปัจจุบันที่เป็นผู้จัดกิจกรรมรับน้อง	33
ตารางที่ 2 คำถามสำหรับกลุ่ม 2.กลุ่มนักศึกษาปัจจุบันชั้นปีที่ 1	34
ตารางที่ 3 คำถามสำหรับกลุ่ม 3.กลุ่มอาจารย์และเจ้าหน้าที่ผู้ควบคุมกิจกรรมรับน้อง	35
ตารางที่ 4 คำถามสำหรับกลุ่ม 4.กลุ่มผู้ปกครองนักศึกษา	35

สารบัญภาพ

ภาพที่ 1 แสดงกระบวนการพัฒนานุชนูญและสังคม

หน้า

11

บทที่ 1

บทนำ

1.ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จากข้อมูลของ World Economic Forum (WEF) The Global Competitiveness report 2019 ได้จัดอันดับสมรรถนะการแข่งขันของแต่ละประเทศจากทั้งหมด 141 ประเทศ โดยประเทศไทยถูกจัดอันดับอยู่ลำดับที่ 40 โลก (ได้ 68 คะแนนจาก 100 คะแนน) สำหรับข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับทางด้านการศึกษาสองประเด็นหลักคือ ทุนทางทรัพยากรมนุษย์ของไทยด้านสุขภาพนั้นอยู่อันดับที่ 38 ของโลก (ได้ 89 คะแนนจาก 100 คะแนน) ด้านทักษะของคนอยู่อันดับที่ 73 ของโลก (ได้ 62 คะแนนจาก 100 คะแนน) โดยทักษะของบัณฑิตจบใหม่อยู่อันดับที่ 79 ทักษะทางดิจิทัลอยู่อันดับที่ 66 พนักงานที่มีทักษะอยู่อันดับที่ 86 และทักษะการคิดวิเคราะห์อยู่อันดับที่ 89 นอกจากนี้ความสามารถในการสร้างนวัตกรรมใหม่ๆ ของไทยอยู่อันดับที่ 50 ของโลก (ได้ 44 คะแนนจาก 100 คะแนน) (Schwab, 2019: 550-553, Internet) ซึ่งข้อมูลดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่าประเทศไทยควรพัฒนาระบบการศึกษาเพื่อผลิตบัณฑิตที่มีสมรรถนะการแข่งขันในระดับสากลโดยเฉพาะอย่างยิ่งทักษะการทำงานและการสร้างสรรค์นวัตกรรม

สำหรับประเทศไทยได้มีการออกพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งมีกระบวนการพัฒนาสอดคล้องกับการออกกฎหมายก่อนข้างสมบูรณ กล่าวคือมีกระบวนการจัดทำตั้งอยู่บนพื้นฐานของการวิจัย และให้ผู้เชี่ยวชาญด้านต่างๆ เข้ามามีส่วนร่วม ตลอดจนได้จัดทำประชาพิจารณ์ (Public hearing) อย่างกว้างขวาง และขั้นตอนสุดท้าย คือ การพิจารณาอย่างรอบคอบของฝ่ายนิติบัญญัติ โดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มีสาระสำคัญครอบคลุม 10 ประเด็นหลัก คือ ด้านปรัชญา เป้าหมายและจุดมุ่งหมายการศึกษา หลักการจัดการศึกษาสิทธิและหน้าที่ทางการศึกษา รูปแบบการจัดการศึกษา แนวการจัดการศึกษา การบริหารและการจัดการศึกษา มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา ครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา ทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่าพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ฉบับนี้ได้พยายามวางกรอบการปฏิรูปการศึกษาเพื่อขจัดปัญหาทางการศึกษาอย่างแท้จริง ทั้งนี้ต้องประกอบด้วยองค์กรและบุคลากรหลายฝ่าย โดยเฉพาะองค์กรฝ่ายปฏิบัติ ได้แก่ สถานศึกษาระดับต่างๆ ซึ่งต้องอาศัยบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถ คุณธรรม จริยธรรม ตลอดจนทั้งการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพเป็นอย่างดี การปฏิรูปการศึกษาตามแนวทางของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 จึงจะประสบผลสำเร็จได้ (ธีระ รุญเจริญ, 2545)

คำว่า “สถานศึกษา” พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้ให้ความหมายไว้ว่า หมายถึง “สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย โรงเรียน ศูนย์การเรียนรู้ วิทยาลัย สถาบัน มหาวิทยาลัย หน่วยงาน การศึกษาหรือหน่วยงานอื่นของรัฐหรือเอกชน ที่มีอำนาจหน้าที่หรือมีวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษา”

จากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมวด 5 การบริหารและการจัดการศึกษา โดยเฉพาะในมาตรา 31 – มาตรา 34 และมาตรา 36 นั้น อาจกล่าวได้ว่า พระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติฉบับนี้ มุ่งปฏิรูปการศึกษาทุกระดับตั้งแต่ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน การศึกษาระดับอาชีวศึกษา และการศึกษาระดับอุดมศึกษา ตลอดจนในระดับนโยบายของชาติ ด้วยการจัดให้มีสภาการศึกษา ซึ่งมี หน้าที่พิจารณาและเสนอแนะนโยบาย แผนการศึกษาแห่งชาติ และมาตรฐานการศึกษาในทุกระดับ เสนอต่อคณะรัฐมนตรี นับเป็นการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้และโครงสร้างระบบบริหารการศึกษาในรูป ของคณะบุคคล กล่าวคือ การจัดตั้งสภา และคณะกรรมการต่างๆ ดังปรากฏในมาตรา 33 และมาตรา 34

ดังนั้นการบริหารและการจัดการศึกษาของรัฐในระดับอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยจึงมีฐานะเป็นนิติ บุคคลตามกฎหมาย และสามารถดำเนินกิจการได้โดยอิสระ สามารถพัฒนาระบบบริหาร และการจัดการที่ เป็นของตนเองได้ ส่งผลให้มีความคล่องตัวในด้านการบริหารมากขึ้น มีเสรีภาพทางวิชาการ มหาวิทยาลัย เทคโนโลยีราชชมงคลพระนครจึงต้องปรับตัวทั้งในด้านการบริหารและการจัดการศึกษาของตนเอง ตลอดจนการวางแผนการบริหารต่างๆ ควรให้สอดคล้องกับแผนงานขององค์กรที่มีส่วนเกี่ยวข้องด้วย โดยเฉพาะควรให้สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติด้วย

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชชมงคลพระนคร เป็นสถาบันอุดมศึกษาด้านวิชาชีพและเทคโนโลยี มี วัตถุประสงค์ให้การศึกษา ส่งเสริมวิชาการและวิชาชีพชั้นสูงที่เน้นการปฏิบัติ ทำการสอน ทำการวิจัย ผลิตครูวิชาชีพ ให้บริการทางวิชาการในด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแก่สังคม ทะนุบำรุงศิลปะ และ วัฒนธรรม และอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม โดยให้ผู้สำเร็จอาชีวศึกษามีโอกาสในการศึกษาต่อด้านวิชาชีพ เฉพาะทางระดับปริญญาเป็นหลัก (ราชกิจจานุเบกษา, 2548: 19, Internet)

นับตั้งแต่วันสถาปนามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชชมงคลพระนครในวันที่ 18 มกราคม 2548 มหาวิทยาลัยมีสถานะเป็นสถานศึกษาของรัฐที่จัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษา ตามพระราชบัญญัติ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชชมงคล พ.ศ. 2548 โดยมีสถานะตามกฎหมายเป็นนิติบุคคลและเป็นส่วน ราชการตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ทั้งนี้มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชชมงคลพระนคร ประกอบด้วย วิทยาเขตเทเวศร์ วิทยาเขตโชติเวช วิทยาเขตพณิชยการพระนคร วิทยาเขตชุมพรเขตรอุดมศักดิ์ และวิทยาเขตพระนคร เหนือ (ราชกิจจานุเบกษา, 2548: 40-41, Internet) ต่อมาปี 2562 แม้ว่ามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราช มงคลพระนครจะถูกกำหนดให้ย้ายมาสังกัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม แต่ ยังคงมีวัตถุประสงค์ในการผลิตบัณฑิตคือ มุ่งเน้นผลิตบัณฑิตด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเป็นหลัก ดังนั้นแผนพัฒนาและยุทธศาสตร์การจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชชมงคลพระนครใน ช่วงแรก (พ.ศ. 2548 - 2553) จึงกำหนดทิศทางการผลิตบัณฑิตในกลุ่มวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพิ่มขึ้น

และกำหนดทิศทางการผลิตบัณฑิตในกลุ่มสังคมศาสตร์ลดลง (นุกูล ชูทอง และอัญชุลี แยมจินดา, 2550: 103-104)

สำหรับการศึกษาวิจัยเรื่อง “การศึกษาภาพลักษณ์ที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของบัณฑิตมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ตามความคิดเห็นของสถานประกอบการ” (2551) พบว่า บัณฑิตมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครมีภาพลักษณ์ที่เป็นจริงมาก โดยบัณฑิตมีสุขภาพจิตดี มีความร่าเริง แจ่มใสมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด และบัณฑิตมีความรู้ ความสามารถด้านภาษาต่างประเทศมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ส่วนภาพลักษณ์ที่พึงประสงค์อยู่ในระดับพึงประสงค์มาก โดยบัณฑิตเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรมที่ดีเป็นภาพลักษณ์ที่พึงประสงค์ที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด และบัณฑิตมีความรู้ ความสามารถด้านภาษาต่างประเทศ อยู่ในระดับภาพลักษณ์ที่พึงประสงค์ที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด โดยบัณฑิตคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชนมีภาพลักษณ์ที่เป็นจริงมาก คือบัณฑิตคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชนเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรมที่ดี มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด และบัณฑิตคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชนมีความรู้ ความสามารถด้านภาษาต่างประเทศ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ส่วนภาพลักษณ์ที่พึงประสงค์อยู่ในระดับพึงประสงค์มาก โดยบัณฑิตเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรมที่ดีเป็นภาพลักษณ์ที่พึงประสงค์ที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด และด้านความรู้ ความสามารถด้านภาษาต่างประเทศเป็นภาพลักษณ์ที่พึงประสงค์ที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด (ณัฐภณ สุเมธ อธิคมและคณะ, 2551: 81-82)

สำหรับการศึกษาด้านนิเทศศาสตร์และสื่อสารมวลชนในประเทศไทยนั้น มหาวิทยาลัยที่สอนด้านนิเทศศาสตร์และสื่อสารมวลชนที่ติดอันดับ 5 อันดับแรกของประเทศ คือ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยกรุงเทพ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และมหาวิทยาลัยรังสิต (Tutorcu, 2561, Internet) สำหรับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร เป็นอันดับ 1 ของกลุ่มมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ในปี พ.ศ. 2559 จากการจัดอันดับมหาวิทยาลัยทั่วโลกของเว็บโอมेटริกส์ (มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร, 2559, Internet)

อย่างไรก็ตามแม้ว่ามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จะวางระบบการศึกษาไว้อย่างเป็นระบบ แต่ในระดับคณะยังพบปัญหาอื่นๆ ที่ส่งผลกระทบต่อระบบการศึกษาในคณะ อาทิ สภาพการจราจร หลักสูตร กิจกรรม ช่วงเวลา วินัยของผู้เรียน เป็นต้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องกิจกรรมการรับน้องที่ไม่สร้างสรรค์ โดยการรับน้องนี้มีความเป็นมาจากรากคำ SOTUS โดยปัจจุบันมีความเข้าใจว่ามาจากคำว่า Seniority คือ การเคารพผู้อาวุโส หรือการสำนึกในความเป็นน้องซึ่งเยาว์กว่าทั้งความรู้และประสบการณ์ และประพฤติอ่อนน้อมเพื่อน้อมรับการสั่งสอนจากผู้ที่อาวุโสกว่า และคำว่า Order คือ การปฏิบัติตามระเบียบวินัย เนื่องจากสังคมประกอบไปด้วยคนจำนวนมาก เมื่อจะทำงานใหญ่จึงจำเป็นต้องแบ่งหน้าที่กันทำ ต้องมีผู้นำและผู้ตามเป็นลำดับ การพาคนหมู่มากไปสู่ความสำเร็จได้ จำต้องมีระเบียบและรักษาวินัย และยังมีที่มาจากคำว่า Tradition คือ การปฏิบัติตามธรรมเนียมประเพณี มีภาคภูมิใจในธรรมเนียมประเพณีที่ได้ยึดถือปฏิบัติสืบเนื่องกันมา คุณงามความดีของธรรมเนียมประเพณีเหล่านี้ได้หล่อหลอมต่อเนื่องมาจากรุ่นก่อนๆ สู้รุ่นน้อง และทำให้ทราบถึงความจำเป็นหนึ่งเดียวกัน คำว่า

Unity คือ การเป็นหนึ่งเดียว หรือความสามัคคีร่วมแรงร่วมใจกัน มีใจมุ่งสู่เป้าหมายอันเดียวกัน และคำสุดท้ายคือ Spirit คือ การฝึกจิตใจ การเสียสละกายและใจ มีน้ำใจเพื่อสังคม ให้กล้าทำในสิ่งที่ถูก ที่เป็นธรรมยืนยงได้ในกระแสของสังคมด้วยความนับถือ (Sanook, 2559, Internet) ซึ่งกิจกรรมรณรงค์ในหลายสถานศึกษาเป็นกิจกรรมที่ดีสร้างความรักความสามัคคีตลอดจนเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม แต่ในอีกหลายสถาบันก็ยังคงเป็นกิจกรรมที่ไม่สร้างสรรค์ เกินขอบเขตไปจนถึงขั้นทำผิดกฎหมาย คุกคามเสรีภาพส่วนบุคคล และละเมิดสิทธิส่วนบุคคล (ไชยณรงค์ เศรษฐเชื้อ, 2558, Internet) จนกระทั่งปรากฏเป็นคดีอาญาในที่สุด

สำหรับนโยบายเกี่ยวกับกิจกรรมรณรงค์นั้น เริ่มมาจากประกาศของกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง “การจัดกิจกรรมต้อนรับน้องใหม่และประชุมเชียร์ในสถาบันอุดมศึกษา” ประกาศเมื่อวันที่ 10 พฤษภาคม 2555 โดยมีสาระสำคัญด้านนโยบายคือ การจัดกิจกรรมควรเคารพสิทธิ เสรีภาพและหลักความเสมอภาค ไม่มีความรุนแรงและห้ามละเมิดสิทธิส่วนบุคคลทั้งร่างกายและจิตใจ ไม่ดื่มสุรา ไม่เสพสิ่งมีนเมาทุกชนิด และไม่กระทบการเรียนการสอน โดยการจัดกิจกรรมควรอยู่ในความรับผิดชอบ ดูแลร่วมกันของผู้บริหาร คณาจารย์ บุคลากรทุกคณะเพื่อให้เป็นกิจกรรมที่สร้างสรรค์ ไม่ขัดต่อระเบียบของสถาบัน กฎหมาย วัฒนธรรมประเพณีและมารยาททางสังคมที่ดีงาม และควรจัดกิจกรรมภายในสถาบันเท่านั้น (ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ, 2555 : 1)

ดังนั้นมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครจึงได้ออกประกาศมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร เรื่อง “กำหนดเกณฑ์และมาตรการจัดกิจกรรมต้อนรับน้องใหม่และประชุมเชียร์” ประกาศเมื่อวันที่ 14 พฤษภาคม 2562 โดยมีสาระสำคัญคือ การเข้าร่วมกิจกรรมให้เป็นที่ไปด้วยความสมัครใจของนักศึกษาใหม่และเป็นกิจกรรมที่ไม่ก่อให้เกิดความรุนแรง ไม่ล่วงละเมิดสิทธิส่วนบุคคลของนักศึกษาใหม่ ไม่ขัดต่อกฎ ระเบียบ ข้อบังคับของมหาวิทยาลัย กฎหมายบ้านเมือง ขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรม โดยให้คำนึงถึงหลักสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐาน การจัดกิจกรรมต้องสร้างสรรค์ เน้นความสามัคคี มีระเบียบ วินัย ห้ามเสพยาของมีนเมาหรือสูบบุหรี่หรือสารเสพติดทุกชนิด ทั้งนี้ผู้จัดกิจกรรมต้องจัดทำโครงการเสนอขออนุมัติเป็นลายลักษณ์อักษรต่อหน่วยงานต้นสังกัดก่อนจัดกิจกรรม ให้ผู้บริหาร คณาจารย์ และเจ้าหน้าที่ร่วมรับผิดชอบกำกับดูแลอย่างใกล้ชิด และผู้ปกครองสามารถเข้าร่วมสังเกตการณ์ได้รวมถึงให้กองพัฒนานักศึกษาและคณะจัดตั้งศูนย์ร้องเรียนและคณะกรรมการเฝ้าระวัง โดยกิจกรรมต้องจัดขึ้นภายในมหาวิทยาลัยเท่านั้น หากฝ่าฝืนให้ระงับการจัดกิจกรรมทันทีและให้ลงโทษตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครว่าด้วยวินัยนักศึกษา และหากจัดกิจกรรมนอกเหนือจากที่มหาวิทยาลัยกำหนดให้ลงโทษพักการศึกษา 1 ภาคการศึกษาทันที (ประกาศมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร, 2562 : 1-2)

ปัจจุบันมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครได้ปรับปรุงข้อบังคับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครว่าด้วยวินัยนักศึกษา พ.ศ. 2563 ประกาศใช้เมื่อวันที่ 10 มกราคม 2563 และมีผลตั้งแต่วันที่ 11 มกราคม 2563 ไปแล้วนั้น ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมรณรงค์ จะอยู่ในหมวด 1 วินัย

และโทษทางวินัย คือ ข้อ 8 นักศึกษากระทำการดังต่อไปนี้ ถือว่ากระทำผิดวินัยร้ายแรง โดยปรากฏในข้อ ย่อย (3) (4) (10) (14) และ (15) มีรายละเอียดดังนี้

(3) แสดงกิริยาก้าวร้าว ลบหลู่ ดูหมิ่น เหยียดหยาม กลั่นแกล้งหรือกระทำการที่ไม่สมควรใดๆ ต่อ ผู้อื่นอย่างร้ายแรง

(4) ยุยง ช่มชู้ ก่อเหตุวิวาท หรือทำร้ายร่างกายผู้อื่น หรือแสดงพฤติกรรมในลักษณะนักเลง อันธพาล

(10) ดื่มสุรา เสพสิ่งมีนเมา สิ่งเสพติดให้โทษภายในมหาวิทยาลัย

(14) กระทำการจัดกิจกรรมรับน้องที่ไม่พึงประสงค์ทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย

(15) กระทำการจัดกิจกรรมรับน้องเกินระยะเวลาที่มหาวิทยาลัยกำหนด

ทั้งนี้ในหมวด 3 การสั่งลงโทษ ปรากฏอยู่ใน ข้อ 9 วรรคสามความว่า นักศึกษาผู้ใดกระทำผิดวินัย นักศึกษาอย่างร้ายแรง ให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนสั่งลงโทษ ตัดสิทธิการเข้าสอบ พักการศึกษา เลื่อนการเข้ารับพระราชทานปริญญาบัตร หรือให้ออก (ข้อบังคับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระ นคร, 2563 : 1-5) สำหรับประกาศมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร เรื่อง “แนวทางการลงโทษ ทางวินัยนักศึกษา พ.ศ.2563” ประกาศเมื่อวันที่ 5 มีนาคม 2563 สารสำคัญคือ การทำทัณฑ์บนจะใช้ใน กรณีที่นักศึกษากระทำความผิดครั้งแรกและเป็นการกระทำผิดวินัยไม่ร้ายแรง ส่วนการตัดคะแนนความ ประพฤติ นักศึกษาแต่ละคนมีคะแนนความประพฤติ 200 คะแนนตลอดหลักสูตรการศึกษา กรณีตัด คะแนนตั้งแต่ 21 คะแนนถึง 60 คะแนน ในครั้งเดียวให้คงบตีเป็นผู้สั่งตัดคะแนน หากนักศึกษาถูกตัด คะแนนรวมกันหลายครั้งตั้งแต่ 81 คะแนนถึง 120 คะแนนให้ตัดสิทธิการเข้าสอบ หากถูกตัดคะแนน รวมกันหลายครั้งตั้งแต่ 121 คะแนนถึง 180 คะแนนให้พักการศึกษา 1 ภาคการศึกษา หากถูกตัดคะแนน รวมกันหลายครั้งตั้งแต่ 181 คะแนนถึง 199 คะแนนให้พักการศึกษา 2 ภาคการศึกษา และหากถูกหัก คะแนนครบ 200 คะแนน ให้ลงโทษให้ออกจากการศึกษา (ประกาศมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระ นคร, 2563 : 1-2)

อย่างไรก็ตามแม้ว่ามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครจะมีนโยบาย ระเบียบ ข้อบังคับ รวมถึงประกาศต่างๆ ออกมาเพื่อป้องปรามพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์จากกิจกรรมการรับน้องและประชุม เชียร์แล้วก็ตามแต่ยังคงปรากฏข้อร้องเรียนทั้งจากนักศึกษาใหม่ ผู้ปกครองและสื่อมวลชนอยู่เป็นระยะ ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการวางรูปแบบกิจกรรมการรับน้องที่เหมาะสมและสร้างสรรค์ ซึ่งเป็น งานวิจัยที่ไม่เคยศึกษาในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครมาก่อน โดยจะศึกษาวิจัยหัวข้อ “รูปแบบการจัดกิจกรรมการรับน้องอย่างสร้างสรรค์ภายในมหาวิทยาลัย กรณีศึกษาคณะเทคโนโลยี สื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร” เพื่อให้ได้รูปแบบการกิจกรรมรับน้องอย่าง สร้างสรรค์ และแนวทางการสร้างภาพลักษณ์ของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี ราชมงคลพระนครจากการจัดกิจกรรมรับน้องอย่างสรรค์ต่อไป

2.วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาของการจัดกิจกรรมรับน้องของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
2. เพื่อศึกษารูปแบบที่เหมาะสมสำหรับการจัดกิจกรรมรับน้องอย่างสร้างสรรค์สำหรับคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
3. เพื่อศึกษาแนวทางการสร้างภาพลักษณ์จากการจัดกิจกรรมรับน้องอย่างสร้างสรรค์ของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

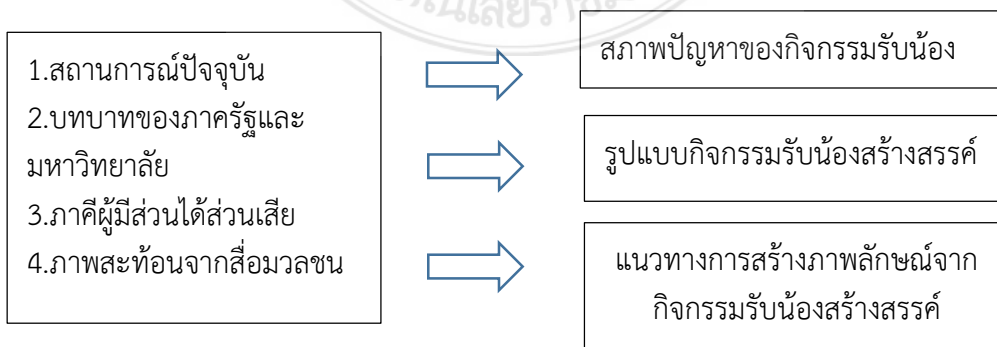
3.คำถามนำวิจัย

1. สภาพปัญหาของการจัดกิจกรรมรับน้องของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครเป็นอย่างไร
2. รูปแบบใดที่เหมาะสมสำหรับการจัดกิจกรรมรับน้องอย่างสร้างสรรค์สำหรับคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
3. การจัดกิจกรรมรับน้องอย่างสร้างสรรค์ของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร สามารถเป็นแนวทางในการสร้างภาพลักษณ์ได้หรือไม่ อย่างไร

4.ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาวิจัยหัวข้อ “รูปแบบการจัดกิจกรรมการรับน้องอย่างสร้างสรรค์ภายในมหาวิทยาลัย กรณีศึกษาคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร” ครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เพื่อศึกษาสภาพปัญหาที่แท้จริง และเพื่อศึกษารูปแบบกิจกรรมที่เหมาะสม ตลอดจนเพื่อหาแนวทางการสร้างภาพลักษณ์ของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร โดยผู้วิจัยจะศึกษาด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (Depth Interview) กับกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับประเด็นการรับน้องของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครเท่านั้นเพื่อนำไปสู่การสร้างรูปแบบกิจกรรมการรับน้องอย่างสร้างสรรค์ต่อไป

5.กรอบแนวคิดในการวิจัย

6. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเพื่อให้ทราบถึงปัญหาและการสร้างรูปแบบกิจกรรมรับน้องสร้างสรรค์ในครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (Depth Interview) เพื่อเก็บข้อมูล แล้วจึงวิเคราะห์แนวคิดร่วม (Thematic Analysis) และรายงานผลการสัมภาษณ์เชิงลึกในรูปแบบของการบรรยาย (Descriptive) โดยผู้วิจัยเลือกกลุ่มตัวอย่างในการสัมภาษณ์ครั้งนี้ ด้วยวิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) กล่าวคือ ผู้วิจัยกำหนดกลุ่มที่มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับกิจกรรมการรับน้องของคณะ จำนวนทั้งสิ้น 29 คน และเกี่ยวข้องกับการทำงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชน จำนวน 6 คน ตลอดจนสื่อมวลชน จำนวน 5 ดังนี้

- กลุ่มที่ 1 กลุ่มนักศึกษาที่เป็นผู้จัดกิจกรรมรับน้อง จำนวน 7 คน
 - กลุ่มที่ 2 กลุ่มนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 10 คน
 - กลุ่มที่ 3 กลุ่มอาจารย์และเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบกิจกรรมรับน้องโดยตรง จำนวน 5 คน
 - กลุ่มที่ 4 กลุ่มผู้ปกครองนักศึกษา จำนวน 3 คน
 - กลุ่มที่ 5 กลุ่มบุคคลภายนอกที่ทำงานภาครัฐ จำนวน 3 คน
 - กลุ่มที่ 6 กลุ่มบุคคลภายนอกที่ทำงานภาคเอกชน จำนวน 3 คน
 - กลุ่มที่ 7 กลุ่มสื่อมวลชน จำนวน 5 คน
 - กลุ่มที่ 8 กลุ่มศิษย์เก่า จำนวน 4 คน
- รวมกลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 40 คน

7. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผู้วิจัยรู้ถึงสภาพปัญหาที่แท้จริงของการจัดกิจกรรมรับน้องของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
2. ผู้วิจัยสร้างรูปแบบที่เหมาะสมสำหรับการจัดกิจกรรมรับน้องอย่างสร้างสรรค์สำหรับคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
3. ผลการวิจัยสามารถนำไปสู่แนวทางการสร้างภาพลักษณ์จากการจัดกิจกรรมรับน้องอย่างสร้างสรรค์ของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
4. ผลการวิจัยสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้กับคณะและมหาวิทยาลัยที่มีลักษณะปัญหาใกล้เคียงกับคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

8. นิยามศัพท์

กิจกรรม	หมายถึง	การปฏิบัติการอย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อเสริมทักษะการเรียนรู้และสร้างความสัมพันธ์ที่ดีให้กับผู้เข้าร่วมกิจกรรม
นันทนาการ	หมายถึง	กิจกรรมที่มนุษย์ เข้าร่วมด้วยความสมัครใจในยาม

การรับน้องระบบ SOTUS	หมายถึง	<p>ว่างและก่อให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและสังคมส่วนรวม และเป็นกิจกรรมที่ไม่ขัดต่อขนบธรรมเนียมประเพณี ไม่ว่าจะเป็นการละเล่นต่างๆ ที่เป็นประเพณีสืบทอดเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่ควรแก่การเผยแพร่ให้อารยชนได้รับรู้</p> <p>กิจกรรมที่รุ่นพี่ฝึกให้รุ่นน้องมีการเคารพผู้อาวุโสเพื่อน้อมรับการสั่งสอนจากผู้มีอาวุโสกว่า และการปฏิบัติตามระเบียบวินัย ปฏิบัติตามธรรมเนียมประเพณี มีภาคภูมิใจในธรรมเนียมประเพณีที่ได้ยึดถือปฏิบัติสืบเนื่องกันมาจากรุ่นก่อนๆ รุ่นน้องและการเป็นหนึ่งเดียว การฝึกจิตใจ การเสียสละกายและใจ มีน้ำใจเพื่อสังคม ให้กล้าทำในสิ่งที่ถูก ที่เป็นธรรมยืนอยู่ได้ในกระแสของสังคมด้วยความนับถือ</p>
การรับน้องสร้างสรรค์	หมายถึง	<p>การจัดกิจกรรมที่ให้ความเคารพในเรื่องสิทธิเสรีภาพและหลักความเสมอภาคของผู้เข้าร่วมกิจกรรม ไม่มีความรุนแรงและห้ามละเมิดสิทธิส่วนบุคคลทั้งร่างกายและจิตใจ เป็นกิจกรรมที่สร้างสรรค์ไม่ขัดต่อระเบียบของสถาบัน กฎหมาย วัฒนธรรมประเพณีและมารยาททางสังคมที่ดีงาม</p>
คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน	หมายถึง	<p>คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร</p>

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง “รูปแบบการจัดกิจกรรมการรับน้องอย่างสร้างสรรค์ภายในมหาวิทยาลัย
กรณีศึกษาคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร” เป็นการวิจัยเชิง
คุณภาพ (Qualitative research) เพื่อศึกษาสภาพปัญหาที่แท้จริงและเพื่อศึกษารูปแบบกิจกรรมที่
เหมาะสม ตลอดจนเพื่อหาแนวทางการสร้างภาพลักษณ์ของคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัย
เทคโนโลยีราชมงคลพระนคร โดยผู้วิจัยใช้แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. แนวคิดการศึกษากับการพัฒนาสังคม (Education and Social Development)
2. แนวคิดเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมสันทนาการ (Recreation)
3. แนวคิดการสื่อสารในภาวะวิกฤติ (Crisis Communications)
4. แนวคิดเกี่ยวกับภาพลักษณ์ (Image)
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

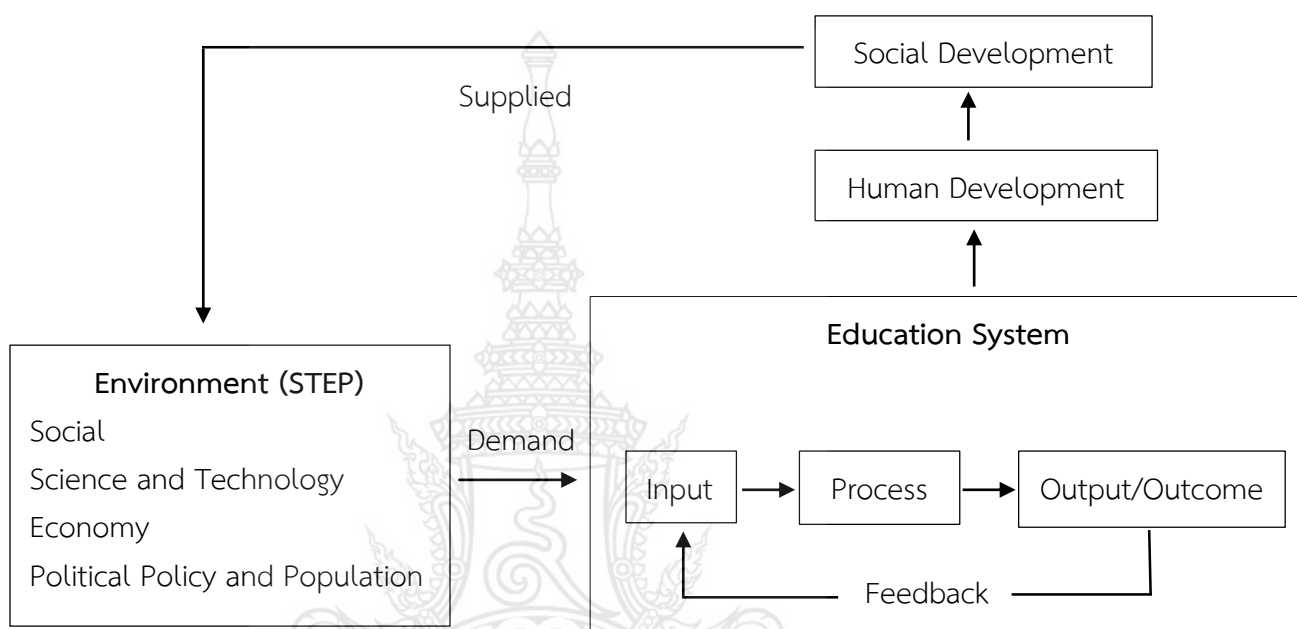

1.แนวคิดการศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาสังคม (Education and Social Development)

การพัฒนาสังคมนั้นเป็นหน่วยย่อยของการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์หรือวิทยาศาสตร์พฤติกรรม (Behavioral Science) คือการสร้างทฤษฎี (Theory) ได้แก่การอธิบายปรากฏการณ์ตามธรรมชาติ เช่น แทนที่จะอธิบายพฤติกรรมแต่ละอย่างของบุคคลแต่นักวิจัยจะใช้วิธีทางวิทยาศาสตร์เพื่อหาคำอธิบายทั่วไปที่จะครอบคลุมพฤติกรรมต่างๆ ของเหตุการณ์และโยงพฤติกรรมเหล่านั้นเข้าด้วยกัน ผลคือสามารถเชื่อมโยงความรู้ในเหตุการณ์ซึ่งแม้ว่าอาจทราบกันอยู่แล้วนั้นแต่ยังกระจัดกระจายอยู่ให้สามารถรวมเข้าด้วยกันได้และยังสามารถคาดคะเนหรือพยากรณ์อย่างเชื่อถือได้ (Coon and Mitterer, 2013 อ้างถึงใน บุรฉัตร จันทรแดงและคณะ, 2562: 50)

สำหรับความสัมพันธ์ของการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์กับการพัฒนาประเทศ ในประเทศไทยนั้นคือการนำเอาความรู้มาพัฒนาสังคม เช่นโครงการวิจัยแม่บท: การวิจัยและพัฒนาาระบบพฤติกรรมไทยของสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติที่ศึกษาเพื่อทำความเข้าใจพฤติกรรมของคนไทยจากการมุ่งประโยชน์จากการวิจัย 4 อย่างคือ สร้างองค์ความรู้ สร้างเครื่องมือวัดและประเมินผล สร้างดัชนีทางสังคม และสร้างชุดพัฒนาและส่งเสริมคุณลักษณะภายในและพฤติกรรมเชิงบวกของบุคคลในช่วงวัยต่างๆ ที่เป็นชุดเทคโนโลยีทางสังคม โดยดวงเดือน พันธุนาวิน (2544) ได้เสนอทฤษฎีที่อธิบายความเกี่ยวข้องระหว่างลักษณะทางจิตกับพฤติกรรมของของบุคคลในชื่อทฤษฎี “ต้นไม้จริยธรรม” โดยอธิบายจิตลักษณะที่พึงประสงค์เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาพฤติกรรมที่เหมาะสมซึ่งนับเป็นทฤษฎีที่สามารถประยุกต์ใช้ได้จริงในบริบทของสังคมไทย ทฤษฎี “ต้นไม้จริยธรรม” นี้แบ่งจิตลักษณะและพฤติกรรมในรูปของต้นไม้ประกอบด้วย 3 ส่วนได้แก่ ราก ลำต้น และดอกผล โดยรากประกอบด้วยรากหลัก 3 ราก แทนจิตลักษณะพื้นฐาน 3 ประการ คือสุขภาพจิต ความเฉลียวฉลาด และประสบการณ์ทางสังคม ส่วนลำต้นเป็นผลมาจากจิตลักษณะพื้นฐานที่ราก 3 ด้าน ประกอบด้วย 1) ทศนคติ ค่านิยม และคุณธรรมทศนคติ 2) เหตุผลเชิงจริยธรรม 3) ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน 4) ความเชื่ออำนาจในตน และ 5) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึงความมานะพยายามฝ่าฟันอุปสรรคในการทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยไม่ย่อท้อ จิตลักษณะทั้ง 5 ด้านนี้เป็นสาเหตุของพฤติกรรมที่เหมาะสมที่เปรียบเทียบกับดอกไม้และผลบนต้นไม้ ซึ่งดอกไม้และผลเป็นส่วนหนึ่งของพฤติกรรมของคนดีและคนเก่งที่แสดงพฤติกรรมการทำงานที่ดี ละเว้นความชั่วซึ่งเป็นพฤติกรรมของคนดีและพฤติกรรมการทำงานอย่างขยันขันแข็งซึ่งเป็นพฤติกรรมของคนเก่ง และพฤติกรรมของคนดีและคนเก่งก็สามารถแบ่งออกเป็น 2 ส่วนคือ ส่วนแรกพฤติกรรมของคนดีคือ ไม่เบียดเบียนตนเองและไม่เบียดเบียนผู้อื่น ส่วนที่สองคือพฤติกรรมของคนดีและเก่ง คือ พฤติกรรมรับผิดชอบและพฤติกรรมพัฒนา (ดวงเดือน พันธุนาวิน, 2544 อ้างถึงในบุรฉัตร จันทรแดงและคณะ, 2562: 55) ส่วนองค์ประกอบในการวัดผลพฤติกรรมของมนุษย์นั้นประกอบด้วย องค์ประกอบด้านอุปนิสัย องค์ประกอบด้านบุคลิกภาพ และองค์ประกอบด้านพฤติกรรม ซึ่งสามารถใช้เครื่องมือแบบตรวจสอบรายการถึงการมีหรือไม่มีพฤติกรรมที่กำหนดไว้ รวมถึงอาจใช้เครื่องมือซึ่งมีมาตราส่วนประมาณค่าตั้งแต่ 3-7 ระดับ (บุรฉัตร จันทรแดงและคณะ, 2562: 58)

การจะได้คนดีและคนเก่งนั้นการจัดการศึกษาเป็นระบบที่มีส่วนสำคัญอย่างยิ่ง เพราะการจัดการศึกษาเป็นกระบวนการเชิงระบบเพื่อแก้ไขปัญหาและสนองต่อความต้องการของสังคม ซึ่งการศึกษาเป็นระบบย่อยของระบบสังคมและเป็นระบบเปิดที่ประกอบด้วย ปัจจัยนำเข้า (Input) กระบวนการ (Process) ผลผลิต (Output) และผลลัพธ์ (Outcome) ดังรูป

ภาพที่ 1 แสดงกระบวนการพัฒนามนุษย์และสังคม (พัฒนาจากแนวคิดของ Hoy and Miskel, 2005) ที่มา: สถาพร พงษ์พิบูล, 2560: 38

โดยภาพที่ 1 แสดงให้เห็นว่าระบบการศึกษามีความคล้ายกับองค์กรภาครัฐทั่วไป การจัดการศึกษาจึงเป็นกระบวนการบริหารจัดการทรัพยากรที่มีอยู่เพื่อพัฒนามนุษย์ให้มีคุณลักษณะตามความต้องการของสังคมและสามารถขับเคลื่อนการพัฒนาสังคมและประเทศต่อไป ภายใต้สภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านสังคม (Social) วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (Science and Technology) เศรษฐกิจ (Economy) และนโยบายการเมืองและโครงสร้างของประชากร (Political/ Policy/ Population) หรือ STEP นั้นเอง (สถาพร พงษ์พิบูล, 2560: 37-39)

ภาวะผู้นำแบบทวีคูณ (Multipliers Leadership)

ภาวะผู้นำแบบทวีคูณ หมายถึง ผู้นำที่แสดงพฤติกรรมในการทำงานที่เน้นเปิดโอกาสและการพัฒนาบุคคลในองค์กรให้แสดงศักยภาพในการทำงานออกมาให้เต็มที่ นั่นคือ มุ่งเสริมสร้างบุคลากรให้เก่งขึ้นและองค์กรจะได้ใช้ความเก่งจากบุคคลเหล่านั้นให้เป็นประโยชน์ต่อองค์กรให้ได้มากที่สุด นับเป็น

การเพิ่มมูลค่าของบุคลากรในองค์กรและนำองค์การให้ประสบความสำเร็จด้วย การที่ผู้นำเป็นผู้นำแบบ ทวีปัญญาจะช่วยให้องค์การประสบความสำเร็จเป็นสองเท่า (Wiseman and McKeown, 2012 อ้างถึง ในสถาพร พุทธิพิบูล, 2560: 45) โดยพฤติกรรมของผู้นำแบบทวีปัญญามีดังนี้

1. เป็นเหมือนแม่เหล็กดึงดูดคนเก่ง (Magnet) กล่าวคือ มองหาความเก่งในตัวทุกคนและใช้ ประโยชน์จากความเก่งของคนในองค์การอย่างเต็มที่ ทำให้คนเก่งอยากทำงานด้วย เพราะรู้ว่าจะได้แสดง ศักยภาพและได้รับการพัฒนาต่อไป โดยมีแนวปฏิบัติคือ การมองหาคนเก่งในทุกที่ การค้นหาพรสวรรค์ ของแต่ละบุคคล การใช้ความสามารถของบุคคลได้เต็มที่ และการจัดอุปสรรคในการแสดงความสามารถ ของบุคลากรในองค์การ

2. เป็นผู้ให้อิสระทางความคิด (Liberator) กล่าวคือ สร้างบรรยากาศจริงจังในองค์การเพื่อ ต้องการให้คนคิดและสร้างผลงานที่ดีที่สุด เปิดโอกาสให้บุคคลกล้านำเสนอความคิดเห็นและมุ่งมั่นทำงาน โดยมีแนวปฏิบัติคือ สร้างโอกาสให้ทุกคนได้แสดงความสามารถอย่างเสมอภาค ต้องการผลงานที่เป็นเลิศ และสร้างวัฏจักรการเรียนรู้ร่วมกันอย่างรวดเร็ว

3. เป็นผู้ท้าทาย (Challenger) กล่าวคือ สร้างแรงบันดาลใจท้าทายให้ทุกคนก้าวไปให้ไกลกว่าสิ่ง ที่เขาคาดหวัง ซึ่งส่งผลให้องค์การมีจุดมุ่งหมายและพลังเกินความคาดหวัง โดยมีแนวปฏิบัติคือ จุด ประกายและสร้างแรงบันดาลใจ ท้าทายความสำเร็จและสร้างความเชื่อมั่นในความสำเร็จ

4. เป็นผู้นำข้อโต้แย้ง (Debater) กล่าวคือ ตัดสินใจโดยใช้ข้อมูลที่หลากหลาย กระตุ้นให้ทุกคนมี ส่วนร่วมในการอภิปรายต่อการทำงานตั้งแต่เริ่มต้น ซึ่งนำไปสู่การตัดสินใจที่รอบคอบและทุกคนรับรู้ เข้าใจ และปฏิบัติตามได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีแนวปฏิบัติคือ การกำหนดประเด็นพิจารณา การจุด ประกายการอภิปรายและการขับเคลื่อนสู่การตัดสินใจที่สมเหตุสมผล

5. เป็นผู้ปลูกฝังความเป็นเจ้าของ (Investor) กล่าวคือ คอยส่งเสริม สนับสนุนและเปิดโอกาสให้ ทุกคนคิดสร้างสรรค์และพัฒนางานของตนอย่างอิสระ ตลอดจนเป็นเจ้าของผลงานของตนเองและมีความ รับผิดชอบโดยปราศจากการครอบงำจากผู้บริหาร โดยมีแนวปฏิบัติคือ กำหนดสิทธิความเป็นเจ้าของ ผลงาน สนับสนุนการใช้ทรัพยากรและสร้างความรับผิดชอบต่อร่วมกัน (สถาพร พุทธิพิบูล, 2560: 45-46)

2. แนวคิดเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมสันทนาการ (Recreation)

ความหมายและความสำคัญของกิจกรรมสันทนาการ

คำว่า “การเล่น” ภาษาอังกฤษใช้คำว่า “Play” หรือ “Game” แต่มีความหมายแตกต่างกัน กล่าวคือ คำว่า “Play” จะหมายถึงกิจกรรมการเคลื่อนไหวร่างกายของมนุษย์ที่ไม่ได้กำหนดเป็น โครงสร้างแน่นอนตายตัว หรืออาจมีโครงสร้างเล็กน้อย การเล่นจึงเป็นกิจกรรมที่ง่ายที่สุดไม่มีกติกาที่เป็น ระบบ ไม่มีความกดดัน ไม่เคร่งเครียด ง่ายและเล่นไปตามธรรมชาติ ส่วนคำว่า “Game” จะหมายถึง กิจกรรมที่เล่นเพื่อส่งเสริมให้ผู้เล่นเกิดความสนุกสนานพึงพอใจ ไม่จำกัดเพศ วัย อายุ ลักษณะการเล่นจะ

มีกติกาที่ครอบคลุมไปถึงจุดมุ่งหมาย มีการจัดรูปแบบการเล่น มีการตัดสินผลการเล่นหรืออาจจะไม่มีก็ได้ มีกฎเกณฑ์บังคับโดยที่ผู้เล่นต้องเล่นตามกฎเกณฑ์ที่วางไว้ ดังนั้นเกมจึงเป็นการใช้ทักษะง่ายๆ ที่มีระเบียบการเล่นนั่นเองและมีความใกล้เคียงกับกีฬา สรุปลือการเล่นไม่มีกฎกติกา แต่เกมมีกฎกติกา ส่วนกีฬานั้นคือการเล่นเกมในระดับสูงอย่างหนึ่ง (สุขพัชรา ชีมเจริญ, 2546: 1-4)

สำหรับเกมนันทนาการหรือกิจกรรมนันทนาการนั้น ภาษาอังกฤษใช้คำว่า “Recreation” ซึ่งมีความสำคัญต่อเด็กและเยาวชนเพราะเป็นการออกกำลังกายและสร้างความสนุกสนานเพลิดเพลินให้แก่ผู้เล่น การเล่นเกมนันทนาการหรือสันทนาการจะช่วยพัฒนาทั้งทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์และสังคมอันเป็นกระบวนการเจริญเติบโตตามปกติของเด็ก คือเป็นการออกกำลังกายด้านต่างๆ ทำให้ร่างกายแข็งแรง ทนทาน รวดเร็วมีพลังกำลัง นอกจากนี้ยังสนุกสนานเพลิดเพลิน ได้ทักษะการเล่น สามารถช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ส่งเสริมให้ทุกคนมีส่วนร่วมเล่นด้วยกันทุกคน ไม่ต้องใช้ทักษะขั้นสูงเหมือนกีฬา กติกาไม่ซับซ้อน เล่นได้ทุกสถานที่ อันตรายมีน้อย ทั้งยังเป็นการทดสอบความสามารถของแต่ละบุคคลได้ และที่สำคัญคือส่งเสริมพัฒนาการทางด้านร่างกาย ด้านจิตใจ อารมณ์ และด้านสังคมให้แก่เด็กและเยาวชนได้ (สุขพัชรา ชีมเจริญ, 2546: 5-6)

แม้ว่าสังคมไทยปัจจุบันจะรับรู้ว่าการนันทนาการหรือกิจกรรมนันทนาการ (Recreation) มีความสำคัญและมีความจำเป็นต่อการดำรงชีวิตของคนไทย โดยรับรู้ว่าการนันทนาการมีความสำคัญต่อตนเอง โดยหากทุกคนได้แสดงออก พูดจา ร้องเพลง ออกกำลังกาย ผ่อนคลายความเครียดจากภารกิจในชีวิตประจำวัน อยู่กับธรรมชาติจะทำให้คนมีความสุข มีความสนุกสนาน อารมณ์แจ่มใส สุขภาพก็จะดีพร้อมที่จะประกอบกิจกรรมต่างๆ ได้อย่างมีคุณภาพ และกิจกรรมนันทนาการยังมีความสำคัญต่อระบบสังคมด้วย โดยเริ่มตั้งแต่สังคมในครอบครัว ในหมู่เพื่อนฝูง จนกระทั่งเป็นเครือข่ายระดับองค์กร และถ้าองค์กรใดมีโครงสร้างซับซ้อนก็ย่อมจะมีปัญหาตามมา โดยเฉพาะปัญหาอันเนื่องมาจากความขัดแย้งทางจิตใจของสมาชิกในองค์กร ก่อให้เกิดมลภาวะทางจิต (Mind Pollution) เป็นผลให้ศักยภาพการทำงานลดลงอย่างรวดเร็ว คนในองค์กรขาดคุณภาพ มีปัญหาการขัดแย้ง อาจส่งผลให้เกิดปัญหาอื่นๆ ในสังคมตามมา เช่น การตัดสินปัญหาความขัดแย้งด้วยความรุนแรง สูญเสียผลผลิต ปัญหาอาชญากรรม เป็นต้นทั้งหมดนี้เกิดจากการกระทำของมนุษย์ทั้งสิ้น ผลกระทบที่ตามมาคือโครงสร้างของสังคมและพฤติกรรมสังคมเปี่ยมเบน ดังนั้นการสร้างความสุขและการส่งเสริมให้ทุกคนมีสุขภาพดีทั้งระดับบุคคลและสังคม ตลอดจนการดูแลสุขภาพสภาพแวดล้อมทั้งทางกายภาพและสังคมนั้นเป็นความจำเป็นเร่งด่วนสำหรับสังคมไทย (สภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2555: 3-8)

สภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้พิจารณาเห็นว่ารัฐบาลควรดำเนินการพัฒนานันทนาการของประเทศไทย เพื่อให้สังคมไทยพัฒนาไปสู่การเป็นสังคมแห่งสุขภาวะอย่างแท้จริง โดยมีความเห็นและข้อเสนอแนะเชิงนโยบายดังนี้

1. ให้ความสำคัญแก่การพัฒนาการด้านนันทนาการ และยกระดับความเข้าใจต่อนันทนาการ ว่ามิใช่เป็นเพียงกิจกรรม แต่เป็นกระบวนการเพื่อตอบสนองความต้องการพื้นฐานของการพัฒนาคุณภาพชีวิต โดยกำหนดให้เป็นวาระแห่งชาติ

2. กำหนดเป็นนโยบายหลักของประเทศ และจัดให้มีหน่วยงานหลักรับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนานันทนาการแห่งชาติ กำกับ ดูแล และผลักดันการนำไปสู่ภาคปฏิบัติทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

3. ส่งเสริมให้ประชาชนเกิดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการนันทนาการ โดยมีหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรงในการให้ความรู้ด้านนี้ เพราะผลจากการส่งเสริมและสนับสนุนดังกล่าวนี้ จะนำไปสู่การพัฒนาด้านการดำเนินกิจกรรมทางนันทนาการ ส่งผลดีต่ออารมณ์ การเข้าสังคม การฝึกทักษะและรู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและสังคม

4. ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาการดำเนินกิจกรรมนันทนาการเพื่อกลุ่มบุคคลเฉพาะหรือผู้ด้อยโอกาส โดยการจัดตั้งคณะกรรมการกำกับดูแลการดำเนินงานด้านนันทนาการเพื่อผู้พิการการดำเนินงานด้านการนันทนาการสำหรับผู้สูงอายุ เป็นต้น

5. เพิ่มบุคลากรด้านการนันทนาการ โดยเฉพาะนักนันทนาการอาชีพ รวมไปถึงบุคลากรนันทนาการอาสาสมัคร นอกจากนี้ภาครัฐต้องสนับสนุนให้บุคคลเหล่านี้มีความรู้และความเชี่ยวชาญเฉพาะต่อการดำเนินการนันทนาการ มีการอบรมบุคลากรนันทนาการเพื่อคนพิการ เพื่อผู้สูงอายุ รวมไปถึงถึงกลุ่มเด็กที่ด้อยโอกาสและผู้ที่มีความเจ็บป่วยต่างๆแต่ยังคงต้องการการดำเนินกิจกรรมนันทนาการเพื่อให้บุคลากรเหล่านี้สามารถถ่ายทอดความรู้ที่ได้มาตรฐานแก่ประชาชน อันจะก่อให้เกิดผลต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตได้อีกมิติหนึ่ง

6. กำหนดให้หน่วยงาน เช่น สำนักส่งเสริมและพัฒนานันทนาการ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา รับผิดชอบในการติดตามประเมินแผนพัฒนานันทนาการแห่งชาติ เพื่อรวบรวมผลการดำเนินงานของทุกกระทรวง รวมทั้งการประมวลข้อมูลในด้านนันทนาการของชาติ เพื่อประโยชน์ในการบริหารจัดการนันทนาการของประเทศในอนาคต

7. กำหนดให้ใช้การนันทนาการเป็นแนวทางในการปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมโดยกำหนดให้สถานศึกษาทั้งในระบบ นอกกระบบ และท้องถิ่น ชุมชนหันมาใส่ใจจรรงคึกิจกรรมดังกล่าวให้อยู่บนพื้นฐานของการมีคุณธรรมและจริยธรรม

8. ลงทุนในกิจกรรมการนันทนาการสำหรับประชาชนทุกเพศ ทุกวัยและทุกกลุ่มให้สามารถเข้าถึงหรือมีโอกาสในการเข้าร่วมกิจกรรมด้วยตนเอง เพื่อใช้กิจกรรมที่มีประโยชน์นี้ในการพัฒนาตนเอง ครอบครัวและสังคมให้เป็นสังคมที่เข้มแข็งและสร้างจิตสำนึกให้เห็นถึงความสำคัญของการนันทนาการเพื่อสร้างสังคมให้มีคุณธรรม จริยธรรมอย่างแท้จริง

ทั้งนี้เมื่อสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้เสนอความเห็นและข้อเสนอแนะ เรื่อง “การพัฒนานันทนาการของประเทศไทย” ต่อคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 14 กันยายน พ.ศ. 2555 แล้วนั้น สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้แจ้งว่ารองนายกรัฐมนตรี (นายกิตติรัตน์ ณ ระนอง) ได้มีคำสั่งมอบให้กระทรวง

การท่องเที่ยวและกีฬาเป็นหน่วยงานหลักรับความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษา ดังกล่าวไป พิจารณาร่วมกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ได้ประชุมร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง คือ กระทรวงการคลัง กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงวัฒนธรรม กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข สำนักงานประมง สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และสำนักงาน ก.พ. และได้เชิญผู้แทนสภาที่ปรึกษา เข้าร่วมพิจารณาด้วยเมื่อวันที่ 6 พฤศจิกายน พ.ศ. 2555 โดยมีความคืบหน้าคือ กรมพลศึกษา ได้ดำเนินโครงการการบริหารจัดการและการพัฒนาทรัพยากรนันทนาการแห่งชาติ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2556 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อจัดทำพินิจนามในบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือในการบริหารจัดการทรัพยากรนันทนาการแห่งชาติ ตามแผนพัฒนานันทนาการแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2555 – 2559) เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจ ความตระหนักถึงคุณค่าของนันทนาการ และยุทธศาสตร์ของแผนพัฒนานันทนาการแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2555 – 2559) นับเป็นการดำเนินการอย่างเป็นรูปธรรมในด้านนันทนาการของประเทศไทย (สภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2557: 6-7)

การจัดกิจกรรมกลุ่มพัฒนาทักษะเยาวชน

สำหรับการจัดกิจกรรมกลุ่มพัฒนาทักษะเยาวชนนั้นควรเน้นการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการเรียนรู้ โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบ Positive approach, Cognitive behavioral therapy และ Development and empowerment approach ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. กิจกรรมที่ใช้กระบวนการเรียนรู้แบบ Positive approach เป็นการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดเชิงบวกที่ให้ความสำคัญกับความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ตามทฤษฎีของมาสโลว์ (Maslow) ที่กล่าวว่ามนุษย์ทุกคนต้องการการยอมรับและรู้สึกรับรองตนเองมีคุณค่า (Self-esteem) กระบวนการเรียนรู้ที่จะจัดกิจกรรมจึงควรเริ่มต้นจากการช่วยให้บุคคลมองเห็นคุณค่าของตนเองและผู้อื่น มองเห็นประโยชน์ของการทำสิ่งดีๆ ต่อกัน งดเว้นการตำหนิที่อาจทำลายความรู้สึกที่มีคุณค่าในตนเอง

2. กิจกรรมที่ใช้กระบวนการเรียนรู้แบบ Cognitive behavioral therapy เป็นการจัดกิจกรรมเพื่อเน้นปรับพฤติกรรมทางปัญญาตามที่คาสดิน (Kazdin) ได้ให้ความหมายว่าเป็นกระบวนการเปลี่ยนพฤติกรรมภายนอก โดยการเปลี่ยนความคิด การตีความ การตั้งข้อสันนิษฐานหรือกลวิธีการตอบสนองหรืออีกนัยหนึ่ง Cognitive theory คือการเรียนรู้ที่อาศัยกระบวนการภายในที่เรียกว่าความรู้ความเข้าใจหรือการรู้คิดของมนุษย์ โดยผู้จัดกิจกรรมเชื่อว่ากิจกรรมทางปัญญามีผลต่อพฤติกรรมสามารถจัดให้มีขึ้นได้และเปลี่ยนแปลงได้ ตลอดจนพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไปอาจมีผลต่อเนื่องจากการเปลี่ยนแปลง โดยเชื่อว่าการเรียนรู้จะอธิบายได้ดีที่สุดหากสามารถเข้าใจกระบวนการภายในซึ่งเป็นตัวกลางระหว่างสิ่งเร้าและการตอบสนองการเรียบเรียงประสบการณ์ ข้อเสนอเทศและจัดให้เป็นรูปร่างและโครงสร้างที่มีความหมายแล้วจึงตอบสนอง ซึ่งการตอบสนองใหม่ที่เกิดขึ้นก็คือการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่ได้จากการ

เรียนรู้ประกอบกัน Behavioral therapy คือทำให้ตระหนักถึงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม ตรวจสอบว่าสิ่งเร้าใดที่กระตุ้นให้เกิดพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมแล้วเรียนรู้ที่จะปรับพฤติกรรมให้เหมาะสม

3. กิจกรรมที่ใช้กระบวนการเรียนรู้แบบ Development and empowerment approach เป็นการจัดการกิจกรรมที่ให้พ่อแม่ ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการสนับสนุนให้เยาวชนได้ปรับเปลี่ยนและพัฒนาตนเอง เพราะแนวคิดนี้เชื่อว่าเยาวชนจะช่วยงานครอบครัวได้สำเร็จก็ต่อเมื่อเราเชื่อว่าพ่อแม่เป็นบุคคลสำคัญที่มีอิทธิพลที่สุดในชีวิตของเยาวชน ดังนั้นผู้จัดกิจกรรมจึงอาจดึงผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมด้วย (ทวิศิลป์ วิษณุโยธิน และนันทยุท หะสิทธิ์เวช, 2556: 22-26)

เทคนิคของการเป็นผู้นำเกมสันตนาการ

ปัจจัยสำคัญที่จะช่วยให้กิจกรรมประสบความสำเร็จนั้นคือ ผู้นำเกม โดยผู้นำเกมควรมีความกระตือรือร้นเพราะจะช่วยให้ผู้ร่วมกิจกรรมสนุกสนานไปด้วย สิ่งที่ผู้นำเกมควรตระหนักอยู่เสมอเมื่อจัดกิจกรรมคือ จะต้องทำให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้มีโอกาสเข้าร่วมมากที่สุด ได้รับความสนุกสนานมากที่สุด สามารถนำเนื้อหาสาระไปสู่จุดหมายให้ได้มากที่สุด เกิดความเพลิดเพลินและสร้างคุณประโยชน์ต่อผู้เข้าร่วมมากที่สุด และสร้างความมั่นใจให้ผู้เข้าร่วมว่าจะได้รับความปลอดภัยด้วย ทั้งนี้ผู้นำเกมต้องมีเทคนิค (Technique of Game Leadership) คือ เป็นจุดยืนก็ได้ซึ่งข้อดีคือผู้นำมีความกระตือรือร้น คำนวณอยู่เสมอ ข้อเสียคือผู้เข้าร่วมไม่มีโอกาสแสดงความคิดเห็น หรือให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมเป็นจุดยืน

ด้านคุณลักษณะของการเป็นผู้นำเกม โดยผู้นำเกมต้องมีความรอบรู้เรื่องดังนี้ 1) จะต้องมีความวัตถุประสงค์เด่นชัดและรู้ข้อมูลเกี่ยวกับกลุ่มเป้าหมาย 2) จะต้องทำตารางเวลา บริหารเวลาให้มีประสิทธิภาพ แต่ละเกมไม่ควรเกิน 30 นาที นอกจากนี้ควรพิจารณาช่วงเวลาเช้าหรือบ่ายด้วย และไม่ควรมีรูปแบบที่น่าเบื่อหน่ายหรือซ้ำซาก จัดสถานที่ให้เหมาะสม เลือกอุปกรณ์เหมาะสมกับเกม และเลือกกิจกรรมให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย (สุขพัชรา ชัมเจริญ, 2546: 26-28)

กิจกรรมนันทนาการหรือกิจกรรมสันตนาการนั้นสามารถพัฒนาคนได้ในทุกเพศทุกวัย ทั้งทางร่างกาย สติปัญญาและการเข้าสังคม นอกจากนี้ยังสามารถนำมาปรับใช้ในองค์กรหรือการพัฒนาบุคลากรให้มีแรงจูงใจในการทำงานได้อีกด้วย ดังนั้นกิจกรรมสันตนาการจึงถูกนำมาใช้ในการสร้างแรงจูงใจเพราะแรงจูงใจคือแรงกระตุ้นจากภายในตัวบุคคลที่เกิดก่อนการแสดงพฤติกรรมออกมา อย่างไรก็ตามแรงจูงใจกับพฤติกรรมมีความเกี่ยวข้องกันอย่างหลวมๆ นั่นคือ คนเราสามารถมีพฤติกรรมอย่างหนึ่งได้โดยปราศจากแรงจูงใจในขณะเดียวกันก็สามารถเกิดแรงบันดาลใจอยากทำสิ่งต่างๆ ได้โดยปราศจากโอกาสที่จะลงมือทำ ดังนั้นโดยหลักการแล้วเมื่อเรามีแรงกระตุ้นมหาศาลอยู่ภายใน เราย่อมมีโอกาสในการแสดงออกเพื่อตอบสนองต่อแรงกระตุ้นนั้น แต่หากแรงจูงใจไม่สอดคล้องกับพฤติกรรม หรือเมื่อเราไม่มีแรงจูงใจในการทำงาน หรือขาดโอกาสในการทำตามแรงจูงใจย่อมส่งผลในแง่ลบต่อการปฏิบัติงาน ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการทำงาน อารมณ์ สุขภาพและความจำของคนเราได้ ดังนั้นหากต้องการกระตุ้นให้เกิดแรงจูงใจจึงควรทำกิจกรรมดังต่อไปนี้คือ การออกกำลังกาย การรับประทานอาหารที่มีประโยชน์ การ

นอนหลับ การให้รางวัล สร้างความท้าทาย สร้างมิตรภาพ ความอ่อนโยน ความมั่นคง ความมีอำนาจ ความเป็นอิสระ สภาพแวดล้อมที่สวยงาม การแสดงออกในทางสร้างสรรค์ และการกำหนดเป้าหมาย ซึ่งกิจกรรมทั้งหมดนี้สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสมเพราะสิ่งที่สร้างแรงจูงใจให้บุคคลหนึ่ง อาจไม่สร้างแรงจูงใจให้กับอีกคนหนึ่ง และสิ่งที่สร้างแรงจูงใจให้บุคคลหนึ่งในวันนี้ อาจไม่สร้างแรงจูงใจให้กับเขาอีกในอนาคต (ณัฐวรรณ กิจรัตน์โกศล, 2553: 19-24)

3.แนวคิดการสื่อสารในภาวะวิกฤต (Crisis communications)

สำหรับการทำงานด้านประชาสัมพันธ์นักสื่อสารจะพบว่ามียุทธศาสตร์สองคำที่คล้ายคลึงกันแต่โดยหลักการแล้วมีความแตกต่างกันนั่นคือคำว่า “การสื่อสารความเสี่ยง” (Risk communication) กับคำว่า “การสื่อสารในภาวะวิกฤต” (Crisis communication) ซึ่งการสื่อสารความเสี่ยงเกี่ยวข้องกับคนทุกกลุ่มทุกเพศ ทุกวัย ทุกอาชีพเพราะการสื่อสารความเสี่ยงเป็นสิ่งที่มนุษย์ทุกคนทำอยู่เป็นประจำ โดยจะประเมินความเสี่ยง (Risk assessment) และต้องการที่จะจัดการความเสี่ยงนั้นให้ส่งผลเสียน้อยที่สุด ดังนั้นการสื่อสารความเสี่ยงจึงแตกต่างจากการสื่อสารในภาวะวิกฤต โดยการสื่อสารในภาวะวิกฤตเป็นกระบวนการหนึ่งของการสื่อสารความเสี่ยง การสื่อสารในภาวะวิกฤตเกิดขึ้นเมื่อองค์กรหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกำลังเผชิญกับภัยคุกคามในระดับรุนแรงหรือกำลังจะเผชิญภัยคุกคามในไม่ช้า แต่การสื่อสารความเสี่ยงคือการเตรียมพร้อมสำหรับเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นได้ในอนาคต (สมิทธิ บุญชุตติมาและเกริดา โคตรชารี, 2559: 1-3) สรุปแล้วการสื่อสารความเสี่ยงจะพิจารณาถึงการสื่อสารในอนาคต และมีกระบวนการระหว่างนักสื่อสารความเสี่ยงกับผู้รับสารที่ใช้ระยะเวลาสั้น มุ่งเน้นปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักสื่อสารความเสี่ยงกับผู้รับสารกลุ่มเป้าหมาย ส่วนใหญ่เป็นการสื่อสารสองทาง เป้าหมายต้องการให้เกิดข้อตกลงร่วมกันเพื่อลดความเสี่ยง

ส่วนคำว่า “ภาวะวิกฤต” (Crisis) หมายถึง สถานการณ์ที่เข้าสู่ภาวะที่จำเป็นต้องเข้าจัดการเพื่อหลีกเลี่ยงหรือแก้ไขความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น (Long, 2001 อ้างถึงในปาจารย์ ปุรินทรวงกุล, 2563 : 10) นอกจากนี้สำนักสารนิเทศ กระทรวงการต่างประเทศของสหรัฐอเมริกาได้เรียกเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทันทีทันใด เกิดขึ้นโดยไม่ได้คาดฝันและต้องการการตอบสนองอย่างรวดเร็ว เหตุการณ์รบกวนชีวิตที่ดำเนินอยู่ตามปกติและทำให้เกิดความรู้สึกไม่แน่นอนและเกิดความตึงเครียดว่า “เหตุวิกฤต” ซึ่งเหตุวิกฤตอาจเกิดจากธรรมชาติหรืออาจเกิดจากฝีมือมนุษย์ ซึ่งสุดท้ายแล้วเหตุวิกฤตอาจทำลายชื่อเสียงและความน่าเชื่อถือขององค์กรได้ (กรมประชาสัมพันธ์, 2545 อ้างถึงในปาจารย์ ปุรินทรวงกุล, 2563: 10)

สำหรับพจน์ ใจชาญสุขกิจ ได้อธิบายว่าปรากฏการณ์เชิงลบอันรุนแรงที่เกิดขึ้นโดยไม่คาดคิดและอาจส่งผลเสียในระยะยาวต่อภาพลักษณ์ ชื่อเสียงขององค์กร เช่น คนงานประท้วง ผู้บริหารยกกลุ่มลาออก สินค้าเป็นพิษ พนักงานคดโกง ระบบคอมพิวเตอร์มีปัญหา อุบัติภัย ภัยธรรมชาติ ผลกระทบจากสิ่งแวดล้อม เป็นต้น เหตุการณ์หรือภาวะดังกล่าวที่เกิดขึ้น โดยที่เราไม่ได้คาดการณ์ล่วงหน้า เมื่อเกิดแล้วมักจะส่งผลเชิงลบต่อบริษัทในระยะยาว เช่น ไม่มีใครอยากจะใช้บริการ ไม่มีใครอยากเข้าใกล้โรงงาน

หรือไม่ยอมซื้อสินค้า บริการ ปรากฏการณ์เหล่านี้เรียกว่าภาวะวิกฤต (Crisis) (พจนานุกรมจิตวิทยา, 2548: 119)

นอกจากนี้ภาวะวิกฤตยังหมายถึง สถานการณ์หรือเหตุการณ์ที่อาจส่งผลกระทบต่อองค์กร กระทบต่อสาธารณชน และกระทบต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่างๆ รวมถึงอาจกระทบต่อสมรรถภาพขององค์กรด้วย เมื่อมีวิกฤตเกิดขึ้นองค์กรต้องรีบจัดการกับภาวะวิกฤตนั้นเพื่อให้คลี่คลายลงไปได้เร็วที่สุด ไม่ให้เกิดปัญหาลุกลามบานปลายจนทำให้องค์กรเสียหาย (สมิทธิ บุญชุตินาและชนภา หนูนา, 2560: 2)

สำหรับประเทศไทยคณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านสื่อสารมวลชน เทคโนโลยีสารสนเทศ กรมประชาสัมพันธ์ได้ร่วมกับ 5 องค์กรวิชาชีพสื่อสารมวลชนร่วมกันถอดบทเรียนสำคัญในการรายงานข่าวเพื่อจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานของสื่อมวลชนด้านการสื่อสารในภาวะวิกฤต โดยนิยามคำว่า “ภาวะวิกฤต” ว่าหมายถึง สถานการณ์ที่เข้าสู่สภาวะที่จำเป็นต้องเข้าจัดการเพื่อหลีกเลี่ยงหรือแก้ไขความเสียหายที่เกิดขึ้นต่อสุขภาพ ชีวิต ทรัพย์สิน สิทธิ หรือเสรีภาพของประชาชนในวงกว้าง รวมถึงภัยพิบัติ เหตุฉุกเฉิน สาธารณภัย หรือภัยคุกคามที่เกิดจากการกระทำของมนุษย์ที่มีความรุนแรง อันเป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย การรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร การบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน กฎอัยการศึกหรือกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง (อาจารย์ ปุรินทรวงกุล, 2563: 12)

นอกจากนี้ หลักการทำงานของโตโยต้า หรือที่เรียกกันทั่วไปว่า “วิถีโตโยต้า” ซึ่งเป็นหลักการที่ได้รับการยอมรับทั่วโลกได้อธิบายวิธีการรับมือกับอุบัติเหตุว่า เมื่อเกิดอุบัติเหตุขึ้นผู้บริหารโตโยต้าจะไปยังที่เกิดเหตุทันทีแต่ถ้าเป็นบริษัทอื่นจะคิดหาวิธีแก้ไขปัญหายู่ที่ห้องประชุม สำหรับวิถีโตโยต้าไม่ว่าจะมีตำแหน่งสูงแค่ไหนก็ต้องลงไปดูพื้นที่ปฏิบัติงานจริงด้วยตัวเองไม่ใช่ทำงานอยู่ที่โต๊ะทำงานหรือในห้องประชุมอย่างเดียว การลงไปดูพื้นที่เป็นประจำจะช่วยให้มองเห็นสิ่งผิดปกติและเกิดวัฒนธรรมองค์กรคือ “อย่าเชื่อรายงานที่เขียนขึ้นจากการดูข้อมูลหรือฟังคำบอกเล่าจากคนอื่นเพียงอย่างเดียว” ดังนั้นหากเห็นสิ่งผิดปกติในรายงานให้ลงไปดูพื้นที่ปฏิบัติงานเป็นอันดับแรก เพียงเท่านี้ก็จะรู้ว่าสิ่งผิดปกตินั้นคืออะไร และต้องตรวจสอบเพื่อหาสาเหตุพร้อมคิดหาวิธีป้องกันไม่ให้อันตรายเกิดขึ้นอีก ทั้งนี้หากหัวหน้าลงไปดูที่เกิดเหตุด้วยตัวเองนอกจากจะเป็นผู้นำในการแก้ไขปัญหาแล้วยังทำให้พนักงานรับรู้ถึงความจริงใจของบริษัทด้วย (โยซูเกะ, 2561: 48-52)

สำหรับการจัดการภาวะวิกฤต (Crisis Management) นั้นจะหมายถึงกระบวนการการวางแผนเพื่อแก้ไขปัญหาหรือลดความรุนแรงของวิกฤตที่เกิดขึ้นกับองค์กร โดยมีการดำเนินการทั้งก่อนเกิดวิกฤต ระหว่างการเกิดวิกฤต และหลังการเกิดวิกฤต ทั้งนี้วิกฤตขององค์กรจะแบ่งเป็น 3 ประเภทตามความรับผิดชอบขององค์กร กล่าวคือ ประเภทแรกวิกฤตที่องค์กรเป็นผู้ได้รับผลกระทบ (Victim cluster) วิกฤตแบบนี้อาจต้องรับผิดชอบในระดับต่ำ และมีผลคุกคามต่อชื่อเสียงขององค์กรค่อนข้างน้อย เช่น ภัยธรรมชาติ ขาวลือ การถูกโจมตีจากอดีตพนักงาน หรือการถูกใส่ความ ประเภทที่สองวิกฤตที่เป็นเหตุบังเอิญ (Accidental cluster) เป็นวิกฤตที่เกิดจากการดำเนินการขององค์กรแล้วนำไปสู่ความผิดพลาด

หรือวิกฤตโดยไม่ได้เจตนา เช่น การปฏิบัติงานในภาวะที่ยากลำบาก มีความกดดัน อาจเกิดความผิดพลาดทางเทคนิค หรืออาจเกิดจากผลิตภัณฑ์อันทำให้เกิดความเสียหาย วิกฤตแบบนี้องค์กรต้องรับผิดชอบในระดับปานกลาง และมีผลคุกคามต่อชื่อเสียงองค์กรระดับกลาง ส่วนวิกฤตประเภทที่สามคือวิกฤตที่สามารถป้องกันได้ (Preventable cluster) เป็นวิกฤตที่เกิดจากพนักงานทำงานผิดพลาดหรือมีการฝ่าฝืนกฎหมาย เช่น ความผิดพลาดจากความสะเพร่าของพนักงาน ความประมาท การใช้ผู้ที่ไม่มีความสามารถ ใช้ผู้ที่ไม่มีความรู้เพียงพอจนนำไปสู่อุบัติเหตุหรือข้อผิดพลาด หรืออาจเป็นความผิดพลาดของฝ่ายบริหาร เช่น การทุจริต การละเมิดกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับ การปลอมแปลงเอกสารเพื่อตบตาสาธารณชน และผู้บังคับใช้กฎหมาย วิกฤตแบบนี้องค์กรต้องรับผิดชอบในระดับสูงและคุกคามต่อชื่อเสียงองค์กรอย่างร้ายแรง กระทบต่อความน่าเชื่อถืออย่างรุนแรง (สมิทธิ บุญชุตินาและชนนาภา หนูนาถ, 2560: 2-4)

นอกจากนี้หลักการบริหารภาวะวิกฤต (Crisis Management) ต้องยึดหลักการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าโดยรวดเร็วและให้เกิดผลเสียหายน้อยที่สุด เนื่องจากในบางเหตุการณ์หากมีการแก้ไขที่ล่าช้า จะไม่ทันต่อสถานการณ์ ณ ช่วงเวลานั้นได้ (พจน์ ใจชาญสุขกิจ, 2548: 119) ดังนั้นการบริหารภาวะวิกฤตให้ตีควรมีการดำเนินการดังนี้

1. อย่าคิดว่าโอกาสของการเกิดวิกฤตเป็นศูนย์ เพื่อการไม่ประมาทและมีการเตรียมการที่จะเผชิญภาวะวิกฤตล่วงหน้า เพราะเราไม่อาจคาดการณ์ได้ว่าจะเกิดวิกฤตขึ้นเมื่อใด
2. ควรมีการวางแผนไว้ล่วงหน้าว่าหากเกิดภาวะวิกฤตในแต่ละเรื่อง แต่ละหน่วยงานจะดำเนินการอย่างไร รู้จักที่จะมีการวางแผนไว้อย่างเป็นขั้นตอน
3. ควรจัดให้มีผู้รับผิดชอบหรือประชาสัมพันธ์ขององค์กรที่สามารถให้ข่าวหรือออกแถลงการณ์ได้อย่างเต็มที่ อย่าปล่อยให้สื่อมวลชนหาข่าวจากฝ่ายตรงข้าม หรือผู้เสียหายประโยชน์เพียงอย่างเดียว
4. ควรให้มีการแถลงข่าวอย่างรวดเร็ว เพราะหากล่าช้า ข่าวจะมาจากแหล่งข่าวอื่นที่ทำให้องค์กรเกิดความเสียหาย

เมื่อเกิดปัญหาวิกฤต มีผู้เสียหายเกิดขึ้น ต้องมีการแก้ปัญหาทันที โดยการชดเชยค่าเสียหายตามที่กฎหมายกำหนดหรือพอเหมาะกับสภาพของสังคมและต้องทำด้วยความรวดเร็ว ระดับผลกระทบของภาวะวิกฤตนั้นมีหลายระดับ ดังนี้

1. บุคคล ไม่ว่าจะเป็นพนักงาน ผู้บริหาร ลูกค้า ผู้ใช้บริการ
2. องค์กร ความน่าเชื่อถือ ชื่อเสียง ศรัทธา
3. สินค้า บริการ ความเชื่อมั่น ผลทางการตลาด
4. ชุมชน โดยเฉพาะชุมชนใกล้เคียง ประสบปัญหาสิ่งแวดล้อม
5. ประเทศ ตัวอย่างเช่น ปัญหาสถาบันการเงิน การปรับเปลี่ยนนโยบาย กฎหมาย
6. นานาชาติ เกิดภาพลักษณ์ที่ไม่ดี การท่องเที่ยว การกีดกันทางการค้า การก่อการร้าย

ในขณะเดียวกันภาวะวิกฤตสามารถเกิดขึ้นได้โดยฉับพลัน คือ ไม่รู้ตัวล่วงหน้าก่อน คาดไม่ถึงอุบัติเหตุ หรือเกิดแบบมีพัฒนาการ คือ ก่อตัวล่วงหน้า ผู้บริหารสูงสุด และนักประชาสัมพันธ์ต้องมองให้

ออกจากสัญญาณเตือนภัยในรูปแบบต่างๆ เพื่อเตรียมพร้อมกับการแก้ไขปัญหาให้ทันเวลา โดยไม่ต้องรอให้ปัญหาเกิดขึ้น

เมื่อเกิดปัญหาวิกฤตขึ้นและมีเรื่องที่จะต้องแก้ไข ผู้บริหารสูงสุดจะต้องมีการแก้ปัญหาอย่างรวดเร็ว จริงจัง และจริงจัง เพื่อช่วยคลี่คลายสถานการณ์ให้ดีขึ้น ผู้บริหารสูงสุดต้องแสดงความรับผิดชอบ เมื่อมีปัญหาร้ายแรงเกิดขึ้น ไม่ใช่เมื่อเกิดปัญหาแล้วให้นักประชาสัมพันธ์ออกไปแก้ไขปัญหาเพียงลำพัง องค์การต้องร่วมมือหรือให้การสนับสนุน ช่วยแก้ปัญหาทุกอย่าง ไม่ว่าจะเป็นการช่วยเหลือแบบใดก็ตาม แต่ก่อนที่จะแก้ปัญหานั้นได้ ต้องรู้จักการวิเคราะห์วิกฤต ดังนี้

1. วิเคราะห์สาเหตุ พัฒนาการของสถานการณ์ ต้องดูว่าต้นตอของวิกฤตนั้นเกิดจากอะไร มีลำดับขั้นตอนอย่างไร
2. ผลกระทบที่เกิดขึ้น จะกระทบอะไรได้บ้าง ทั้งในปัจจุบัน อนาคต ทั้งภายในและภายนอกองค์การ
3. บุคคลที่เกี่ยวข้อง มีใครเกี่ยวข้องบ้าง ทุกระดับ หน้าฉาก หลังฉาก
4. ความเกี่ยวพันระหว่างองค์การกับเหตุการณ์ จะขยายผลออกไปในทิศทางใด มีองค์การอื่นๆ เกี่ยวข้องด้วยหรือเปล่า

นอกจากนี้ควรมีการกำหนดตัวบุคคลที่จะต้องออกไปสู่สาธารณชน ไม่ว่าจะเป็นผู้บริหารสูงสุด ผู้บริหารระดับสูง นักกฎหมาย ผู้แทนพนักงาน ที่ปรึกษาเฉพาะด้านประชาสัมพันธ์ ซึ่งจะต้องแจจแจงบทบาทให้ชัดเจนว่า ใครจะทำหน้าที่อะไร ใครควรมีหน้าที่ออกมาพูดเมื่อใด และพูดได้ในระดับไหน

ในกรณีของผู้บริหารสูงสุดควรให้สัมภาษณ์เพื่อแสดงความรับผิดชอบ ความมีน้ำใจ โดยชี้แจงถึงสาเหตุที่เกิดข้อผิดพลาด อธิบายข้อเท็จจริง ผู้บริหารสูงสุดจำเป็นต้องออกมาชี้แจงต่อสื่อมวลชนด้วยการพูดความจริงในประเด็นที่มีการถกเถียง ขอโทษเมื่อทำผิด เพียงแต่ต้องอธิบายให้ได้ว่าความผิดเกิดจากเจตนาดี เกิดจากการรู้เท่าไม่ถึงการณ์ หรือเกิดจากเหตุสุดวิสัย ไม่ใช่เกิดจากความจงใจ หรือหากเกิดจากความผิดพลาดของพนักงานบางคนที่มีเจตนา ก็ต้องลงโทษพนักงานผู้นั้น เช่น กรณีพนักงานยกยอกเงินของลูกค้า

แนวทางและการแก้ไขวิกฤต สามารถกระทำได้ 3 แนวทางหลัก ดังนี้

1. เชิงตั้งรับ ด้วยการให้ข้อมูล ถามมาก็ตอบไป ต้องการเห็นก็จะเปิดให้ดู แสดงความชัดเจนในความบริสุทธิ์
2. เชิงรุก ด้วยการเข้าควบคุมและยุติสถานการณ์ คือ การจัดการกับเหตุการณ์ ต้องหยุดยั้ง ถอนรากถอนโคน เพื่อลดความเสี่ยงต่อการเกิดวิกฤตได้อีก
3. เชิงยุทธ์ ด้วยการเข้าถึงเป้าหมายแต่ละกลุ่ม ด้วยช่องทาง ระยะเวลา ความถี่ คือ ดูทางหนีทีไล่ วิเคราะห์ว่าคุ้มหรือไม่คุ้ม แล้วจึงกำหนดวิธี ซึ่งอาจทำหลายๆ อย่างพร้อมๆ กัน เป็นช่วงเวลา อาจปรับสถานการณ์ให้กลับมาเป็นบวก พร้อมกับจัดการคู่แข่งชั้นด้วยการพลิกสถานการณ์หรือเปิดประเด็นใหม่แต่

การแก้ไขปัญหาวิกฤตต้องไม่แก้ไขภายนอกเพื่อรักษาภาพลักษณ์ขององค์กรเพียงอย่างเดียว ผู้บริหารสูงสุดควรต้องรู้จักการรักษาความน่าเชื่อถือให้กับบุคลากรรวมทั้งการสื่อสารภายในองค์กรด้วย

กรณีเมื่อสื่อมวลชนนำเสนอข้อมูลผิดพลาดในการเสนอข่าว ไม่ควรโกรธสื่อมวลชนแต่ต้องขอร้องให้เขารับฟัง ให้ออกาสให้เราพูดความจริง ไม่ต้องขอให้สื่อมวลชนขอโทษ ขออธิบายและขอให้นำเสนอเพื่อให้สาธารณชนทราบความจริงที่เกิดขึ้น และขณะที่แถลงข่าวหรือให้สัมภาษณ์ใดๆ ก็ตาม ไม่ควรพูดเท่าความถึงข้อความที่เป็นเชิงลบอย่าต่อยักความสูญเสีย อย่าพูดถึงความเสียหาย ให้พูดถึงแนวทางที่จะแก้ไขวิกฤตนั้น นั่นถึงเรียกว่า “การบริหารวิกฤต”

เมื่อต้องทำการชี้แจงต่างๆ ต้องชี้แจงตรงประเด็น (Right to the point) อย่าอ้อมค้อม เพราะจะเป็นภาพของความพยายามที่จะแก้ตัวมากกว่าการยอมรับความจริงหรือเปิดเผยข้อเท็จจริงให้กับสาธารณชนได้รับทราบ สิ่งนี้มีผลต่อภาพลักษณ์ขององค์กรต่อไปด้วย ผู้บริหารสูงสุดควรใช้เทคนิคของการนำเสนอข้อมูล และไม่ควรมีสิ่งที่ไม่ดีค้างอยู่ในจิตใจของผู้รับฟัง ไม่ควรป้ายความผิดให้ผู้อื่น ควรแก้ไขในส่วนที่ต้องแก้ โดยไม่ต้องไปพูดถึงความผิดพลาดของคนอื่นที่เราทำอะไรไม่ได้ และที่สำคัญคือต้องรับผิดชอบให้ความช่วยเหลือผู้เสียหายทั้งในระยะสั้นและระยะยาวอย่างชัดเจน จริงใจ โดยเฉพาะหากเป็นบุคลากรที่ไม่ได้ทำผิด แต่กลับได้รับผลกระทบเหล่านั้นไปด้วย ผลจากการเกิดวิกฤตสามารถส่งผลไปได้ดังนี้

1. การทำงาน ทำให้บรรยากาศการทำงานไม่เหมือนเดิม
2. การผลิต หากเกิดการยกยอก หรือทำให้สินค้าออกมาไม่ได้คุณภาพ ก็ต้องมีการเข้มงวดมากยิ่งขึ้น เกิดภาพการไม่ไว้วางใจต่อกัน
3. การตลาด มีผู้เข้ามาซื้อสินค้าและบริการลดลง
4. การยอมรับทางสังคม ลดความเชื่อมั่น ความเชื่อถือ ความมั่นใจในสินค้าและบริการ
5. การต่อต้าน หากวิกฤตนั้นเป็นการใช้ความรุนแรงเข้าแก้ปัญหา หรือสร้างความไม่พอใจให้กับกลุ่มผู้เสียหายหรือได้รับผลกระทบ จะส่งผลต่อการเกิดคลื่นวิกฤตที่รุนแรงมากยิ่งขึ้น

สิ่งเหล่านี้ ล้วนเป็นผลที่เกิดตามมาจากการเกิดวิกฤต ทำให้การแก้ไขปัญหาที่ดำเนินการออกมามาดูของผู้บริหารสูงสุดเพียงฝ่ายเดียว ไม่มีน้ำหนักเพียงพอ แต่จะต้องรู้จักแก้ปัญหาในทางปฏิบัติให้เห็นผลและเกิดขึ้นจริงด้วย เช่น การยืนยันของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องภายนอก บุคคลในองค์กรที่น่าเชื่อถือ

เมื่อยามที่ต้องแถลงข่าว หากสื่อมวลชนรายใดมีปัญหาลักษณะใดในประเด็นที่เกี่ยวข้อง หรือนำเสนอข่าวสารที่ส่งผลในการสร้างภาพที่เสียหายให้กับองค์กรกรณีของวิกฤตการณ์ใดๆ ก็ตาม ต้องเผชิญหน้ากับสื่อมวลชนรายนั้นโดยตรงอย่างสุภาพและเป็นมิตร เพื่อไม่ให้สถานการณ์หนักไปมากกว่าเดิม และเพื่อแสดงให้เห็นถึงว่าองค์กรมิได้เกิดวิกฤตมากมายอย่างที่ถูกลือลือไปกล่าวอ้าง ซึ่งการมีพื้นฐานของความสัมพันธ์ที่มีอยู่เดิมจะเป็นต้นทุนที่ดีสำหรับองค์กร

เรื่องการบริหารภาวะวิกฤต ถือเป็นเรื่องที่จะละเอียดอ่อน ซึ่งผู้บริหารสูงสุดต้องให้ความสำคัญและเตรียมการกับการประชาสัมพันธ์ล่วงหน้า หรืออย่างช้าก็เมื่อมีสัญญาณบอกเหตุ อย่าคิดว่าเป็นเรื่อง

เล็กน้อย และอย่าด่วนสรุปว่าจะจบได้เอง ตลอดจนอย่ามองชีวิตและสวัสดิภาพของคนเป็นสิ่งไร้ค่า หรือ แก้ไขด้วยเงินทอง ต้องแก้ไขด้วยการมอบคุณค่าของความเป็นคน และศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ ผู้บริหารสูงสุดควรใช้ความพยายามและความตั้งใจในการแก้ไขภาวะวิกฤตด้วยสติ โดยคำนึงถึงภาพลักษณ์ระยะยาวอย่างรอบคอบ

ข่าวสารข้อมูลและการกำหนดประเด็นที่จะนำมาชี้แจงในยามวิกฤตเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องสามารถนำเสนอข้อเท็จจริงที่สามารถสื่อได้ตรงกันหมด ไม่ว่าจะสื่อสารจากส่วนใดขององค์กร นั้นคือ ร้อยคนต้องมีข้อความเดียว (พจน ใจชาญสุขกิจ, 2548: 119-125) นอกจากนี้การการปรากฏตัวยังสร้างความแตกต่างด้วย ฉะนั้นหน้าที่ของนักประชาสัมพันธ์คือต้องสร้างสรรค์ภาพลักษณ์ บ่มเพาะภาพลักษณ์และรักษาภาพลักษณ์ด้วย บางบริษัทดูแลเรื่องการแต่งกายของลูกค้ำเพื่อให้สัมพันธ์ทางโทรทัศน์ โดยเฉพาะเมื่อลูกค้ำที่เป็นดารา ผู้บริหารองค์กร หรือผู้สมัครทางการเมืองตกอยู่ในภาวะวิกฤตและพวกเขาไม่ใส่ใจเรื่องการแต่งกาย ผู้จัดการด้านภาพลักษณ์จึงต้องเสนอบริการเหล่านี้ให้แก่บริษัท กลุ่มธุรกิจอุตสาหกรรมและองค์กรอื่นๆ ด้วยเช่นกัน (Vivian, 2014: 291)

ด้าน Forbes Agency Council (2017) ได้กล่าวว่าเมื่อข่าวสารเผยแพร่ไปไวรากับเป็นไวรัสองค์กรต้องพร้อมที่จะตอบสนองด้วยการจัดการสื่อสารในภาวะวิกฤตอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ โดยใช้แพลตฟอร์มที่มีอยู่ทั้งหมด (platforms) ดังนั้นหากไม่ต้องการลงเอยด้วยฝันร้ายหรือความเสียหายทางธุรกิจจึงควรป้องกันก่อนที่จะเกิดภาวะวิกฤต ด้วยกลยุทธ์ 13 ประการของการจัดการสื่อสารในภาวะวิกฤต ซึ่งบริษัทต่างยึดถือปฏิบัติเป็นแนวทางดังนี้

1. มีความรับผิดชอบ (Take responsibility) อันดับแรกนักประชาสัมพันธ์ต้องไม่ปกปิดภาวะวิกฤติ เพราะมันจะทำให้ความเสียหายยิ่งแย่งไปอีก แต่ให้รับผิดชอบสถานการณ์อย่างรวดเร็วและตอบสนองต่อผลสะท้อนกลับทางการสื่อสารด้วยการโต้แย้งกันอย่างเปิดเผยเพื่อให้ประชาชนได้รับทราบถึงข้อกังวลใจและข้อคำถามของพวกเขาและตอบสนองต่อสิทธิในการสื่อสารสนทนาของประชาชน นักประชาสัมพันธ์ต้องเขียนข่าวแจกและเผยแพร่บนสื่อสังคมออนไลน์เพื่อควบคุมสถานการณ์วิกฤตินั้นและดูข้อความที่ได้รับกลับมาด้วย

2. ทำงานเชิงรุก โปร่งใสและมีความรับผิดชอบ (Be proactive, be transparent, be accountable) ในทุกวันนี้สื่อสังคมออนไลน์รายงานข่าวแบบสดอยู่ตลอดเวลาและมีข้อวิพากษ์ในทุกพื้นที่ การบริหารชื่อเสียงจึงเป็นเรื่องที่สำคัญมากขึ้นกว่าเดิมและชื่อเสียงก็สามารถเสียหายได้ในทันทีเช่นกัน หลักการสื่อสารในภาวะวิกฤตคือ ต้องทำงานเชิงรุก โปร่งใสและมีความรับผิดชอบ และเมื่อนำไปปฏิบัติก็เกิดผลคือ การรับทราบถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น การยอมรับในความรับผิดชอบและการขอโทษ

3. แก้ปัญหาแบบไปข้างหน้าเหตุการณ์ (Get ahead of the story) เช่น สมมติว่าฉันเป็นผู้บริหารของสายการบินของสหรัฐอเมริกา ฉันจะทวีตข้อความและส่งสัญญาณในอนาคตที่ฉันได้ยินเรื่องเกี่ยวกับคนลาออกจากสายการบิน ฉันจะไม่รอยุทธศาสตร์เพราะการไปข้างหน้าเหตุการณ์คือ

ยุทธศาสตร์นั่นเอง จุดสำคัญของยุทธศาสตร์ คือ ทำอย่างนั้นในช่วงสัปดาห์แต่เริ่มการสื่อสาร การขอโทษ การจ่ายเงินหรืออะไรก็ตามต้องทำทันที

4. พร้อมสำหรับปฏิกิริยาสะท้อนที่รุนแรงของสื่อสังคมออนไลน์ (Be ready for social media backlash) สิ่งที่เลวร้ายที่สุดที่บริษัทได้ทำคือการเพิกเฉยซึ่งอาจเป็นเปลวไฟที่ติดเชื้อไฟในสื่อสังคมออนไลน์ บริษัทเล็กๆสามารถรู้สึกผิดได้มากกว่าโดยเฉพาะพวกที่ไม่ได้ใช้สื่อสังคมออนไลน์เพียงเพราะว่าบริษัทไม่ได้ทำการตลาดบนสื่อสังคมออนไลน์ซึ่งก็ไม่ได้หมายความว่าลูกค้าของพวกเขาจะไม่ได้ตรวจสอบแพลตฟอร์มเหล่านั้นเมื่อเกิดมีบางสิ่งผิดพลาดขึ้น ดังนั้นบริษัทจึงควรมีแผนและทบทวนสิ่งที่เป็นผลเกิดจากสื่อสังคมออนไลน์ด้วย

5. จำไว้ว่าลูกค้าเป็นมนุษย์ (Remember to be human) การพูดว่าคุณจะได้รับการพิจารณาอย่างลึกซึ้งไม่ได้ทำให้ใครรู้สึกดีขึ้น ระหว่างการพูดว่าคุณเสียใจมากกับสิ่งที่เกิดขึ้นกับการพูดว่าฉันจะทำให้ดีขึ้นนั้นต่างหากที่สำคัญ ดังนั้นสิ่งที่ต้องทำทันทีคือแบ่งปันวิธีการว่าจะทำอย่างไรไม่ให้น้ำไม่เกิดขึ้นอีก นั่นคือลงมือทำอย่างรวดเร็วก่อนที่ประชาชนจะเสียศรัทธาในแบรนด์ของเรา

6. กล่าวคำขอโทษก่อนแล้วค่อยลงมือปฏิบัติ (First apologize, then take action) การขอโทษอย่างจริงใจคือกุญแจสำคัญที่จะก้าวไปข้างหน้า อย่าเติมเชื้อไฟและอย่าทำให้เกิดความล่าช้าในการเปลี่ยนแปลงข้อตกลง ติดตามนโยบายสาธารณะอยู่ตลอดและบริษัทต้องเสนอตัวเรียกเรื่องดำเนินการให้ลูกค้า ต้องทำบางอย่างให้เป็นรูปธรรมเพื่อแสดงให้เห็นว่ากำลังเปลี่ยนวิธีการเพื่อให้งานคืบหน้า

7. ตรวจสอบ วางแผนและสื่อสาร (Monitor, plan and communicate) ทีมงานสื่อสังคมออนไลน์ที่ตื่นตัวสูงจะตรวจสอบสถานการณ์ล่วงหน้า เริ่มจากการสังเกตเห็นข้อความที่ไม่ดีหรือกิจกรรมที่เพิ่มขึ้น แล้วจึงนำแผนภาวะวิกฤติไปใช้อย่างรอบรู้และเป็นประโยชน์เพื่อตอบสนองเชิงรุกต่อสังคมออนไลน์และเตรียมเนื้อหาเพื่อสื่อสาร อย่าปล่อยให้ผู้บริหารหลงงมงายเพราะอาจเป็นเชื้อเพลิงเติมเปลวไฟ แต่ต้องช่วยให้ผู้บริหารกล่าวคำขอโทษทันทีตามที่ได้กำหนดไว้และได้เตรียมข้อความสำคัญไว้แล้ว

8. ค้นหาเพื่อทำความเข้าใจสถานการณ์ (Seek first to understand the situation) สื่อสารรายละเอียดที่เกี่ยวข้องทั้งหมดต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่สำคัญ เมื่อถูกขอร้องไห้แสดงความคิดเห็นไม่ควรตอบกลับว่า “ไม่มีความคิดเห็น” แม้ว่าคุณยังคงกำลังประเมินสถานการณ์อยู่ให้พูดอย่างตรงไปตรงมา ถ้าคุณไม่ส่งเสียงในเรื่องดังกล่าว ประชาชนจะสันนิษฐานว่าผิดทันทีหรือทำการช่วยเหลือกันเอง ดังนั้นการรับรู้เมื่อมีการปรับปรุงการดำเนินการเป็นสิ่งจำเป็นและโปร่งใสเกี่ยวกับวิธีการที่กำลังแก้ปัญหา

9. ฟังเพื่อนร่วมงานก่อน (Listen to your team first) การตอบโต้เป็นเรื่องง่ายเกินไป โดยเฉพาะเมื่อแบรนด์ของบริษัทคุณและชื่อเสียงอยู่ในความเสี่ยง อย่าแสดงความคิดเห็น โพสต์หรือทวีตข้อความก่อนได้รับยืนยันจากทีมประชาสัมพันธ์ของคุณในสิ่งที่ดีที่สุด วิธีการที่สมเหตุสมผลจะถูกใช้มากที่สุด ถ้าคุณมีทีมที่เก่ง (ควรจะมี) พวกเขาจะเป็นหัวกะทิเรื่องนี้และจะประดิษฐ์ภาษาให้คุณใช้ทันที

10. พัฒนาภาพลักษณ์ขององค์กรให้แข็งแกร่ง (Develop strong organizational brand culture) การป้องกันวิกฤติ การตำหนิลูกน้องที่ทำงานอยู่ด้านหน้าด้วยคำพูดที่ทำให้ฝืนร้ายนั้นเป็นเรื่องง่าย แต่พวกเขาไม่ต้องรับผิดชอบต่อภาพลักษณ์ที่ไม่ดีซึ่งบ่มเพาะพวกเขา มาภาพลักษณ์องค์กรซึ่งปฏิบัติต่อลูกค้าอย่างแยๆ ก็เหมือนกับที่ลูกน้องถูกปฏิบัติมาอย่างน่าสงสารด้วย ลีๆ แล้วภายในวัฒนธรรมองค์กรและบริการส่งสินค้าคุณจะมีประสบการณ์เกี่ยวกับแบรนด์หรือภาพลักษณ์ที่ไม่ดีมาก่อนเสมอ

11. อย่าไปทำให้ปัญหาลุกลาม (Turn off the fan) เมื่อคุณรู้ว่าเกิดปัญหาใหญ่ขึ้น กฎข้อแรกของการบริหารภาวะวิกฤติคือ อย่าไปเพิ่มปัญหาให้มันมากขึ้นคืออย่าไปเติมเชื้อไฟ ให้อยหลังออกมา 1 ก้าวเอาตัวเองเข้าไปอยู่ในภาวะของผู้บริโภคแล้วถามว่า “ตัวเองรู้สึกอย่างไร” แล้วจะรู้ว่าผู้บริโภครู้สึกอย่างไรกับวิกฤติที่เกิดขึ้น การส่งกระจงมองตัวเองคือคำแนะนำในการประชาสัมพันธ์ที่ดีที่สุดเมื่อเผชิญกับสถานการณ์วิกฤติ เพื่อให้แน่ใจว่าเราทำในสิ่งที่ถูกต้องและมันจะได้ยินเสียงสะท้อนแบบนี้ทุกครั้ง

12. หลีกเลียงปฏิกิริยาที่ไม่คาดคิด (Avoid knee-jerk reactions) บริษัท หรือสิ่งที่เป็นตัวแทนแบรนด์ หรือผู้ที่มีอิทธิพลทางความคิดบ่อยครั้งปล่อยให้มอารมณ์ ตอบโต้สื่อสังคมออนไลน์อย่างบ้าคลั่ง การเจียบในสื่อสังคมออนไลน์ไม่ใช่สิ่งเลวร้ายเมื่อคุณกำลังตรวจสอบภาวะวิกฤติ หยุดการสื่อสารภายนอกทั้งหมดจนกระทั่งคุณสามารถประเมินสิ่งที่กำลังเกิดขึ้นได้ ต้องแน่ใจว่าการสื่อสารภายนอกครั้งแรกเพื่อติดตามภาวะวิกฤตินั้นคือการตอบสนองที่ได้ไตร่ตรองมาอย่างดีซึ่งเป็นเสียงสะท้อนจากลูกค้า

13. เตรียมพร้อมเสมอ (Be prepared) ไม่มีใครอยากอยู่ท่ามกลางเรื่องอื้อฉาว แต่การตะเกียกตะกายไปรอบๆ เพราะว่าคุณไม่เตรียมพร้อมที่จะจัดการวิกฤติ มันจะเป็นสิ่งที่แยไปจนถึงแยที่สุด ศักยภาพในการคาดเดาฉากทัศน์ภาวะวิกฤติและการคิดมาตรการภายในเพื่อควบคุมวิกฤติก่อนที่ภาวะวิกฤติจะโจมตี ยกร่างที่จะให้ประกาศเตือน กระบวนการทบทวนภายในและเฉพาะบุคคลที่ได้รับอนุญาตให้ประกาศต่อสาธารณะ (Forbes agency council, 2017, Internet)

สรุปแล้วการสื่อสารในภาวะวิกฤติจะพิจารณาถึงเหตุการณ์ที่กำลังจะเกิดขึ้นหรือได้เกิดขึ้นแล้ว และลักษณะการสื่อสารจะเป็นกระบวนการที่สั้นกว่าการสื่อสารความเสี่ยง เนื่องจากต้องสื่อสารกับกลุ่มเป้าหมายเพื่อจัดการสถานการณ์ที่กำลังวิกฤติในทันที โดยมุ่งเน้นความพยายามส่งสารให้ถึงผู้รับสารเป้าหมาย ส่วนใหญ่เป็นการสื่อสารทางเดียวเพื่อให้ข้อมูลและคำแนะนำแก่ผู้รับสารเพื่อความปลอดภัยหรือความเข้าใจที่ถูกต้องของผู้รับสารกลุ่มเป้าหมาย

4. แนวคิดเกี่ยวกับภาพลักษณ์ (Image)

สำหรับความหมายของคำว่า “ภาพลักษณ์” (Image) คณะกรรมการบัญญัติศัพท์ ซึ่งมีพลตรี พระเจ้าวรวงศ์เธอกรมหมื่นนราธิปพงศ์ประพันธ์ ทรงเป็นประธานคณะกรรมการ ได้บัญญัติศัพท์ คำว่า “Image” ไว้ว่า “จินตภาพ หรือ จินตนาการ” โดยในแวดวงประชาสัมพันธ์และสถาบันการศึกษาระดับมหาวิทยาลัยมีผู้นิยมใช้กันอยู่บ้าง แต่ไม่คุ้นเหมือนคำว่า “ภาพพจน์” ดังนั้นราชบัณฑิตยสถานจึงได้ชี้แจงเมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2519 ต่อคณะกรรมการบัญญัติศัพท์ภาษาไทยว่าพระเจ้าวรวงศ์เธอกรมหมื่น

นราธิปพงศ์ประพันธ์ ทรงชี้แจงว่า คำว่า “ภาพพจน์” เป็นคำที่ทรงคิดขึ้นใช้ เทียบกับคำภาษาอังกฤษว่า “Figure of speech” ส่วนศัพท์ “Image” นั้นควรใช้คำว่า “ภาพลักษณ์” จะตรงกับความหมายของศัพท์ภาษาอังกฤษมากกว่า ท่านจึงเสนอให้ใช้คำว่า “ภาพลักษณ์” เพื่อความเข้าใจที่ตรงกัน (วิรัช ลภีรัตนกุล, 2553: 80-81)

นอกจากนี้พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานยังให้ความหมายคำว่า ภาพลักษณ์ หมายถึง ภาพที่เกิดจากความนึกคิดหรือที่คิดว่าควรจะเป็นเช่นนั้น (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน, 2546: 821)

สำหรับอภิชาต พุกสวัสดิ์อธิบายว่า ภาพลักษณ์ หมายถึง ภาพขององค์กร หน่วยงาน สถาบันตามความคิดเห็นของประชาชนกลุ่มเป้าหมายที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีผลมาจากการกระทำขององค์กร หน่วยงาน สถาบันที่ประชาชนกลุ่มเป้าหมายได้รับรู้ การเกิดภาพลักษณ์ต้องใช้ระยะเวลาและใช้กลไกการประชาสัมพันธ์ในการสร้างภาพลักษณ์ (อภิชาต พุกสวัสดิ์, 2556: 32-33)

สำหรับการเกิดภาพลักษณ์รัตนาวดี ศิริทองถาวร (อ้างถึงใน สุภารัตน์ ม่วงศิริ, 2547: 16-18) อธิบายว่า การเกิดภาพลักษณ์ในปัจจุบันบุคคลนั้น เกิดขึ้นเมื่อบุคคลได้รับเหตุการณ์จากภายนอกเข้ามาในตัวเอง แต่เหตุการณ์นั้นยังไม่สามารถสร้างให้เป็นภาพได้ทันทีแต่ต้องมีขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. เหตุการณ์และสิ่งแวดล้อม (Event and environment)

คนเรานั้นเป็นสมาชิกของสังคมซึ่งในสังคมนี้ จะมีเหตุการณ์ทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม การศึกษา และอื่นๆ เกิดขึ้นมากมาย แต่มีเพียงบางส่วนของเหตุการณ์เท่านั้นที่บุคคลจะรับเข้ามายังตัวเราได้ และในบรรดาเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทั้งหลายนี้จะมีคุณค่าด้านดีหรือไม่ดี จะสำคัญหรือไม่ จะมีความหมายอย่างไร คงจะไม่เกิดขึ้นจากตัวของเราเพียงอย่างเดียว แต่สภาพแวดล้อมที่อยู่กับเหตุการณ์ และอยู่โดยรอบตัวเรากลับมีอิทธิพลในการกำหนดคุณค่าเหล่านั้นทั้งก่อนและหลังการรับรู้ ตลอดจนมีอิทธิพลต่อความสมบูรณ์หรือการหดหายของความทรงจำต่อเหตุการณ์นั้นๆ ด้วย

2. ช่องทางการสื่อสาร (Communication channel)

ในบรรดาเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทั้งหลาย จะสามารถเข้ามาสู่ตัวเราได้โดยช่องทางการสื่อสาร ซึ่งได้แก่ การได้ยิน ได้เห็น ได้สัมผัส ได้ลิ้มรส และได้กลิ่น ซึ่งแต่ละช่องทางเหล่านี้ก็ยังมีประสิทธิภาพทางด้านรับรู้ความสมบูรณ์ของเหตุการณ์ได้แตกต่างกันด้วย ยิ่งไปกว่านั้นตัวเนื้อหาสาระ วิธีการจัดข้อมูลข่าวสาร และโครงสร้างของเหตุการณ์ ซึ่งมีผู้ส่งมานี้ก็มีความสัมพันธ์กับช่องทางการสื่อสารด้วย ฉะนั้นช่องทางการสื่อสารจึงเป็นประตูด่านแรกของการรับรู้เหตุการณ์ ซึ่งจะส่งผลให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อข่าวสาร ก็ขึ้นอยู่กับตัวสื่อด้วย

3. องค์ประกอบเฉพาะบุคคล (Personal elements)

การรับรู้ข่าวสารของแต่ละบุคคลนั้น ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบทั้ง 5 คือ ทักษะของการสื่อสาร ทักษะคิด ความรู้ ระบบสังคม และวัฒนธรรม ซึ่งต่างก็มีอิทธิพลต่อการสื่อสาร เราจะมองเห็นภาพเป็นรูปร่างเช่นไร จะเป็นภาพที่มีความหมายเหมือนหรือไม่เหมือนกับคนอื่น หรือมีความนิยมชมชอบหรือไม่

สนใจ จะขึ้นอยู่กับ 5 องค์ประกอบนี้ ดังนั้นถึงแม้ว่าเหตุการณ์จากภายนอกจะผ่านช่องทางการสื่อสาร และเข้ามาสู่ตัวเราแล้วก็ตามจะมีความหมายหรือไม่ องค์ประกอบทั้ง 5 จะเป็นคำตอบได้

4. การรับรู้และความประทับใจ (Perception and Impression)

ภาพลักษณ์จะไม่สามารถเกิดขึ้นได้ทันทีเมื่อเหตุการณ์ได้ผ่านเข้ามาทางช่องทางการสื่อสารและ องค์ประกอบเฉพาะบุคคลทั้ง 5 จะเป็นตัวที่พินิจพิจารณาเหตุการณ์นั้นก่อน โดยการรับรู้ (Perception) ซึ่งเป็นตัวแปลงเหตุการณ์ให้เป็นไปใน “ความหมายตามความคิดของบุคคลนั้น” (หรือเรียกว่าเป็นไปตาม ความลำเอียงเฉพาะบุคคลก็ไม่ผิด) ส่วนความประทับใจ (Impression) มีความสำคัญในการรับรู้อีก ลักษณะหนึ่ง โดยจะเกี่ยวข้องกับคุณภาพและปริมาณของความทรงจำ ถ้าประทับใจมาก (ไม่ว่าจะบวกหรือลบ) ก็จะมี ความทรงจำ จดจำได้มากและนาน และเมื่อสร้างเป็นภาพลักษณ์อะไรขึ้นมาแล้ว ก็จะเป็น ภาพลักษณ์ที่เจือจางได้ช้ากว่าการที่มีความประทับใจน้อยหรือไม่มีความประทับใจเลย

ดังนั้นภาพลักษณ์ที่เกิดขึ้นจึงมีความผันแปรอยู่ตลอดเวลา เนื่องจากการได้รับข้อมูลใหม่เกี่ยวกับ องค์การนั้นและ / หรือ ไม่ได้รับข้อมูลข่าวสารเลย นอกจากช่องทางการสื่อสาร องค์ประกอบเฉพาะบุคคล การรับรู้และความประทับใจแล้ว สภาพแวดล้อมยังเป็นตัวแปรที่สำคัญของการปรับเปลี่ยนและปรุงแต่ง ภาพลักษณ์ในอนาคตต่อไปเรื่อยๆ

สำหรับองค์ประกอบภาพลักษณ์องค์กร ภาพลักษณ์องค์กร (Corporate image) จะมี องค์ประกอบจาก 5 ส่วนคือ ผู้บริหาร (executive) พนักงาน (employee) สินค้าหรือบริการ (product or service) การดำเนินธุรกิจ (business practice) กิจกรรมทางสังคม (social activities) และเครื่องมือ ในสำนักงาน (artifacts) ซึ่งองค์ประกอบทั้ง 5 ส่วนนี้มีความเกี่ยวพันให้เกิดภาพลักษณ์ขององค์กร กล่าวคือ องค์กรจะดีหรือไม่ดีนั้นขึ้นอยู่กับผู้บริหารซึ่งต้องเป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถ มีวิสัยทัศน์ และนโยบายการบริหารที่ดี องค์กรก็จะมีภาพลักษณ์ที่ดีด้วย ส่วนพนักงานนั้นองค์กรจะต้องมีบุคลากรที่มีความสามารถ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีจิตวิญญาณการให้บริการที่ดี ภาพลักษณ์ขององค์กรก็จะดีขึ้นมาได้ ด้านสินค้าและบริการต้องเป็นสินค้าหรือการให้บริการที่มีคุณภาพ มีประโยชน์กับกับข้อมูลข่าวสารที่ได้ ประชาสัมพันธ์ออกไป การดำเนินธุรกิจที่มีความยุติธรรมคืนกำไรให้กับสังคมก็มีส่วนในการสร้าง ภาพลักษณ์ที่ดีให้กับสินค้าหรือบริการ สำหรับกิจกรรมทางสังคม องค์กรควรดูแลและเอาใจใส่ต่อสังคม ร่วมกิจกรรมการกุศลหรือสร้างสาธารณประโยชน์เนื่องจากทุกวันนี้เป็นยุคที่เน้นการตลาดเพื่อสังคม ส่วน อุปกรณ์เครื่องใช้ในสำนักงานเป็นเครื่องแสดงสัญลักษณ์ของหน่วยงานดังนั้นควรมีโลโก้ขององค์กรปรากฏ อยู่ เช่น ชุดพนักงาน เครื่องใช้ในสำนักงานด้วย (เสรี วงษ์มณฑา, 2546 อ้างถึงในอภิวัจ พุกสวัสดิ์, 2556: 79-80)

นอกจากนี้ แอร์ริสัน (1995: 71-75) ยังได้อธิบายองค์ประกอบที่ก่อให้เกิดภาพลักษณ์องค์กรไว้ 4 องค์ประกอบ ดังนี้

1. บุคลิกภาพขององค์กร หมายถึง บุคลิกภาพหรือผลรวมของคุณสมบัติหรือลักษณะในเรื่อง ต่างๆ โดยการรับรู้ของบุคลากรภายนอกองค์กร ซึ่งบ่งบอกว่าองค์กรเป็นแบบใด มีคุณสมบัติหรือลักษณะ อย่างไรตามทัศนคติหรือความคิดเห็นของบุคคล

การมองบุคลิกภาพองค์กรเป็นหลักการหนึ่ง ซึ่งได้นำมาใช้เป็นหลักเกณฑ์มาตรฐาน เช่น ในองค์กรหนึ่งอาจมีผู้ที่มีบทบาททำชื่อเสียงให้องค์กรเป็นนักการเมือง นักร้อง หรือนักแสดง องค์กรต้องมีบุคลิกภาพที่แน่นอนและแสดงให้เห็นได้ อาทิ องค์กรมีบุคลิกภาพที่มีชีวิตชีวา มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา มีความสนุกสนาน หรือบุคลิกภาพองค์กรมีความเอาใจใส่การดูแลอย่างพิถีพิถัน มีความสุภาพ อ่อนน้อม วางใจได้ และมีความปลอดภัย

2. ชื่อเสียงองค์กร หมายถึง ชื่อเสียงหรือกิตติศัพท์ขององค์กรที่ประชาชนหรือบุคคลมีความเชื่อถือให้ความไว้วางใจ มั่นใจในเรื่องคุณภาพ ความมีมาตรฐานในเรื่องผลผลิตและการบริการ

ชื่อเสียงขององค์กรจะทำให้ผู้บริโภคให้ความเชื่อถือบนพื้นฐานจากประสบการณ์ของผู้บริโภคเกี่ยวกับผลผลิตและการบริการ องค์กรจะประสบความสำเร็จได้จะต้องสร้างชื่อเสียงในเรื่องการบริการที่รวดเร็ว ความมีคุณภาพได้มาตรฐาน ความเอาใจใส่ดูแลและผู้รับบริการได้รับบริการที่ดี ตลอดจนการปฏิบัติต่อผู้รับบริการอย่างยุติธรรม

3. เอกลักษณ์ขององค์กร หมายถึง ความโดดเด่นขององค์กร เครื่องบ่งชี้ทางกายภาพขององค์กร หรือที่เรียกว่ากลยุทธ์การประกอบธุรกิจที่เป็นแบบแผนที่ชัดเจน เช่น ความโดดเด่นที่ปรากฏอย่างชัดเจน ไม่ว่าจะเป็นชื่อ สัญลักษณ์ หรือเครื่องหมาย ตรา สี และพิธีการ ซึ่งองค์กรใช้ทำให้องค์การนั้นโดดเด่น ประทับใจ ติดตรึงเป็นส่วนประกอบขององค์กร

4. คุณค่าหรือจรรยาบรรณขององค์กร หมายถึง ความดี หรือจรรยาบรรณขององค์กร ซึ่งได้รับการยอมรับ ประเมินคุณค่าและยกย่องจากบุคคลภายนอกว่าดี มีมาตรฐาน ทำให้องค์การเป็นที่ยอมรับของผู้บริโภค

ทั้งนี้การเกิดภาพลักษณ์องค์กร สามารถเกิดขึ้นได้ 2 ลักษณะ ดังนี้

1. ภาพลักษณ์ที่เกิดขึ้นเองโดยธรรมชาติ เป็นภาพลักษณ์ในลักษณะใดก็ได้ ที่เกิดขึ้นไปตามสภาวะแวดล้อมที่มากระทบ และเป็นภาพลักษณ์ที่เกิดจากการที่ประชาชนทั่วไปได้รับรู้เรื่องราวหรือมีประสบการณ์กับองค์การตามปกติหรือตามธรรมชาติ โดยประชาชนจะตีความหมายและสรุปจากสิ่งที่เขาเห็นหรือประสบมา หรือได้ยินมาเกี่ยวกับองค์การทั้งหมด ไม่ว่าจะเป็นแบบฉบับการบริหารงาน บุคลิกภาพของผู้บริหาร การบริการและอัยาศัยของพนักงาน สินค้าและบริการขององค์การ

2. ภาพลักษณ์ที่เกิดขึ้นจากการปรุงแต่ง เป็นภาพลักษณ์ที่เกิดขึ้นจากการที่องค์การใช้กระบวนการสร้างภาพลักษณ์ เพื่อให้เกิดภาพลักษณ์ตามที่องค์การต้องการ ไม่ว่าจะภาพลักษณ์นั้นจะเป็นสิ่งที่จริงหรือไม่ก็ตาม โดยการปรุงแต่งนั้นกระทำโดยความพยายามที่จะให้องค์การมีพฤติกรรมที่ดี เพื่อให้เกิดภาพลักษณ์ที่ดี หรือถ้าประชาชนมีภาพลักษณ์ที่ผิดไปจากสิ่งที่เป็นจริง องค์การก็จะพยายามแก้ไขโดยเผยแพร่เรื่องราวที่ถูกต้องออกไปอย่างสม่ำเสมอ เพื่อเป็นการแก้ไขความเข้าใจที่ผิด และให้ข้อเท็จจริงหรือปรุงแต่งภาพลักษณ์ในทิศทางที่พึงประสงค์นั่นเอง

ในองค์การขนาดใหญ่ มักจะไม่ปล่อยให้ภาพลักษณ์เกิดขึ้นโดยวิธีตามธรรมชาติ เพราะองค์การเหล่านั้นตระหนักดีว่า การปล่อยให้เกิดภาพลักษณ์ตามธรรมชาติอาจทำให้ลักษณะที่แท้จริงขององค์การที่ออกไปไม่ครบถ้วน หรือไม่เป็นระบบ ภาพลักษณ์อาจจะออกมาผิดพลาดไปจากความจริงและเกิดความ

เสียหายต่อองค์กรได้ การสร้างภาพลักษณ์ขององค์กรจึงต้องมีการบริหารที่ดี ซึ่งเครื่องมือที่สำคัญอย่างหนึ่งที่ใช้ในการบริหารกระบวนการสร้างภาพลักษณ์ คือ การประชาสัมพันธ์ เพราะการประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างภาพลักษณ์ขององค์กร เป็นเรื่องของการให้ความรู้ และการให้คุณค่าขององค์กรในลักษณะที่ถูกกำหนดวางแผนไว้เป็นขั้นตอนอย่างเหมาะสม เพื่อให้ประชาชนเป้าหมายเกิดกระบวนการทางความคิดในการสร้างภาพ และตีความหมายไปในทิศทางที่องค์กรต้องการ (รัตนาวดี ศิริทองถาวร, 2548: 156-157)

ดังนั้นการสื่อสารองค์กรหรือการประชาสัมพันธ์จึงมีความสำคัญมากต่อการสร้างภาพลักษณ์ขององค์กร เพราะองค์กรส่วนใหญ่ได้พิสูจน์แล้วว่าองค์กรที่มีภาพลักษณ์ที่ดี เป็นที่ชื่นชอบของกลุ่มเป้าหมายและสังคม ย่อมได้รับความสนใจและถูกเลือกใช้มากกว่า นอกจากนี้พฤติกรรมของผู้บริโภคในปัจจุบันมีช่องทางการรับรู้ที่หลากหลายส่วนใหญ่มาจากสื่อที่สื่อสารตรงถึงตัวผู้บริโภคทั้งสิ้น ดังนั้นการชื่นชม และชื่นชอบในสินค้าและบริการของผู้บริโภคจึงได้รับการส่งต่อ บอกต่อ จนกลายเป็นว่าผู้บริโภคเป็นผู้สนับสนุนสินค้าหรือแบรนด์ด้วยในที่สุด โดยเฉพาะในยุคที่ Social media เติบโตอย่างรวดเร็ว กลยุทธ์การสร้างภาพลักษณ์ของตราสินค้าจึงเป็นอีกหนึ่งกลยุทธ์ที่มีบทบาทสำคัญในการสร้างความสัมพันธ์เชิงบวก ช่วยสร้างความแตกต่างที่เหนือกว่าให้กับสินค้าและบริการ ทำให้เกิดความได้เปรียบในการแข่งขันอย่างยั่งยืน สร้างความแตกต่าง โดยการหาจุดที่ “โดนใจ” กลุ่มเป้าหมายให้ได้มากที่สุด ทั้งนี้การสื่อสารภาพลักษณ์ตราสินค้าองค์กรควรสื่อสารให้ข้อมูลขององค์กร สินค้าหรือบริการตามทิศทางที่ต้องการอย่างชัดเจน และนำเสนอให้เหมาะสมกับลักษณะของธุรกิจ สภาพแวดล้อมทางสังคม โดยต้องสะท้อนภาพลักษณ์ผ่านการเลือกใช้สื่อทุกชนิดทั้งภายในและภายนอกองค์กร รวมทั้งต้องมีการสื่อสารอย่างสม่ำเสมอ ในระยะเวลาที่พอเหมาะ นอกจากนี้การสร้างภาพลักษณ์เพื่อให้เกิดความจดจำนั้นจำเป็นต้องมีบุคลิก (Brand Personality) ด้วยเพื่อแสดงความเป็นตัวตนและสามารถทำให้ผู้บริโภคจดจำได้ (พจน์ ใจชาญสุขกิจ, 2556: 26)

สำหรับในแง่ของการแข่งขันในยุคสื่อสารการตลาดเชิงบูรณาการ มุมมองหลังยุคสมัยใหม่ลูกค้าจะมีความหลากหลายและมีความแตกต่างกันมาก ดังนั้นนักการสื่อสารจึงควรแบ่งลูกค้าออกเป็นกลุ่มย่อยๆ และเข้าถึงแต่ละกลุ่มโดยการเสนอผลประโยชน์ให้แต่ละกลุ่มเป้าหมายอย่างชัดเจนและใช้กลยุทธ์การสื่อสารที่แตกต่างกัน มุมมองเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้บริโภคในยุคสมัยใหม่กับยุคหลังสมัยใหม่จึงแตกต่างกัน สำหรับในยุคสมัยใหม่องค์กรจะมองลูกค้าเป็นมวลชน และชอบที่จะแบ่งลูกค้าอย่างคร่าวๆ ด้วยเกณฑ์ทางประชากรศาสตร์ประกอบด้วย เพศ อายุ การศึกษา และอาชีพ ในทางตรงกันข้ามยุคหลังสมัยใหม่ชี้ให้เห็นว่าองค์กรควรจัดกลุ่มลูกค้าของพวกเขาเป็นแบบกลุ่มที่แยกส่วนซึ่งสามารถตอบสนองความต้องการของลูกค้าได้อย่างเพิ่มมากขึ้น หมายความว่าความพึงพอใจและความต้องการของลูกค้าถูกพิจารณามากกว่าการโน้มน้าวลูกค้าเพียงลำพังเพื่อให้จ่ายเงินซื้อสินค้าและบริการ (ปริยา รินรัตนการ, 2556: 40) ทั้งนี้พจน์ ใจชาญสุขกิจ ได้เสนอกลยุทธ์ในการสื่อสารเพื่อรักษาส่วนแบ่งทางการตลาดไว้ 4 ประการดังนี้ (พจน์ ใจชาญสุขกิจ, 2556: 26-27)

1. องค์กรควรใช้การสื่อสารผ่านช่องทางต่างๆ อย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องเพื่อให้กลุ่มเป้าหมาย ทั้งปัจจุบันและอนาคตรู้จักชื่อขององค์กรทั้งจากการเห็นและได้ยินข้อความจากการสื่อสารทุกช่องทางจนสามารถจำจาดได้

2. องค์กรควรสร้างเอกลักษณ์ตัวตนที่มีความชัดเจน เพราะองค์กรจะประสบความสำเร็จในการ ครองส่วนแบ่งทางการตลาดได้นั้น ต้องสร้างเอกลักษณ์ที่ชัดเจน แข็งแรง และหมั่นต่อย้ำจนสามารถแยก คุณสมบัติที่ชัดเจนได้จึงจะรักษาส่วนแบ่งทางการตลาดในการแข่งขันได้

3. องค์กรควรหมั่นสร้างความคุ้นเคยและสัมผัสได้ การทำให้กลุ่มเป้าหมายเกิดความคุ้นเคยหรือ ได้ยินชื่ออย่างต่อเนื่อง บ่อยครั้ง จะทำให้เกิดความสนใจหรือให้ความสำคัญ สร้างการรับรู้และสร้างการ จดจำ โดยเฉพาะการเป็นชื่อแรกที่นึกถึงทั้งการสื่อสารทางเดียวผ่านสื่อมวลชน สื่อโฆษณา และสื่อที่ สามารถสร้างความเชื่อมโยงทั้งสองทาง อย่างเช่นสื่อกิจกรรม สื่อส่งเสริมการตลาด เป็นต้น

4. องค์กรควรสื่อความอย่างเสมอต้นเสมอปลาย การสื่อความที่ถูกต้อง ตรงกับข้อเท็จจริง เนื้อหา ในทุกๆ สื่อที่เผยแพร่ออกไปให้มีความเสมอต้นเสมอปลาย ไม่ว่าจะข้อความ ตราสัญลักษณ์ ถ้อยคำของ ผู้บริหาร ป้ายทั้งภายในและภายนอก แผ่นพับ แคตตาล็อกให้บริการ งานโฆษณา งานประชาสัมพันธ์ สื่อ Social media ครอบงำแบบ และใช้เนื้อหาหลักในการสื่อความ การใช้บุคคล การกำหนดสี คำขวัญที่ จดจำง่าย และการสื่อสารต่างๆ ที่สะท้อนเรื่องราวนั้นได้

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยเรื่อง “เหตุผลของการตัดสินใจเข้าเป็นสมาชิกสโมสรนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา” (2559) พบว่าปัจจัยที่เป็นเหตุผลในการตัดสินใจเข้าเป็นสมาชิกสโมสรนิสิตคณะ ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา มี 6 ปัจจัยคือ ปัจจัยจากความชอบส่วนตัว ปัจจัยจากบุคคลอ้างอิง ปัจจัยด้านผลประโยชน์จากการทำกิจกรรม ปัจจัยอื่นๆ ปัจจัยด้านจิตอาสา และปัจจัยด้านแรงเสริมจาก คณะศึกษาศาสตร์ สำหรับแนวทางการเสริมแรงให้นิสิตตัดสินใจเข้าเป็นสมาชิกสโมสรนิสิตประกอบด้วย 1.แนวการเสริมแรงเพื่อสรรหานิสิตเข้ามาเป็นนักกิจกรรมมีวิธีการคือ การให้โควตานักเรียนกิจกรรมเด่น และการประชาสัมพันธ์เชิงรุก 2.แนวทางการเสริมแรงระหว่างเป็นนักกิจกรรมมีวิธีการคือ การสร้าง กิจกรรม การสร้างความตระหนักให้เกิดความภาคภูมิใจและการปรับโครงสร้างขององค์กรสโมสรนิสิต 3. แนวทางการเสริมแรงหลังทำกิจกรรมแก่นิสิตที่เสร็จสิ้นกิจกรรมไปแล้วคือ การมอบรางวัลและการสร้าง กิจกรรมเชิงสัญลักษณ์แก่ศิษย์แก่นักกิจกรรม (นราศัคดี กล่ำสีและคณะ, 2559: 247-257)

สำหรับการศึกษาวิจัยเรื่อง “ทัศนคติที่มีต่อกิจกรรมรับน้องของประชาชนในเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร” (2548) พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติเกี่ยวกับกิจกรรมรับน้องโดยเห็นด้วยน้อยที่สุดใน ด้านการนำเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์มาใช้ในการรับน้อง การนำบุหรี่ยาใช้ในการรับน้อง การพารุ่นน้องไป สถานบันเทิงหรือสถานที่ที่ไม่เหมาะสม และการล้วงละเมิดทางเพศรวมถึงอนาจาร การรับน้องนอก สถานที่ที่เสี่ยงอันตราย และการทำกิจกรรมที่เสี่ยงอันตราย โดยพบว่ากลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยมากที่สุดกับ กิจกรรมแนะนำตัวและการประพุดิตัวเป็นแบบอย่างที่ดีในรั้วมหาวิทยาลัย มีการสร้างความกลมเกลียว

ระหว่างรุ่นพี่รุ่นน้อง การทำบายศรีสู่ขวัญ การบำเพ็ญประโยชน์ต่างๆ การแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างรุ่นพี่กับรุ่นน้อง (สุขภักซ์ สมสุขและคณะ, 2548: บทคัดย่อ)

ส่วนการศึกษาเรื่อง “ทัศนคติของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนาภาคพายัพ เชียงใหม่ที่มีต่อกิจกรรมรับน้องใหม่” (2554) พบว่ากิจกรรมการรับน้องใหม่เป็นกิจกรรมที่พัฒนานักศึกษาทางด้านสังคม จิตใจ อารมณ์และร่างกาย เป็นกิจกรรมที่ให้นักศึกษารุ่นพี่สร้างความอบอุ่นและความประทับใจแก่นักศึกษาแก่นักศึกษารุ่นน้อง ซึ่งการจัดกิจกรรมรับน้องใหม่ มหาวิทยาลัยควรมีการกำหนดกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ วิธีการจัดกิจกรรมและสถานที่ในการจัดกิจกรรมให้ชัดเจน ควรมีการส่งเสริมให้นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมด้วยความสมัครใจ กิจกรรมควรปลูกฝังและเสริมสร้างความเป็นพี่น้องและความสามัคคีภายในคณะ และควรมีการแนะแนวการเรียนโดยรุ่นพี่ที่ประสบความสำเร็จด้วย (นภาพร เขียววงศ์, 2554: บทคัดย่อ)

ทั้งนี้การจัดกิจกรรมรับน้องที่แฝงระบบ SOTUS ก็ยังคงมีอยู่เช่นการศึกษาวิจัยเรื่อง “การรับน้องใหม่และการประชุมเชียร์: กรณีศึกษานิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยของรัฐแห่งหนึ่ง” (2550) พบว่า กิจกรรมรับน้องของคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนี้จะเกิดขึ้นได้ต้องได้รับการสนับสนุนจากคณะและมหาวิทยาลัย และมีการยึดหลัก SOTUS ผู้ที่เกี่ยวข้องประกอบด้วยผู้บริหาร อาจารย์ เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง มีหน้าที่ควบคุมให้สอดคล้องกับระเบียบข้อบังคับ ส่วนกลุ่มผู้นำนิสิตและนิสิตที่ดำเนินการจัดกิจกรรมได้แก่ ประธานสโมสรนิสิต คณะกรรมการสโมสรนิสิต ประธานเชียร์ สตาฟเชียร์ สตาฟจิตวิทยา (ไซโค) สตาฟสร้างระเบียบวินัย (วิวกเกอร์) สตาฟพยาบาล สตาฟสันทนทานการและสตาฟพี่นำกลุ่ม มีหน้าที่จัดกิจกรรมตามแผนโดยมีนิสิตปีที่ 2 เป็นแม่ข่าย ปัจจุบันพบว่า มีการเปลี่ยนแปลงวิธีการจัดกิจกรรมคือการรับน้องซุ่ม พิธีสวดยาบันเกียรติ การมอบเกียรติและสิ่งเกียรติได้ถูกยกเลิกไป แต่มีการสอนน้องร้องเพลงเป็นหลัก ยกเลิกการหมอบและวิดพื้น ไม่ลงโทษรุ่นน้องแต่ไปลงโทษรุ่นพี่แทน ระยะเวลาลดลง ยกเลิกภาระหน้าที่ของสตาฟจิตวิทยา (ไซโค) และสตาฟสร้างระเบียบวินัย (วิวกเกอร์) ส่วนการดำรงอยู่ของกิจกรรมนี้เกิดจากการเลือกใช้กิจกรรมเป็นกลไกสำคัญในการสร้างและพัฒนานิสิต โดยรุ่นพี่มีการรักษา ระบบ SOTUS ไว้โดยแฝงอยู่ในกิจกรรมถึงแม้จะเปลี่ยนแปลงไป (ทัพหทัย ศรีดาพันธ์, 2550: บทคัดย่อ)

นอกจากนี้งานวิจัยเรื่อง “การศึกษาพฤติกรรมการรับน้องใหม่ของนักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์ สาขาวิศวกรรมโยธา (ต่อเนื่อง) ในสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล” (2548) พบว่านักศึกษาและศิษย์เก่าส่วนใหญ่ของวิทยาเขตอุเทนถวาย วิทยาเขตภาคพายัพ วิทยาเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือและวิทยาเขตภาคใต้ให้การยอมรับพฤติกรรมการรับน้องใหม่ที่สร้างสรรค์ด้านการปลูกฝังค่านิยม ความเชื่อ และทัศนคติของนักศึกษารุ่นพี่อยู่ในระดับมาก เพราะเป็นสิ่งที่ดีงามควรค่าแก่การจดจำ และนำไปสู่การปฏิบัติที่ยั่งยืน เช่น การเคารพและเชื่อฟังอาจารย์และรุ่นพี่ รู้จักรักษาประเพณีที่ดีงาม รักษาความสามัคคีในสถาบัน ส่วนด้านที่ให้การยอมรับน้อยคือ การออกคำสั่งที่ไม่สร้างสรรค์ของนักศึกษารุ่นพี่ที่ทำให้รุ่นน้องเกิดการบาดเจ็บทางร่างกายและจิตใจ ซึ่งนักศึกษารุ่นพี่ส่วนใหญ่ไม่ได้เป็นผู้ออกคำสั่ง แต่ผู้ออกคำสั่งที่ไม่

สร้างสรรค์คือรุ่นที่ส่วนน้อย นอกจากนี้ยังพบว่ารุ่นพี่กลุ่มนี้มาจากครอบครัวที่มีปัญหา เช่น บิดามารดาหย่าร้าง แยกกันอยู่ หรือไม่ได้อยู่กับบิดามารดา (ชูชีพ เยาวพัฒน์, 2548: บทคัดย่อ)

ทั้งนี้การศึกษาวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบและผลกระทบของการจัดกิจกรรมการรับน้องใหม่และประชุมเชียร์ของนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่” (2557) พบว่า นักศึกษามองว่าผลกระทบด้านบวกของกิจกรรมรับน้องใหม่และประชุมเชียร์เป็นรูปแบบที่ก่อให้เกิดความรัก ความสามัคคี เป็นหนึ่งเดียวกันในคณะ เกิดความผูกพันฉันพี่น้อง สร้างความอดทน อดกลั้น ช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน ก่อให้เกิดความรับผิดชอบต่อส่วนรวมและสามารถปรับตัวเข้ากับผู้อื่นและสิ่งแวดล้อมได้ดี ส่วนผลกระทบด้านลบพบว่า กิจกรรมรับน้องใหม่ก่อให้เกิดผลกระทบทางด้านจิตใจ เช่นความเครียด ความกดดันต่างๆ ผลกระทบด้านการเรียน เช่น หลับในห้องเรียน เข้าเรียนสาย ผลกระทบทางร่างกาย เช่น ปวดเมื่อย ส่งผลให้ผู้ปกครองเกิดความวิตกกังวลและเป็นห่วงบุตรหลาน (ไตรถิกา นุ่นเกลี้ยง, 2557: 2-3)

นอกจากนี้งานวิจัยเรื่อง “ความพึงพอใจต่อกิจกรรมรับน้องของนิสิตชั้นปีที่ 1 คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา” (2555) ยังพบว่านิสิตชั้นปีที่ 1 คณะเภสัชศาสตร์มีความพึงพอใจกิจกรรมรับน้องในด้านบุคลิกภาพของผู้นำกิจกรรม ด้านสวัสดิการ ด้านสถานที่จัดกิจกรรม ด้านเวลาในการจัดกิจกรรม และด้านรูปแบบการจัดกิจกรรมอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน (จินตนา คูใจ, 2555: บทคัดย่อ)

สำหรับการศึกษาวิจัยเรื่อง “พัฒนารูปแบบกิจกรรมการส่งเสริมและป้องกันสุขภาพจิตนักศึกษาวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดตรัง” (2552) พบว่า รูปแบบกิจกรรมการส่งเสริมจิตทำให้จำนวนนักศึกษาที่มีความเครียดลดลง โดยกิจกรรมประกอบด้วย 1.การเขียนความรู้สึกเพื่อระบายความเครียด 2. การให้คำปรึกษาเพื่อระบายความรู้สึกและหาแนวทางแก้ปัญหาได้ 3.การออกกำลังกายและสันทนาการ 4. การสวดมนต์นั่งสมาธิ 5.พี่เล่าให้ฟังเพื่อคลายเครียดจากการเรียนวิชาต่างๆ 6.กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์นอกสถานที่เพื่อพักผ่อนหย่อนใจและทำประโยชน์แก่สังคม 7.ให้คำแนะนำเพื่อรู้ความก้าวหน้าในอาชีพ (จุฑาทิพย์ เรืองวุฒิ, 2552: บทคัดย่อ) นอกจากนี้งานวิจัยเรื่อง “การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของทักษะการสื่อสารแบบกัลยาณสนทนาของวัยรุ่นตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานคร” (2557) พบว่าวัยรุ่นตอนปลายที่อาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานครมีทักษะการสื่อสารแบบกัลยาณสนทนาโดยรวมอยู่ในระดับสูงและองค์ประกอบของทักษะการสื่อสารแบบกัลยาณสนทนาทั้ง 7 องค์ประกอบมีความสัมพันธ์กัน ประกอบด้วย 1.การเปิดเผยตนเองและการเชื่อมสมาน 2.การให้เกียรติตนเองและคู่สนทนา 3.การรับฟังอย่างมีประสิทธิภาพ 4.การเข้าใจในตัวบุคคลด้วยความเห็นอกเห็นใจและไม่ตัดสินใจ 5.การสะท้อนความรู้สึก 6.การทำให้เกิดความเข้าใจที่กระจ่างชัด และ 7.การสนับสนุน (ชญัญญา ลีศัตร์พ่ายและชาญรัตน์นะพิสิฐ, 2557: 171-187)

บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง “รูปแบบการจัดกิจกรรมการรับน้องอย่างสร้างสรรค์ภายในมหาวิทยาลัย กรณีศึกษาคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร” ครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) เพื่อศึกษาสภาพปัญหาที่แท้จริง และเพื่อศึกษาหารูปแบบกิจกรรมที่เหมาะสม ตลอดจนเพื่อหาแนวทางการสร้างภาพลักษณ์ของคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร โดยผู้วิจัยจะศึกษาด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (Depth Interview) กับกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับประเด็นการรับน้องเพื่อนำไปสู่การสร้างรูปแบบกิจกรรมการรับน้องอย่างสร้างสรรค์ โดยมีขอบเขตการศึกษาดังนี้

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

การวิจัยเพื่อให้ทราบถึงปัญหาและการสร้างรูปแบบกิจกรรมรับน้องสร้างสรรค์ในครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (Depth Interview) เพื่อเก็บข้อมูล แล้วจึงวิเคราะห์แนวคิดร่วม (Thematic Analysis) และรายงานผลการสัมภาษณ์เชิงลึกในรูปแบบของการบรรยาย (Descriptive) โดยผู้วิจัยเลือกกลุ่มตัวอย่างในการสัมภาษณ์ครั้งนี้ ด้วยวิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) กล่าวคือ ผู้วิจัยกำหนดกลุ่มที่มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับกิจกรรมการรับน้องของคณะ จำนวนทั้งสิ้น 40 คน ดังนี้

กลุ่มที่ 1 กลุ่มนักศึกษาที่เป็นผู้จัดกิจกรรมรับน้อง จำนวน 7 คน ผู้วิจัยเลือกจากบัญชีรายชื่อสโมสรนักศึกษา ปี 2563 แล้วเลือกเฉพาะผู้มีตำแหน่งเกี่ยวข้องกับกิจกรรมรับน้องประกอบด้วย นายกสโมสรนักศึกษา อุปนายกคนที่ 1 อุปนายกคนที่ 2 ประธานฝ่ายนันทนาการ ผู้ช่วยฝ่ายนันทนาการ ประธานฝ่ายนักศึกษาสัมพันธ์ และผู้ช่วยฝ่ายนักศึกษาสัมพันธ์

กลุ่มที่ 2 กลุ่มนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 10 คน จากจำนวนทั้งสิ้น 280 คน ผู้วิจัยเลือกแบบโควตา คือ นักศึกษาที่จบ ปวช. จำนวน 5 คน กระจายภูมิภาคต่างในกรุงเทพฯ และต่างจังหวัด และนักศึกษาที่จบจาก ม.6 จำนวน 5 คน กระจายภูมิภาคต่างในกรุงเทพฯ และต่างจังหวัด

กลุ่มที่ 3 กลุ่มอาจารย์และเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบกิจกรรมรับน้องโดยตรง จำนวน 5 คน ผู้วิจัยเลือกทุกคนที่ทำงานในฝ่ายกิจการนักศึกษาของคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

กลุ่มที่ 4 กลุ่มผู้ปกครองนักศึกษา จำนวน 3 คน ผู้วิจัยเลือกแบบสุ่มโดยบังเอิญแต่ให้กระจายภูมิภาคทั้งในกรุงเทพและต่างจังหวัด

กลุ่มที่ 5 กลุ่มบุคคลภายนอกที่ทำงานภาครัฐราชการ จำนวน 3 คน ผู้วิจัยเลือกแบบเฉพาะเจาะจงคือผู้ที่เคยทำหน้าที่เกี่ยวกับการกำกับดูแลกิจกรรมการรับน้องระดับมหาวิทยาลัยมาก่อน

กลุ่มที่ 6 กลุ่มบุคคลภายนอกที่ทำงานภาคเอกชน จำนวน 3 คน ผู้วิจัยเลือกแบบเฉพาะเจาะจงคือผู้ที่เคยเข้าร่วมกิจกรรมการรับน้องระดับมหาวิทยาลัยมาก่อนและเคยทำงานในบริษัทเอกชน ปัจจุบันเป็นเจ้าของธุรกิจ

กลุ่มที่ 7 กลุ่มสื่อมวลชน จำนวน 5 คน ผู้วิจัยเลือกแบบเฉพาะเจาะจงคือผู้ที่เคยเกี่ยวข้องกับกิจกรรมการรับน้องในสมัยเรียนระดับมหาวิทยาลัยและปัจจุบันเป็นผู้สื่อข่าวและรายงานข่าวเกี่ยวกับประเด็นการรับน้องของสถานศึกษาต่างๆ

กลุ่มที่ 8 กลุ่มศิษย์เก่า จำนวน 4 คน ผู้วิจัยเลือกแบบเฉพาะเจาะจงคือผู้ที่เคยเข้าร่วมกิจกรรมรับน้องทั้งในแบบเป็นผู้ถูกรับน้องอย่างเดียว และแบบที่เป็นทั้งผู้ถูกรับน้องและเป็นผู้จัดกิจกรรมรับน้อง

เครื่องมือในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้การสร้างแนวคำถามเพื่อเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลรูปแบบการจัดกิจกรรม ปัญหาที่เคยเกิดขึ้น แนวทางการแก้ปัญหาและความคิดเห็นต่อการสร้างรูปแบบกิจกรรมรับน้องสร้างสรรค์ของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 40 คน โดยแบ่งแนวคำถาม ดังนี้

ตารางที่ 1 คำถามสำหรับกลุ่ม 1.กลุ่มนักศึกษาปัจจุบันที่เป็นผู้จัดกิจกรรมรับน้อง

ปัจจัยนำเข้า	<ol style="list-style-type: none"> 1. เป้าหมายในการจัดกิจกรรมรับน้องของคณะคืออะไร 2. ท่านมีการประเมินปัจจัยต่างๆ เช่น ความพร้อม ความเสี่ยง ในการจัดกิจกรรมรับน้อง ก่อนการจัดกิจกรรมจริงหรือไม่ 3. ท่านมีการวางแผนรับมือกับความเสี่ยงเหล่านั้นอย่างไร
กระบวนการ	<ol style="list-style-type: none"> 1.ท่านตั้งใจจะจัดกิจกรรมรับน้อง โดยมีกิจกรรมย่อยอะไรบ้าง 2. ในขณะมีการจัดกิจกรรมรับน้องรวมก่อนใช่หรือไม่ แล้วรับแยกสาขาใช่หรือไม่ 4.ท่านรับทราบกิจกรรมรับน้องเมื่อแยกสาขาหรือไม่ และมีแนวทางกำกับดูแลอย่างไร 5. ท่านคิดว่ารูปแบบกิจกรรมการรับน้องที่ท่านคิดตอบสนองเป้าหมายที่ตั้งไว้หรือไม่ เพราะอะไร
ผลลัพธ์	<ol style="list-style-type: none"> 1. กิจกรรมรับน้องในปีที่ผ่านมาได้ผลตามที่ตั้งเป้าหมายไว้หรือไม่ 2. กิจกรรมใดได้ผลตามที่ตั้งเป้าหมายไว้เพราะอะไร 3. กิจกรรมใดไม่ได้ผลตามที่ตั้งเป้าหมายไว้ เพราะอะไร 4.ท่านคิดว่าคณะมีปัญหาการจัดกิจกรรมรับน้องหรือไม่ 5.ลักษณะของปัญหาเป็นอย่างไร 6.สาเหตุหลักของปัญหามาจากอะไร

	7.เมื่อกิจกรรมไม่ได้ผลตามที่ตั้งเป้าหมายหรือเกิดปัญหาจากกิจกรรมรับน้องท่านแก้ปัญหาอย่างไรบ้าง
ผลกระทบ	<ol style="list-style-type: none"> 1.ท่านคิดว่าการรับน้องมีผลกระทบต่อภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยอย่างไร 2.ท่านคิดว่าคณะควรจัดกิจกรรมรับน้องอย่างสร้างสรรค์เพื่อสร้างภาพลักษณ์ให้กับมหาวิทยาลัยในรูปแบบใด และใช้เวลานานแค่ไหน 3.ในกรณีที่คณะหรือมหาวิทยาลัยตกเป็นข่าวเรื่องการรับน้อง นักศึกษาจะอย่างไร 4. ในฐานะผู้จัดกิจกรรม ท่านจะมีส่วนส่งเสริมการรับน้องที่สร้างสรรค์ได้อย่างไร

ตารางที่ 2 คำถามสำหรับกลุ่ม 2.กลุ่มนักศึกษาปัจจุบันชั้น ปี 1

ปัจจัยนำเข้า	<ol style="list-style-type: none"> 1.ท่านคิดว่ากิจกรรมรับน้องในมหาวิทยาลัยคือกิจกรรมอะไร 2. ท่านคิดว่ากิจกรรมรับน้องมีเป้าหมายอย่างไร 3.ท่านตั้งใจจะเข้าร่วมกิจกรรมรับน้องในปีนี้หรือไม่ เพราะอะไร 4.ท่านอยากได้รับอะไรจากกิจกรรมรับน้องของคุณะ
กระบวนการ	1.หากกิจกรรมรับน้องเกิดมีความไม่เหมาะสมท่านจะอย่างไร และท่านมีแนวทางดูแลตัวเองอย่างไร
ผลลัพธ์	<ol style="list-style-type: none"> 1.หากเกิดปัญหาจากกิจกรรมรับน้องท่านจะแก้ปัญหาอย่างไรบ้าง 2. ท่านคิดว่ากิจกรรมรับน้องที่ท่านเข้าร่วมตอบสนองเป้าหมายของการรับน้องหรือไม่ 3. เมื่อเข้าร่วมกิจกรรมแล้ว ท่านมีความรู้สึกอย่างไรต่อกิจกรรมรับน้อง
ผลกระทบ	<ol style="list-style-type: none"> 1.ท่านคิดว่าคณะควรจัดกิจกรรมรับน้องอย่างสร้างสรรค์ในรูปแบบใด และใช้เวลานานแค่ไหน 2. ท่านคิดว่ากิจกรรมรับน้องที่ท่านเข้าร่วมมีผลกระทบต่อภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยหรือไม่ อย่างไร 3. ในฐานะนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ท่านจะมีส่วนส่งเสริมการรับน้องที่สร้างสรรค์ได้อย่างไร

ตารางที่ 3 คำถามสำหรับกลุ่ม 3.กลุ่มอาจารย์และเจ้าหน้าที่ผู้ควบคุมกิจกรรมรับน้อง

ปัจจัยนำเข้า	<ol style="list-style-type: none"> 1. ในฐานะอาจารย์และผู้ควบคุม ท่านมีบทบาทอย่างไรในการเตรียมความพร้อม และ ประเมินความเสี่ยง 2. ท่านมีแผนรับมือกับความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากกิจกรรมรับน้องอย่างไร 3. ในฐานะอาจารย์และผู้ควบคุม นักศึกษาได้แจ้งจุดมุ่งหมายของการรับน้องให้ท่าน ทราบหรือไม่
กระบวนการ	<ol style="list-style-type: none"> 1. ท่านคิดว่ากิจกรรมที่นักศึกษาจัดตอบสนองจุดมุ่งหมายของการรับน้องหรือไม่ 2. ท่านคิดว่าคณะมีปัญหาการจัดกิจกรรมรับน้องหรือไม่ 3. ลักษณะของปัญหาเป็นอย่างไร 4. สาเหตุหลักของปัญหามาจากอะไร 5. ปัญหาในแต่ละปีเหมือนเดิมตรงจุดไหนบ้าง และมีอะไรที่ไม่เหมือนเดิม 6. เมื่อเกิดปัญหาจากกิจกรรมรับน้องท่านแก้ปัญหาอย่างไรบ้าง
ผลลัพธ์	<ol style="list-style-type: none"> 1. ตามความคิดเห็นของท่านกิจกรรมรับน้องที่จัดตอบสนองต่อจุดมุ่งหมายของการรับ น้องหรือไม่ 2. แนวโน้มของปัญหาที่เกิดจากการรับน้องรุนแรงขึ้น หรือลดน้อยลง เพราะเหตุใด
ผลกระทบ	<ol style="list-style-type: none"> 1. ท่านคิดว่าคณะควรจัดกิจกรรมรับน้องอย่างสร้างสรรค์ในรูปแบบใด และใช้เวลานาน แค่ไหน 2. กิจกรรมรับน้องอย่างสร้างสรรค์ที่ท่านคิดจะสามารถสร้างภาพลักษณ์ได้อย่างไร 3. ในกรณีที่คณะหรือมหาวิทยาลัยตกเป็นข่าวเรื่องการรับน้อง ท่านจะอย่างไร 4. ในฐานะอาจารย์และเจ้าหน้าที่ผู้ควบคุม ท่านจะมีส่วนส่งเสริมการรับน้องที่สร้างสรรค์ ได้อย่างไร

ตารางที่ 4 คำถามสำหรับกลุ่ม 4.กลุ่มผู้ปกครองนักศึกษา

ปัจจัยนำเข้า	<ol style="list-style-type: none"> 1. ท่านคิดว่ากิจกรรมรับน้องในมหาวิทยาลัยคือกิจกรรมอะไร มีจุดมุ่งหมายเพื่ออะไร 2. ท่านอยากให้เด็กในปกครองของท่านเข้าร่วมกิจกรรมรับน้องในปีนีหรือไม่ เพราะอะไร
กระบวนการ	<ol style="list-style-type: none"> 1. ท่านทราบหรือไม่ว่ากิจกรรมรับน้องมีกิจกรรมย่อยอะไรบ้าง 3. หากกิจกรรมรับน้องเกิดความไม่เหมาะสมท่านจะอย่างไร และท่านมีแนวทางให้ คำปรึกษากับเด็กอย่างไร 4. ท่านอยากให้เด็กในปกครองของท่านได้รับอะไรจากกิจกรรมรับน้องของคณะ 5. หากเกิดปัญหาจากกิจกรรมรับน้องท่านจะแก้ปัญหาอย่างไรบ้าง
ผลลัพธ์	จุดมุ่งหมายของการรับน้องคือการสร้างความรักและสามัคคีระหว่างรุ่นพี่รุ่นน้อง ท่านคิด

	ว่ากิจกรรมที่จัดก่อให้เกิดผลตามนั้นหรือไม่
ผลกระทบ	<ol style="list-style-type: none"> 1. ท่านคิดว่า การรับน้องมีผลกระทบต่อภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยหรือไม่ เพราะเหตุใด 2. ท่านคิดว่า คณะควรจัดกิจกรรมรับน้องอย่างสร้างสรรค์ในรูปแบบใด และใช้เวลานานแค่ไหน 3. ในฐานะผู้ปกครอง ท่านจะมีส่วนส่งเสริมการรับน้องที่สร้างสรรค์ได้อย่างไร

ส่วนคำถามตั้งแต่กลุ่ม 5-8 จะเป็นบุคคลภายนอกซึ่งผู้วิจัยจะได้เฉพาะความคิดเห็นจากกลุ่มตัวอย่าง

คำถามสำหรับกลุ่ม 5. กลุ่มบุคคลภายนอกที่ทำงานภาคราชการ

1. ปัจจุบันท่านคิดว่ากิจกรรมรับน้องมีความสำคัญหรือไม่ อย่างไร
2. ท่านคิดว่ามหาวิทยาลัยหรือคณะควรจัดกิจกรรมรับน้องอย่างสร้างสรรค์ในรูปแบบใด
3. กิจกรรมรับน้องอย่างสร้างสรรค์ที่ท่านคิดจะสามารถสร้างภาพลักษณ์ได้อย่างไร
4. ในฐานะหน่วยราชการ ท่านจะมีส่วนส่งเสริมการรับน้องที่สร้างสรรค์ได้อย่างไร

คำถามสำหรับกลุ่ม 6. กลุ่มบุคคลภายนอกที่ทำงานอยู่ในภาคเอกชน

1. ปัจจุบันท่านคิดว่ากิจกรรมรับน้องมีความสำคัญหรือไม่ อย่างไร
2. ท่านคิดว่ามหาวิทยาลัยหรือคณะควรจัดกิจกรรมรับน้องอย่างสร้างสรรค์ในรูปแบบใด
3. กิจกรรมรับน้องอย่างสร้างสรรค์ที่ท่านคิดจะสามารถสร้างภาพลักษณ์ได้อย่างไร
4. ในฐานะภาคเอกชน ท่านจะมีส่วนส่งเสริมการรับน้องที่สร้างสรรค์ได้อย่างไร

คำถามสำหรับกลุ่ม 7. กลุ่มสื่อมวลชน

1. ท่านคิดว่าทุกวันนี้จัดกิจกรรมรับน้องยังมีความสำคัญหรือไม่ อย่างไร
2. ทุกวันนี้ปัญหาที่เกิดจากกิจกรรมรับน้อง ในมุมมองของสื่อคิดว่า เรื่องไหนเป็นอันตรายต่อสังคมมากที่สุด
3. แล้วสาเหตุหลักของปัญหา สื่อมองว่ามาจากอะไร
4. ปัญหาในแต่ละปีที่เราเห็นข่าวรับน้อง ปัญหามันเหมือนเดิมตรงจุดไหนบ้าง และมีอะไรที่ไม่เหมือนเดิม

5. แนวโน้มของปัญหาในการรับน้องรุนแรงขึ้น หรือลดน้อยลงอย่างไร
6. ในกรณีที่คณะหรือมหาวิทยาลัยตกเป็นข่าวเรื่องการรับน้อง ผู้บริหารควรจะทำอย่างไร
7. ท่านคิดว่าคณะควรจัดกิจกรรมรับน้องอย่างสร้างสรรค์ในรูปแบบใด
8. กิจกรรมรับน้องอย่างสร้างสรรค์ที่ท่านคิดจะสามารถสร้างภาพลักษณ์ได้อย่างไร
9. ในฐานะสื่อมวลชน ท่านจะมีส่วนส่งเสริมการรับน้องที่สร้างสรรค์ได้อย่างไร

คำถามสำหรับกลุ่ม 8. กลุ่มศิษย์เก่า

1. ท่านคิดว่าทุกวันนี้จัดกิจกรรมรับน้องยังมีความสำคัญหรือไม่ อย่างไร

2. ทุกวันนี้ปัญหาที่เกิดจากกิจกรรมรับน้อง ในฐานะศิษย์เก่าท่านคิดว่าเรื่องไหนเป็นอันตรายต่อสังคมมากที่สุด

3. แล้วสาเหตุหลักของปัญหา ท่านมองว่ามาจากอะไร

4. ท่านคิดว่าคณะควรจัดกิจกรรมรับน้องอย่างสร้างสรรค์ในรูปแบบใด และใช้เวลานานแค่ไหน

5. กิจกรรมรับน้องอย่างสร้างสรรค์ที่ท่านคิดจะสามารถสร้างภาพลักษณ์ได้อย่างไร

6. ท่านคิดว่าศิษย์เก่าควรมีบทบาทช่วยเรื่องกิจกรรมรับน้องอย่างสร้างสรรค์ได้อย่างไรบ้าง

การทดสอบเครื่องมือในการวิจัย

การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยทดสอบหาค่าความเชื่อถือได้ (Reliability) ของแนวคำถาม โดยขั้นตอนแรกผู้วิจัยได้นำแนวคำถามเสนอให้ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อาทิมา แป้นธัญญานนท์ อาจารย์ประจำคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ ผู้เชี่ยวชาญด้านศึกษาศาสตร์และกิจการนักศึกษาพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา ข้อคำถาม และความเหมาะสมของคำถาม จากนั้นผู้วิจัยนำข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงข้อคำถามแล้วจึงนำไปใช้เก็บข้อมูลวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาวิจัยหัวข้อ “รูปแบบการจัดกิจกรรมการรับน้องอย่างสร้างสรรค์ภายในมหาวิทยาลัย กรณีศึกษาคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร” ครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวนทั้งสิ้น 40 คน โดยผู้วิจัยได้ติดต่อนัดหมายล่วงหน้าจากนั้นใช้การโทรศัพท์สัมภาษณ์ทีละคนและบันทึกเสียง จากนั้นผู้วิจัยจะถอดเทปสัมภาษณ์ทีละคนแล้วจึงสรุปสาระสำคัญเพื่อเขียนรายงานผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์การสัมภาษณ์เชิงลึกใช้การนำเสนอผลการสัมภาษณ์แบบบรรยาย (Descriptive) โดยวิเคราะห์ประเด็นเนื้อหาพร้อม (Thematic Analysis) ของผู้ถูกสัมภาษณ์

บทที่ 4 ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “รูปแบบการจัดกิจกรรมการรับน้องอย่างสร้างสรรค์ภายในมหาวิทยาลัย กรณีศึกษาคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร” เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เพื่อศึกษาสภาพปัญหาที่แท้จริง และเพื่อศึกษารูปแบบกิจกรรมที่เหมาะสม ตลอดจนเพื่อหาแนวทางการสร้างภาพลักษณ์ของคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร โดยผู้วิจัยใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (Depth Interview) กับกลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 40 คน ผลการวิจัยปรากฏดังนี้

ผลการสัมภาษณ์เชิงลึก

กลุ่มที่ 1 นักศึกษาปัจจุบันที่เป็นผู้จัดกิจกรรมรับน้อง จำนวน 7 คน

1.1 ผลการสัมภาษณ์นางสาวนิธิตกษร อัครวงศ์อารยะ นายกสโมสรณ์ศึกษาคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร พบว่าเป้าหมายในการจัดกิจกรรมรับน้อง ปีนี้ (พ.ศ.2563) คือการรับน้องออนไลน์ โดยทีมสโมสรณ์ศึกษาจัดทำ Google Form ส่งไปให้น้องปี 1 แล้วให้น้องมาแนะนำตัวในรูปแบบ Profile ทั้งลงรูปภาพและคลิปแนะนำตัว นอกจากนี้ยังมีไลน์กลุ่มให้ปี 1 แต่ละห้อง โดยทั้งหมดนี้มีเป้าหมายเพื่อให้เด็กปี 1 ได้รู้จักกันและช่วยให้น้องปี 1 รู้สึกดีขึ้นแม้จะยังไม่ได้พบหน้ากัน ซึ่งที่ผ่านมาได้รับการตอบรับดีเพราะน้องๆ เข้ามากรอกเยอะ

ก่อนการจัดกิจกรรมรับน้องเมื่อปีที่ผ่านมา ไม่มีการทำแผนประเมินความเสี่ยงแต่มีการทำแผนกิจกรรมว่าจะทำกิจกรรมอะไร แต่ละกิจกรรมได้ผลลัพธ์อย่างไร โดยไม่ใช้การเขียนแผนอย่างเป็นทางการ แต่เป็นการเขียนแค่โครงร่างคร่าวๆ ว่าแต่ละวันจะต้องทำกิจกรรมอะไร โดยมีกิจกรรมรับน้องสำหรับปี 1 คือ ไปค่ายปฐมนิเทศที่ต่างจังหวัดจัดโดยคณะเมื่อกลับมาจะมีการรับน้องเข้าซุ้มแต่ละสาขาที่คณะ ส่วนการรับน้อง ปี 2 เข้าสาขาซึ่งรับโดยรุ่นพี่ปี 3 ก็จะมีอีกเป็นของสาขาโดยที่ฝ่ายสโมสรณ์ศึกษาจะไม่รู้รายละเอียดมากนัก สำหรับสาขาเทคโนโลยีการโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง (RT) จะมีการรับน้องปี 2 โดยมีรุ่นพี่ปี 3 มารับน้องใช้เวลาทั้งสิ้น 1 เดือน ทั้งนี้จะมีรุ่นพี่ที่จบการศึกษาไปแล้วในสายรหัสนั้นๆ มาร่วมกิจกรรมนี้ด้วยเพื่อให้รุ่นปัจจุบันได้รู้จัก อย่างไรก็ตามไม่ได้มีการรับน้องที่รุนแรงหรือน่ากลัวโดยรุ่นพี่ที่จะทำกิจกรรมจะถามรุ่นน้องก่อนว่ายินยอมหรือไม่ และรุ่นน้องมีสิทธิปฏิเสธไม่เข้าร่วมกิจกรรมนั้นได้

สำหรับกิจกรรมรับน้องที่ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายคือ กิจกรรมปฐมนิเทศที่ค่ายสระบุรี เพราะทุกคนได้อยู่ร่วมกันมากถึง 3 วัน โดยไม่มีกิจกรรมไหนที่ไม่ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ จะมีก็เพียงเล็กน้อยที่ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมโดยให้เหตุผลว่าเป็นกิจกรรมที่ไร้สาระ รวมถึงบาง

คนที่มีปัญหาส่วนตัวกับเพื่อนหรือรุ่นพี่ก็จะไม่เข้าร่วมกิจกรรมรับน้องเลยซึ่งเป็นปัญหาส่วนตัว ไม่ใช่ปัญหาจากการออกแบบกิจกรรมหรือการจัดกิจกรรมของสโมสรนักศึกษา ด้านปัญหาในการจัดกิจกรรมรับน้องที่คณะคือ เรื่องพื้นที่ที่คับแคบเกินไป โดยผู้จัดขอแค่พื้นที่ขนาดลานอัฐแดงก็เพียงพอแล้ว

ส่วนถ้าหากเกิดปัญหาความรุนแรงขึ้นจากกิจกรรมรับน้อง ผู้จัดซึ่งเป็นรุ่นพี่เลือกที่จะใช้วิธีการเข้าไปคุยกับรุ่นน้องก่อนด้วยหลักการไกล่เกลี่ย ซึ่งที่ผ่านมาเคยเกิดปัญหาขึ้นบางกรณีเมื่อคุยแล้วปัญหาก็จบ โดยจะมีเจ้าหน้าที่ของฝ่ายกิจการนักศึกษาของคณะร่วมช่วยพูดไกล่เกลี่ยด้วย แต่ก็มีกรณีที่รุ่นน้องปี 1 ตัดสินใจลาออกไป กิจกรรมรับน้องของคณะเทคโนโลยีสารสนเทศไม่กระทบต่อภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยเพราะเน้นกิจกรรมสนทนา การ สนุกสนานและนักศึกษาปี 1 ของคณะเทคโนโลยีสารสนเทศช่วยใหญ่ชอบแบบนี้ โดยผู้จัดไม่ได้คำนึงถึงภาพลักษณ์มากนัก แต่ในคณะก็มีการพูดต่อกันรุ่นสู่รุ่นว่ากิจกรรมรับน้องของคณะเน้นไปทางบันเทิง ผู้จัดคิดว่าการรับน้องโดยใช้กิจกรรมสนทนาแบบนี้ถือว่าเป็นกิจกรรมรับน้องสร้างสรรค์แล้ว กรณีถ้าหากตกเป็นข่าว ผู้จัดไม่ได้มีการวางแผนเตรียมรับมือไว้เพราะที่ผ่านมาไม่เคยเกิดขึ้น

1.2 ผลการสัมภาษณ์นางสาวกมลรัตน์ แซ่ดา อุปนายกคนที่ 1 คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร พบว่าการจัดกิจกรรมรับน้องปีนี้ (พ.ศ.2563) เนื่องจากปีที่แล้วมีข่าวการรับน้องของคณะครุศาสตร์ทำให้มหาวิทยาลัยมีนโยบายไม่ให้เกิดกิจกรรมต่างจังหวัด จึงกระทบกิจกรรมค่ายปฐมนิเทศที่สระบุรีของคณะเทคโนโลยีสารสนเทศที่ถูกงดจัดไปด้วย ประกอบกับมีสถานการณ์ไวรัสโควิด19 ทำให้แน่นอนว่า 80% ไม่มีกิจกรรมรับน้องในปี นี้ ส่วนในเทอมหน้าต้องดูสถานการณ์อีกที่ประกอบกับตารางเรียนหากกระทบการเรียนก็ต้องตัดกิจกรรมออกบ้าง แต่ถ้าสามารถทำได้ก็จะจัดกิจกรรมให้กับนักศึกษาปี 1 เพื่อเป็นการพักผ่อนหย่อนใจจากการเรียน แต่หากมองย้อนไปปีที่ผ่านมาก็กิจกรรมรับน้องของคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ นักศึกษาชั้นปีที่ 2 จะเป็นฝ่ายปฏิบัติการโดยมีสโมสรนักศึกษาชั้นปีที่ 3 เป็นผู้รับผิดชอบโครงการ กำกับกิจกรรมและให้คำแนะนำปี 2 อีกที ด้วยวิธีการถ่ายทอดการทำงาน ดังนั้นเป้าหมายในการจัดกิจกรรมรับน้องของทุกปีสโมสรนักศึกษาจะเป็นผู้ตั้งเป้าหมายและเขียนโครงการเสนอคณะ ในขั้นตอนการทำงานก็จะคัดเลือกปี 2 เข้าร่วมทีมด้วยการคัดจากความสามารถว่าเหมาะกับกิจกรรมอะไร ส่วนการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงสโมสรนักศึกษาไม่ได้มีการจัดทำอย่างเป็นทางการ แต่มีการวางแผนที่ชัดเจนเช่น การรู้จำนวนคนเข้าร่วม การสำรวจข้อมูลโรคประจำตัวเบื้องต้น รวมถึงกรณีเกิดอุบัติเหตุจะต้องทำอย่างไรโดยจะมีแผน1 แผน2 และแผน3 คอยรองรับเสมอซึ่งจะเขียนเป็นรายงานอย่างง่ายไว้สำหรับปฏิบัติการ

สำหรับกิจกรรมรับน้องของคณะที่ผ่านมาจะประกอบด้วย ค่ายปฐมนิเทศต่างจังหวัด กิจกรรมสนทนา การเล่นเกมสันทนาการ กิจกรรมละลายพฤติกรรม กิจกรรมฐานให้คิดสร้างสรรค์และกิจกรรมฐานเน้นความสามัคคี กิจกรรมอบรมให้ความรู้ เมื่อกลับมาที่คณะจะไม่มีกิจกรรมรับน้องแล้วแต่จะมีกิจกรรมขอลายเซ็นรุ่นพี่ กิจกรรมแนะนำตัว และซุ้มวันไหว้ครูซึ่งกิจกรรมนี้จะเปิดโอกาสให้พี่ๆ ในสาขาที่ไม่ได้ไปค่ายได้รู้จักกันเอง ทั้งหมดนี้ใช้เวลาประมาณ 1 อาทิตย์ โดยมีเป้าหมายเพื่อให้ ปี 1 รู้จักกัน รู้ว่ามีปัญหาสามารถถามอะไร

ใครได้ เช่นกิจกรรมขอลายเซ็น รุ่นน้องจะได้ชื่อและเบอร์ของรุ่นพี่ทำให้สามารถติดต่อกันได้ โดยเฉพาะรุ่นพี่ของคณะสื่อสารมวลชนไม่ได้ปิดกันแต่พร้อมที่จะช่วยเหลือรุ่นน้องทำให้เกิด connection ที่ดี การมีชื่อและเบอร์รุ่นพี่ช่วยให้อุ่นใจและถามได้จริงๆ ส่วนเมื่อแยกสาขาแล้วสโมสรนักศึกษา มักจะไม่รับรู้ว่าจะแต่ละสาขาทำกิจกรรมรับน้องหรือไม่ สำหรับสาขาเทคโนโลยีการโฆษณาและประชาสัมพันธ์ (AP) จะมีกิจกรรมให้ปี 2 ขอลายเซ็นพี่ปี 3 และการจับสลากสายรหัส ส่วนกิจกรรมที่ไม่เป็นไปตามเป้าหมายคือ มีเพียงแค่มิไม่เป็นไปตามแผน1 ต้องเปลี่ยนมาใช้แผน2 เท่านั้น

ส่วนเป้าหมายสูงสุดก็เป็นไปตามที่วางไว้ ด้านปัญหา มองว่าแม้จะมีก็ยังสามารถแก้ปัญหาได้ ด้านการรับน้องที่รุนแรงที่คณะไม่ค่อยมี และคิดว่าการใช้กิจกรรมร้องเพลงสนทนากการคือกิจกรรมรับน้องสร้างสรรค์ที่เหมาะสมกับคณะแล้วโดยเฉพาะมี Feedback ตอบรับจากน้องมาดีด้วยจึงคิดว่าแบบเดิมนี้ดีอยู่แล้วไม่ต้องเปลี่ยนแปลง แต่หากจะเปลี่ยนแปลงก็คงเพื่อปรับให้เข้ากับสถานการณ์หรือเข้ากับบุคคลที่เข้ามาใหม่ และหากเกิดกรณีกิจกรรมรับน้องของคณะตกเป็นข่าว ผู้จัดไม่ได้มีการเตรียมการหรือเตรียมตัวแก้ไขเพราะคิดว่าทุกกิจกรรมที่เตรียมไว้รับ ปี 1 เป็นกิจกรรมที่ทำด้วยความจริงใจ อ่อนโยนและนอบน้อมไม่เคยใช้คำหยาบคาย ผู้จัดจะแทนตัวเองว่า “พี่” และเรียกน้องว่า “ปี 1” เมื่อสนิทกันมากขึ้นก็จะเริ่มเรียกชื่อ โดยเฉพาะอย่างยิ่งคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชนจะมีการถ่ายทอดวัฒนธรรมว่า “พี่ต้องดูแลน้อง” “พี่ต้องรักน้อง” ดังนั้นจึงคิดว่าในคณะไม่น่าจะเกิดความรุนแรงขึ้นและไม่น่าจะตกเป็นข่าวความรุนแรงได้

1.3 ผลการสัมภาษณ์นางสาวธีรดา พันธุ์อุบล อุปนายกคนที่ 2 คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร พบว่าเป้าหมายของการจัดกิจกรรมรับน้องของคณะเพื่อต้องการให้นักศึกษารุ่นพี่และรุ่นน้องสนิทสนมกันมากขึ้น โดยหลังกลับจากค่ายปฐมนิเทศที่ต่างจังหวัดรุ่นพี่จะจัดกิจกรรมรับน้องที่คณะโดยจัดเป็นชมรมรับน้อง ทั้งนี้รุ่นน้องส่วนใหญ่เข้าร่วมกิจกรรมดังกล่าว ส่วนคนที่ไม่เข้าร่วมเนื่องจากมีความเห็นว่ากิจกรรมไม่น่าสนใจ ด้านการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงไม่เคยได้ทำแต่จะมีแผนกิจกรรมซึ่งรุ่นพี่ปี 2 เป็นคนเขียนแล้วเสนอรุ่นพี่ปี 3 ซึ่งเป็นสโมสรนักศึกษาพิจารณา จากนั้นจึงเสนอเจ้าหน้าที่ฝ่ายกิจการของคณะ กรณีเกิดความเสี่ยงขึ้นจะแจ้งเจ้าหน้าที่ฝ่ายกิจการทันที สำหรับความเสี่ยงที่เกิดขึ้นมักเป็นอุบัติเหตุเล็กน้อยที่สามารถจัดการตนเองได้ สำหรับกิจกรรมในปีนี้จะเน้นกิจกรรมออนไลน์โดยเอารุ่นพี่แต่ละสาขามาช่วย และหากสถานการณ์โควิดดีขึ้นก็อยากจัดกิจกรรมที่เจอกับรุ่นน้องปี 1 ด้านการรับน้องแยกสาขาผู้ให้สัมภาษณ์จะไม่รู้จักกิจกรรมของสาขาอื่น แต่สำหรับสาขาเทคโนโลยีมีลติมีเดีย (MT) รุ่นพี่ปี 3 จะรับน้องปี 2 ด้วยการเรียกประชุม แจ้งกฎระเบียบสาขาให้รุ่นน้องทำตาม และใช้เวลา 1 อาทิตย์ให้รุ่นปี 2 ปรับตัวเข้ากับรุ่นพี่ปี 3 ซึ่งมีกิจกรรมย่อยคือขอลายเซ็นรุ่นพี่ ส่วนการกำกับรุ่นพี่ปี 3 ทุกคนไม่ให้แตกแถวจะใช้การใช้เหตุผลเป็นหลัก

กิจกรรมรับน้องปี 1 ที่ประสบความสำเร็จคือกิจกรรมที่ทำให้รุ่นน้องกล้าพูดคุยกับรุ่นพี่ได้ทุกเรื่อง ส่วนกิจกรรมที่ไม่เป็นไปตามเป้าหมายคือกิจกรรมที่ให้แต่งกายถูกระเบียบเพราะรุ่นน้องมักคิดว่าการเรียนมหาวิทยาลัยคือโตแล้วจะแต่งตัวอย่างไรก็ได้ ทำให้คำพูดของรุ่นพี่ไม่มีน้ำหนักพอ ผู้ให้สัมภาษณ์มีความ

คิดเห็นว่าเรื่องระเบียบควรให้อาจารย์เป็นผู้พูดมากกว่า สำหรับอุปสรรคของการรับน้องคือรุ่นน้องบางส่วนเริ่มไม่สนใจกิจกรรมนี้เพราะอาจจะกลัวหรือไม่รู้ว่ามีกิจกรรมย่อยอะไรบ้าง รวมถึงเด็กรุ่นใหม่มีความสนใจมากขึ้น สำหรับกรณีความรุนแรงที่คณะไม่เคยเกิดขึ้นแต่ถ้าเกิดจะเรียกรุ่นน้องมาคุยก่อนถ้าไม่สามารถแก้ไขได้จึงจะแจ้งผู้ใหญ่ การรับน้องสร้างสรรค์ผู้ให้สัมภาษณ์คิดว่ากิจกรรมสันตนาการตอบโจทยนี้แล้วและควรใช้เวลา 3 อาทิตย์ ที่คณะรับน้องไม่รุนแรงเพราะรุ่นพี่สนิทกันและรู้จักกันมากกว่าจะไม่ทำอย่างนั้น และที่ผ่านมามีไม่เคยตกเป็นข่าวเพราะรุ่นพี่ไม่ใช่แค่เห็นปี 1 เป็นรุ่นน้องแต่เห็นเป็นน้องในครอบครัวเดียวกันที่สามารถคุยกันได้ทุกเรื่อง

1.4 ผลการสัมภาษณ์นางสาวจิราวรรณ พวัชทะ ประธานฝ่ายนันทนาการ คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร พบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ทำงานสันตนาการมาตั้งแต่เรียน ปี 2 เมื่ออยู่ปี 3 จึงได้รับเลือกเป็นประธานนันทนาการรับผิดชอบกิจกรรมสันตนาการเป็นหลักด้านเป้าหมายการรับน้องของคณะเพื่อให้รุ่นพี่กับรุ่นน้องสนิทกันมากขึ้นและให้รุ่นน้องกล้าเข้าหารุ่นพี่และกล้าแสดงออกด้วย คิดว่าประสบความสำเร็จตามเป้าหมายโดยดูจากตอนน้องมาขอลายเซ็นน้องจะกล้ามาก รวมถึงรุ่นพี่ก็กล้าเข้าหาน้องและกล้าเอนเตอร์เทนน้องด้วย ส่วนที่ไม่เป็นไปตามเป้าหมายคือกับน้องส่วนที่คิดว่ามีอิสระจะทำอะไรก็ได้ กลุ่มนี้จะไม่เข้าร่วมกิจกรรมรับน้องของคณะแต่เป็นส่วนน้อยมาก

การทำงานไม่ได้มีการวางแผนบริหารความเสี่ยงแต่จะเขียนเป็นแผนปฏิบัติงานอย่างชัดเจน โดยเตรียมไว้ 3-4 แผน หากกิจกรรมที่ทำไม่เป็นไปตามที่วางแผนไว้จะเปลี่ยนแผนทันที โดยกิจกรรมรับน้องจะมีกิจกรรมย่อยคือ การขอลายเซ็น การทำป้ายชื่อ add facebook โดยตั้งแต่ปี 2561 ไม่มีกิจกรรมไวท์เกอร์แล้วเพราะสภาพมันเปลี่ยนไป ส่วนกิจกรรมสันตนาการจะมีที่ค่ายปฐมนิเทศ และวันที่น้องมาสอบสัมภาษณ์ที่คณะโดยให้เหตุผลว่าต้องการทำให้น้องประทับใจตั้งแต่ก้าวแรกที่มาถึงคณะ ส่วนการรับน้องแยกสาขาจะเป็นเรื่องของแต่ละสาขา ซึ่งสาขาเทคโนโลยีมีมติมีเดีย (MT) ไม่มีการรับน้องสาขารุนแรงแต่จะเน้นคุยกัน อธิบายว่าเรียนสาขานี้เป็นอย่างไร เรียนอะไรบ้างโดยเปิดวิดีโอให้ดู และมีกิจกรรมคล้ายตอนปี 1 คือ ขอลายเซ็น ปี 3 ส่วนใหญ่รุ่นพี่ MT จะเอางานของคณะมาให้ทำมากกว่า เช่น ทำป้าย Goodbye senior คิดเพลงบวม ออกค่ายอาสา เป็นต้น สำหรับปีนี้อาจไม่มีกิจกรรมรับน้องแบบเดิมเพราะโควิด ที่ผ่านมามี MT ไม่เคยมีกิจกรรมที่รุนแรงและไม่มีการจัดรุนแรงแม้ว่าจะไม่มีแผนรับมือก็ตาม แต่ถ้าเกิดเหตุการณ์รุนแรงจะใช้วิธีการคุยกันเองก่อน คุยกับเพื่อนก่อนแล้วไปคุยกับน้อง และถ้าตกเป็นข่าวผู้ให้สัมภาษณ์มองว่าเป็นเรื่องยากต้องให้ผู้ใหญ่จัดการมากกว่า มองว่าระบบของคณะไม่ใช่ SOTUS จึงไม่เกิดปัญหาความรุนแรง

ปัญหาที่เจอคือมาจากตัวรุ่นน้องเองที่มีกำแพง ไม่เข้าหารุ่นพี่ เรื่องพื้นที่ไม่มีปัญหาเพราะมักใช้แค่ประชุมคุยงานกัน ส่วนการรับน้องสร้างสรรค์คิดว่าถ้าสร้างอัตลักษณ์ได้ก็จะดีแต่ที่ผ่านมามีไม่เคยคิดถึงขนาดนั้น ตอนนี้งานกิจกรรมวางแผนเป้าหมายแค่สร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างรุ่นพี่รุ่นน้องมากกว่า

1.5 ผลการสัมภาษณ์นางสาวณัตตยา ชันแก้ว ผู้ช่วยฝ่ายนันทนาการ คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร พบว่า เป้าหมายของกิจกรรมรับน้องคือ

ต้องการให้รุ่นน้องสนิทกับรุ่นพี่และให้รุ่นน้องมีความสุข โดยปีที่ผ่านมาก็คณะไม่มีการร้องเรียนเลยแต่มีรุ่นน้องมาบอกว่ากิจกรรมน้อยเกินไปอยากรู้จักรุ่นพี่มากกว่านี้ เพราะที่คณะจัดกิจกรรมรับน้องแค่ 1 อาทิตย์ ประกอบด้วยกิจกรรมสันตนาการและฐานกิจกรรม โดยไม่มีการวิ่ง เมื่อกลับมาคณะจะเป็นกิจกรรมขอลายเซ็น ตอนแยกสาขาก็จะมีกิจกรรมรับน้องเข้าสาขามีกิจกรรมผูกข้อมือ ขอลายเซ็นปี 3 ใช้เวลา 1-2 อาทิตย์ สาขาเทคโนโลยีมีลติมีเดีย (MT) ไม่มีระบบวิ่งเพราะที่คณะเคยคุยและนักศึกษาที่เข้าใจได้ยกเลิกออกไป สำหรับการวางแผนบริหารความเสี่ยงไม่มี แต่จะมีแผนปฏิบัติงานที่เขียนแล้วให้คณะกรรมการสโสรนักศึกษาช่วยกันพิจารณา สิ่งที่ควบคุมไม่ได้คือความสนใจของรุ่นน้อง แต่รุ่นพี่ก็พยายามกันทุกคนที่จะทำให้รุ่นน้องร่วมกิจกรรมอย่างสนุก กิจกรรมที่ประสบความสำเร็จมากที่สุดคือกิจกรรมสันตนาการ ปัญหาในการจัดกิจกรรมรับน้องไม่ค่อยมี กิจกรรมรับน้องสร้างสรรค์ที่อยากให้เป็นคือกิจกรรมที่กระตุ้นให้รุ่นน้อง มีพลังที่อยากจะเรียน อยากทำกิจกรรมกับรุ่นพี่ เช่น กิจกรรมที่ทำอยู่ช่วยให้นักเรียนกล้าพูดกล้าแสดงออกกล้าที่จะเป็นผู้ประกาศ กิจกรรมรับน้องควรจัดประมาณ 1-2 อาทิตย์

1.6 ผลการสัมภาษณ์นางสาวปาณิสรา สุรสุขภูมิ ประธานฝ่ายนักศึกษาสัมพันธ์ คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร พบว่า ฝ่ายนักศึกษาสัมพันธ์จะมีหน้าที่หลักดูแลรุ่นน้องเกี่ยวกับทรานสคริปกิจกรรมและรับปรึกษาทุกปัญหา โดยใช้วิธีการสื่อสารทางไลน์ถ้าตอบไม่ได้ก็จะปรึกษาทิมสโสรนักศึกษา และเจ้าหน้าที่เพื่อมาตอบ สำหรับปีนี้น่าจะจัดกิจกรรมรับน้องไม่ได้เพราะประสบปัญหาสถานการณ์โควิด19 ระบาดแต่ละจะเปลี่ยนมาปรับแบบออนไลน์แทน โดยมีเป้าหมายเพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างรุ่นพี่รุ่นน้อง ช่วยทำให้รู้จักกันเร็วขึ้นและสนิทสนมกัน สำหรับกิจกรรมออนไลน์ปีนี้ไม่ได้วางแผนมาก่อนเพิ่งจะมาคิดเนื่องจากเกิดปัญหาโควิด

ส่วนแผนบริหารความเสี่ยงไม่มีการวางแผนไว้แต่จะมีแผนปฏิบัติไว้เท่านั้น ตอนนี้งิจกรรมออนไลน์ให้สาขาวิชาลงมาช่วยให้รุ่นน้อง ทำกิจกรรมเช่น ขายสินค้าออนไลน์ ถ่ายภาพ ทำคลิป ส่งมาที่คณะแล้วจัดทำเป็นไดอารี่ ซึ่งทุกคนก็จะรู้จักกันผ่านคลิปเหล่านี้และมีผลงานด้วย ส่วนการจัดกิจกรรมรับน้องเข้าสาขาจะไม่เกี่ยวกับสโสรนักศึกษาเพราะเป็นเรื่องของสาขาวิชา ถ้ากิจกรรมรับน้องเกิดเหตุเป็นข่าวไม่ดี จะปรึกษาทิมสโสรก่อนและต้องแถลงข่าว

1.7 ผลการสัมภาษณ์นางสาวณิชาธิ์ นิลพุ่ม ผู้ช่วยฝ่ายนักศึกษาสัมพันธ์ คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร พบว่า ฝ่ายนักศึกษาสัมพันธ์จะมีหน้าที่หลักคือดูแลรุ่นน้องเกี่ยวกับการแจ้งข่าวกิจกรรม แจกขั้วโม่งกิจกรรม ดูแลทรานสคริปกิจกรรมของน้องๆ รวมถึงรับปรึกษาทุกปัญหาของน้องๆ สำหรับกิจกรรมรับน้องของคณะมีเป้าหมายเพื่อให้รุ่นน้องกับพี่ได้รู้จักกันและมีความเป็นกันเอง ให้สานสัมพันธ์กันให้มากที่สุด สำหรับน้องที่ไม่เข้าร่วมกิจกรรมรับน้องก็จะมีวิธีการสื่อสารให้รับรู้ข่าวสารผ่านทางสื่อสังคมออนไลน์ทั้ง Facebook และเน้นการแชร์ข่าวสารของคณะและมหาวิทยาลัย ด้านการบริหารความเสี่ยงยังไม่เคยทำแผนแต่จะทำแผนงานทุกกิจกรรม กิจกรรมที่ไม่เป็นไปตามแผนจะใช้วิธีการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าถ้าไม่ได้ก็จะให้รุ่นพี่ช่วยแก้ไข ส่วนกิจกรรมรับน้องแยกสาขาของเทคโนโลยีการโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง (RT) จะยังคงจัดเหมือนทุกปีคือรับที่คณะ บริเวณ

คาดฟ้า มีกิจกรรมฝึกความอดทนแต่จะไม่ใช้ความรุนแรง เช่น ให้น้องคิดวางแผน ช่วยเหลือกัน ถ้าไม่ทำตามระเบียบ RT จะมีการลงโทษ แต่ยังคงอยู่ในวิสัยที่รับได้ ใช้เวลาประมาณ 1 เดือน- 1 เทอม ขึ้นอยู่กับ ปี 2 ว่าทำตามระเบียบได้เร็วแค่ไหน ระยะเวลาการรับน้องก็จะจบเร็ว เน้นการฝึกเป็นทีม ผู้กำกับจะเป็นสาขา ไม่เกี่ยวกับสโมสรนักศึกษา

กิจกรรมรับน้องที่ประสบความสำเร็จมากที่สุดคือ กิจกรรมสนทนากาชาดที่ค่ายปฐมนิเทศ ส่วนกิจกรรมที่ไม่ประสบความสำเร็จคือกิจกรรมที่เรียกประชุม น้องปี 1 จะไม่ค่อยเข้าร่วม ด้านปัญหาคือมีพื้นที่ไม่พอ ห้องไม่พอ ผู้ให้สัมภาษณ์ไม่เคยคิดถึงการเตรียมตัวหรือวางแผนในกรณีที่เกิดปัญหาความรุนแรงในกิจกรรมรับน้อง และถ้าตกเป็นข่าวคิดว่าสโมสรควรออกมาชี้แจง สำหรับกิจกรรมรับน้องสร้างสรรค์คิดว่าควรให้ผลดีสื่อ แต่ยังไม่เคยนำเสนอเพราะกลัวว่าจะยากเกินไปสำหรับ ปี 1 และควรใช้เวลาจัดกิจกรรมรับน้องประมาณ 1-2 อาทิตย์

กลุ่มที่ 2 นักศึกษาปัจจุบันชั้นปีที่ 1 จำนวน 10 คน

2.1 ผลการสัมภาษณ์นายพุมพิงศ์ สิงห์บุญมา นักศึกษาชั้นปีที่ 1 พบว่าจบการศึกษาระดับ ปวช. มีภูมิลำเนาอยู่จังหวัดสุพรรณบุรี นักศึกษารู้จักกิจกรรมรับน้องและเข้าใจว่าเป็นกิจกรรมสานสัมพันธ์ระหว่างรุ่นพี่กับรุ่นน้องในคณะให้แน่นแฟ้นขึ้น โดยคิดว่าผู้จัดกิจกรรมรับน้องต้องการให้เกิดความสนิทสนมกันและรู้จักกันมากขึ้น ทั้งนี้ผู้ให้สัมภาษณ์ต้องการเข้าร่วมกิจกรรมรับน้องเพราะว่าได้ยินข่าวมาว่าที่นี้รับน้องไม่น่ากลัว แต่สนุกและทำให้สนิทกันแบบพี่น้อง นอกจากนี้ยังไม่กลัวเนื่องจากเคยถูกรับน้องในระดับวิทยาลัยมาแล้ว ดังนั้นจึงคิดว่าจะเข้าร่วมกิจกรรมแน่นอน ไม่ได้ตั้งเป้าหมายกับกิจกรรมรับน้องขอแค่ได้รู้จักกันและสนุกก็พอ หากกรณีรับน้องไม่เหมาะสมจะหลีกเลี่ยงและแจ้งให้อาจารย์ทราบ ถ้ากิจกรรมรุนแรงขึ้นจะแจ้งอาจารย์และแจ้งความแม้ว่าจะไม่รู้อะไรมาก ต้องการให้กิจกรรมรับน้องมีรูปแบบใดก็ได้ ใช้เวลานานเท่าไรก็ได้ ด้านการส่งเสริมให้กิจกรรมสร้างสรรค์คิดว่าตัวเองสามารถคำนวณและนำเสนอแนวทางที่ดีได้

2.2 ผลการสัมภาษณ์นายภูริ หะยิณี นักศึกษาชั้นปีที่ 1 พบว่าจบการศึกษาระดับ ปวช. มีภูมิลำเนาอยู่จังหวัดสุราษฎร์ธานี นักศึกษารู้จักกิจกรรมรับน้องและเคยเข้าร่วมกิจกรรมรับน้องที่ มทร.ศรีวิชัยมาก่อน และเข้าใจว่ากิจกรรมรับน้องคือกิจกรรมนันทนาการช่วยให้น้องๆ มีความสนุก ได้รู้จักรุ่นพี่ ได้สร้างความสามัคคีในคณะ โดยผู้จัดกิจกรรมมีเป้าหมายเพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างรุ่นพี่กับรุ่นน้อง ผู้ให้สัมภาษณ์คิดว่า จะเข้าร่วมกิจกรรมรับน้องที่ มทร.พระนคร และคาดหวังว่าจะได้รู้จักเพื่อน และรุ่นพี่มากขึ้น ได้สร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ถ้ากิจกรรมรับน้องไม่เหมาะสมจะออกห่างคนที่พูดไม่เหมาะสม ถ้าปัญหารับน้องรุนแรงขึ้นจะปรึกษาพ่อแม่ก่อน อยากให้กิจกรรมรับน้องมีกีฬาภายในคณะด้วย ใช้เวลาประมาณ 1 เดือน ด้านการส่งเสริมให้กิจกรรมสร้างสรรค์คิดว่าคนส่วนใหญ่ต้องให้ความร่วมมือกิจกรรมจึงจะสร้างสรรค์

2.3 ผลการสัมภาษณ์นางสาวเพชรลดา จันทร์ธา นักศึกษาชั้นปีที่ 1 พบว่าจบการศึกษาระดับ

ปวช. มีภูมิลำเนาอยู่จังหวัดกำแพงเพชร ผู้ให้สัมภาษณ์ไม่รู้จักกิจกรรมรับน้องแต่เคยได้ยินมาบ้าง โดยให้สัมภาษณ์ว่ากิจกรรมรับน้องคือกิจกรรมประชุมปฐมนิเทศ และคิดว่ารุ่นพี่จะแนะนำตัวเองและแนะนำคณะ ทั้งนี้คิดว่าจะเข้าร่วมกิจกรรมเพราะคิดว่าเป็นกิจกรรมที่ปี 1 ต้องเข้าร่วมทุกคน และถ้าเป็นกิจกรรมสนุกสนานก็คิดว่าจะเข้าร่วมแน่นอน คาดหวังว่าจะได้รู้จักแต่ละสาขาว่าสอนอะไร อยากรู้จักรุ่นพี่ที่ให้คำปรึกษาได้โดยเฉพาะในสายอาชีพที่เรียน ถ้ากิจกรรมรับน้องไม่เหมาะสมจะหลีกเลี่ยงไม่ปะทะ ถ้ารุนแรงมากก็จะไม่เข้าร่วมกิจกรรม และถ้ารุนแรงมากขึ้นจะแก้ปัญหาด้วยการคุยกับรุ่นพี่ พูดคุยให้รู้เรื่อง ถ้าร้ายแรงระดับทำร้ายร่างกายก็จะบอกอาจารย์ ต้องการกิจกรรมสร้างสรรค์ที่ไม่เครียดมาก กิจกรรมสนุก อยากได้ความรู้ใหม่แทรกในกิจกรรม ด้านการส่งเสริมให้กิจกรรมสร้างสรรค์คิดว่าตนเองไม่กล้าเสนอ แต่ถ้าให้เขียนคิดว่ากล้าที่จะเขียนเสนอแนะรุ่นพี่

2.4 ผลการสัมภาษณ์นายธวัชชัย สุดาจันทร์ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 พบว่าจบการศึกษาระดับ ปวช. มีภูมิลำเนาอยู่จังหวัดกรุงเทพมหานคร เคยได้ยินกิจกรรมรับน้องและคิดว่าเป็นการทำกิจกรรมร่วมกันเพื่อละลายพฤติกรรม โดยคิดว่าผู้จัดกิจกรรมรับน้องมีเป้าหมายเพื่อให้รุ่นน้องที่มาจากต่างที่กันสามารถอยู่ร่วมกันได้ และทำความรู้จักกัน คิดว่าจะเข้าร่วมเพราะว่าเป็นกิจกรรมของมหาวิทยาลัย และคาดหวังว่าจะได้รู้จักเพื่อนๆ และได้รับคำแนะนำจากรุ่นพี่ในกิจกรรมรับน้อง ต้องการที่ปรึกษา มีวิธีป้องกันตัวเองจากกิจกรรมที่ไม่เหมาะสมคือหลีกเลี่ยงและบอกกับรุ่นพี่ โดยคิดว่าตัวเองกล้าที่จะบอกกับรุ่นพี่ แต่หากมีความรุนแรงมากขึ้นจะบอกอาจารย์เพราะคิดว่าไม่มีเหตุผลที่จะต้องทำตาม ข้อเสนอแนะสำหรับกิจกรรมรับน้องสร้างสรรค์ต้องการให้รุ่นพี่จัดกิจกรรมที่ให้อารมณ์ดีมากขึ้นและแทรกความรู้ด้านวิชาชีพเข้าไปด้วย เพราะอยากรู้จักงานในสายอาชีพนี้ให้หลากหลาย และคิดว่าตัวเองมีส่วนช่วยได้โดยการเสนอแนะต่อรุ่นพี่

2.5 ผลการสัมภาษณ์นางสาวทักษอร คุ่มด้วง นักศึกษาชั้นปีที่ 1 พบว่าจบการศึกษาระดับ ปวช. มีภูมิลำเนาอยู่จังหวัดกรุงเทพมหานคร ไม่รู้จักกิจกรรมรับน้องมาก่อน โดยคิดว่าเป็นกิจกรรมที่ทำร่วมกับเพื่อนรุ่นเดียวกันเพื่อให้รู้จักเพื่อนในห้องและมีรุ่นพี่ร่วมด้วย โดยคิดว่ามีเป้าหมายเพื่อให้รู้จักกันทั้งคณะ ส่วนตัวอยากรู้จักทุกคนทั้งเพื่อนและรุ่นพี่ แต่กังวลเพราะว่าตัวเองเข้าหาคนไม่เก่ง คิดว่าต้องการจะเข้าร่วมกิจกรรมรับน้องแต่อยากดูรายกรณีเพราะว่าบางกิจกรรมอาจจะไม่อยากจะเข้าร่วม ไม่คาดหวังอะไรจากกิจกรรมรับน้องเพราะไม่ชอบทำกิจกรรมอยู่แล้ว แม้ว่าเพื่อนจะเข้าร่วมก็ตามจะคิดเองว่าตัวเองควรเข้าร่วมหรือไม่ หากเข้าร่วมแล้วกิจกรรมไม่เหมาะสมก็จะไม่เข้าร่วมอีกในครั้งต่อไป โดยประเมินดูว่าตนเองสามารถทำกิจกรรมนั้นๆ ได้หรือไม่ กิจกรรมที่ไม่เหมาะสมจะบอกรุ่นพี่ทันที ถ้ากิจกรรมที่อันตรายก็จะเลือกไม่ทำทันที เช่นไม่กินเหล้าถ้าให้กินจะปฏิเสธทันที อยากให้รุ่นพี่จัดแบบสันตนาการ ร้องเพลง เล่นเกม แต่ถ้าทำคนเดียวไม่กล้าต้องทำพร้อมๆ กันหลายๆ คน จะส่งเสริมด้วยการพูดคุยกับรุ่นพี่ในกรณีที่กิจกรรมนั้นไม่เหมาะสม

2.6 ผลการสัมภาษณ์นายณัฐวัฒน์ ธนวัตไพศาล นักศึกษาชั้นปีที่ 1 พบว่าจบการศึกษาระดับ ม. 6 มีภูมิลำเนาอยู่จังหวัดกรุงเทพมหานคร ไม่เคยได้ยินเกี่ยวกับกิจกรรมรับน้องมาก่อน คิดว่าเป็นการเข้า

ค่าย และอยากเข้าร่วม คาดหวังว่าจะได้มีสังคมได้รู้จักเพื่อนและรุ่นพี่ อยากเห็นรุ่นพี่ที่ประสบความสำเร็จมาร่วมพูดคุย หากเกิดกิจกรรมที่ไม่เหมาะสมจะหลีกเลี่ยง และบอกรุ่นพี่ ถ้าเกิดความรุนแรงจะต้องเลิกกิจกรรมและบอกอาจารย์ อยากให้รุ่นพี่จัดกิจกรรมสร้างสรรค์โดยเป็นกิจกรรมที่ไม่ยาวมาก 1-2 ชม. ไม่อยากกลับบ้านดึก คิดว่าตัวเองน่าจะมีส่วนช่วยบอกต่อในกิจกรรมที่ดีให้เป็นที่รู้จักและยอมรับ

2.7 ผลการสัมภาษณ์นายจักรวรรดิ ม่วงมา นักศึกษาชั้นปีที่ 1 พบว่าจบการศึกษาระดับ ม.6 มีภูมิลำเนาอยู่จังหวัดกรุงเทพมหานคร ผู้ให้สัมภาษณ์เคยได้ยินเรื่องเกี่ยวกับกิจกรรมรับน้องมาก่อนและคิดว่าคือกิจกรรมที่รุ่นพี่ให้กับรุ่นน้องโดยกิจกรรมจะเป็นอะไรก็แล้วแต่รุ่นพี่จะจัดให้ และคิดว่าผู้จัดกิจกรรมรับน้องมีเป้าหมายเพื่อให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้รู้จักกัน สร้างมิตรไมตรีและมิตรภาพที่ดีต่อกัน โดยคิดว่าตนเองจะเข้าร่วมกิจกรรมรับน้องเพราะตอนนี้ไม่รู้จักใครเลยจึงคาดหวังว่าเมื่อเข้าร่วมกิจกรรมรับน้องแล้วจะได้รู้จักเพื่อนมากขึ้น ซึ่งมองว่าเป็นผลดีต่อตัวเอง และอยากเรียนรู้ว่ารุ่นพี่จะทำกิจกรรมอะไรกับตนเองบ้าง ในกรณีที่กิจกรรมเลอะเทอะก็พอรับได้ แต่ถ้ามีกิจกรรมที่เสี่ยงเชื่อโรคจะบอกรุ่นพี่ คิดว่าตัวเองกล้า 50% ที่จะบอกรุ่นพี่ แต่ถ้ารุ่นพี่โหดคิดว่าไม่กล้าบอก และกรณีที่เกิดความรุนแรงขึ้นคิดว่าต้องบอกอาจารย์ ทั้งนี้ต้องการกิจกรรมรับน้องที่ปลอดภัยไว้ก่อน สนุก เข้าใจความรู้สึกของผู้เข้าร่วมกิจกรรม และแทรกความรู้เกี่ยวกับคณะ สาขา วิชาที่เรียน และคิดว่าควรใช้เวลา 1 วันก็พอแล้ว คิดว่าตัวเองจะมีส่วนส่งเสริมให้กิจกรรมรับน้องสร้างสรรค์ขึ้นด้วยการปรับเปลี่ยนวิธีให้สร้างสรรค์ในรุ่นของตัวเองที่เป็นรุ่นพี่

2.8 ผลการสัมภาษณ์นางสาวภัทรภรณ์ สองเป็ง นักศึกษาชั้นปีที่ 1 พบว่าจบการศึกษาระดับ ม.6 มีภูมิลำเนาอยู่จังหวัดกรุงเทพมหานคร ผู้ให้สัมภาษณ์รู้จักกิจกรรมรับน้อง และคิดว่าเป็นกิจกรรมที่ให้รุ่นพี่รู้จักน้อง น้องรู้จักรุ่นพี่ และรู้จักรุ่นเดียวกัน โดยคิดว่าผู้จัดกิจกรรมรับน้องมีเป้าหมายเพื่อให้ทุกคนได้รู้จักการปรับตัวเข้าหากัน และคิดว่าจะเข้าร่วมกิจกรรมรับน้องของคณะเพราะต้องการรู้จักเพื่อนและรุ่นพี่ โดยคาดหวังว่าจะได้รับมิตรภาพจากกิจกรรมนี้ และหากในระหว่างจัดกิจกรรมเกิดความไม่เหมาะสมขึ้นจะป้องกันตัวเองด้วยการปฏิเสธทำกิจกรรมนั้นก่อนและบอกรุ่นพี่ หรือหากกิจกรรมรับน้องเกิดความรุนแรงขึ้นก็จะบอกรุ่นพี่และอาจารย์ทันที ทั้งนี้ผู้ให้สัมภาษณ์ต้องการกิจกรรมที่สร้างความสนุกสนาน เช่น การร้องเพลง การเต้น เป็นต้น โดยคิดว่าตนเองสามารถมีส่วนร่วมสร้างให้เป็นกิจกรรมรับน้องสร้างสรรค์ได้ด้วยการทักไลน์ส่วนตัวไปคุยกับรุ่นพี่

2.9 ผลการสัมภาษณ์นางสาวสุจิตรา ดอกไม้งาม นักศึกษาชั้นปีที่ 1 พบว่าจบการศึกษาระดับ ม.6 มีภูมิลำเนาอยู่จังหวัดนครราชสีมา รู้จักกิจกรรมรับน้อง แต่ไม่รู้ว่าที่คณะเทคโนโลยีสารสนเทศจะมีกิจกรรมรับน้องอะไรบ้าง ผู้ให้สัมภาษณ์คิดว่าผู้จัดกิจกรรมรับน้องมีเป้าหมายต้องการให้รุ่นน้องได้รู้จักกัน และสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างรุ่นพี่รุ่นน้องในคณะ ทั้งนี้คิดว่าตนเองจะเข้าร่วมกิจกรรมรับน้องเพราะว่าจะได้มีเพื่อน เนื่องจากตอนนี้ไม่มีเพื่อนเลยเพราะมาจากต่างจังหวัด คาดหวังอยากจะได้ความรู้เกี่ยวกับคณะจากกิจกรรมรับน้องและอยากได้เพื่อนดีๆ จากกิจกรรมครั้งนี้ด้วย หากกิจกรรมรับน้องเกิดความไม่เหมาะสมคิดว่าจะไม่ทำกิจกรรมนั้นโดยจะบอกกับรุ่นพี่เพื่อขอยกเลิกการเข้าร่วมกิจกรรมที่ไม่

เหมาะสม แต่ถ้ากิจกรรมรับน้องมีความรุนแรงก็จะบอกกับอาจารย์ให้บอกรุ่นพี่อีกที ส่วนตัวต้องการกิจกรรมรับน้องแบบสนุกสนานเฮฮา ไม่เครียด และไม่ต้องการให้รับน้องรุนแรงมาก โดยใช้เวลาประมาณ 2 วันเนื่องจากอยากเรียนมากกว่า สำหรับการส่งเสริมให้กิจกรรมรับน้องเป็นกิจกรรมที่สร้างสรรค์ผู้ให้สัมภาษณ์ไม่มีแนวคิดหรือวิธีการส่งเสริม

2.10 ผลการสัมภาษณ์นางสาวพิมพ์นภา กองทอง นักศึกษาชั้นปีที่ 1 พบว่าจบการศึกษาระดับ ม.6 มีภูมิลำเนาอยู่จังหวัดสระบุรี เคยได้ยินเกี่ยวกับกิจกรรมรับน้องมาก่อน และคิดว่ากิจกรรมรับน้องคือ กิจกรรมการละลายพฤติกรรมรุ่นพี่กับน้อง โดยคิดว่าผู้จัดกิจกรรมรับน้องมีเป้าหมายต้องการให้รุ่นน้อง สนุก และคิดว่าตนเองจะเข้าร่วมกิจกรรมรับน้องอย่างแน่นอนเพราะคิดว่าน่าจะสนุก ส่วนตัวตั้งใจจะเข้าร่วมกิจกรรมรับน้องอยู่แล้ว ทั้งนี้คาดหวังว่าจะได้รับความรู้พื้นฐานในการเรียนคณะนี้ และอยากให้รุ่นพี่ แทรกความรู้ในแต่ละกิจกรรมด้วย อยากได้ความรู้เกี่ยวกับคณะ วิชาชีพในอนาคต หรือความรู้เกี่ยวกับ มหาวิทยาลัย หากเกิดกรณีรุ่นพี่จัดกิจกรรมไม่เหมาะสมจะแสดงออกทางสีหน้าก่อนเป็นการใช้ภาษากาย แต่คิดว่าไม่กล้าพูดไม่กล้าบอกรุ่นพี่ และถ้ากิจกรรมเริ่มมีความรุนแรงขึ้นคิดว่าจะบอกรุ่นพี่แบบจริงจังและ บอกรายการต่อไป ผู้ให้สัมภาษณ์ต้องการให้จัดกิจกรรมรับน้องโดยเน้นกิจกรรมสนทนาการที่แฝงความรู้ และหากทำจิตอาสาที่คิดว่าน่าจะดีต่อสังคม ด้านการส่งเสริมกิจกรรมรับน้องให้เป็นกิจกรรมสร้างสรรค์คิดว่า จะมีส่วนช่วยด้วยวิธีการร่วมกันคิดแล้วเสนอต่อรุ่นพี่

กลุ่มที่ 3 อาจารย์และเจ้าหน้าที่ผู้ควบคุมกิจกรรมรับน้อง จำนวน 5 คน

3.1 ผลการสัมภาษณ์อาจารย์ ดร.นุจรี บุรีรัตน์ รองคณบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา คณะเทคโนโลยี สื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร พบว่าอาจารย์และเจ้าหน้าที่ผู้ควบคุมดูแล กิจกรรมรับน้องมีบทบาทในการเตรียมความพร้อมโดยตรง คือการเข้าร่วมประชุมกับคณะผู้บริหารฝ่าย กิจการนักศึกษาเพื่อกำหนดเกณฑ์และมาตรการการจัดกิจกรรมต้อนรับน้องใหม่และประชุมเชียร์ โดยทาง มหาวิทยาลัยมีนโยบายให้ทุกคณะกำกับดูแลการจัดกิจกรรมต้อนรับน้องใหม่และประชุมเชียร์อย่าง สร้างสรรค์ ส่งเสริมให้นักศึกษารู้รักสามัคคี มีระเบียบวินัยและถ่ายทอดความสัมพันธ์อันดีระหว่างรุ่นพี่สู่ รุ่นน้อง ป้องกันการรับน้องที่ไม่พึงประสงค์ พร้อมทั้งสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้แก่มหาวิทยาลัย สำหรับการ จัดทำแผนความเสี่ยงจากกิจกรรมรับน้องนั้นทางคณะไม่ได้จัดทำแผนบริหารความเสี่ยงในเรื่องนี้ แต่จะ ดำเนินการดังต่อไปนี้เพื่อเป็นการลดความเสี่ยง

1. ประชาสัมพันธ์ประกาศของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร เรื่อง กำหนดเกณฑ์และ มาตรการการจัดกิจกรรมต้อนรับน้องใหม่และประชุมเชียร์ ให้นักศึกษาทราบถึงเกณฑ์และมาตรการ รวมทั้งบทลงโทษ

2. ประชุมร่วมกับสโมสรนักศึกษาเพื่อหาแนวทางในการรับน้องอย่างสร้างสรรค์ และแนวทาง ป้องกันการรับน้องไม่พึงประสงค์

3. ประชาสัมพันธ์และขอความอนุเคราะห์ไปยังอาจารย์ที่ปรึกษาและบุคลากรในการให้ความ ร่วมมือในการสังเกตการณ์ หากพบการรับน้องไม่สร้างสรรค์ให้แจ้งมหาวิทยาลัยหรือคณะได้ ทั้งนี้รุ่นพี่ชั้น

ปี 2 และ ปี 3 ซึ่งอยู่ในสโมสรนักศึกษาชุดปัจจุบันได้แจ้งจุดมุ่งหมายของการรับน้องให้ทราบ และพิจารณาร่วมกันถึงกิจกรรมต่างๆ ว่ามีความเหมาะสมเพียงใดและกำหนดแนวทางกิจกรรมรับน้องสร้างสรรค์ร่วมกัน โดยการจัดกิจกรรมที่ผ่านมา นักศึกษาได้จัดขึ้นโดยตอบสนองจุดมุ่งหมายของการรับน้องที่เป็นไปอย่างสร้างสรรค์ สำหรับเรื่องปัญหาที่เกิดจากกิจกรรมรับน้อง หากจัดในเขตบริเวณมหาวิทยาลัยคณะไม่เคยประสบปัญหาในการจัดกิจกรรมรับน้อง แต่กรณีที่มีผู้ฝ่าฝืนจัดกิจกรรมรับน้องนอกเขตบริเวณมหาวิทยาลัยนั้นผู้ให้สัมภาษณ์ไม่แน่ใจว่ามีปัญหาหรือไม่ ด้านลักษณะของปัญหาที่พบคือจากการบอกเล่าในบางสาขายังมีการไปจัดกิจกรรมต่างๆ นอกเขตบริเวณมหาวิทยาลัยที่สุ่มเสี่ยงไปในเชิงการรับน้อง ซึ่งมีสาเหตุมาจากศิษย์เก่าและนักศึกษาบางคนยังมีความคิดและค่านิยมแบบเดิมๆ ที่ถูกปลูกฝังจากรุ่นพี่ที่ไม่ถูกต้อง

ปัญหาในแต่ละปีนั้นผู้ให้สัมภาษณ์คิดว่าปีที่ผ่านมาปัญหาเดิมเริ่มลดลง เนื่องจากคณะกรรมการบริหารงานสโมสรนักศึกษาปฏิบัติงานอย่างเข้มแข็ง โดยมีรุ่นพี่ รุ่นน้อง และนักศึกษาใหม่ ให้ความร่วมมือกับคณะ ในการจัดกิจกรรมรับน้องอย่างสร้างสรรค์ และเมื่อเกิดปัญหาจากกิจกรรมรับน้องท่านจะไม่รอให้เกิดปัญหา แต่จะเฝ้าระวังกิจกรรมที่จัดขึ้นภายในเขตมหาวิทยาลัย ต้องอยู่ใต้การดูแลของอาจารย์เจ้าหน้าที่ และสโมสรนักศึกษา และหากพบเห็นการจัดกิจกรรมที่สุ่มเสี่ยงไม่สร้างสรรค์ จะเข้าไปแก้ปัญหาทันที โดยการสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาและหาแนวทางป้องกัน รวมทั้งชี้แจงให้ทราบถึงบทลงโทษ ซึ่งสุดท้ายแล้วกิจกรรมรับน้องที่จัดขึ้นของคณะเทคโนโลยีสารสนเทศนั้นตอบสนองต่อจุดมุ่งหมายของการรับน้อง โดยนักศึกษาได้รู้จักสามัคคี มีระเบียบวินัยและถ่ายทอดความสัมพันธ์อันดีระหว่างรุ่นพี่สู่รุ่นน้อง อีกทั้งปัญหายังมีแนวโน้มลดลง เนื่องจากมีเกณฑ์และมาตรการการจัดกิจกรรมต้อนรับน้องใหม่และประชุมเชียร์ของมหาวิทยาลัย ทำให้ทราบถึงบทลงโทษที่ชัดเจน และนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มีความรู้เกี่ยวกับการรักษาสิทธิของตนเอง รวมทั้งความคิดของนักศึกษาในคณะมีความเชื่อมั่นในตนเองมากขึ้น

ทั้งนี้ผู้ให้สัมภาษณ์คิดว่าคณะเทคโนโลยีสารสนเทศควรจัดกิจกรรมรับน้องในรูปแบบที่สร้างสรรค์ จากการกำหนดเกณฑ์และมาตรการการจัดกิจกรรมต้อนรับน้องใหม่และประชุมเชียร์โดยทางมหาวิทยาลัย และใช้เวลาประมาณ 1 สัปดาห์ หรือตามที่ทางมหาวิทยาลัยกำหนด ตามสถานการณ์ต่างๆ เพื่อสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้กับมหาวิทยาลัย ที่มุ่งเน้นให้เกิดความโปร่งใส ความสามัคคี ความมีระเบียบวินัยระหว่างรุ่นพี่และรุ่นน้อง และไม่ทำให้เกิดความรุนแรง ซึ่งอาจจะตกเป็นข่าวที่ทำให้เกิดภาพลักษณ์ที่ไม่ดีต่อมหาวิทยาลัย และหากคณะตกเป็นข่าวเรื่องการรับน้องต้องสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องให้กับนักศึกษาเกี่ยวกับข่าวที่เกิดขึ้น และให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลที่ถูกต้องกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และรณรงค์ให้นักศึกษาร่วมให้ข่าวที่ถูกต้อง และช่วยสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้กับคณะและมหาวิทยาลัย สุดท้ายในฐานะอาจารย์ผู้ควบคุมกิจกรรมรับน้องโดยตรงจะปฏิบัติหน้าที่อย่างเคร่งครัด ตามนโยบายของมหาวิทยาลัย และสร้างความเข้าใจร่วมกันระหว่างทีมงานสโมสรนักศึกษา เพื่อหาแนวทางการจัดกิจกรรมรับน้องอย่างสร้างสรรค์ และรณรงค์ประชาสัมพันธ์ให้เห็นถึงคุณและโทษเพื่อเป็นการส่งเสริมให้การรับน้องเป็นกิจกรรมที่สร้างสรรค์จริงๆ

3.2 ผลการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญศาสตราจารย์มานิช รักไทยเจริญชีพ ผู้ช่วยคณบดี (ดูแลงานพัฒนา วินัย) คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร พบว่ากิจกรรมรับน้อง ของคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ สโมสรนักศึกษาของคณะจะเป็นเจ้าของกิจกรรมและดำเนินการโดย สโมสรนักศึกษา เหมือนเป็นตัวเชื่อมระหว่างอาจารย์กับนักศึกษาส่วนภาคปฏิบัติก็จะมีเจ้าหน้าที่ฝ่าย กิจการนักศึกษาคอยดูแล ช่วยเหลือและดูความเรียบร้อยช่วยสโมสรนักศึกษาด้วย เมื่อนักศึกษาจะทำ กิจกรรมจะต้องขออนุญาตทำกิจกรรมโดยทำเอกสารขออนุญาตคณบดีผ่านรองกิจการศึกษาก่อนทุก ครั้ง สำหรับการทำงานของสโมสรนักศึกษาจะใช้การประชุมร่วมกับประธานของแต่ละสาขาเพราะจะมี การรับน้องปี 1 และรับน้อง ปี 2 เข้าสาขา ที่ผ่านมาเอกสารหรือแผนต่างๆ นักศึกษาเป็นคนทำ อาจารย์ เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานฝ่ายกิจการนักศึกษาเมื่อเห็นโครงการแล้ว ก็จะวางแผนรับมือแบบรายกรณี (case by case) หรือแบบวันต่อวัน ปัญหาเกี่ยวกับการรับน้องของคณะจะมีหรือไม่มีนั้นขึ้นอยู่กับคุณภาพของ คณะกรรมการสโมสรนักศึกษาแต่ละปีบวกกับคุณภาพของเด็กแต่ละปีด้วย ในช่วง 3-4 ปีที่ผ่านมาไม่มีปัญหา การรับน้องเลยเพราะสโมสรนักศึกษาเข้มแข็งมาก รักษาระเบียบวินัยได้ดีและเข้าใจปัญหา ถ้าจะมีก็จะเป็น กิจกรรมรับปี 2 เข้าสาขามากกว่าแต่ก็เล็กน้อย ส่วนใหญ่แอบรับน้องกันเองแต่ไม่รุนแรงถึงขั้นทำร้าย ร่างกาย ฝ่ายพัฒนานิสัยจะไม่ทราบตอนที่นักศึกษาทำกิจกรรมแต่จะมารู้เรื่องตอนจะต้องลงทะเบียนแต่ก็ยังไม่ค่อยเจอเคสหนัก

สำหรับการรับน้องที่ผ่านมาเบาลงเพราะคณะรับนักศึกษาปี 1 มาแบบรวมยังไม่แยกสาขาทำให้ รุ่นพี่สาขาจะไม่ยุ่งกับปี 1 มากนักประกอบกับสโมสรนักศึกษาที่ผ่านมามีปัญหาคาความรุนแรงในกิจกรรมรับ น้องเบาลงมาก ทำให้แนวโน้มการรับน้องของคณะไม่รุนแรง ยกเว้นกิจกรรมสร้างสถานการณ์จำลองแต่ได้ มีการขออนุญาตก่อนซึ่งกิจกรรมนี้อยู่ภายใต้การกำกับของอาจารย์และเจ้าหน้าที่ สำหรับมาตรการป้องปรามที่คณะประสบความสำเร็จอีกอย่างคือ การลงรูป Real time ในเฟสบุ๊กของฝ่ายกิจการนักศึกษาทำให้ ผู้ปกครองนักศึกษาที่เป็นเพื่อนกับเพจนี้ (add friend) สามารถดูคลิปและภาพแบบทันทีทำให้ ผู้ปกครองสบายใจลดความกังวลลงได้ และลดการโทรถามจากผู้ปกครองได้ นอกจากนี้การถ่ายภาพและ ลงรูปภาพก็เพื่อเป็นการป้องปรามกิจกรรมที่ไม่พึงประสงค์ด้วย ทั้งนี้เจ้าหน้าที่ของฝ่ายกิจการนักศึกษา ต้องทำงานหนักเพื่อให้ได้ผลออกมาดี

สำหรับปัญหาความรุนแรงจากกิจกรรมรับน้องของคณะ ถ้ารุ่นพี่รับน้องภายในคณะจะไม่ค่อยมี ปัญหา เพราะมีกล้องวงจรปิดหลายจุด แต่ถ้าไปรับน้องกันเองหรือที่เรียกว่า “นอกรอบกันเอง” แล้วเกิด ทำร้ายร่างกายกัน ถือเป็นเรื่องนอกเหนือความรับผิดชอบและยากที่จะติดตาม คณะจึงใช้วิธีป้องปราม มากกว่า แต่ถ้าเกิดขึ้นจริงๆ ก็ต้องสอบถามความจริงและดำเนินการตามระเบียบของมหาวิทยาลัยต่อไป สำหรับกิจกรรมรับน้องสร้างสรรค์นั้นเป็นกิจกรรมอะไรก็ได้ที่ไม่คุกคามร่างกายและจิตใจของรุ่นน้อง เช่น ทุกวันนี้คณะใช้กิจกรรมสันตนาการนำแล้วตามด้วยกิจกรรมอื่น เพราะกิจกรรมสันตนาการเป็นกิจกรรมที่ สนุก นับเป็นด่านแรกที่ดีและรุ่นพี่ก็มีความสามารถสันตนาการน้องได้ แล้วค่อยต่อยอดกิจกรรมอื่นๆ ที่เป็นประโยชน์ เช่น กิจกรรมถ่ายภาพ กิจกรรมติววิชาการ ซึ่งปัจจุบันไม่มีแล้ว น่าจะนำกลับมาอาจเข้ามา

ในรูปแบบชมรม แต่ปัจจุบันกิจกรรมสันตนาการของคณะผ่านไปด้วยดีแล้วก็ควรสานต่อไปแล้วแทรกกิจกรรมอื่นร่วมด้วย

3.3 ผลการสัมภาษณ์นางรัชดาพร สุวรรณชาติ หัวหน้างานกิจการนักศึกษา คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร พบว่าสโมสรนักศึกษาคณะฯ จะเป็นผู้รับผิดชอบเขียนโครงการทุกโครงการที่จะทำขึ้นในปีนั้นๆ เพื่อเสนอคณะกรรมการบริหารคณะ ในการประชุมก็จะมีพิจารณาความเหมาะสมของโครงการและงบประมาณที่ใช้ในแต่ละโครงการเหมือนทุกปีที่ผ่านมา สำหรับเจ้าหน้าที่ผู้ควบคุมดูแลจะมีบทบาทในกิจกรรมรับน้องหรือกิจกรรมประชุมเชียร์โดยจะคอยดูแลอยู่ห่างๆ ทีมที่ทำกิจกรรมจะเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 2 และมีนักศึกษาที่เป็นสโมสรนักศึกษาปีที่ 3 กำกับอีกทีหนึ่ง

เรื่องแผนบริหารความเสี่ยง อาจารย์และเจ้าหน้าที่จะไม่ทำแผนบริหารความเสี่ยงสำหรับกิจกรรมรับน้องแต่จะเขียนแผนบริหารความเสี่ยงการทะเลาะวิวาทในคณะซึ่งแผนนี้จะใช้ในทุกระณี สำหรับแผนการป้องกันเหตุที่อาจเกิดจากกิจกรรมรับน้องนั้นคณะจะดำเนินการตามมาตรการที่มหาวิทยาลัยออกเป็นคำสั่งราชการ โดยคณะจะทำคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการเฝ้าระวังทุกปี และรายงานเหตุการณ์วันต่อวันให้มหาวิทยาลัยทราบ สำหรับมาตรการของมหาวิทยาลัยจะกำหนดสถานที่และระยะเวลาให้ทั้งนี้กิจกรรมปฐมนิเทศที่คณะจัดขึ้นก่อนเปิดเทอมบรรลุผลตามเป้าที่ตั้งไว้เพราะทำให้นักศึกษาปี 1 ได้รู้จักกัน และมีเวลามากพอที่จะคุยกับรุ่นพี่ที่ไปค่าย แต่เมื่อเปิดเทอมจะเป็นกิจกรรมประชุมเชียร์ซึ่งมีกิจกรรมแฝงคือการรับน้องแต่ที่คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชนใช้กิจกรรมสันตนาการจึงไม่มีปัญหาความรุนแรง และนักศึกษาบางคนก็ไม่เข้าร่วมจึงอาจจะไม่สามารถตอบได้ว่าบรรลุเป้าหมายหรือไม่

กิจกรรมประชุมเชียร์ที่คณะจะมีการร้องเพลงและกิจกรรมสันตนาการแต่จะมีรุ่นพี่ที่ไม่ได้ไปค่ายปฐมนิเทศเข้าร่วมช่วงนี้ ดังนั้นจึงปรากฏว่ามีการนำระบบ SOTUS มาใช้ออกคำสั่งกับรุ่นน้องในช่วงกิจกรรมประชุมเชียร์นี้เอง ที่ผ่านมามีปัญหาการรับน้องบ้างแต่เล็กน้อย เช่น รุ่นพี่บางกลุ่มแอบอยู่ในมหาวิทยาลัยเกินเวลาออกไป แอบรับน้องในมุมที่ไม่มีอาจารย์หรือเจ้าหน้าที่เห็น มองหน้าเขม่นกันข้ามคณะ รวมทั้งมีการออกคำสั่งที่ทำตามกันมาจากรุ่นสู่รุ่นแต่ก็ไม่รุนแรงขนาดตกเป็นข่าว ทั้งนี้มีการรับน้องแยกสาขาโดยปี 3 จะรับปี 2 ซึ่งฝ่ายกิจการนักศึกษาก็รับรู้มาโดยตลอดและใช้วิธีสอดส่องดูแลต่างๆ เพื่อให้นักศึกษาเกรงใจ ปัญหาการรับน้องของคณะจะเหมือนเดิมทุกปี บางปีสโมสรศึกษาก็ขาดการวางแผนที่ดี ทำให้ปัญหามากหรือน้อยขึ้นอยู่กับสโมสรนักศึกษาแต่ละปีด้วย

ในกรณีที่หากเกิดปัญหาความรุนแรงในกิจกรรมรับน้องคณะจะสั่งระงับทันที แต่ที่ผ่านมามีคณะไม่เคยสั่งระงับเพราะยังไม่เคยเกิดเหตุรุนแรงขึ้น ที่ผ่านมามีแค่ตักเตือนเท่านั้น นอกจากนี้อาจารย์ในคณะส่วนใหญ่ช่วยกันเป็นหูเป็นตาดีมาก สำหรับกระบวนการหากเกิดปัญหาความรุนแรงขึ้นนอกจากสั่งระงับแล้ว คณะจะต้องแจ้งกองพัฒนานักศึกษาทราบและทำตามระเบียบของมหาวิทยาลัยต่อไป ซึ่งแนวโน้มการรับน้องของคณะไม่ได้รุนแรงเพราะจะเน้นรับน้องกันแบบสนุกสนาน ส่วนการรับน้องสร้างสรรค์นั้นส่วนตัวอยากให้จัดแบบเกมหรือสันตนาการ แทรกการเปลี่ยนทัศนคติเกี่ยวกับการรับน้อง เพราะนักศึกษา

ปี 1 บางคนยังคิดว่ากิจกรรมประชุมเชียร์หรือกิจกรรมรับน้องของคณะมีความรุนแรงส่งผลให้คนที่มีความคิดไม่ดีก็จะไม่เข้าร่วมกิจกรรมรับน้อง เรียกกลุ่มนี้ว่า “ไม่เอาระบบ” ส่วนคนที่เข้าร่วมกิจกรรมรับน้องจะเรียกว่า “เอาระบบ” ซึ่งอาจส่งผลเรื่องความแตกแยก โดยส่วนตัวอยากให้รุ่นน้องเกิดความประทับใจมากกว่าเพื่อสร้างภาพลักษณ์ความสามัคคีปรองดองและภาพลักษณ์ที่สนุกสนานและควรใช้เวลาประมาณ 5 วันก็เพียงพอแล้ว โดยเจ้าหน้าที่ที่จะมีส่วนสนับสนุนให้เป็นกิจกรรมรับน้องสร้างสรรค์ได้ด้วยวิธีการแนะนำ ปัญหาที่ระบบ SOTUS ยังมีอยู่ในคณะเพราะรุ่นพี่ทำตามๆ กันมารุ่นสู่รุ่น ส่วนปี 1 บางคนก็อยากให้รุ่นพี่รับแบบระบบ SOTUS แม้ว่าเจ้าหน้าที่จะบอกแล้วว่าปี 1 ก็ยังเต็มใจทำให้ระบบนี้ยังคงมีแฝงอยู่ในคณะแม้จะไม่มากก็ตาม

3.4 ผลการสัมภาษณ์นางสาวรววิวัฒนา ศุภรสุนธ์ หัวหน้างานสวัสดิการและบริการนักศึกษา คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร พบว่ากิจกรรมรับน้องของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชนช่วยให้นักศึกษามีความคิดสร้างสรรค์ในการทำกิจกรรมมากขึ้น ส่วนเจ้าหน้าที่ฝ่ายกิจการนักศึกษาของคณะจะมีหน้าที่คอยสนับสนุนและช่วยเหลืออยู่ห่างๆ ทั้งนี้ฝ่ายกิจการนักศึกษาไม่มีการเขียนแผนบริหารความเสี่ยงไว้ แต่คณะจะยึดปฏิบัติตามคำสั่งของมหาวิทยาลัย ซึ่งคณะดีเยี่ยมว่าต้องไม่รุนแรงและไม่บังคับรุ่นน้อง ทั้งนี้สโมสรนักศึกษาทุกปีก็รับทบาทหน้าที่ดีและนักศึกษาปี 1 ก็เก่งพอที่จะปกป้องตัวเองได้ดีกว่าในอดีต สำหรับคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชนจะมีเอกสารขออนุญาตผู้ปกครองขออนุญาตให้นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมประชุมเชียร์ หรือบางคนเข้าร่วมกิจกรรมตบเชียร์ในงานกีฬา 9 ราชมงคล ซึ่งส่วนใหญ่ผู้ปกครองก็จะอนุญาต

สำหรับกิจกรรมรับน้องที่อาจมีการแฝงระบบ SOTUS เข้ามาก็จะมีแฝงมาบ้างในช่วงประชุมเชียร์ รวมถึงตอนแยกสาขาก็จะมีบ้าง ในคณะจะมีรองกิจการนักศึกษา อาจารย์และเจ้าหน้าที่ช่วยกันตรวจตราในช่วงที่มีกิจกรรมรับน้อง ซึ่งพบว่าบางสาขายังมีการใช้ระบบ SOTUS ส่วนใหญ่จะได้ยินแต่ไม่ได้เห็นกับตาตัวเอง ทุกวันนี้ที่ไม่เกิดปัญหาเพราะนักศึกษาปี 2 เต็มใจให้พี่ปี 3 รับผิดชอบระบบ SOTUS เพราะอยากเข้าสาขาดังกล่าว ดังนั้นจึงไม่มีการมาฟ้องอาจารย์ประกอบกับกิจกรรมไม่รุนแรงมากจึงยังคงมีบ้างในบางสาขา ส่วนตัวมองว่าคณะมีปัญหาเกี่ยวกับการรับน้องคือ ฝ่ายผู้ใหญ่กับฝ่ายนักศึกษาที่รับน้องไม่ค่อยได้คุยกัน ฝ่ายสโมสรนักศึกษาอยากไปต่างจังหวัดฝ่ายผู้บริหารอยากให้จัดแคในคณะ แต่ปัจจุบันกิจกรรมทุกอย่างในคณะไม่รุนแรงแล้ว เพราะยุคสมัยเปลี่ยนไปทำให้ไม่เกิดความรุนแรง แต่บางสาขาจะมีกิจกรรมเฉพาะเพื่อสร้างคุณค่าทางใจเช่น การบายศรีสู่ขวัญ การผูกข้อมือ หรือบางสาขาที่รับตลกๆ เพราะน้องๆ ก็อยากมีพี่รหัส พี่ก็อยากมีน้องรหัส ทำให้ลดความรุนแรงลง ส่งผลให้ระบบ SOTUS ในคณะเบาลงไปจนเกือบจะหายไป ตั้งแต่มีคำสั่งและมีการเอาจริงจากฝ่ายผู้บริหารทำให้รุ่นพี่ไม่กล้าเพราะกลัวทลงโทษ

ในกรณีที่หากเกิดความรุนแรงขึ้นในกิจกรรมรับน้องเจ้าหน้าที่จะเอาไม่อยู่ ต้องอาศัยผู้ใหญ่ระดับสูงเด็กนักศึกษาถึงจะกลัว ตอนนี้กิจกรรมรับน้องดีขึ้นมีแนวโน้มเป็นกิจกรรมรับน้องสร้างสรรค์ประกอบกับเด็กปี 3 ก็กลัวด้วยเมื่อคนบติลงถึงตัวเด็กแต่ละคนทำให้ลดช่องว่างลงได้ และเด็กรุ่นใหม่ก็ไม่ทนให้รับน้องแบบเดิมแล้ว ส่วนตัวอยากให้รับน้องสร้างสรรค์ ไม่อยากให้เกิดความรุนแรง เพราะเหนื่อย

ทั้งกายและใจ และต้องคอยรับโทรศัพท์ผู้ปกครอง เจ้าหน้าที่ทุกคนเข้าใจว่านักศึกษาอยากจัดกิจกรรมรับน้อง แต่ต้องจัดกิจกรรมที่ไม่นานมาก ร้องรำทำเพลง สันทนาการสร้างสรรค์ คงประเพณีไว้แต่ต้องไม่รุนแรง เจ้าหน้าที่ที่มีความคิดเห็นว่าการให้ฝ่ายผู้ใหญ่เปิดใจรับฟังว่านักศึกษาอยากทำอะไรบ้างถ้ารับได้ก็ควรอนุญาต ถ้ามากไปต้องคอยขอให้ปรับให้เหมาะสม

สำหรับกรณีที่เกิดความรุนแรงขึ้น โดยส่วนตัวจะไม่ปฏิเสธแต่จะตอบว่าอยู่ในความดูแลของคณะและกำลังแก้ไขตามมาตรการของมหาวิทยาลัย และอยากให้คำนึงเสมอว่าเวลาเกิดความเสียหายขึ้น มันไม่ใช่แค่คณะเสียชื่อเสียงแต่เป็นภาพลักษณ์ที่เสียทั้งมหาวิทยาลัย ในฐานะที่เป็นเจ้าหน้าที่จะช่วยผลักดันให้เป็นกิจกรรมรับน้องสร้างสรรค์ด้วยการคุยแบบเปิดใจกับเด็กนักศึกษา ต้องไม่บังคับ แต่ชี้ให้เห็นผลเสียในภาพรวมระดับมหาวิทยาลัยและในแง่ของกฎหมายด้วย เพราะนักศึกษาไม่ได้คิดไกลขนาดชกกฎหมาย เราจึงต้องคอยตักเตือนแนะแนวให้เขาเข้าใจ ที่ผ่านมามีตั้งแต่มหาวิทยาลัยออกคำสั่งสถานการณ์ก็ดีขึ้นเรื่อยๆ จึงควรสื่อสารถึงรุ่นต่อๆ ไปให้ปรับเปลี่ยนมารับน้องแบบสร้างสรรค์จะดีกว่า

3.5 ผลการสัมภาษณ์นายธนพล ผลจันทร์ หัวหน้างานกีฬา คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร พบว่าผู้ให้สัมภาษณ์มีหน้าที่หลักคือดูแลไม่ให้เกิดปัญหาความรุนแรงในระหว่างที่มีกิจกรรมรับน้องของคณะ แต่ไม่มีการเขียนแผนบริหารความเสี่ยงเพราะว่าเป็นหน้าที่ของนักศึกษาที่เป็นสโมสรนักศึกษาที่จะต้องเขียนมาตรการดูแลรักษาความปลอดภัยในแต่ละกิจกรรมเสนอต่อคณบดีโดยผ่านรองคณบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา ก่อน ถ้าคณบดีเห็นชอบในหลักการจึงจะสามารถทำกิจกรรมนั้นๆ ได้ ทั้งนี้คณะมีนโยบายชัดเจนว่าไม่อนุญาตให้จัดกิจกรรมที่มีความเสี่ยงโดยเด็ดขาด

สำหรับปีที่ผ่านมาในระหว่างที่จัดกิจกรรมรับน้องนั้นจะสำเร็จไปได้ด้วยดีแต่หลังจากการจัดกิจกรรมรับน้องเสร็จสิ้นแล้วมักจะปรากฏว่ามีรุ่นพี่บางกลุ่มจะนอกรอบกันเองกับรุ่นน้อง กล่าวคือเกิดการรับน้องซึ่งรุ่นพี่ปี 3 รับน้องปี 2 โดยห้ามมั่วในบริเวณมหาวิทยาลัยแอบรับน้องกันเองโดยไม่แจ้งคณะ ทำให้อาจารย์และเจ้าหน้าที่ไม่ทราบเรื่องแต่จะมาทราบภายหลังก็ต่อเมื่อมีคนมาแจ้ง

ที่ผ่านมาก็กิจกรรมรับน้องหรือที่เรียกว่ากิจกรรมประชุมเชียร์ที่จัดขึ้นภายในคณะนั้น บรรลุเป้าหมายที่ได้ตั้งไว้ ส่วนกิจกรรมรับน้องมักจะแอบแฝงมาในระหว่างทำกิจกรรมประชุมเชียร์ โดยจะแอบทำส่วนใหญ่จะเป็นรุ่นพี่ปี 3 รับน้องปี 2 เข้าสาขา ซึ่งพบว่ามีความรุนแรงในระดับหนึ่ง แต่สำหรับกิจกรรมรับน้องปี 1 นั้น จะไม่ค่อยมีปัญหาความรุนแรง ลักษณะการรับน้องที่สุ่มเสี่ยงจะมีปัญหาความรุนแรงคือรุ่นพี่ปี 3 ไม่พอใจผลงานของปี 2 ที่สอนน้องปี 1 ได้ผลงานไม่ดีพอ ปี 3 จะไม่ลงโทษ ปี 1 แต่จะสั่งลงโทษหรือชอมปี 2 แทนซึ่งนักศึกษาปี 2 บางคนก็ไม่พอใจแต่ก็ไม่สามารถทำอะไรได้ เพราะถ้าพูดมากจะโดนสั่งลงโทษมากขึ้น สาเหตุของปัญหาจากความห้าวส่วนตัวของเด็กปี 3 แต่ละคนเอง และเกิดการเอาอย่างเด็กช่างที่อยู่คณะตรงข้ามโดยที่รุ่นพี่ปี 3 ก็ไม่รู้ที่มาที่ไป เช่น การใส่เสื้อ shop แบบเด็กช่างซึ่งนักศึกษาที่ทำเสื้อ shop มากก็ไม่รู้ความหมายหรือความสำคัญแต่ก็ทำตามเพื่อใส่วันเดียวคือวันที่รุ่นพี่เรียนจบรับปริญญา

ด้านปัญหาความรุนแรงในกิจกรรมรับน้องของคณะมีบ้างช่วงปี 2560 ซึ่งมีการเตะกันแต่เด็กก็จะไม่ฟ้อง ด้วยเหตุผลว่าไม่อยากให้มีปัญหาระหว่างชั้นปี ซึ่งเด็กบางคนก็จะไม่ชอบการกระทำของรุ่นพี่เมื่อมหาวิทยาลัยมีมาตรการรับน้องสร้างสรรค์เด็กจึงปรับเปลี่ยนมารับน้องไม่รุนแรงได้ง่ายขึ้น และถ้าหากเกิดความรุนแรงถึงขั้นตกเป็นข่าวผู้ให้สัมภาษณ์ตอบว่าต้องคุยกับผู้ใหญ่ก่อนอันดับแรก แล้วจึงจะคุยกับเด็กเป็นการส่วนตัวเพราะถ้าคุยแบบเป็นกันเองเด็กจะบอกและเล่าให้ฟังทั้งหมด จะไม่เกร็งเหมือนคุยกับอาจารย์

สำหรับรุ่นที่เริ่มรับน้องไม่รุนแรง มีมาตั้งแต่ปี 2561 เพราะเขาไม่ชอบความรุนแรงอยู่แล้ว แต่อย่างไรก็ตามยังคงขึ้นอยู่กับการศึกษาที่จะมาเป็นคณะกรรมการสโมสรนักศึกษาของคณะด้วยว่าทีมของเขามีความคิดไปทิศทางไหน ส่วนตัวในฐานะเจ้าหน้าที่คนหนึ่งที่เคยเรียนจบมาทางด้านนิเทศศาสตร์เหมือนกัน ต้องการให้จัดกิจกรรมรับน้องสร้างสรรค์ที่สอดแทรกความสัมพันธ์กับสิ่งที่เขาเลือกเรียน เรียนอะไร จบไปทำงานอะไรได้บ้าง ถ้าเจอปัญหาในอาชีพจะต้องแก้ไขอย่างไร ปรับทัศนคติให้นักศึกษาควรมองไปกว้างๆ และเอาไปต่อยอดได้ ซึ่งกิจกรรมรับน้องสร้างสรรค์รูปแบบนี้จะสามารถสร้างภาพลักษณ์วิชาชีพสื่อสารมวลชนได้ แต่เวลาเสนอเด็กมักจะตั้งกำแพงไว้ไม่ยอมให้เปลี่ยนแผนของเด็ก เพราะเขามองว่าวิชาการมากเกินไป แต่ที่ผ่านมาสโมสรศึกษาก็นำเอาข้อเสนอแนะของอาจารย์และเจ้าหน้าที่ไปปรับใช้ใส่ในกิจกรรมรับน้องมากถึง 3-4 กิจกรรมแล้วและก็บรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

กลุ่มที่ 4 ผู้ปกครองนักศึกษา จำนวน 3 คน

4.1 ผลการสัมภาษณ์คุณจตุรรัตน์ ใจวรรณ ผู้ปกครองนักศึกษาชั้นปีที่ 1 พบว่าผู้ปกครองมีภูมิลำเนาอยู่จังหวัดนครราชสีมา ผู้ปกครองมีภูมิลำเนาอยู่จังหวัดกรุงเทพมหานคร ผู้ปกครองเคยได้ยินเรื่องกิจกรรมรับน้องและเคยเห็นกิจกรรมรับน้องของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร โดยคิดว่ากิจกรรมรับน้องคือการแก่งรุ่นน้องและต้อนรับน้องใหม่ ทั้งนี้ผู้ปกครองต้องการให้ลูกเข้าร่วมกิจกรรมนี้ เพราะจะได้รู้จักและคุ้นเคยกับทุกคนในคณะ ในกรณีที่เกิดกิจกรรมรับน้องไม่เหมาะสมขึ้นผู้ปกครองจะมีวิธีการคือ บอกให้ลูกหลีกเลี่ยงโดยเฉพาะการกินไมให้กินร่วมกับผู้อื่นเพื่อป้องกันโรคต่างๆ หากลูกซึมหรือมีพฤติกรรมผิดปกติจะรู้ทันทีเพราะลูกเป็นคนร่าเริง โดยจะซักไซ้ไล่เรียงหาความจริงจากลูกตั้งแต่นั้นจนจบ หากปัญหาเกิดจากรุ่นพี่และรุ่นแรงผู้ปกครองจะเข้าพบอาจารย์ทันที สำหรับกิจกรรมที่ผู้ปกครองต้องการ คือกิจกรรมที่สร้างสรรค์ ไม่ต้องการให้เป็นเหมือนในข่าว ไม่อยากให้ใช้ความรุนแรงอยากให้สนุกสนานก็พอแล้ว และควรจัดกิจกรรมประมาณ 2-3 วันก็พอแล้ว

4.2 ผลการสัมภาษณ์คุณละออง จันทร์ศรี ผู้ปกครองนักศึกษาชั้นปีที่ 1 พบว่าผู้ปกครองมีภูมิลำเนาอยู่จังหวัดนครราชสีมา ผู้ปกครองมีภูมิลำเนาอยู่จังหวัดนครราชสีมา ผู้ปกครองเคยได้ยินเรื่องกิจกรรมรับน้องจากข่าวที่สื่อมวลชนรายงานและไม่กังวลมาก นอกจากนี้ยังต้องการให้นักศึกษาเข้าร่วมทุกกิจกรรมที่มหาวิทยาลัยจัดขึ้นโดยต้องการให้เรียนและทำกิจกรรมควบคู่กันไป สำหรับกิจกรรมรับน้องผู้ปกครองต้องการให้นักศึกษาได้รู้จักเพื่อนเนื่องจากนักศึกษาเป็นคนพูดน้อย ในกรณีที่เกิดกิจกรรมรับ

น้องไม่เหมาะสมขึ้นผู้ปกครองจะมีวิธีการคือ พูดคุยกับนักศึกษาด้วยการถามไถ่กิจกรรมระหว่างวัน เน้นให้เล่าให้ฟังก่อน แล้วค่อยถามสาเหตุคอยเป็นที่ปรึกษา ให้คำแนะนำให้ลูกอดทนและใช้เหตุผล แต่กรณีกิจกรรมที่คนอื่นทำได้ลูกควรจะทำได้เช่นกัน แต่หากเป็นกรณีทำร้ายร่างกายผู้ปกครองคิดว่าต้องไปพบผู้บริหารที่มหาวิทยาลัย

4.3 ผลการสัมภาษณ์คุณสมชัย เบี้ยอ่อน ผู้ปกครองนักศึกษาชั้นปีที่ 1 พบว่าผู้ปกครองมีภูมิลำเนา อยู่จังหวัดสระบุรี ผู้ปกครองรู้จักกิจกรรมรับน้องและยินดีให้เข้าร่วมกิจกรรมของมหาวิทยาลัยแต่ก็รู้สึกกังวลบ้าง ผู้ปกครองแสดงความคิดเห็นว่าไม่อยากให้เด็กเข้าร่วมกิจกรรมรับน้องถ้ากิจกรรมไม่เหมาะสม ผู้ปกครองขอแค่เป็นกิจกรรมที่ไม่เสียหายและไม่เป็นอันตรายกับเด็ก รวมทั้งไม่เป็นกิจกรรมที่ทำให้วิตกกังวล ต้องการให้เด็กได้เรียนรู้ไปพร้อมกัน ฝึกการแก้ปัญหา แต่ต้องไม่ถึงขั้นตะคอกกันรุนแรงเพราะไม่เคยใช้วิธีรุนแรงกับเด็กเลย

กลุ่ม 5 บุคคลภายนอกภาคราชการ จำนวน 3 คน

5.1 ผลการสัมภาษณ์เชิงลึกอาจารย์ยุวียง อนุমানราชธน ข้าราชการประจำ หัวหน้าสาขาวิชาเทคโนโลยีทางภาพและเสียง คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี พบว่าผู้ให้สัมภาษณ์เคยดำรงตำแหน่งรองคณบดีฝ่ายกิจการนักศึกษามากกว่า 10 ปี ดูแลกิจกรรมของนักศึกษาทั้งหมดรวมถึงกิจกรรมรับน้องของคณะตั้งแต่ยุคแรกๆ ของการตั้งคณะและเคยแก้ปัญหาเกี่ยวกับการรับน้องตั้งแต่ปัญหาเล็กไปจนถึงปัญหาใหญ่ ทั้งนี้กิจกรรมรับน้องมักแอบแฝงมากับกิจกรรมประชุมเชียร์แต่ปัญหาจะไม่หนักเหมือนคณะวิศวกรรมศาสตร์ สำหรับกิจกรรมประชุมเชียร์จะเป็นหน้าที่ของสโมสรนักศึกษาเป็นเจ้าของโครงการแบบที่ดูแลน้องประกอบด้วยกิจกรรมซ้อมร้องเพลงเชียร์และกิจกรรม Big cleaning day คณะ ปรับภูมิทัศน์แต่ละจุดรอบคณะ และกิจกรรมถ่ายทอดประสบการณ์พื้นฐานวิชาชีพจากรุ่นพี่ให้รุ่นน้องปี 1 ได้เห็นและสัมผัสอุปกรณ์ในสายวิชาชีพ ส่วนการรับน้องจะปล่อยให้มิในวันเสาร์อาทิตย์โดยจะมีอาจารย์ที่ปรึกษาคอยดูแลแต่หากนักศึกษาแอบรับน้องนอกมหาวิทยาลัยคณะจะไม่รับผิดชอบใดๆ ทั้งสิ้น นักศึกษาที่จัดกิจกรรมรับน้องกันเองต้องรับผิดชอบตามกฎหมายเองโดยอาจารย์จะอธิบายข้อกฎหมายให้ฟังก่อน อาจารย์ฝ่ายพัฒนานักศึกษา และหัวหน้าสาขาวิชาจะเป็นหลักในการลงไปดูนักศึกษาจัดเตรียมกิจกรรมภายในคณะ เน้นงดเครื่องตีมีนเมา

ทั้งนี้ที่ผ่านมามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรีเน้นกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์เพิ่มเข้ามา ส่งผลให้กิจกรรมรับน้องก็จะเบาลงตามไปด้วย โดยผู้ให้สัมภาษณ์แสดงความคิดเห็นว่าปัจจุบันนี้กิจกรรมรับน้องแบบระบบ SOTUS ไม่มีความสำคัญแล้วแต่ผิวนักศึกษาไม่ได้เขาถูกปลูกฝังมารุ่นสู่รุ่นจึงทำตามกันมา ซึ่งกิจกรรมรับน้องควรมีความสร้างสรรค์ให้มากกว่านี้เน้นมิตรภาพให้มากกว่านี้เพราะระบบ SOTUS มันล้าสมัยไปแล้วในหลายๆ มหาวิทยาลัยในประเทศไทยก็ยกเลิกไปแล้ว และมหาวิทยาลัยในต่างประเทศก็ไม่มีระบบรับน้องแบบนี้ ส่วนใหญ่จะเป็น Meeting party เพื่อทำความรู้จักกันแต่แบบรับน้องระบบ SOTUS ไม่มี นอกจากนี้ยังแสดงความคิดเห็นว่ากิจกรรมการรับน้องในมหาวิทยาลัยไม่ได้มีส่วนช่วยใน

เรื่องการหางานทำได้ง่ายขึ้น ซึ่งมันไม่เกี่ยวกับกิจกรรมรับน้องเลยเพราะบริษัทจะเลือกรับบุคลากรจากความสามารถและอัตลักษณ์มากกว่า เช่น บริษัทผลิตภาพยนตร์จะรับบัณฑิตที่จบจากคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรีเพราะมีชื่อเสียงด้านนี้ หรือบริษัทโฆษณาประชาสัมพันธ์จะรับบัณฑิตที่จบจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครหรือมหาวิทยาลัยอื่นที่มีชื่อเสียงด้านโฆษณาประชาสัมพันธ์ หรือรับบัณฑิตที่จบจากราชมงคลเพราะมีอัตลักษณ์สูงงานและปฏิบัติงานได้จริง ซึ่งทั้งหมดนี้ไม่เกี่ยวกับกิจกรรมรับน้องเลย ส่วนที่รุ่นพี่ดึงไปทำงานก็มีบ้างแต่ไม่ใช่ตัวชีวิตที่ถูกต้อง ตัวชีวิตที่ถูกต้องคือความพึงพอใจของสถานประกอบการที่มีต่อบัณฑิต ตรงนี้คือกระจกสะท้อนคุณภาพของบัณฑิตที่แท้จริง ซึ่งสามารถสำรวจได้ตั้งแต่สหกิจศึกษาและเมื่อทำงานแล้วโดยสามารถนำข้อมูลเหล่านี้มาปรับปรุงแก้ไขการพัฒนานักศึกษาต่อไป

สาเหตุที่ยังคงมีกิจกรรมรับน้องเพราะนักศึกษาชอบความสนุก ความสนใจ แก่แค้นกันรุ่นสู่รุ่นโดยไม่มีประเด็นวิชาการเลย ถ้าจะยังคงให้จัดกิจกรรมรับน้องต่อไปควรมีการปรับรูปแบบโดยให้ผู้รับผิดชอบโครงการไปคิดกิจกรรมว่าแต่ละกิจกรรมตอบโจทย์ด้านใดโดยอาจารย์ผู้ดูแลอาจเป็นผู้มอบโจทย์ใหญ่ให้ก่อน เช่น ความรักความสามัคคี ความคิดสร้างสรรค์ การบำเพ็ญประโยชน์หรือจิตสาธารณะ แล้วให้ผู้จัดกิจกรรมรับน้องไปคิดกิจกรรมย่อย ซึ่งสามารถให้คะแนนได้ด้วย ปัจจุบันคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรีมีกิจกรรมรับน้องแค่ภายในคณะยังไม่ได้ทำกิจกรรมรับน้องในระดับสาธณะมากนักจึงยังไม่เป็นข่าวสังคมเพราะข่าวปัจจุบันเน้นเรื่องความขัดแย้งมากกว่าส่วนข่าวดีนักข่าวไม่ค่อยสนใจ ปัจจุบันกิจกรรมรับน้องเบาลงไปเยอะแล้วเพราะอาจารย์ในคณะช่วยกันพูดสอดแทรกในวิชาเรียน ซึ่งเป้าหมายสำคัญของการมาเรียนมากกว่าการทำกิจกรรมที่รุนแรงเสี่ยงต่อการเป็นคดีแล้วเรียนไม่จบทำให้นักศึกษาเข้าใจการเปลี่ยนแปลงตามยุคตามสมัยมากขึ้นจึงเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ไม่เกิดปัญหาความรุนแรงในคณะ

สำหรับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลควรจัดกิจกรรมรับน้องสร้างสรรค์ที่ไม่รุนแรงเน้นความรักความอบอุ่น ใช้วิธีการเขียนเป็นข้อๆ แล้วค่อยๆ ปรับพยายามทำให้บรรลุเป้าหมายที่ละข้อจนกระทั่งสำเร็จตามเป้าหมายทุกข้อ ใช้หลักการ PDCA เมื่อครบกระบวนการแล้วผู้จัดก็จะรู้ว่าควรเน้นไปที่เอกลักษณ์ด้านใดจนสามารถสร้างให้เป็นภาพลักษณ์ที่ชัดเจนของมหาวิทยาลัยได้

5.2 ผลการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ช่วยศาสตราจารย์อภิชัย มุสิกทอง ข้าราชการเกษียณ อดีตผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร พบว่าผู้ให้สัมภาษณ์เคยดำรงตำแหน่งรองคณบดีฝ่ายกิจการนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร และเคยดำรงตำแหน่งผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายกิจการศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ซึ่งได้ให้สัมภาษณ์ว่ากิจกรรมรับน้องนั้นมีมานานแล้ว สำหรับที่คณะบริหารธุรกิจกับคณะศิลปศาสตร์จะเน้นกิจกรรมสันตนาการมาตั้งแต่แรก ร้องเพลง เต้น และกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ ฐานกิจกรรมซึ่งจัดอยู่ในบริเวณมหาวิทยาลัย ในส่วนของคณะศิลปศาสตร์จะมีกิจกรรมปฐมนิเทศนักศึกษาชั้นปีที่ 1 นอกสถานที่โดยจะมีนักศึกษาชั้นปีที่ 2 และ 3 ที่เป็นคณะกรรมการสโมสรนักศึกษาไปด้วย โดยมีกิจกรรมปฐมนิเทศเป็นหลัก

ให้ความรู้เกี่ยวกับคณะ หลักสูตร อาจารย์และช่วงบ่ายมีกิจกรรมรับน้องที่เน้นด้วยการทำกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์แต่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของอาจารย์และเจ้าหน้าที่ที่ไปค่าย ที่ผ่านมารุ่นพี่จัดกิจกรรมรับน้องกันเองนอกมหาวิทยาลัยนั้นไม่มี เมื่อกลับมาที่มหาวิทยาลัยก็จะมีกิจกรรมรับน้องที่คณะแต่เพราะเป็นคณะเล็กจึงสามารถให้อาจารย์ประจำสาขาวิชาลงไปควบคุมดูแลกิจกรรมรับน้องได้

ผู้ให้สัมภาษณ์แสดงความคิดเห็นว่ากิจกรรมรับน้องยังคงมีความสำคัญอยู่เพราะว่าช่วยให้นักศึกษาใหม่ที่มาจากต่างที่ได้มีโอกาสทำความรู้จักคุ้นเคยกัน เรียนรู้สังคมใหม่ปรับตัวจากสังคมมัธยมเข้าสู่สังคมมหาวิทยาลัย ได้รู้จักรุ่นพี่ และมีพี่รหัสคอยให้คำปรึกษา คอยแนะนำเรื่องการเรียน ช่วยแก้ปัญหาซึ่งตรงนี้สร้างความอบอุ่นใจให้กับน้องๆ นักศึกษาใหม่ได้เวลามีปัญหา เพราะนักศึกษาไม่ค่อยเข้าหาอาจารย์ที่ปรึกษาแต่จะเข้าหารุ่นพี่มากกว่าเนื่องจากความไว้วางใจเมื่อรุ่นพี่ให้คำปรึกษานักศึกษารุ่นพี่รุ่นน้องก็จะเกิดความสนิทสนมกันและช่วยเหลือกันเอง โดยสาเหตุอาจมาจากความไม่สะดวกเข้าพบอาจารย์หรืออาจจะอาจารย์ติดสอนไม่ได้อยู่ให้คำปรึกษาในตอนนั้นทันทีเพราะที่มหาวิทยาลัยไม่ได้มีระบบที่ปรึกษาแนะนำให้บริการโดยเฉพาะ

กิจกรรมรับน้องควรต้องคงไว้แต่ต้องจัดการรูปแบบให้มันดี หากยกเลิกกิจกรรมรับน้อง นักศึกษาก็จะจัดกิจกรรมกันเองโดยหันไปจัดกิจกรรมรับน้องนอกมหาวิทยาลัยเพราะยังไงนักศึกษาก็ต้องรับน้อง ถ้ายกเลิกอาจจะเป็นการปิดโอกาสให้เกิดการรวมกันสร้างความคิดสร้างสรรค์ระหว่างรุ่นพี่กับรุ่นน้องได้นอกจากนี้รุ่นน้องอาจจะเกิดความเคັงคว้างได้ไม่รู้จะปรึกษาใคร รุ่นพี่คนไหนไวใจได้บ้าง ซึ่งรูปแบบการจัดกิจกรรมรับน้องที่ดีควรเป็นการรับน้องสร้างสรรค์ เช่น มหาวิทยาลัยเชียงใหม่จัดรับน้องขึ้นคอยอันนี้เป็นกิจกรรมสร้างสถานการณ์จำลองฝึกความอดทนได้ชัดเจนและฝึกความรักใคร่ ช่วยเหลือกันในยามที่เหนื่อย ดังนั้นกิจกรรมรับน้องสร้างสรรค์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครควรจัดแบบกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ให้กับชุมชนใกล้ๆ โดยมีรุ่นพี่ที่เป็นพี่เลี้ยง ในหนึ่งวันทำกิจกรรมในคณะและอีกครั้งวันไปบำเพ็ญประโยชน์ให้ชุมชนใกล้ๆ มหาวิทยาลัย ซึ่งจะทำได้ก็รักสถานที่ รักมหาวิทยาลัย รักชุมชน หรืออาจจะทำกิจกรรมที่วัด ทั้งนี้ควรเน้นภาพลักษณ์ทั้งสองด้านคือจิตอาสาทำสาธารณะประโยชน์และภาพลักษณ์การทำงานเป็นทีมจากกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ที่นักศึกษาจัดกันภายในคณะ โดยการจัดกิจกรรมรับน้องที่เหมาะสมควรจัด 2-3 วัน หรือวันละ 3 ชม.ต่อการจัดกิจกรรม 1 กิจกรรม ทั้งนี้สามารถจัดกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์โดยร่วมมือกับสำนักงานเขตได้ซึ่งเขาน่าจะสนับสนุนอุปกรณ์ให้ได้ ผลของกิจกรรมก็จะให้ภาพชัดเจนด้วย เช่น กรุงเทพฯ สะอาดหรือ กทม.ปลอดภัย ซึ่งสามารถสร้างอัตลักษณ์ของกิจกรรมรับน้องให้ชัดเจนขึ้นไปในด้านเพื่อสังคมและที่สำคัญคือเมื่อทำกิจกรรมแล้วควรแจ้งสื่อมวลชนให้ทำข่าวหรือประชาสัมพันธ์มหาวิทยาลัยให้ชัดเจนผ่านการทำกิจกรรมต่างๆ ด้วย

5.3 ผลการสัมภาษณ์นายปิยะพงษ์ ฉิมธง เจ้าหน้าที่ธนาคารออมสิน พบว่าผู้ให้สัมภาษณ์เคยดำรงตำแหน่งนายกสโมสรนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ และเคยดำรงตำแหน่งอุปนายกองค์การนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร เมื่อจบการศึกษาแล้วสามารถสอบเข้าทำงานธนาคารของรัฐบาลได้และมีความคิดเห็นว่าการกิจกรรมรับน้องนั้นยังคงมีความสำคัญอยู่ แต่ต้องไม่เป็นกิจกรรมที่ไป

ละเมิดสิทธิส่วนบุคคล สำหรับแต่ละองค์กรนั้นย่อมมีวัฒนธรรมองค์กร เช่น ธนาคารออมสินพนักงานระดับเดียวกันจะทักทายกันด้วยการไหว้สวัสดี และพนักงานผู้น้อยก็จะไหว้ผู้ใหญ่ในองค์กรด้วยซึ่งส่วนนี้จะคล้ายระบบ SOTUS ตรงที่รุ่นน้องต้องไหว้รุ่นพี่เป็นธรรมเนียมปฏิบัติ ซึ่งมีความสำคัญในระดับหนึ่งแต่ในมหาวิทยาลัยการถ่ายทอดธรรมเนียมปฏิบัติต้องไม่ใช่การบังคับรุ่นน้อง ซึ่งสมัยที่เคยถูกกดดันด้วยระบบ SOTUS ส่วนตัวก็ไม่ชอบเมื่อมีโอกาสขึ้นมาเป็นนายกสโมสรนักศึกษาของคณะจึงพยายามยกเลิกระบบนี้ประมาณปี 2554 โดยมีนโยบายว่าจะไม่ละเมิดสิทธิส่วนบุคคลของรุ่นน้องและไม่ใช้ความรุนแรงแต่เน้นกิจกรรมฐานให้ความรู้และกิจกรรมสนทนาการ ยุคนั้นพยายามให้รุ่นน้องรักและเคารพรุ่นพี่เพราะเรา ร่วมกันทำความดีไม่ใช่เคารพเพราะถูกบังคับแม้ว่าสุดท้ายจะยังคงมีระบบ SOTUS ในบางสาขาแต่ภาพรวมของคณะก็ดีขึ้นถ้าเจอก็จะตักเตือนทันทีซึ่งช่วยลดความรุนแรงลงได้บ้าง คณะบริหารธุรกิจแม้ว่าจะมีระบบวิวกเกอร์แต่ก็ไม่รุนแรงเท่ากับคณะวิศวกรรมศาสตร์ หรือคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม ของคณะบริหารเคยมีกรณีเดียวที่รุนแรงคือ ภาพหลุดให้รุ่นน้องเดินท่าลามกอนาจารซึ่งตกเป็นข่าวดังระดับประเทศในช่วงนั้นแต่หลังจากนั้นก็ไม่มีอีกเลย

สำหรับมหาวิทยาลัยช่วงหลังมานี้มีนโยบายชัดเจนให้ทำกิจกรรมรับน้องสร้างสรรค์โดยเน้นกิจกรรมสนทนาการแต่เน้นเป็นแค่กิจกรรมสนุกๆ แต่ในยุคนี้มหาวิทยาลัยควรให้รุ่นพี่นำเสนอไอเดียในสิ่งที่เขามีศักยภาพแล้วสามารถให้รุ่นน้องเข้ามาดูศักยภาพของรุ่นพี่และเข้ามาร่วมกับรุ่นพี่ในการต่อยอดศักยภาพนั้น เช่น E-sport และควรเน้นให้ใช้เทคโนโลยีเพราะจะช่วยส่งเสริมภาพลักษณ์มหาวิทยาลัยที่เน้นด้านเทคโนโลยีด้วย หรือใช้แอปพลิเคชันเก็บแต้มแรลลี่ ส่วนนักศึกษาสื่อสารมวลชนควรทำคลิปสร้างสรรค์ที่เป็นไวรัลให้แชร์กันในสังคมออนไลน์อาจเป็นคลิปฮาหรือน่าสนใจเรียกยอดคนดู หรือกิจกรรม challenge ทำความดีซึ่งทั้งหมดนี้ต้องให้น้องได้แสดงความคิดเห็นร่วมด้วย ส่วนกิจกรรมบายศรีสู่ขวัญก็อาจจะยังมีอยู่แต่แค่ครั้งเดียวก็น่าจะเพียงพอร่วมกับกิจกรรมจิตอาสา

สำหรับการสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอกในด้านการจัดกิจกรรมรับน้อง มหาวิทยาลัยหรือคณะต้องเข้าไปคุยกับองค์กรว่าจะทำกิจกรรมอะไรบ้าง กิจกรรมนั้นมันก่อให้เกิดภาพอะไรที่ชัดเจนเช่นรับน้องดิจิทัลองค์กรทางเทคโนโลยีสื่อสารก็จะเข้าร่วมกับมหาวิทยาลัย

กลุ่ม 6 บุคคลภายนอกภาคเอกชน จำนวน 3 คน

6.1 ผลการสัมภาษณ์ ดร.วิภาสรี จันทะศรี นักธุรกิจ (อสังหาริมทรัพย์) พบว่ากิจกรรมรับน้องยังคงมีความสำคัญอยู่ในมุมของธุรกิจ เพราะเป็นการต้อนรับน้องเข้าเป็นสมาชิกกลุ่ม ทำให้น้องรู้สึกได้รับความสำคัญ ได้รับการยอมรับ การรับน้องเป็นการเปิดโอกาสให้นักศึกษาทั้งรุ่นพี่รุ่นน้อง รุ่นเดียวกันรู้จักกันเพื่อสร้างเครือข่าย ซึ่งดีมาก ๆ ในการทำงานในอนาคต

แม้ว่าทุกวันนี้ด้านวิชาการเด็ก ๆ อาจเรียนจากระบบอินเทอร์เน็ตได้ไม่ต้องไปมหาวิทยาลัยก็ได้ซึ่งแนวโน้มในอนาคตเด็กหลายคนจะเริ่มจะบอกพ่อแม่แล้วว่าเมื่อจบมัธยมศึกษาตอนปลายเขาต้องการที่จะเรียนรู้อะไร เขาจะศึกษาเองแสดงว่าในอนาคตมีแนวโน้มที่เด็กจะไม่เข้าเรียนในระบบ แต่ข้อดีของการมี

มหาวิทยาลัยก็คือการมีกิจกรรมที่ทำให้คนได้มาพบเจอกัน เมื่อคนได้พบเจอกันมันจึงเป็นจุดแข็งของมหาวิทยาลัยซึ่งต่างจากการเรียนรู้อเองที่จะไม่มีการเข้าสังคมอย่าง Home school ดังนั้นจุดแข็งตรงนี้ควรนำมาทำให้คนได้สร้างสังคมและเครือข่าย เพราะเครือข่ายเป็นอีกมิติหนึ่งที่ช่วยสร้างความมั่นใจให้กับลูกค้ำว่าจะดูแลลูกค้าที่รู้จักกันเป็นอย่างดีด้วย ยกตัวอย่างบางโรงเรียนเมื่อสอบเข้าไปในมหาวิทยาลัยเขาจะสร้างโต๊ะโรงเรียนเก่าของเขาขึ้นมาเพื่อสร้างกลุ่มก้อนในทุกที่เพื่อไม่ให้โดดเดี่ยวและคอยช่วยเหลือกัน ซึ่งในมุมนี้อีกมีในโลกของความเป็นจริงต้องยอมรับว่าเครือข่ายเป็นเรื่องสำคัญ เป็นเรื่องของการไว้วางใจ และคนไทยยังคงให้ความสำคัญกับระบบเครือข่ายซึ่งต่างจากระบบของต่างประเทศที่เป็นระบบสังคมต่างคนต่างอยู่นอกจากนี้เด็กชาติอื่นเมื่อจบมัธยมปลายเขาจะออกจากบ้านไปอยู่หอพักข้างนอกและทำงาน การเรียนมหาวิทยาลัยก็จะเป็นช่วงว่างจากการทำงานหรือช่วงเย็นทำให้ไม่มีกิจกรรมหรือชีวิตแบบเด็กมหาวิทยาลัยในไทย ดังนั้นในแง่ของธุรกิจเครือข่ายสำคัญมาก ช่วยเหลือ สร้างกลุ่มก้อนได้ ถ้าไม่มีกิจกรรมรับน้องในมหาวิทยาลัยก็อาจเกิดสภาวะกระจัดกระจายได้ ตัวอย่างที่ดีก็เช่นช่วงโควิด-19 ที่แต่ละมหาวิทยาลัยออกมาสร้างเพจขายของเพื่อช่วยเหลือศิษย์เก่าของแต่ละมหาวิทยาลัยที่เจอผลกระทบจากโควิด-19 ซึ่งก็มีเพจแบบนี้เยอะมากและมีศิษย์เก่าแต่ละที่เข้ามาโพสต์ขายของทำให้ลูกค้ำมั่นใจที่จะซื้อของจากเพจที่ศิษย์เก่าจัดขึ้น สรุปก็คือกิจกรรมรับน้องในเมืองไทยมันสอดคล้องกับสภาพสังคมไทย นิัยสยการใช้ชีวิตเป็นกลุ่มก้อน และการช่วยเหลือกันแบบคนไทยนั่นเอง แต่ต้องทำกิจกรรมให้ดีมันก็จะเป็ประโยชน์ไม่ใช่เอะอะทำผิดก็ยั้งใช้ความเป็นพวกเดียวกันช่วยเหลือกันแบบนี้ไม่ใช่ข้อดีของการสร้างเครือข่าย

สำหรับกิจกรรมรับน้องที่ใช้ระบบ SOTUS เป็นการรับน้องที่ไม่สร้างสรรค์ อย่างเช่นมีคำว่า order คำนี้จะทำให้รุ่นพี่รู้สึกมีกำลัง มีอำนาจบังคับ บางที่รุ่นพี่ก็ดูแลอำนาจเกินไปทำอะไรไม่ยั้งคิดทำให้กิจกรรมรับน้องไม่สร้างสรรค์ ซึ่งปัจจุบันบางมหาวิทยาลัยก็ยังมีอยู่รุ่นพี่จะใช้วิธีกดดันและทำให้น้องกลัวแล้วน้องๆ ก็จะรวมกันเป็นกลุ่มก้อนและป้องกัน ปกป้องเพื่อนในกลุ่มจากการถูกลงโทษ ข้อดีคือทำให้รู้จักกันทั้งคณะแต่ข้อเสียก็คือระบบวิวกเกอร์ก็น่ากลัวคุกคามรุ่นน้องและการลงโทษที่ไม่สมเหตุสมผล ดังนั้นกิจกรรมรับน้องสมัยใหม่เพื่อให้สร้างสรรค์ขึ้นควรเป็นกิจกรรมอะไรก็ได้ที่เปิดโอกาสให้รุ่นพี่รุ่นน้องได้รู้จักกัน มีการแนะนำตัว มีกิจกรรมการสร้างทีม ให้นักศึกษาได้ทำกิจกรรมร่วมกันทำให้ได้รู้จักนิสัยใจคอกัน นักศึกษาได้แสดงศักยภาพอย่างสร้างสรรค์ มีความสุข ความสนุกจากกิจกรรมจะเป็นภาพจำเป็นความประทับใจที่คงอยู่ตลอดไป หรืออาจทำกิจกรรมล่ารายชื่อ เบอร์โทรศัพท์กิจกรรมนี้จะช่วยให้รู้จักคนเยอะมากหรือกิจกรรมปฐมนิเทศแบบบริษัทที่เล่นเกมต่างๆ และเฉลยในตอนท้ายที่สะท้อนปัญหาการทำงานจริงๆ ที่ต้องเจอและสิ่งที่เราต้องปรับตัว สำหรับบริษัทต้องจัดกิจกรรมแบบนี้ให้พนักงานใหม่อยู่แล้วเพื่อให้เขาได้รู้จักกันและเกิดการปรับตัวให้เข้ากับบริษัทให้ได้เร็วที่สุด

สำหรับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครควรจัดกิจกรรมรับน้องสร้างสรรค์โดยแต่ละคณะควรจะสกัดออกมาให้ได้ว่าคณะเก่งวิชาชีพอะไรเด่นๆ เด็กในคณะสามารถทำอะไรได้ในเวลา 30 นาทีแล้วมาแตกเป็นกิจกรรมว่าเขาจะได้ข้อคิดอะไรจากกิจกรรมนี้ มีงานให้เด็กได้ร่วมกันคิด ร่วมกันทำร่วมกันแก้ปัญหา อาจจะมีอุปกรณ์ง่ายๆ ให้เขา งานนั้นควรได้ส่งเสริมทักษะของเด็กในภาควิชา คณะ แต่

เป็นแบบง่ายๆ เช่น การแจกไม้ไอติมกับกาวแล้วให้นักศึกษาปี 1 สร้างอะไรขึ้นมาก็ได้ คณะสื่อสารมวลชน อาจจะเน้น Concept แต่คณะวิศวกรรมศาสตร์อาจจะได้เห็น Product ที่ดีแข็งแรงก็ได้ ปกติมหาวิทยาลัยทั่วไปจะเน้นร้องเพลงเชียร์ ทำความรู้จักมหาวิทยาลัย อันนี้มันธรรมดาทั่วไป แต่มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลเป็นมหาวิทยาลัยที่มีความเชี่ยวชาญด้านวิชาชีพน่าจะดึงตรงนี้ออกมาให้ได้ผ่านกิจกรรมรับน้องสร้างสรรค์

6.2 ผลการสัมภาษณ์คุณวาสนา แซ่ตัน นักธุรกิจ (บริษัทออกแบบและผลิตบรรจุภัณฑ์) พบว่า กิจกรรมรับน้องยังคงมีความสำคัญเพราะเป็นก้าวแรกของน้องๆ ในการเข้าสังคมกับรุ่นพี่ในระดับมหาวิทยาลัยแต่ต้องเป็นกิจกรรมที่สร้างสรรค์ อยู่ในกรอบความพอดี ไม่ใช่รุนแรงอย่างที่เห็นในข่าว ข้อดีของกิจกรรมรับน้องคือการมีสายรหัสทำให้น้องๆ ได้รับคำปรึกษาในเรื่องต่างๆ และได้รับการแบ่งปันจากรุ่นพี่ทั้งหนังสือ ขนม เป็นต้น บางคนจบไปแล้วก็ยังดูแลน้องๆ ในสายรหัสโดยเฉพาะการให้คำปรึกษาเรื่องงานซึ่งก็จะเป็นความสัมพันธ์ที่ระหว่งกันถ้าเรารับน้องด้วยกิจกรรมที่สร้างสรรค์ คำว่าระบบ SOTUS ถ้าใช้ในเรื่องการฝึกอบรมวินัย ความสามัคคี ความอดทนและรุ่นพี่ออกคำสั่งอย่างสมเหตุสมผล รวมถึงเอามาใช้เชิงบวกก็ควรที่จะยังคงไว้ได้ในกิจกรรม เช่นกิจกรรมติวเตอร์นอกจากรุ่นพี่ได้ทบทวนสิ่งที่เรียนแล้ว รุ่นน้องก็ได้ถามได้เรียนจากรุ่นพี่และได้สร้างความรู้จักสัมพันธ์กันด้วย อีกทั้งยังสร้าง Connection ได้ในอนาคต เช่นสมัยที่ทำงานที่บริษัท Workpoint ก็จะมีรุ่นน้องมาหา แม้ว่าจะไม่ใช่รุ่นพี่หรือสายรหัส แต่น้องเคยมาขอชื่อและเบอร์โทรจากกิจกรรมล่าลายเซ็นรุ่นพี่ทำให้ได้รู้จักกันในครั้งนั้น และคันท่านเราก็รู้ว่าน้องเป็นคนน่ารัก นิสัยดีและเคยช่วยเหลือเรา เมื่อมาติดต่อที่บริษัท Workpoint เราก็จะรู้สึกสนิทใจมากกว่า จากการมีความสัมพันธ์ที่ดีกันมาตั้งแต่สมัยกิจกรรมรับน้อง แบบนี้ก็คือการมี Connection ที่ดีที่มีผลมาจากกิจกรรมรับน้องที่สร้างสรรค์ ในแง่ของธุรกิจกิจกรรมรับน้องช่วยได้ในเรื่องความสนิทใจ เชื่อใจซึ่งคิดว่าที่เราไม่รู้จักกันมาก่อนเลย อีกอย่างถ้าดีเราก็แนะนำรุ่นน้องของเราในวงธุรกิจ ซึ่งจริงๆ ก็แนะนำได้ทุกคนเพราะเป็นการช่วยเหลือกันแต่ถ้ามาจากมหาวิทยาลัยเดียวกันก็จะสนิทใจกันมากกว่า แนะนำได้ลึกกว่า หรือมีความเป็นกันเองมากกว่า

สำหรับกิจกรรมรับน้องสร้างสรรค์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครควรแบ่งสัดส่วนให้ชัดเจนเช่น กิจกรรมสันตนาการเพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดีของนักศึกษาในมหาวิทยาลัย ด้วยการร้องเพลง การเต้น การล่าลายเซ็นให้สัก 70 % ส่วนที่เหลืออีก 30% ควรทำกิจกรรมอาสาเพื่อสังคมเพราะมองในมุมถนัดของแต่ละคณะ เช่น สาขาวิชาไฟฟ้าอาจจะไปซ่อมไฟฟ้าในวัด หรือละแวกชุมชนใกล้มหาวิทยาลัย หรือบ้านหรือชุมชนของรุ่นน้องที่เดือดร้อนเราก็อาจไปทำกิจกรรมพัฒนาชุมชนนั้น หรือคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชนช่วงนี้มีโควิด-19 สมาคมคนตาบอดอาจจะต้องการคนช่วยอ่านข่าวสถานการณ์ที่ Update ให้คนตาบอด กิจกรรมอาสาเหล่านี้จะช่วยให้เห็นถึงความมีน้ำใจต่อกันในสังคม ความเสียสละ และสร้างความสามัคคีระหว่างรุ่นพี่รุ่นน้องได้ รูปแบบนี้น่าจะดีถ้าเราเพิ่มเข้ามา ส่วนการสร้างภาพลักษณ์จิตอาสาก็ต้องดูความเหมาะสมของแต่ละคณะ และสถานการณ์ขณะนั้นด้วย เช่น คณะเกษตรศาสตร์อาจจะทำนวัตกรรมอาหารที่สามารถเก็บไว้ได้นานแจกให้ผู้ยากไร้ในชุมชน หรือคณะอื่นๆ ที่สามารถผลิตนวัตกรรมใหม่ๆ ได้ในช่วงนั้น เช่น Solar cell คณะวิศวกรรมศาสตร์ก็น่าจะทำได้ส่วน

รุ่นน้องปี 1 ก็ช่วยรุ่นพี่ไป เวลาผลงานออกมาหรือมีภาพเราอยู่ในวารสารหรือสื่อต่างๆ ก็เป็นเรื่องที่น่าภาคภูมิใจ

6.3 ผลการสัมภาษณ์คุณภรลภัส เพ็ชรไทย นักธุรกิจ (อสังหาริมทรัพย์และธุรกิจอาหารและเครื่องดื่ม) พบว่าสมัยก่อนการเข้าร่วมกิจกรรมรับน้องนั้นจะถูกรุ่นพี่บังคับให้เข้าร่วมกิจกรรมและรุ่นน้องคิดว่าจำเป็นต้องรับรู้ข่าวสารจากรุ่นพี่หรือรับทราบข้อปฏิบัติหรือข้อตกลงจากรุ่นพี่จึงยอมเข้าร่วม แต่สำหรับกิจกรรมรับน้องที่ใช้ความรุนแรงหรือเป็นกิจกรรมที่เล่นกันแฉ่งๆ ก็จะมีรุ่นน้องบางคนหลบเลี่ยงไม่เข้าร่วมกิจกรรมดังกล่าว สำหรับคนที่หลบไม่ได้ก็มีทั้งอดทนทำกิจกรรมและบางคนก็ร้องไห้ สำหรับรุ่นน้องที่ไม่พอใจแล้วลุกออกไปกลางคันจะถูกรุ่นพี่ตำหนิด้วยการมอง สำหรับมุมมองด้านการทำธุรกิจนั้น การเข้าร่วมกิจกรรมรับน้องในมหาวิทยาลัยช่วยให้มีสังคม รู้จักเครือข่ายที่อยู่มาก่อน สร้างสัมพันธ์กับเพื่อนมี Connection แต่ก็ได้สำคัญถ้ารุ่นน้องคนนั้นมีจิตสำนึกที่ดีอยู่แล้ว การปลุกฝังค่านิยมจากรุ่นพี่สู่รุ่นน้องแต่ละคนก็ไม่ได้จำเป็นหรือสำคัญเท่าตัวของเขาเองที่มีมาอยู่ก่อนหน้า และที่สำคัญ Connection ทางธุรกิจก็ไม่ได้มาจากกิจกรรมรับน้องทั้งหมดแต่เกิดจากการที่ตัวรุ่นน้องเองเข้าไปพูดคุยกับรุ่นพี่บางคนเอง ดังนั้นสำหรับบางคนบางสถานการณ์อาจไม่ใช้การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีก็ได้ บางคนอาจจะทะเลาะกันหรือเกลียดกันก็มี แต่สำหรับบางคนบางสถานการณ์อาจสามารถสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันได้ ดังนั้นการจัดกิจกรรมรับน้องจึงไม่ควรมีกิจกรรมที่รุนแรงหรือใช้ระบบ SOTUS แต่ควรใช้กิจกรรมที่น่าประทับใจมากกว่าถึงจะสร้างสัมพันธ์ที่ดี เพราะนักศึกษาปี 1 ที่เข้ามาจะรู้สึกแฉ่งข้าง ทำอะไรไม่ถูก ยังไม่รู้จักรใครและไม่รู้อะไรเลย เพื่อนก็ไม่มี ฉะนั้น “ความรู้สึกแรกพบ” จึงความเป็นความรู้สึกเกื้อกูลกันช่วยเหลือกันดูแลกันมากกว่า เช่น รุ่นพี่ช่วยดูตารางเรียนให้รุ่นน้อง เป็นต้น แต่ถ้ายังคงใช้ระบบ SOTUS รุ่นน้องจะเหนื่อยทั้งกายและท้อแท้ใจบางคนถึงขนาดต้องลาออกย้ายมหาวิทยาลัยไปก็มี นอกจากนี้กิจกรรมที่รุนแรงยังถูกถ่ายทอดจากรุ่นหนึ่งไปสู่รุ่นต่อไป ด้วยเพราะเก็บกดไว้แล้วมาระบายกับรุ่นน้องปีต่อไป

สำหรับกิจกรรมรับน้องที่สร้างสรรค์ คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครควรทำกิจกรรมช่วยเหลือสังคมที่อยู่รอบมหาวิทยาลัย หรือควรทำเพจท่องเที่ยวรอบเขตพระนครใช้การถ่ายภาพและการเขียนเล่าเรื่องที่ได้เรียนตามหลักสูตรมานำเสนอร้านอาหาร ประวัติชุมชนร้านในตำนาน ร้านขนมเขียนเรื่องแล้วนำเสนอให้น่าติดตาม แล้วให้รุ่นน้องทำต่อจากรุ่นสู่รุ่นเพราะการทำกิจกรรมแบบนี้จะช่วยให้นักศึกษารักสถาบันและรักชุมชนที่อยู่รอบตัวเองด้วย

กลุ่ม 7 สื่อมวลชน จำนวน 5 คน

7.1 ผลการสัมภาษณ์คุณศันสนีย์ มีชูสาร บรรณาธิการบริหาร สถานีข่าว TNN ช่อง 16 พบว่ากิจกรรมรับน้องยังคงมีความสำคัญเพราะกิจกรรมนี้เปรียบเสมือนการ Grand opening ให้กับเด็กๆที่จบมัธยมปลายในการเข้าสู่รั้วมหาวิทยาลัยได้มองเห็นตัวเอง ได้เรียนรู้และเข้าไปเปิดโลกในสถานที่ใหม่เหมือนการเข้าทำงานที่ใหม่เราก็ต้องการรุ่นพี่ให้เข้ามาแนะนำเรา เช่นเดียวกับเด็กที่ผ่านมัธยมปลายแล้ว

ต้องเข้าสู่ระดับมหาวิทยาลัยก็ควรมีกิจกรรมรับน้องซึ่งเป็นกิจกรรมที่เป็นวัฒนธรรมที่ควรมีอยู่ในสังคมไทย ไม่ควรที่จะยกเลิก กิจกรรมรับน้องเป็นกิจกรรมที่บ่งบอกว่าระบบรุ่นพี่รุ่นน้องยังสำคัญซึ่งรุ่นพี่จะไปเป็นที่ เลี้ยงให้เด็กใหม่ได้ทำความรู้จักกับมหาวิทยาลัย ทำความรู้จักกับสถานที่ใหม่ๆ เพราะเด็กใหม่อยู่ในสภาวะ ของการเปลี่ยนสังคมแต่รูปแบบควรจะไป ซึ่งการรับน้องมีได้หลายรูปแบบ สำหรับรูปแบบการ ปฐมนิเทศนั้นมหาวิทยาลัยเป็นเจ้าภาพอยู่แล้วซึ่งเป็นกิจกรรมที่เป็นทางการ แต่สำหรับรุ่นพี่ควรรับน้อง แบบสร้างสรรค์ ซึ่งมีหลายแบบเช่น การไปรับประทานอาหารด้วยกัน การทำกิจกรรมอาสา กิจกรรมสร้างความ สามัคคีกลมเกลียว โดยมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลคนทั่วไปจะมองว่าเป็นมหาวิทยาลัยเฉพาะด้าน มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านแตกแขนงออกไปไม่เหมือนมหาวิทยาลัยทั่วไป คนภายนอกจะมองว่าคนที่เข้าไป เรียนในราชมงคลนั้นไม่ใช่เด็ก แต่เป็นเด็กโตที่มีความคิดและสร้างอาชีพเฉพาะด้านเฉพาะทาง คนที่มา เรียนที่ราชมงคลจะถูกมองว่ามีลักษณะเฉพาะมีวิธีคิดเฉพาะ มีเหตุผลแบบเด็กที่โตและรู้จักโลกภายนอก พอสมควร ดังนั้นการกำหนดทิศทางการรับน้องของราชมงคลจึงควรปลูกฝังวิธีคิดจากรุ่นพี่ที่เป็นผู้ใหญ่ ไม่ จำเป็นต้องเหมือนมหาวิทยาลัยทั่วไป แต่ให้ระวังอีกกลุ่มหนึ่งที่เห็นต่างไม่ยอมรับน้องสร้างสรรค์เพราะ มองว่าไม่เข้มแข็งไม่แข็งแรง ซึ่งกลุ่มนี้จะเลือกใช้ระบบรับน้องแบบ SOTUS ซึ่งเกิดขึ้นได้ในทุก มหาวิทยาลัย ฉะนั้นเราต้องปลูกฝังปี 1 ให้โตไปเป็นปี 2 ที่มีความคิดเชิงสร้างสรรค์ซึ่งตรงจุดนี้ มหาวิทยาลัยต้องช่วยแนะนำและไม่ปิดกั้นเด็ก ให้เด็กสามารถทำกิจกรรมรับน้องได้แต่ต้องอยู่ในกรอบที่ กำหนดไว้

ในมุมมองของนักข่าวมองว่ากิจกรรมรับน้องที่ใช้ความรุนแรงคือสิ่งที่เป็นอันตรายต่อสังคมมากที่สุด เพราะมันล้าเส้นทำรุนแรงเกินไป เมื่อระดับแรงขึ้นจะกลายเป็นความรุนแรง เนื่องจากมีเครื่องตีที่มี แอลกอฮอล์เข้ามาเกี่ยวข้องการยับยั้งซึ่งใจก็จะไม่เต็ม 100 เพื่อนห้ามก็จะไม่ฟัง ซึ่งกิจกรรมมันมีระดับของ ความทนทานได้และรุ่นน้องเองก็อยากเข้าร่วมกิจกรรม อยากรู้จักรุ่นพี่ อยากรู้จักเพื่อน ถ้ารุ่นพี่กำหนด ระดับให้อยู่ในวัยที่สามารถรับได้ก็จะมีปัญหา แต่ถ้ากิจกรรมล้าเส้นไปมาก เช่นการกินของสกปรก หรือรุ่นน้องมีโรคประจำตัว ตรงนี้จะเริ่มเกิดปัญหาโดยเฉพาะผู้ปกครองทุกคนต้องการให้ลูกปลอดภัยแต่ บางที่รุ่นน้องเองก็ไม่ได้บอกรุ่นพี่ ดังนั้นกิจกรรมรับน้องสามารถทำได้แต่ระดับต้องพอเหมาะพอดี นอกจากนี้ยังเกี่ยวข้องกับการใช้สื่อสังคมออนไลน์ด้วยซึ่งปัจจุบันนักข่าวก็จะได้เบาะแสจากภาพหลุดที่ เผยแพร่ทางสื่อสังคมออนไลน์เป็นหลัก ไม่ใช่ภาพจากมหาวิทยาลัยหรือรุ่นพี่แต่เป็นภาพหลุดแล้ว ผู้ปกครองเห็นจึงไปฟ้องร้องแจ้งความและเป็นข่าวในที่สุด ดังนั้นการใช้ภาพลงสื่อสังคมออนไลน์จึงมี ประเด็นที่น่าสนใจเพราะเป็นดาบสองคม หากเป็นภาพที่สร้างสรรค์จะไม่เกิดการขยาดความรุนแรง แต่ถ้า เป็นภาพที่รุนแรงหรือหมิ่นเหม่อาจเกิดประเด็นเพราะแต่ละคนจะมีความคิดเห็นแตกต่างกันให้สังเกตจาก การแสดงความคิดเห็นได้ภาพ การจะจัดกิจกรรมรับน้องจึงต้องมีมาตรการที่รัดกุม ห้ามถ่ายภาพ ห้าม เผยแพร่ภาพ คนที่จะทำได้ต้องเป็นมหาวิทยาลัยหรือทีมงานที่มีหน้าที่ถ่ายภาพและเผยแพร่ภาพว่าภาพ ไหนควรเผยแพร่ ภาพไหนไม่ควรเผยแพร่ก็จะระงับความรุนแรงได้ จากการทำข่าวเกี่ยวกับการรับน้องมา หลายปีส่วนใหญ่มาจากภาพที่รุ่นน้องหรือผู้ปกครองโพสต์ทั้งสิ้น ระบบวีაკเกอร์ยังสามารถทำได้แต่ต้อง

มั่นใจได้ว่าพี่วีกจะไม่ล้ำเส้น และต้องคุมอารมณ์ตัวเองได้ เวลาพี่น้องรุ่นพี่จะรู้สึกภูมิใจแล้วอารมณ์จะขึ้นเรื่อยๆ ระดับความรุนแรงจะเพิ่มขึ้นคิดว่ามีอำนาจตรงนี้ต้องระวัง

หากกิจกรรมรับน้องเกิดความรุนแรงและตกเป็นข่าวมุมมองของสื่อมองว่ามหาวิทยาลัยต้องชี้แจง 100 % ไม่ควรหลบหรือปิดบังข้อเท็จจริง ต้องตั้งโต๊ะแถลงข่าวยอมรับความจริงว่าเกิดขึ้นจริง อย่าบ่ายเบี่ยง ให้อยอมรับว่าเป็นเหตุการณ์ของมหาวิทยาลัยจริงที่เราไม่ทันระวังตัวหรือไม่รอบคอบ ยอมรับว่านักศึกษาของเราทำจริงสังคมก็พร้อมที่จะให้อภัยและสื่อก็จะต้องการรู้ต่อไปว่ามหาวิทยาลัยจะมีมาตรการแก้ไขปัญหาย่างไรในอนาคต สื่อต้องการรู้ข้อเท็จจริง ถ้าปกปิดจะไม่เป็นผลดีต่อมหาวิทยาลัยเพราะจะไม่เกิดความน่าเชื่อถือ

กรณีเป็นข่าววันเสาร์แล้วมหาวิทยาลัยจะแถลงข่าววันจันทร์สื่อจะมองว่าช้าไป อีกทั้งในกรณีที่ตกเป็นข่าวดังหรือข่าวใหญ่เมื่อสื่อยักษ์ใหญ่เล่นประเด็นแล้วเขาจะต้องตามข่าวมานำเสนอให้ต่อเนื่องทุกวัน การทอดเวลาออกไปไม่มีประโยชน์เลย สิ่งที่เราควรทำทันทีคือเรียกประชุมด่วนและแถลงข่าวในวันนั้นมันจะเป็นข่าวและจะจบในวันนั้น มหาวิทยาลัยต้องเข้าใจนิสัยของนักข่าวด้วยว่าเขาต้องหาข่าวมาเสนอในมุมต่างๆ ยิ่งถ้ามีคนสนใจมาก ติดตามมาก แชรซ์ข่าวมากนักข่าวจะยิ่งขุดคุ้ยหาประเด็นมาเสนอเพิ่มในระหว่างที่รอแถลงข่าววันจันทร์ ทำให้เป็นข่าวเสียหายต่อเนื่องยาวหลายวัน ผู้บริหารต้องพยายามให้จบให้เร็วที่สุด สำหรับบทลงโทษเยาวชนก็เป็นอีกประเด็นที่บอบบางในแง่ของสื่อจะมองว่าต้องให้โอกาสก่อน คล้ายการลงโทษของศาล ถ้าผิดครั้งแรกแล้วไล่ออกสื่อก็จะคิดประเด็นดราม่าได้ทันทีเพราะเรียกคนอ่านหรือกำลังจะจบแล้วลงโทษให้ออกเด็กอาจจะเสียอนาคตตรงนี้สื่อจะถามทันที เพราะฉะนั้นผู้บริหารต้องระมัดระวังเรื่องบทลงโทษด้วยต้องเริ่มจากเบาไปหนัก มีระดับเริ่มจากตักเตือน ทัณฑ์บน พักการเรียนไล่ระดับไปจนสูงสุด สื่อจะมองมุมว่ามีการให้โอกาสกลับตัวเป็นคนดีหรือไม่ นอกจากนี้การตั้งคณะกรรมการสอบสวนหรือลงโทษยังสามารถให้ตัวแทนนักศึกษาหรือประธานนักศึกษาเข้าร่วมพิจารณาโทษร่วมด้วยเพื่อรักษาสมดุลไม่ให้หนักหรือเบาเกินไปได้

สำหรับการส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดกิจกรรมรับน้องสร้างสรรค์สื่อมองว่าถ้ากิจกรรมสร้างสรรค์มันก็สามารถเป็นข่าวได้ แต่นักศึกษาต้องคิดเองว่าแต่ละสื่อจะชอบข่าวกิจกรรมแบบไหน เพราะข่าวดีสื่อไม่ค่อยนำเสนอตรงนี้ยังคงเป็นข้อเสียของสื่อสำหรับช่องที่ต้องการให้มีคนดูเยอะๆ และขึ้นอยู่กับนโยบายข่าวของแต่ละช่องด้วย หนทางที่ดีคือต้องประชาสัมพันธ์ตัวเอง ด้วยการทำให้ข่าวเองให้น่าสนใจมีช่องทางของมหาวิทยาลัยเป็นของตัวเองเน้นให้เกิดการแชร์แล้วสื่อมวลชนจึงจะสนใจไปทำข่าว ถ้าทำข่าวแจกแบบเดิมสื่อไม่สนใจเพราะนักข่าวจะไม่ประชาสัมพันธ์ให้นักข่าวจะชอบลงพื้นที่ไปทำข่าวเอง

7.2 ผลการสัมภาษณ์คุณเบญจพจน์ ทิพย์กมลแสง ผู้สื่อข่าวอาชญากรรม สถานีโทรทัศน์ ThaiPBS พบว่ากิจกรรมรับน้องยังมีความสำคัญอยู่เพราะเป็นกิจกรรมที่ทำให้รุ่นพี่รุ่นน้องได้รู้จัก มีความสัมพันธ์กันทั้งในมหาวิทยาลัยและต่อเนื่องไปจนถึงการทำงานในอนาคต เช่น สายงานสื่อสารมวลชนไม่ใช่งานที่ต้องทำคนเดียวแต่เป็นงานที่ต้องประสานกับหน่วยงานอื่น คนอื่นๆ ด้วย บางทีรุ่นพี่ของเราอาจจะประชาสัมพันธ์ในองค์กรแห่งหนึ่งหรืออยู่ฝ่ายผลิตรายการโทรทัศน์องค์กรหนึ่ง เราก็จะได้มี

ฐานข้อมูลเชื่อมโยงตลอดจนรุ่นพี่รุ่นน้องคนนั้นก็จะเป็นแหล่งข่าวให้เราได้ในอนาคตหรือทำให้เราประสานงานได้ง่ายขึ้น แต่การจัดกิจกรรมรับน้องต้องหาจุดสมดุลของทั้งสองฝ่ายให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ต้องปรับวิธีคิดให้เข้าใจกัน เพราะรุ่นพี่กับรุ่นน้องเขาเป็นคนละรุ่นกัน อายุห่างแตกต่างกัน ประกอบกับสังคมในแต่ละยุคสมัยด้วย บางครั้งรุ่นน้องก็อาจจะไม่ฟังรุ่นพี่เพราะเด็กสมัยนี้รู้เยอะกว่ารุ่นพี่ทำให้เกิดความไม่เข้าใจกันได้

ต้องหากิจกรรมที่ทำให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดี ตอนนี้กิจกรรมรับน้องส่วนใหญ่มักจะร้องเพลงเชียร์และเต้นกันซึ่งเป็นกิจกรรมที่เก่าแก่มากและสร้างแค่ความสัมพันธ์ภายในเท่านั้น กิจกรรมรับน้องควรสร้างให้เป็นกิจกรรมที่สร้างความสัมพันธ์กับบุคคลฝ่ายที่สามด้วยหรือบุคคลที่อยู่รอบมหาวิทยาลัย เช่นกิจกรรมรับน้องของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่มีทั้งการรับน้องขึ้นรถไฟเราต้องศึกษาว่าระหว่างทางทำกิจกรรมอะไรบ้างซึ่งกิจกรรมบนรถไฟก็สามารถสร้างภาพลักษณ์ได้ว่ารุ่นพี่ดูแลรุ่นน้อง เมื่อไปถึงเชียงใหม่ยังมีการทำกิจกรรมกับชุมชนรอบมหาวิทยาลัย และมีการออกค่าย และกิจกรรมลูกทุ่งวิถีชีวิตศิลป์เพื่อหารายได้ช่วยสังคม ดังนั้นคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชนจึงควรทำกิจกรรมอย่างเช่น ออกบูธการถ่ายภาพฟรีและให้รุ่นพี่มาสอนรุ่นน้องหรือจะทำแบบรายวิชาของอาจารย์ฉลาด เหล่าล่อที่ให้โจทย์นักศึกษาไปถ่ายภาพร้านอาหาร เมื่อนำอาหารช่วยทำประชาสัมพันธ์ให้ร้านเขาตรงนี้เป็น การช่วยเหลือสังคม หรือจัดการประกวดภาพถ่าย เชิญศิลปินมาร่วมงานแล้วจัดประมูลภาพถ่ายหารายได้ช่วยสังคม ซึ่งจะเป็นประโยชน์ช่วยให้รุ่นพี่รุ่นน้องได้รู้จักกัน สร้างความสัมพันธ์กันและเป็นประโยชน์ต่อสังคม มหาวิทยาลัยก็ได้ชื่อเสียงด้วย เพราะบางครั้งการเต้นการร้องเพลงรุ่นน้องบางคนอาจจะไม่ชอบและมองไม่เห็นประโยชน์จากกิจกรรมรับน้องแบบเดิม

ในมุมมองของสื่อมองว่ากิจกรรมรับน้องที่อยู่ในพื้นที่ปิดที่อาจารย์มองไม่เห็น และการวิพากษ์ว่ายังเป็นกิจกรรมที่อันตราย และอยู่เหนือการควบคุมของอาจารย์ที่จะเข้าถึงเพราะเด็กคุยกันเอง อาจารย์และเจ้าหน้าที่จะไม่รู้เลยและเขาอาจจะไปรับน้องต่างจังหวัดด้วย นอกจากนี้สื่อมองว่าเรื่องการทำร้ายร่างกายเพราะนอกจากเป็นการละเมิดสิทธิแล้วยังเป็นคดีความทางอาญา และส่งผลต่อมหาวิทยาลัย ตัวเด็กและผู้ปกครอง ไม่ด้านใดก็ด้านหนึ่ง เช่น มหาวิทยาลัยโดนผลกระทบเรื่องชื่อเสียง รุ่นน้องถูกทำร้ายร่างกายได้รับบาดเจ็บ รุ่นพี่ที่ถูกพักการเรียนไม่ได้เรียนและถูกดำเนินคดีอาจหมดอนาคตได้ ซึ่งไม่ใช่โทษเบาๆ กรณีบาดเจ็บก็รับโทษแบบหนึ่ง กรณีบาดเจ็บสาหัสก็รับโทษแบบหนึ่ง หรือถ้าบาดเจ็บจนเสียชีวิตก็รับโทษอีกแบบ และถ้ารวมกลุ่มกันก็อาจจะโดนข้อหาฆาตกรรมได้ ถ้ามากกว่า 4-5 จะโดนข้อหาหนัก จากประสบการณ์ที่เคยทำข่าวอาชญากรรม สำหรับกิจกรรมรับน้องรุ่นพี่ส่วนใหญ่จะไม่รู้ข้อกฎหมายคิดแค่ว่าสนุก แต่จะมารู้ก็ตอนอยู่ที่สถานีตำรวจแล้วว่าโดนแจ้งข้อหาอะไรบ้าง เด็กบางคนจะรู้กฎหมายเพราะมีเรียนตอนมัธยมแต่เมื่อจบมาแล้วจะจำได้มากน้อยแค่ไหนเป็นอีกเรื่องหนึ่ง นอกจากนี้เด็กแต่ละคนก็เรียนมาต่างที่กันไม่รู้ว่าได้เรียนกฎหมายมาอย่างน้อยแค่ไหน เรื่องของกฎหมายทุกคนต้องรู้และเป็นเรื่องของสิทธิแต่แต่ละคนต้องศึกษาตัวเอง หากใครไม่ศึกษาก็จะเสียสิทธิไปเองเพราะนักศึกษาที่เรียนระดับมหาวิทยาลัยทุกคนโตเป็นผู้ใหญ่แล้ว ถือว่าบรรลุนิติภาวะแล้วก็ควรต้องรู้สิทธิตามกฎหมาย

สื่อมวลชนจะมองว่าความรุนแรงที่เกิดจากกิจกรรมรับน้องนั้นมีสาเหตุมาจากวัฒนธรรมที่สืบทอดต่อๆ กันมาจากรุ่นพี่สู่รุ่นน้องปัจจุบัน เป็นความคิดว่าถ้ารับน้องแบบนี้แล้วจะทำให้เกิดความสามัคคีกลมเกลียวกันจนบางทีมันเกินเลยไปเพราะความอดทนของแต่ละคนไม่เท่ากัน จนนำไปสู่การลงไม้ลงมือหรือใช้อุปกรณ์ทำร้ายกัน หลายๆ มหาวิทยาลัยก็จะมีสาเหตุคล้ายๆ กันคือรุ่นพี่ทำมาก่อนรุ่นต่อมาก็สานต่อปฏิบัติตามกันมา ด้านวิธีการรับน้องในแต่ละสมัยอาจจะเปลี่ยนไปแต่ยังคงแนวคิดเดิมคือรุ่นน้องต้องเจ็บตัว แต่แนวโน้มความรุนแรงลดลงเพราะสื่อนำเสนอมากขึ้นชี้ให้เห็นผลทางด้านคดีและรุ่นน้องก็ไม่ยอมผู้ปกครองก็ไม่ยอมแล้ว นอกจากนี้หน่วยงานด้านสิทธิมนุษยชน หรือองค์กร NGOs ต่างๆ ก็พร้อมที่จะยื่นมาเข้ามาช่วย ดังนั้นหากเกิดการทำร้ายร่างกายในระหว่างกิจกรรมการรับน้องรับรองได้ว่าเป็นข่าวทั้งหมดซึ่งปัจจุบันเป็นทั้งข่าวออนไลน์และข่าวทีวีทำให้ข่าวสารกระจายไปถึงรุ่นพี่ที่อยู่แล้ว เพราะเด็กรุ่นนี้เสพสื่อออนไลน์ แต่อย่างไรก็ตามแม้มีข่าวแบบนี้รายงานอยู่แต่ก็ยังคงเกิดความรุนแรงขึ้นตรงนี้ต้องศึกษาวิเคราะห์ต่อไปว่าทำไมจึงยังเกิดขึ้นซ้ำอีก แม้ว่าแนวโน้มจะลดลงแต่ก็ยังคงเกิดขึ้นเป็นคดีความทุกปีซึ่งสื่อก็จะเริ่มสนใจประเด็นวิธีการรับน้อง

กรณีตกเป็นข่าวผู้บริหารควรชี้แจงให้ชัดเจนว่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นอะไรขึ้น ตรวจสอบให้ไวชี้แจงให้ไวแม้ว่าเหตุการณ์จะเกิดขึ้นในวันหยุด ปิดเกมให้เร็วว่าเหตุการณ์ดังกล่าวมหาวิทยาลัยแก้ไขไปถึงขั้นตอนไหน แต่ในขณะที่กำลังแก้ไขสถานการณ์อยู่นั้นต้องมองมุมนักศึกษาทั้งสองฝ่ายด้วยทั้งผู้กระทำและผู้ถูกกระทำเพราะเขาอาจจะอยู่ในองค์กรยาก กล่าวคือ ฝ่ายรุ่นน้องอาจจะกลัว ส่วนฝ่ายรุ่นพี่อาจจะไม่กลัว ส่วนการลงโทษทั้งสองฝ่ายจะยังคงให้เรียนต่อ ให้พักการเรียน หรือให้ย้ายสถานที่เรียน ถ้าจะให้ไล่ออกทันทีก็อาจจะไม่ถูกต้องเท่าไรสำหรับกระบวนการสอบสวนเพราะแต่ละคนฐานความผิดไม่เท่ากัน ควรสอบสวนให้ละเอียด ส่วนรุ่นน้องต้องพิจารณาว่าเขาจะยังคงตั้งใจที่จะยังเรียนที่เดิมหรือไม่ต้องพิจารณาให้ดีทั้งสองฝ่าย ด้านมาตรการลงโทษต้องพิจารณาให้ถี่ถ้วนก่อนที่จะตอบสื่อหรืออาจตอบว่ากำลังพิจารณาอยู่และจะแจ้งให้ทราบภายหลังและต้องไม่ลืมว่าการพิจารณาโทษมีผู้ปกครองร่วมรับฟังอยู่ด้วยเพราะนั่นคืออนาคตของลูกเขาและสำหรับผู้ถูกกระทำซึ่งเป็นรุ่นน้องผู้ปกครองก็ไม่อยากให้เกิดขึ้นซ้ำอีก มหาวิทยาลัยอาจต้องคุยกับนักจิตเวชเด็กและวัยรุ่นเพื่อให้ได้ข้อมูลมาเตรียมความพร้อมช่วยเหลือนักศึกษาอีกทางหนึ่ง สำหรับการตอบคำถามสื่อมวลชนคนปกติ หรือผู้รับผิดชอบฝ่ายกิจการนักศึกษาควรฝึกคนเตรียมรับกับสถานการณ์วิกฤตเฉพาะหน้าด้วย คนในคณะต้องรายงานตรงมาที่ฝ่ายกิจการนักศึกษาจากนั้นคนในฝ่ายกิจการนักศึกษาต้องตอบสื่อให้รู้เรื่อง อย่ยมองว่ากิจการนักศึกษาเป็นแค่กิจการในมหาวิทยาลัยแต่ต้องตอบสังคมได้ด้วย

การส่งเสริมให้เกิดกิจกรรมรับน้องสร้างสรรค์ควรเริ่มต้นที่มหาวิทยาลัยก่อน โดยเริ่มให้มีบริบททางสังคมหรือเกี่ยวข้องกับสังคมภายนอกให้มากขึ้นก็จะช่วยให้เป็นเรื่องที่น่าสนใจได้ สื่อมวลชนจึงจะหันมาสนใจทำข่าวกิจกรรมรับน้องของมหาวิทยาลัยนั้นๆ เช่น กิจกรรมรับน้องขึ้นดอยของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ที่เป็นข่าวทุกปีต้องศึกษาว่ามหาวิทยาลัยเชียงใหม่เห็นนโยบายอย่างไร สนับสนุนกิจกรรมอย่างไรจึงประสบความสำเร็จ กิจกรรมแบบนี้ต้องค่อยๆ เริ่มทำจากนั้นจะมีผู้สนับสนุนเข้ามาช่วยแล้วมันจะดีขึ้น หรือการรับน้องของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังที่

ผู้บริหารลงมามีส่วนร่วมด้วยทำให้ลดช่องว่างระหว่างอาจารย์กับนักศึกษาลงได้ ทำให้เด็กกล้าพูดคุย กล้า
นำเสนอกิจกรรมต่างๆ กับอาจารย์หรือผู้บริหารได้

7.3 ผลการสัมภาษณ์ ดร.วิเชียร ก่อกิจกุล ที่ปรึกษาสมาคมนักข่าวจังหวัดนครราชสีมาและที่
ปรึกษามูลนิธินักข่าวจังหวัดนครราชสีมา พบว่าสักๆ แล้วกิจกรรมรับน้องยังคงมีความสำคัญอยู่เพราะทำ
ให้พี่น้องได้รู้จักกันโดยเฉพาะรุ่นน้องที่เป็นนักศึกษาใหม่เข้ามาในมหาวิทยาลัยอาจจะยังปรับตัวได้ยาก ถ้า
มีรุ่นพี่มาพาทำกิจกรรมจะช่วยให้น้องใหม่สามารถปรับตัวได้ง่ายขึ้น แต่ต้องมองประเด็นในส่วนของ
กิจกรรมรับน้องซึ่งสมัยก่อนกิจกรรมรับน้องคือกิจกรรมทารุณหรือแกล้งน้องใหม่โดยนำเอาระบบ SOTUS
มาใช้บางส่วน แต่ปัจจุบันควรต้องเริ่มจากกระบวนการก่อนโดยคุยให้รุ่นพี่มีแนวทางซึ่งหลายมหาวิทยาลัย
เมื่อถึงฤดูกาลรับน้องก็อาจจะไม่เคยคุยกับนักศึกษารุ่นพี่ถึงแนวทางปฏิบัติหรือไม่มีต้นแบบให้ทำกิจกรรม
เชิงสร้างสรรค์ ตัวอย่างเช่นมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมาปรับมาทำกิจกรรมรับน้องสร้างสรรค์นาน
แล้วแต่ก็ยังคงมีระบบ SOTUS แฝงอยู่บ้างแต่ก็เล็กน้อยและความรุนแรงลดลงไปเยอะแล้ว ส่วนหนึ่งเป็น
ผลมาจากการออกกฎระเบียบของมหาวิทยาลัยด้วย และประกอบกับผู้บริหารเอาใจใส่มากขึ้น นอกจากนี้
นักศึกษาทุกคนก็ตระหนักรู้ว่าตนเองอยู่ภายใต้กรอบและระเบียบของมหาวิทยาลัยเช่นกันจึงไม่กล้าทำ
อะไรนอกเหนือจากที่มหาวิทยาลัยกำหนด แต่ที่เห็นปรากฏเป็นข่าวความรุนแรงจากกิจกรรมรับน้องนั้น
เป็นเพราะว่าหลายๆ มหาวิทยาลัยละเลยมากกว่า

สำหรับในมุมมองของสื่อมวลชนจะมองว่าตัวสื่อเองก็ชอบที่จะเสาะแสวงหา สืบค้น หาประเด็น
เกี่ยวกับความรุนแรงจากกิจกรรมรับน้องเอามานำเสนอด้วย กรณีศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
พบว่ากิจกรรมรับน้องของมหาวิทยาลัยต้องเข้าร่วมโดยสมัครใจ การไม่เข้าร่วมไม่มีผลใดๆ และเน้น
กิจกรรมจิตอาสา หรือขึ้นอ้อมจันทร์เชียร์ก็มาจากสมาชิกในชมรมเชียร์ซึ่งไม่ต้องขึ้นทุกคน แต่จะกำหนดไว้
ในสมุดกิจกรรมของนักศึกษาแต่ละคนซึ่งต้องเก็บชั่วโมงจิตอาสาให้ครบแต่สามารถเลือกได้ตามความสนใจ
ของนักศึกษา ที่ผ่านมามหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมาไม่เคยตกเป็นข่าวเรื่องรับน้องรุนแรงเลย แต่ไม่ใช่
ว่าไม่มีเหตุการณ์ความรุนแรงเกิดขึ้นส่วนใหญ่ที่พบจะเป็นความรุนแรงที่กระทำต่อจิตใจรุ่นน้อง และที่ไม่
ตกเป็นข่าวเพราะมหาวิทยาลัยมีมาตรการชัดเจนหากเกิดข้อร้องเรียนจากนักศึกษาหรือผู้ปกครอง
มหาวิทยาลัยจะเรียกคู่กรณีคุยทันทีและต้องให้จบวันนั้น

สำหรับกิจกรรมรับน้องแม้ว่าปัจจุบันจะเปลี่ยนรูปแบบมาเป็นกิจกรรมสร้างสรรค์แล้วก็ตาม แต่
รุ่นพี่บางส่วนก็ยังคงนำระบบ SOTUS เอามาแอบแฝงสอดแทรกใช้ในบางกิจกรรม สื่อมวลชนมองว่า
สาเหตุน่าจะเป็นเรื่องของจิตใจ มันคือการฝังไปในความรู้สึกแล้ว เมื่อโตขึ้นได้เป็นรุ่นพี่ก็อยากมีอำนาจ
บางคนจบไปแล้วก็ยังอุตส่าห์กลับมารับน้องและใช้อำนาจข่มขู่สั่งรุ่นน้องซึ่งอาจเป็นความสนุกจากการได้
ใช้อำนาจ แต่ความรุนแรงพวกนี้จะเห็นได้ในกลุ่มมหาวิทยาลัยสายช่างมากกว่า ส่วนมหาวิทยาลัยทั่วไปจะ
ไม่ค่อยเห็นแล้ว เช่น มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมาหากเกิดปัญหาก็กังอยู่ในวิสัยที่คุยกันเพราะไม่ได้
เกิดความรุนแรงต่อร่างกาย

กรณีมหาวิทยาลัยในต่างจังหวัดสื่อท้องถิ่นจะเป็นด่านแรกที่รับรู้เบาะแสก่อน หากนำเสนอเป็นข่าวแล้วคนสนใจมากสื่อใหญ่ก็จะเอาไปเล่นต่อทำให้ตกเป็นข่าวใหญ่เรื่องรับน้อง แต่มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมาใช้วิธีสร้างความร่วมมือกับสื่อมวลชนท้องถิ่นมาโดยตลอดภายใต้หลักการสื่อมวลชนสัมพันธ์ ซึ่งจะเน้นสร้างความรู้สึกที่ดีต่อกันเมื่อเกิดประเด็นขึ้นจึงไม่ตกเป็นข่าว เพราะก่อนที่จะเป็นข่าวสื่อจะเข้าถึงผู้บริหารฝ่ายสื่อสารองค์กรก่อนหรือบางกรณีผู้บริหารฝ่ายสื่อสารองค์กรจะเข้าถึงสื่อก่อนจึงเกิดการคุยกันก่อนเสมอ ดังนั้นเมื่อสื่อเกิดระแคะระคายในประเด็นขึ้นจึงยังไม่เป็นข่าวนั้นที่เมื่อผู้บริหารฝ่ายสื่อสารองค์กรคุยกับสื่อเข้าใจแล้วจึงนำเสนอผู้บริหารระดับสูงว่ามีประเด็นอะไร ยกตัวอย่างกรณีนักศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมาซึ่งพิการตาบอดได้อ้างกับสื่อว่าไม่ได้รับความช่วยเหลือจากมหาวิทยาลัยจึงเรียไรเงินผ่านสื่อซึ่งต่อมากลายเป็นข่าวที่ถูกเผยแพร่ในต่างประเทศ เมื่อเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ภาคชาตจังหวัดเห็นข่าวจึงสอบถามมายังผู้บริหารฝ่ายสื่อสารองค์กร จากนั้นทุกฝ่ายจึงตรวจสอบข้อเท็จจริงแล้วพบว่านักศึกษาโกหกโดยใช้โอกาสของความพิการมาหาเงิน สื่อต่างประเทศก็เล่นประเด็นว่าไม่ดูแลเด็กพิการ เมื่อได้ข้อเท็จจริงฝ่ายสื่อสารองค์กรจึงได้ติดต่อนักข่าวแล้วชี้แจงว่ามหาวิทยาลัยดูแลทุกอย่างตามระเบียบเมื่อสื่อไทยเข้าใจจึงไม่นำเสนอเป็นข่าว ลักษณะแบบนี้คือการทำประชาสัมพันธ์เชิงรุกซึ่งเกิดขึ้นได้เพราะฝ่ายสื่อสารองค์กรของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมาทำสื่อมวลชนสัมพันธ์มาได้ระยะหนึ่งแล้ว ดังนั้นหากมหาวิทยาลัยอื่นๆ จะใช้วิธีการแบบนี้ต้องเริ่มจากการสนับสนุนสื่อซึ่งสมัยก่อนคือการเขียนข่าวแจกให้สื่อ (Press release และ Photo release) แต่การเขียนข่าวแบบนี้ใช้หลักการเขียนแบบประชาสัมพันธ์ซึ่งมีข้อเสียคือไม่นำเสนออย่างต่อเนื่อง สำหรับปัจจุบันมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมาใช้วิธีการเขียนข่าว 2 แบบเพื่อลงกลุ่มอุดมศึกษาและกลุ่มสื่อมวลชนท้องถิ่นอีก 5 กลุ่มย่อย โดยจะเขียนเป็นข่าวให้พร้อมกับสัมภาษณ์แหล่งข่าวและมีภาพข่าวให้ด้วยเพื่อเพิ่มความสะดวกรสบายให้กับสื่อ เมื่อสื่อมวลชนพิจารณาและตรวจสอบแล้วสามารถนำเสนอออกอากาศได้โดยการทำแบบนี้บ่อยๆ เมื่อเกิดเรื่องขึ้นนักข่าวจะติดตอสื่อสารองค์กรก่อนทันทีว่าจริงหรือไม่ เพราะสื่อสารองค์กรทำข่าวอยู่ตลอดและต้องให้ความมั่นใจว่าเป็นข้อเท็จจริงจากแหล่งข่าวทั้งหมด สิ่งสำคัญคือแหล่งข่าวต้องไม่ใช่จากอธิการบดีเท่านั้นแต่ต้องเป็นแหล่งข่าวที่เป็นต้นตอของข่าวจริงๆ ไม่ว่าจะเป็นผู้อำนวยการ หรือนักวิจัย การเขียนข่าวแค้ใครทำอะไรที่ไหนอย่างไรจะเป็นแค้ข่าวประชาสัมพันธ์ธรรมดาและการสัมภาษณ์แต่อธิการบดีคนเดียวจะทำให้คนในองค์กรรู้สึกไม่ดี สื่อสารองค์กรต้องให้เกียรติทุกคนในองค์กรเท่ากันใครสร้างผลงานหรือเป็นเจ้าของผลงานต้องสัมภาษณ์คนนั้นเพื่อเสนอเป็นข่าว

ส่วนกิจกรรมรับน้องสร้างสรรค์มหาวิทยาลัยต้องมีต้นแบบหรือตัวอย่างให้นักศึกษาเห็นก่อนมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมาแต่ละคณะจะมีต้นแบบให้และเปลี่ยนมาเป็นกิจกรรมทำประโยชน์ให้กับสังคม ซึ่งที่ผ่านมามหาวิทยาลัยไม่ได้มีแนวทางไว้ให้ทำให้นักศึกษาคิดกิจกรรมกันเองและทำตามอย่างที่รุ่นพี่รับน้องต่อๆ กันมามันจึงไม่ใช่กิจกรรมที่สร้างสรรค์ เช่นคณะครุศาสตร์ทำกิจกรรมรับน้องด้วยการนำรุ่นน้องไปหาเด็กชนบทที่อยู่ห่างกันแล้วทำกิจกรรมสอนหนังสือ เพราะหัวใจสำคัญของกิจกรรมรับน้องคือรุ่นพี่กับรุ่นน้องได้ทำความรู้จักกัน รุ่นพี่อยากรู้จักน้องและรุ่นน้องก็อยากรู้จักพี่นั่นหมายความว่าทำกิจกรรมอะไรก็ได้เพราะทั้งสองฝ่ายพร้อมที่จะอยากทำความรู้จักกันอยู่แล้วและเด็กทุกคนอยากเป็นคนดี เมื่อเห็น

ผลงานของคณะอื่นออกมาดีเขาก็ยอมต้องการที่จะทำดีเช่นกันเขาไม่ได้ต้องการทะเลาะกัน ที่สำคัญถ้ากิจกรรมดีจริงก็จะเป็นข่าวได้ด้วย

ด้านบทบาทของสื่อมวลชนที่มีต่อการส่งเสริมกิจกรรมรับน้องสร้างสรรค์นั้นยังไม่มี แต่สำหรับมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมาจะมีโครงการร่วมกับมูลนิธินักข่าวไปทำกิจกรรมร่วมกันอย่างสม่ำเสมอ เช่น กิจกรรมปลูกป่ามหาวิทยาลัยจะทำร่วมกับนักข่าวและชาวบ้าน ส่วนกิจกรรมเสวนาประเด็นที่กำลังน่าสนใจในขณะนั้นมหาวิทยาลัยจะทำร่วมกับนักข่าวและนักศึกษา เป็นต้น

7.4 ผลการสัมภาษณ์คุณภัทรวดี มิสุณา นักสื่อสารมวลชน กรมประชาสัมพันธ์ พบว่ากิจกรรมรับน้องยังคงมีความสำคัญอยู่เพราะเป็นกิจกรรมที่รวมนักศึกษาทุกระดับตั้งแต่เด็กหัดกะทิที่เก่งไปจนถึงเด็กหางกะทิมารวมกันคิดและทำกิจกรรมขึ้นมา และกิจกรรมรับน้องเป็นการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีฉันพี่น้องและฉันพี่เพื่อน และเป็นกิจกรรมที่ได้เห็นศักยภาพของนักศึกษาทั้งที่เป็นรุ่นพี่และรุ่นน้องว่าใครเก่งด้านใดทำให้คณะสามารถดึงเด็กมาใช้งานต่อได้ซึ่งเป็นผลดีกับเด็กคือได้ฝึกทำงานกับคณะตั้งแต่สมัยเรียนเพราะเด็กกิจกรรมหลายคนเอาตัวรอดได้ดีกว่าเด็กเก่งวิชาการบางคน มีข้อสังเกตคือเด็กที่เรียนดีและทำกิจกรรมไปด้วยกับเด็กเรียนอ่อนและทำกิจกรรมเต็มที สองกลุ่มนี้เมื่อเรียนจบจะได้งานก่อนเพื่อนเป็นกลุ่มแรกๆ หรือถ้าเปลี่ยนงานจะได้งานใหม่เร็วมากเพราะเขาสามารถอยู่กับคนอื่นได้ในทุกระดับทั้งผู้ใหญ่ รุ่นเดียวกันหรือเด็กกว่า ในขณะที่คนที่ไม่ทำกิจกรรมจะมี Connection ที่แคบกว่า ดังนั้นกิจกรรมรับน้องยังต้องมีแต่รูปแบบต้องปรับ

การปรับกิจกรรมรับน้องควรจะต้องคงกิจกรรมสันตนาการไว้แต่ก็ควรมีกิจกรรมวิชาการด้วย โครงสร้างการจัดกิจกรรม 3 วันนั้นเหมาะสมแล้ว ถ้าทำกิจกรรมวันเดียวจะยังไม่ได้อะไรมากโดยเฉพาะเรื่องการฝึกการทำงานเป็นทีม การจับกลุ่มกันทำกิจกรรมวิชาการยังคงสำคัญ เพราะนักศึกษาเข้ามาใหม่คาดหวังอยากได้เพื่อนในระดับที่ใกล้เคียงกันและพากันไปในทิศทางที่ช่วยเหลือกันต่อไปได้ ถ้าไม่มีกิจกรรมรับน้องต่างคนต่างเรียนจะทำให้เด็กมีเพื่อนน้อย และไม่สามารถสร้างความสัมพันธ์กับคนอื่นได้ซึ่งเป็นทักษะนอกเหนือวิชาการ ในขณะที่เด็กทำกิจกรรมรับน้องเด็กอาจจะยังไม่ได้สนใจเรื่อง Connection ในอนาคตมากนักแต่เมื่อเรียนจบไปแล้วมันก็เป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญมาก

ระบบ SOTUS มันมีอยู่แล้วมักจะแฝงอยู่ในกิจกรรมรับน้องเสมอสาเหตุมาจากรุ่นพี่บางคนที่ทำให้น้องดูเป็นตัวอย่างแล้วเกิดการทำตามกันต่อๆ มา ดังนั้นอาจารย์ควรเรียกรุ่นพี่กลุ่มนี้มาคุยก่อนให้เขาเปิดใจแล้วต้องให้การแทรกซึมความคิดของอาจารย์ใส่เข้าไปใหม่ให้รุ่นพี่กลุ่มนี้ เช่นรุ่นพี่ส่งรุ่นน้องห้ามยุ่งกระโปรงสั้นแต่รุ่นพี่เองก็ยุ่งสั้นทำให้ระบบนี้เป็นการใช้อำนาจจากรุ่นพี่สั่งการรุ่นน้อง ซึ่งไม่ควรเกิดขึ้นเพราะรุ่นพี่เองไม่สามารถทำตามกฎได้เช่นกัน อาจารย์จึงต้องชี้ให้เห็นประเด็นความขัดแย้งเหล่านี้ด้วยแม้ว่าเด็กเหล่านี้จะไม่รับความคิดของอาจารย์ทั้ง 100% แต่อย่างน้อยก็ยังสามารถปรับทัศนคติของเขาได้บ้าง ที่สำคัญคือเมื่ออาจารย์และเจ้าหน้าที่แสดงตัวว่าอยู่ฝ่ายรุ่นพี่แล้วเขาจะยอมเปิดใจมากขึ้นและยอมปรับลดกิจกรรมที่รุนแรงไปสู่กิจกรรมที่สร้างสรรค์มากขึ้นเอง

สำหรับกิจกรรมรับน้องที่สื่อมวลชนอย่างกรมประชาสัมพันธ์จะเป็นห่วงมากที่สุดก็คือไม่อยากให้เกี่ยวข้องกับการเมืองและสถาบันพระมหากษัตริย์ เพราะมันซับซ้อนและยากเกินกว่าที่เด็กจะเอามาล้อเล่นแม้ว่าจะไม่ได้เป็นกิจกรรมรับน้องแต่การไปพาดพิงเรื่องเหล่านี้จะส่งผลต่อทัศนคติของเด็กและเมื่อจบออกไปทำงานทัศนคติไม่ดีหรือการโพสต์แสดงความคิดเห็นที่รู้ไม่จริงส่งผลต่อการทำงาน

ปัจจุบันความรุนแรงจากกิจกรรมรับน้องเบาลงแล้วในช่วง 2-3 ปีนี้ อาจจะเป็นเพราะกฎระเบียบของมหาวิทยาลัยที่เข้มข้นและลักษณะความคิดของรุ่นพี่ก็เปลี่ยนไปตามยุคตามสมัยแล้ว แต่หากมหาวิทยาลัยตกเป็นข่าวเรื่องการรับน้องรุนแรงมหาวิทยาลัยต้องทำประชาสัมพันธ์เชิงรุกเมื่อเริ่มกิจกรรมต้องนำเสนอภาพสนุกสนาน มีกิจกรรมอะไรบ้าง มีภาพผู้บริหารลงมาร่วมกิจกรรม แต่หากเกิดตกเป็นข่าวความรุนแรงอย่าปฏิเสธถ้ามีภาพเด็กมีแผล มีคลิป มีพยานบุคคลต้องยอมรับและตอบสื่อตามความจริงในขณะเดียวกันต้องเสนอข่าวดีให้กลับข่าวร้ายให้ได้ ข่าวร้ายต้องปล่อยไปสักพักก่อนแต่ผู้มีอำนาจต้องออกมาคุยกับสื่อ อย่าหลบอย่าปิดข่าวเพราะจะทำให้สังคมวิจารณ์มหาวิทยาลัยมากขึ้น มหาวิทยาลัยต้องตอบเชิงแก้ไขบอกมาตรการให้ความมั่นใจว่าเรากำลังแก้ปัญหา ที่สำคัญคือสื่อต้องติดต่อได้ง่าย ถ้าสื่อติดต่อยากลำบากจะยิ่งทวีความรุนแรงของการรายงานข่าวเหมือนกับว่าเจตนาหลบสื่อและข่าวจะไม่จบง่ายๆ แต่ถ้าตอบสื่อชัดเจนจะจบเร็ว และควรมีคนเป็น Key person ในการตอบประเด็นวิกฤตเหล่านี้ได้ มหาวิทยาลัยหรือคณะอาจตั้งทีมเฉพาะกิจในช่วงที่มีกิจกรรมรับน้องและหนึ่งในทีมจะต้องมีอาจารย์รวมอยู่ด้วยเพราะนักศึกษาอย่างเดียวเอาไม่อยู่และไม่สามารถขอข้อมูลข้ามคณะได้แต่นักศึกษาจะมีมุมมองในแบบเสาะหาข้อมูลเชิงลึกได้ แต่ทีมเฉพาะกิจไม่ควรเปลี่ยนประธานบ่อย แต่ควรเป็นคนเดิมถ้าจะเปลี่ยนคือทีมทำงานระดับนักศึกษาที่เวียนเข้ามาทุกปี ถ้าเปลี่ยนประธานบ่อยไปเรื่อยๆ หรือเปลี่ยนทุกปีอาจจะไม่ประสบความสำเร็จ เพราะทีมเฉพาะกิจเพื่อแก้ปัญหาวิกฤตต้องใช้ทักษะความชำนาญความสามารถในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าและทักษะการสื่อสาร ซึ่งทีมนี้จะตอบสื่อเองก็ได้หรือนำเสนอข้อมูลให้ผู้บริหารตอบสื่อให้ได้

สำหรับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครควรรับน้องสร้างสรรค์ในรูปแบบกิจกรรมจิตอาสาเพราะจะช่วยสร้างภาพลักษณ์ให้มหาวิทยาลัยได้ โดยเฉพาะเรื่องจิตอาสาเป็นเรื่องที่สังคมตระหนักรู้ว่าสำคัญเป็นประโยชน์และสร้างความสามัคคี อีกทั้งขณะที่ทำกิจกรรมนักศึกษาส่วนใหญ่ก็มักจะถ่ายรูปเผยแพร่กันเองก็จะยิ่งทำให้สังคมรับรู้ได้กว้างขึ้นและรวดเร็วเพราะสื่อสังคมออนไลน์มีอิทธิพลสูงในยุคนี้ อาจจะติด #แฮชแทค รับน้องเทเวศร์ หรือรับน้องราชมงคลด้วยก็ได้ และควรทำอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เป็นอัตลักษณ์ว่าราชมงคลรับน้องจิตอาสา สร้างความรู้สึกที่ดีต่อคนในสังคมด้วย ด้านสื่อมวลชนหากกิจกรรมมีประโยชน์ต่อสังคมและมีประเด็นสื่อก็พร้อมที่จะนำเสนอเป็นข่าว ต้องไม่ใช่แค่กวาดถนนแต่ต้องมีประเด็นน่าสนใจในขณะนั้นด้วยจึงจะเป็นข่าว แต่ควรเริ่มทำไปก่อนแม้จะยังไม่มีสื่อสนใจ

7.5 ผลการสัมภาษณ์คุณวรเทพ แสงพลุ บรรณาธิการฝ่ายเทคนิคและทดสอบนิตยสารนิกเลงมอเตอร์ไซด์ พบว่ากิจกรรมรับน้องยังคงมีความสำคัญอยู่เพราะนักศึกษาใหม่ที่เข้ามาเรียนที่มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครมีทั้งเด็กกรุงเทพมหานครและเด็กที่มาจากต่างจังหวัด เขาจะยังไม่ค่อยรู้อะไร

ซึ่งรุ่นพี่จะสามารถแนะนำการปรับตัว การใช้ชีวิต การลงเรียน การเลือกวิชา ตลอดจนเรื่องอื่นๆ ก็ สามารถให้คำปรึกษารุ่นน้องได้ โดยเฉพาะการเลือกสาขาเรียนแค่รุ่นน้องได้เห็นรุ่นพี่นั่งตัดต่องานวิดีโอ หรือทำกิจกรรมก็เหมือนเป็นการแนะนำกลายเป็นการแนะนำหลายๆ แล้ว แต่ถ้าไม่รู้จักกันน้องก็จะไม่กล้าเข้ามาพูดคุย โดยเฉพาะนักศึกษาผู้หญิง แต่ถ้ามีกิจกรรมรับน้องเขาก็จะถูกกละลายพฤติกรรมให้ลดความเป็นตัวตนลง แล้วกล้าเดินเข้าหาคนอื่น ทำให้ได้รู้จักว่าใครเป็นใครเขาจะกล้าถามและพูดคุยมากขึ้น

สำหรับกิจกรรมรับน้องที่เป็นเรื่องอันตรายต่อสังคมก็คือการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ในขณะที่ ทำกิจกรรมรับน้อง ถ้าไม่มีแอลกอฮอล์เข้ามาเกี่ยวข้องก็จะไม่อันตราย และเรื่องนี้คุณได้ไม่ยากถ้าคุณละ กำหนดเวลาชัดเจน กำหนดพื้นที่ มีข้อบังคับและมีอาจารย์เฝ้าระวังอยู่ในกิจกรรมด้วย มันก็จะช่วยลด ความรุนแรงลงได้และช่วยคุณให้อยู่แค่ในกิจกรรมรับน้องที่น่ารักและสนุกสนานได้และจะทำให้รุ่นน้องรุ่น ใหม่ๆ ต่อมาจะเข้าร่วมกิจกรรมรับน้องเพราะรู้แล้วว่ามันมีเวลาแน่นอนและไม่ตึงมาก เพราะเด็กที่ไม่เข้า รับน้องส่วนหนึ่งเพราะบ้านเขาอยู่ไกลหรือมีงานที่บ้าน และการรับน้องไม่จำเป็นต้องจัดทุกวันหรือทุกเย็น จัดแค่วันเดียวหรือระยะหนึ่งก็มากพอที่จะทำให้รู้จักกันแล้ว การเรียกรับน้องทุกวันนี้เป็นความสนุกของ รุ่นพี่ในช่วงหนึ่งเท่านั้นเอง แทนที่จะรักกันอาจกลายมาเป็นเกลียดกันก็ได้ สำหรับปัจจุบันความรุนแรงของ กิจกรรมรับน้องลดลงจากเมื่อก่อนเยอะมากเพราะเด็กรุ่นใหม่เขามีความคิดโตขึ้น มีความคิดเป็นของ ตัวเองว่ากิจกรรมรับน้องจำเป็นสำหรับเขาหรือไม่ บางคนมหาวิทยาลัยก็เพื่อมาเรียนอย่างเดียว เขา อาจไม่ได้สนใจกิจกรรมรับน้องเพราะคิดว่ามีเพื่อนแค่กลุ่มเดียวก็พอแล้วเรียนได้แล้ว ดังนั้นจึงควรจัด กิจกรรมให้สนุกและไม่ควรใช้คำว่ารับน้องเพราะเด็กบางคนเข้าสังคมไม่เก่งก็ไม่อยากเข้าร่วมกิจกรรมแล้ว ยกตัวอย่างกิจกรรมที่ดีสมัยก่อนของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน คือ MCT DAY ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ทุก คนรู้สึกว่าจะต้องมาร่วมกันในงานนี้ มาแสดงศักยภาพและมีรับน้องเล็กน้อยแค่สนุกๆ กัน และไม่มีการแก๊ง น้องหรือลามกอนาจารกับน้องผู้หญิงยุคนั้นถือว่าดี สมัยนี้ยังไม่ควรละเมิดสิทธิรุ่นน้องเลยเพราะเด็กสมัยนี้ โตกว่าเด็กสมัยก่อน เขาารู้เรื่องสิทธิและกฎหมายรุ่นพี่ไม่ควรทำกิจกรรมเหมือนเมื่อก่อนแล้ว

กิจกรรมรับน้องมีข้อดีอีกอย่างหนึ่งคือช่วยลดความรุนแรงของแต่ละคนที่มาจากต่างที่กัน สำหรับคนที่เคยเข้าร่วมกิจกรรมรับน้องก็จะได้ข้อดีด้านนี้ไปเมื่อถึงเวลาไปทำงานในองค์กรใดองค์กรหนึ่ง ในระบบของงานซึ่งความจริงในที่ทำงานนั้นอาจจะไม่มีรุ่นพี่จากมหาวิทยาลัยของเราอยู่ เมื่อเขาเข้าไป ทำงานคนที่ไม่เคยผ่านกิจกรรมรับน้องหรือกิจกรรมละลายพฤติกรรมพอเข้าไปทำงานเขาจะมีความคิดว่า อยากจะทำเลย อยากจะเป็นแบบนี้เลยซึ่งจะมีลักษณะไม่รู้ระบบระเบียบขององค์กรและไม่อดทนเลย แต่ ถ้าสมัยเรียนมหาวิทยาลัยสามารถทำให้กิจกรรมรับน้องดีไม่มีความรุนแรงและนักศึกษาใหม่ยอมรับได้ ถ้า เขาได้เข้าร่วมกิจกรรมรับน้องเขาก็จะได้ผ่านในส่วนของกิจกรรมละลายพฤติกรรมด้วยรู้จักเคารพรุ่นพี่รุ่น น้อง เมื่อเข้ามาทำงานในบริษัทคนที่ผ่านกิจกรรมรับน้องจะเคารพระบบองค์กรของบริษัท และทุกบริษัท เขามีระบบรุ่นพี่รุ่นน้องที่เข้มข้นกว่ามหาวิทยาลัยเพราะฉะนั้นกิจกรรมรับน้องในมหาวิทยาลัยยังมีส่วนใน การหล่อหลอมเรื่องการปรับตัวให้เข้ากับคนอื่น เคารพระบบเพื่อปรับตัวในระบบอาวุโสของบริษัทต่อไป

สำหรับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีสุทธานนท์ใช้กีฬาเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมรับน้อง เพราะกีฬาเป็นตัวเชื่อมอะไรหลายๆ อย่างที่ดีเพราะกีฬาไม่ได้มีประเภทเดียวคนที่เล่นกีฬานิตยเดียวกันเมื่อมารวมตัวกันเขาก็จะคุยกันด้วยภาษากีฬาซึ่งมันจะง่ายในการเชื่อมสัมพันธ์ระหว่างรุ่นพี่กับรุ่นน้อง เขาจะสนิทกันเร็วขึ้นด้วยการเล่นกีฬา อีกทั้งตอนนี้กระแสคนรุ่นใหม่เล่นกีฬาเพื่อสุขภาพเยอะมากและเข้าถึงทุกคนได้ง่าย สำหรับกิจกรรมสันตนาการก็มีอยู่แล้วมาโดยตลอดอาจเพิ่มกีฬาเข้าไป ผสมกันหลายๆ กิจกรรมด้านภาพลักษณ์ของคณะควรเน้นด้านเทคโนโลยีสื่อสารมวลชนควรเน้น Social media เพราะสามารถถ่ายภาพ บันทึกภาพแล้วเผยแพร่ผ่านสื่อ Social media ได้ฟรีประกอบกับทุกคนมีโทรศัพท์มือถือ เช่นระหว่างซ้อมกีฬาก็จะมีน้องๆ มาถ่ายรูปโพสต์ลงสื่อว่าซ้อมบอลเตรียมกีฬาคณะ แค่นี้ก็เป็นการโปรโมทคณะแล้ว หรือคณะอาจกำหนด Theme ให้ จับนักกีฬามาถ่ายรูปก็เป็นเรื่องที่น่าสนใจเพราะภาพกีฬาใครๆ ก็ชอบดู นอกจากการแข่งขันกีฬาจะได้รางวัลแล้วคนที่ถ่ายภาพโปรโมทคณะในทางที่ดีก็ควรมีรางวัลให้ นอกจากเล่นกีฬาแล้วเด็กในคณะยังสามารถนำวิชาที่ได้เรียนในคณะมาปรับใช้ในเรื่องการทำประชาสัมพันธ์ด้วย ทั้งก่อนเงินช่วงเปิดตัว ระหว่างงานที่กำลังแข่งขันและหลังจบงาน โดยเฉพาะ e-sport เด็กจะสนใจมาก และให้เด็กแต่ละคนทำโปรโมทกันเองเพื่อชิงรางวัลเขาจะได้รู้สึกว่าการรับน้องแบบนี้เป็นส่วนหนึ่งของเขาได้ทั้งกิจกรรมและได้ฝึกวิชาชีพไปในตัว

สำหรับกรณีถ้าตกเป็นข่าวความรุนแรงจากกิจกรรมรับน้อง ผู้ให้สัมภาษณ์แสดงความคิดเห็นว่าเป็นระบบ SOTUS เป็นเรื่องส่วนบุคคล คนที่ใช้ระบบ SOTUS มารับน้องนั้นจะมีอยู่แค่ไม่กี่คนในคณะและมาจากคนนอกที่จบไปแล้ว การจัดกิจกรรมควรมีแค่รุ่นพี่กับรุ่นน้องในคณะจึงจะควบคุมได้ รุ่นพี่ที่จบไปแล้วไม่จำเป็นต้องเข้ามาเพราะระบบนี้มีสายรหัสอยู่แล้ว ดังนั้นการป้องกันดีกว่าการแก้ไขต้องป้องกันเพื่อไม่ให้เกิดข่าวเสียหายต่อคณะหรือมหาวิทยาลัย ฝ่ายสื่อสารองค์กรต้องเผยแพร่ภาพข่าวที่ออกไปให้สังคมรับรู้ด้วยว่าแต่ละวันจะมีกิจกรรมอะไรบ้าง ภาพออกมาเป็นอย่างไร ซึ่งสื่อสารข่าวที่ดีก่อนเป็นการประชาสัมพันธ์เชิงรุก แต่ถ้าเป็นข่าวไปแล้วก็จะมีคดีความเกิดขึ้นตามมา เมื่อเกิดปัญหาผู้บริหารต้องคุยกันให้เร็วเพื่อชี้แจงให้สื่อเข้าใจอย่างถูกต้อง

กลุ่ม 8 ศิษย์เก่า จำนวน 4 คน

8.1 ผลการสัมภาษณ์นายกิตติ พรหมจรรย์ ศิษย์เก่าสาขาวิชาเทคโนโลยีการโฆษณาและประชาสัมพันธ์ อาชีพครีเอทีฟ บริษัทอินดี้ประเทศไทย พบว่าตอนเรียนชั้นปีที่ 1 ได้เข้าร่วมกิจกรรมรับน้องอย่างไม่เต็มใจแต่จะเป็นลักษณะเข้าตามๆ เพื่อนมากกว่าโดยที่มีเพื่อนบางคนก็ไม่เข้าร่วมกิจกรรมรับน้องเลยและรุ่นพี่ก็ลงโทษคนที่เข้าร่วมกิจกรรมด้วยเหตุผลว่าเพื่อนมาไม่ครบซึ่งตอนนั้นคิดว่าเหตุผลนี้ไม่ถูกต้อง ไร้สาระ คิดว่าเราเป็นนักศึกษาไม่ใช่พลทหาร สำหรับการที่ผู้ถูกสัมภาษณ์เข้าร่วมกิจกรรมนอกจากตามเพื่อนแล้วก็มีอีกเหตุผลคือที่ไม่อยากให้เพื่อนถูกรุ่นพี่ลงโทษด้วย ด้านกิจกรรมร้องเพลงสันตนาการ เกม สร้างความสัมพันธ์ส่วนใหญ่จะชอบกันแต่พอเข้าสู่ระบบ SOTUS ก็ารู้สึกไม่ชอบทันที รู้สึกว่าคล้ายเด็กช่าง และเมื่อขึ้นชั้นปีที่ 2 ทุกคนในสาขาโฆษณาฯ ต้องเป็นสต๊าฟทั้งหมดโดยแบ่งหน้าที่กันไปตามความถนัด สำหรับรุ่นพี่บางคนก็อาจมีไม่เข้าร่วมหรือบางคนก็เข้ามาดูเฉยๆ ส่วนคนที่อยาก

แก๊งน้องก็จะมึบบทบาทมากกว่าคนอื่น ความรู้สึกตอนอยู่ชั้นปีที่ 2 ที่เป็นรุ่นพี่นั้นคืออยากเห็นหน้ารุ่นน้อง และปีนั้นได้มีการแบ่งหน้าที่กันชัดเจนโดยลตวีกเกอร์ลง เน้นกิจกรรมซ้อมร้องเพลงเชียร์มากกว่าเพราะมีการแข่งขันกันข้ามคณะ ปีนั้นการรับน้องแบบโหดจึงลดลงด้วยแต่ก็มีรุ่นพี่ปี 2 บางคนที่ชอบระบบ SOTUS ยังคงเข้ามาส่งลงโทษรุ่นน้องซึ่งเมื่อเกิดสถานการณ์แบบนี้ก็จะปล่อยเลยตามเลยเพราะคิดว่ารุ่นพี่จะมาขัดแย้งกันต่อหน้ารุ่นน้องไม่ได้เด็ดขาด บางครั้งการใช้ระบบ SOTUS จึงเกิดขึ้นทั้งๆ ที่เราก็ไม่เห็นด้วย

เมื่อเรียนจบแล้วเข้าสู่วัยทำงานมองย้อนกลับไปยังคงมองว่ากิจกรรมรับน้องยังมีความสำคัญอยู่ แต่ต้องเป็นเฉพาะกิจกรรมสร้างสรรค์เพราะทำให้รุ่นพี่กับรุ่นน้องได้รู้จักกัน ช่วยให้รุ่นน้องปรับตัวได้เร็วขึ้น และเกิดเวทีแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน ส่วนการตะโกน การวีกานั้นไม่มีความสำคัญและยังทำให้บรรยากาศแยด้วย นอกจากนี้กิจกรรมที่ไม่ควรทำคือกิจกรรมที่อันตรายเช่นให้รุ่นน้องไปยืนกลางถนน หรือกิจกรรมที่ทำให้อับอายเช่น ตะโกนในที่สาธารณะ ซึ่งไม่มีความเกี่ยวข้องและไม่ส่งผลต่อการทำงานในอนาคตเลย ดังนั้นกิจกรรมเหล่านี้จึงเป็นเพียงแค่รุ่นพี่อยากแกล้งรุ่นน้องเท่านั้นเอง ส่วนอีกกิจกรรมที่หมั่นหมั่นคือการเข้าห้องเชียร์รวมทุกสาขากิจกรรมนี้สร้างความอึดอัดมาก กตสัน เพราะต้องร้องเพลง ตบมือให้พร้อมกัน ถ้าไม่ตีก็ทำใหม่ไปเรื่อย ซึ่งรุ่นพี่บอกว่าเพื่อความสามัคคีแต่เมื่อเรียนจบมาคนที่ประสบความสำเร็จในงานก็ปรากฏว่ามีทั้งคนที่เข้าห้องเชียร์และไม่เข้าห้องเชียร์ นั้นแสดงว่าการเข้าร่วมกิจกรรมมันไม่เกี่ยวข้องกันกับงานในอนาคตเลย ซึ่งความสามัคคีสามารถสร้างได้จากกิจกรรมอื่นๆ เช่น กิจกรรมปลูกป่า หรือไปกินข้าวด้วยกัน

สำหรับกิจกรรมรับน้องสร้างสรรค์ของคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครต้องระมัดระวังอย่าให้มีศิษย์เข้าร่วมกิจกรรมเด็ดขาด เพราะคนที่มามักจะเป็นคนที่คลังไค้ระบบ SOTUS และจะมาก่อคำสั่งที่ไม่มีเหตุผล ไม่มีประโยชน์ต่อกิจกรรม และอาจนำไปสู่ความรุนแรงได้ แต่ถ้าทำกิจกรรมสนุกรุ่นน้องจะสนิทกับรุ่นพี่เร็วขึ้น เช่น กิจกรรมด้านดนตรี หรือสันทนาการ แต่ต้องไม่บังคับให้เต้นหรือร้องเพลง ต้องให้รุ่นน้องสมัครใจทำ สำหรับกิจกรรมจิตอาสานั้นเป็นเรื่องของแต่ละบุคคล อาจจะเปิดเป็นตัวเลือกไว้ หรือจะทำสาธารณประโยชน์เช่น ทำหนังสือเสียงจะตรงกับหลักสูตรที่เรียนมากกว่า เริ่มจากประชุมงาน เขียนบท เคสเสียง ลงเสียง ตัดต่อและเผยแพร่ซึ่งนอกจากจะได้รู้จักเพื่อนแล้ว ก็จะได้รู้จักรุ่นพี่รวมถึงเจ้าหน้าที่ของคณะด้วย และผลงานก็สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง

ด้านศิษย์เก่าที่จบไปแล้วไม่ควรมายุ่งในระหว่างกิจกรรมรับน้อง ยกเว้นมาวันสุดท้ายเพื่อเฉลยสายรหัสเพราะรุ่นน้องอยากรู้แล้วว่าใครเป็นใครในสายรหัสตนเอง ส่วนด้าน Connection ก็อาจมีประโยชน์บ้าง ซึ่ง Connection จะสำคัญตอนช่วงเรียนปี 3 ขึ้นไป

8.2 ผลการสัมภาษณ์นางสาวรัตนาวดี คุ่มพงษ์ ศิษย์เก่าสาขาวิชาเทคโนโลยีการโทรทัศนและวิทยุกระจายเสียง อาชีพตัดต่อฝ่ายข่าว สถานีโทรทัศน์โมโน29 พบว่าแม่ตนเองจะเข้าร่วมกิจกรรมรับน้องมาก่อนแต่ก็ไม่เห็นด้วยกับบางกิจกรรมที่ออกคำสั่ง บังคับรุ่นน้อง โดยมีกฎว่ารุ่นน้องต้องเคารพเชื่อฟังคำสั่งรุ่นพี่และรุ่นพี่ที่ถูกต้องเสมออันนี้ถือว่าเป็นการปลูกฝังที่ผิด นอกจากนี้กิจกรรมรับน้องยังไม่มีผลกับการ

เรียน หรือการคบเพื่อนเนื่องจากการคบเพื่อนสามารถทำความรู้จักกันได้ในห้องเรียนว่าจะคบใคร เคมิตตรงกันไหม นิสัยเข้ากันได้หรือไม่ คล้ายกับว่าธรรมชาติจะจัดสรรให้อยู่แล้ววว่าใครนิสัยคล้ายๆ กันจะมาคบหากันได้และการคบเพื่อนก็จะมีพัฒนาการไปเอง ส่วนกิจกรรมรับน้องเป็นเรื่องส่วนบุคคลและเป็นกิจกรรมเพื่อสร้างความสัมพันธ์ซึ่งแต่ละคนมีสิทธิที่จะเข้าร่วมหรือไม่ก็ได้ สำหรับการที่รุ่นน้องบางคนเข้าร่วมกิจกรรมรับน้องแล้วได้อยู่ในระบบส่วนคนที่ไม่เข้าร่วมกิจกรรมรับน้องคือคนที่ไม่เอาระบบนั้น ปัญหาที่มีมานานแล้วและเกิดจากตัวรุ่นพี่เองที่ต้องการบังคับรุ่นน้องให้เข้าร่วมกิจกรรมรับน้องแล้วใช้วิธีชู้ว่าจะไม่มีเพื่อน ไม่มีรุ่น ไม่มีสายรหัส ขึ้นอยู่กับรุ่นพี่แต่ละปีแต่ละกลุ่มด้วย ซึ่งปัญหาหลักๆ คือการบังคับและอาจลุกลามไปจนถึงแบนรุ่นน้องคนนั้น รวมถึงการพูดจาหว่านล้อมให้เพื่อนๆ มองคนที่ไม่เข้าร่วมกิจกรรมรับน้องว่าเป็นคนสร้างปัญหาให้กับรุ่น ทำให้คนอื่นถูกลงโทษ แต่ปัญหาทั้งหมดนี้ไม่กระทบเรื่องการเรียนของคนที่ไม่เข้าร่วมกิจกรรมรับน้องและเพื่อนๆ ก็ยังคบกันได้แม้ว่าเพื่อนจะเป็นคนที่เข้าร่วมกิจกรรมรับน้องก็ตามเพราะเพื่อนๆ เข้าใจเรื่องสิทธิและเคารพในการตัดสินใจของคนที่ไม่เข้าร่วมกิจกรรมรับน้อง

การจัดกิจกรรมรับน้องของคณะควรต้องมีคนกลางหรือคัดเลือกรุ่นพี่ที่เหมาะสมในการจัดกิจกรรมรับน้อง เช่น กลุ่มพี่สันตนาการที่จัดกิจกรรมรวมที่ค่ายปฐมนิเทศ ปี 1 ถือว่าเป็นกิจกรรมที่ดีและรู้สึกประทับใจ กิจกรรมรับน้องของคณะไม่ควรอนุญาตให้รุ่นพี่ที่จบไปแล้วมาร่วมกิจกรรมเพราะจะสุ่มเสี่ยงเรื่องความรุนแรง สำหรับกิจกรรมที่ไม่เหมาะสมขึ้นอยู่กับรุ่นพี่แต่ละคนที่จะชักจูงรุ่นน้อง เช่น รุ่นพี่บางคนชวนรุ่นน้องดื่มเหล้าตรงนี้จะป็นสาเหตุให้ทำอะไรรที่คึกคะนองต่อไปได้ และเป็นสาเหตุให้ขาดสตินำไปสู่ความผิดอื่นๆ ที่รุนแรงขึ้น รวมถึงสมัยก่อนกิจกรรมที่อันตรายอีกประเภทก็คือการให้ดื่มน้ำแควเดียวกัน อมลูกอมปากต่อปาก หรือกินข้าวจานเดียวกันกิจกรรมเหล่านี้ควรยกเลิกเพราะเสี่ยงต่อการติดเชื้อโรค

สำหรับสาเหตุที่รุ่นพี่ทำกิจกรรมรับน้องแบบระบบ SOTUS นั้นเพราะถูกปลูกฝังเป็นประเพณีทำต่อๆ กันมา เมื่อรุ่นพี่เคยโดยรับน้องหนักมาอย่างไรก็จะรับน้องรุ่นต่อไปหนักเหมือนกัน เป็นการทำต่อๆ กันไปทุกปี ส่วนผลลัพธ์ก็อาจทำให้รุ่นน้องทนไม่ได้บางคนไม่เข้าร่วมกิจกรรม บางคนลาออกไปเรียนที่อื่น สำหรับกิจกรรมรับน้องที่สร้างสรรค์ที่คณะควรจัดคือ เข้าค่ายปฐมนิเทศแนะนำให้ความรู้ ผูกข้อมือและมีกิจกรรมสันตนาการสนุกสนานที่สร้างความประทับใจ ใช้เวลา 2 สัปดาห์ก็พอแล้ว สำหรับกิจกรรมรับน้องของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครจัดกิจกรรมแบบแยกคณะทำให้ไม่สามารถสร้างภาพลักษณ์ได้ยกเว้นการจัดกีฬามหาวิทยาลัยที่สามารถสร้างภาพลักษณ์ระดับมหาวิทยาลัยได้ ส่วนภาพจากกิจกรรมรับน้องต้องมาสร้างภาพลักษณ์ระดับคณะกันเอง ด้านศิษย์เก่าที่จบไปแล้วไม่ควรเข้ามายุ่งกับกิจกรรมรับน้องแต่ควรมาแนะนำในช่วงที่น้องปี 4 กำลังจะจบมากกว่าโดยเฉพาะมาแนะนำเรื่องงานหรือหางานมาให้แบบนี้จะได้ประโยชน์มากกว่า

8.3 ผลการสัมภาษณ์นางสาววิญญาพร เรียบจันทิก ศิษย์เก่าสาขาวิชาเทคโนโลยีการโทรทัศนและวิทยุกระจายเสียง อาชีพผู้สื่อข่าวกีฬาเพกกีฬาฟุตบอล VIVASOC บริษัทวีวามอร์จำกัด พบว่ากิจกรรมรับน้องยังคงมีความสำคัญอยู่เพราะกิจกรรมรับน้องในสมัยเรียนมหาวิทยาลัยช่วยให้เราได้รู้จักกับรุ่นพี่ รู้จัก

สังคมที่กว้างขึ้น เมื่อออกมาทำงานในบางครั้งเราจำเป็นต้องขอความช่วยเหลือจากคนอื่น อาจจะไม่ใช้รุ่นพี่ในสาขาวิชาที่เราเรียนที่ก็เป็นรุ่นพี่ในคณะที่เราเคยทำกิจกรรมในคณะด้วยกันมาก่อนเมื่อมาทำงานถ้าเรามีปัญหาพี่ก็ช่วยเหลือเราได้ สำหรับกิจกรรมรับน้องที่มีระบบ SOTUS แทรกเข้ามาอาจทำให้รุ่นน้องมีระเบียบ แต่ส่วนตัวไม่ได้เห็นด้วย 100% ถ้ามีความรุนแรง ดังนั้นควรเอาระบบ SOTUS มาใช้เฉพาะเรื่องที่ดีเช่นฝึกระเบียบ ฝึกความอดทน เรื่องเรียน หรือส่งงานอาจารย์ เอามาแค่เล็กน้อยแล้วผสมผสานกับกิจกรรมรับน้องสร้างสรรค์ดีกว่า

ประโยชน์ของกิจกรรมรับน้องที่แท้จริงคือการเชื่อมความสัมพันธ์ เพราะฉะนั้นกิจกรรมรับน้องสร้างสรรค์อาจไม่ต้องคิดไปไกลมากก็ได้ แค่กิจกรรมจับกลุ่ม ดูแลกัน เล่นเกม เพราะเมื่อเราเข้าสู่ระบบการทำงานบริษัทก็จัดกิจกรรมแบบนี้ให้กับเรามีกิจกรรมละลายพฤติกรรม เล่นเกม มีพี่เลี้ยง และกิจกรรมพาน้องใหม่ไปรับประทานอาหารเพื่อให้ได้เชื่อมความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงานคนอื่นๆ ได้ การรับน้องสร้างสรรค์ควรดูแลน้องให้เหมือนกับการดูแลคนในครอบครัวของตัวเอง

สำหรับกิจกรรมรับน้องที่สุ่มเสี่ยงจะเกิดอันตรายคือกิจกรรมเข้าห้องมืด เพราะว่าน้องปี 1 บางคนจบมาจากโรงเรียนมัธยมเขาไม่เคยเจอกิจกรรมแบบนี้มาก่อน เด็กใหม่ส่วนใหญ่จะคิดว่ากิจกรรมรับน้องน่าจะสร้างความทรงจำที่ดีให้แก่กันแต่กลับกลายเป็นว่าทำให้จิตใจน้องบอบบาง แทนที่จะเจอกิจกรรมสนุกสนานแต่พอตกเย็นต้องเข้ากิจกรรมรับน้องและเข้าห้องมืดก็กลายเป็นความกลัว อยากโดดรับน้องอยากหนี ไม่อยากเข้าร่วมกิจกรรม เพราะกิจกรรมเข้าห้องมืดจะมีการลงโทษรุ่นน้องแบบ SOTUS สำหรับคนที่ไม่เห็นด้วยกับกิจกรรมรับน้องแบบนี้เมื่อขึ้นชั้นปีที่ 2 ก็จะไม่เข้ามายุ่งเลยทำให้รุ่นพี่ที่รับน้องด้วยระบบ SOTUS จะมีแค่รุ่นพี่บางกลุ่มเท่านั้นและมีจำนวนน้อยลงทุกปี กลุ่มที่มีสมาชิกเยอะที่สุดคือกิจกรรมสันตนาการ สำหรับสาเหตุที่รุ่นพี่ยังคงระบบ SOTUS เนื่องจากค่านิยมทางสังคมที่รุ่นพี่ถูกปลูกฝังมาจากอีกรุ่นว่าการทำแบบนี้จะทำให้น้องรักกัน มีความสามัคคีเหนียวแน่น และมันคือการทำให้เท่เหมือนเด็กช่าง ดังนั้นระบบ SOTUS จึงไม่หายไปตราบดีที่ยังมีรุ่นพี่บางคนที่มีค่านิยมแบบนี้อยู่ในหัวเข้ามาในมหาวิทยาลัยแล้วอยากเป็นพี่ว๊าก แต่ปัจจุบันการรับน้องของคณะมีความรุนแรงลดลงเพราะตั้งแต่คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชนเปลี่ยนระบบการรับนักศึกษาใหม่เข้ามาเป็นแบบรับรวมทำให้น้องปีที่ 1 ยังไม่มีสาขาสังกัดส่งผลให้รุ่นพี่ไม่มีสิทธิในการรับน้องมากเพราะไม่รู้ว่าจะเข้าสาขาไหน ทำให้รุ่นพี่ต้องรับน้องแบบกลางๆ ประกอบกับเด็กๆ รุ่นใหม่เมื่อเข้ามาเจอประสบการณ์การรับน้องที่แยเขาก็ออกจากกิจกรรมไปเลยทำให้เกิดกลุ่ม “ไม่เอาระบบ” ขึ้น และเมื่อรุ่นน้องไม่เอาระบบมากขึ้นเรื่อยๆ ก็ส่งผลให้รุ่นพี่ที่ต้องปรับตัวปรับกิจกรรมให้ดีขึ้น น่าสนใจ สนุกเพื่อดึงรุ่นน้องกลับเข้าสู่กิจกรรมรับน้องเพราะกิจกรรมก็มีประโยชน์ในแง่ช่วยให้รู้จักกันมากขึ้น นอกจากนี้การที่มหาวิทยาลัยออกระเบียบเรื่องกิจกรรมรับน้องก็มีผลทำให้ความรุนแรงในกิจกรรมรับน้องเบาลงด้วย โดยเฉพาะรุ่นน้องมีสิทธิเลือกว่าจะเข้ารับน้องหรือไม่ถ้าเป็นสมัยก่อนคนที่ไม่เข้ากิจกรรมรับน้องจะถูกปลูกฝังว่าเป็นคนที่ไม่เอากิจกรรม ไม่รักเพื่อน ไม่รักคณะสมัยนั้นไม่มีสิทธิเลือกจึงต้องยอมเข้ารับน้องทั้งที่ไม่เต็มใจ แต่ปัจจุบันเมื่อรุ่นน้องไม่เข้าร่วมกิจกรรมรับน้องเยอะขึ้นก็ส่งผลให้รุ่นพี่ต้องปรับตัว

สำหรับศิษย์เก่าที่จบการศึกษาออกไปแล้วควรมีบทบาทกับกิจกรรมรับน้องแค่เป็นที่ปรึกษาที่ดีที่สุดแล้วเพราะเป็นวัยที่ได้ออกไปเจอโลกภายนอก และพิสูจน์แล้วว่ากิจกรรมบางอย่างที่รับน้องกับคำพูดที่ว่า “ถ้าแค่นี้คุณยังทนไม่ได้ คุณก็จะทนที่ทำงานไม่ได้” ซึ่งเมื่อเราจบไปทำงาน เข้าสู่โลกของความเป็นจริงแล้วมันไม่ใช่แบบนั้นเลย เพราะที่ที่ทำงานไม่ได้มาสั่งซ่อม มันไม่ขนาดนั้นเลย สิ่งที่เราเจอจริงๆ คือ การปรับตัวเรื่องของการทำงาน การปรับสภาพจิตใจ เรื่องการแก้ไขสถานการณ์เฉพาะหน้า ซึ่งเป็นสิ่งที่เราต้องพัฒนาตัวเองอยู่เสมอมากกว่าไม่ได้สอดคล้องกับการรับน้องแบบ SOTUS สักเท่าไรเลย สำหรับการที่ศิษย์เก่าจะเข้ามาเป็นที่ปรึกษาควรให้แค่คำแนะนำว่าควรตัดกิจกรรมอะไรออกและควรเพิ่มกิจกรรมอะไรที่เหมาะสมกับยุคสมัยต้องเอามาปรับและฝึกเด็กยุคใหม่ เช่นเด็กรุ่นใหม่ไม่มีความอดทนในบางเรื่องเราก็นำคำปรึกษาของรุ่นพี่มาปรับทำกิจกรรมฝึกให้เขามีความอดทนในเรื่องนั้นๆ มากขึ้นก่อนที่จะออกไปทำงานจริง ไม่ใช่การอดทนทางร่างกายที่ต้องมาฝึกกลุ่กันแต่เป็นความอดทนทางความคิด ทักษะคิด มุมมอง การปลูกฝัง mindset ที่ดีก็ถือว่ารุ่นพี่ประสบความสำเร็จแล้วรุ่นพี่ที่จบไปแล้วไม่จำเป็นต้องเข้ามาบ่อยๆ เลย แค่มาช่วยแนะนำรุ่นน้องว่าถ้าวันหนึ่งเข้าไปอยู่ในองค์กรแล้วเจอเรื่องที่ไม่อยากอดทนแต่ถ้าคุณมีวิธีคิดที่ดี คุณสามารถทนรับได้ รู้จักปรับแก้ปัญหากับมันได้ เราอาจจะรับมือกับปัญหานี้ได้โดยไม่ต้องย้ายที่ทำงานบ่อยๆ เพราะการเปลี่ยนงานบ่อยๆ ก็ไม่ใช่เรื่องดี การเปลี่ยนงานถ้าเพื่อขึ้นเดือนที่เยอะกว่าเดิมคือเรื่องดี แต่ถ้าเปลี่ยนเพียงเพราะว่าเราไม่สามารถอดทนกับปัญหาแสดงว่ามีปัญหาที่ mindset เพราะองค์กรไหนๆ ก็ล้วนมีปัญหาเสมอ

ดังนั้นกิจกรรมรับน้องยังคงเป็นกิจกรรมที่จำเป็นอยู่แต่ต้องเป็นการรับน้องสร้างสรรค์ บางครั้งการร้องเพลง การเต้นน้องอาจจะไม่ชอบแต่ก็ต้องทำ ก็เหมือนกับที่ทำงานก็มีสิ่งที่เราไม่ชอบแต่เราก็ต้องทำหรือต้องทน กิจกรรมรับน้องจะสร้างสรรค์ได้ต้องลดความรุนแรงทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจลง เพราะอย่างน้อยก็เป็นกิจกรรมที่ช่วยลดละลายพฤติกรรมเบื้องต้นของรุ่นน้อง ทำให้รู้จักกัน รู้จักการปรับตัว เข้าหากัน แต่ผู้ปกครองจะมองว่ากิจกรรมรับน้องไม่ดีเพราะมันมีลักษณะการทำร้ายร่างกายและจิตใจรุ่นน้องไปแล้ว

8.4 ผลการสัมภาษณ์นางสาวปริยาวิทย์ รุ่งรัตนไชย ศิษย์เก่าสาขาวิชาเทคโนโลยีการโฆษณาและประชาสัมพันธ์ อาชีพนักสื่อสารองค์กร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครและอาชีพ youtuber พบว่ายุคหลังมานี้คณะจะให้นักศึกษาชั้นปีที่ 2 เป็นผู้ทำกิจกรรมรับน้องรวมชั้นปีที่ 1 เน้นกิจกรรมสันตนาการเป็นหลัก ส่วนนักศึกษาปีที่ 3 จะมีการเลือกตั้งให้ได้มาเป็นคณะกรรมการสโมสรนักศึกษาของคณะทำหน้าที่กำกับนักศึกษาปีที่ 2 อีกที ทั้งนี้กิจกรรมรับน้องของคณะจะห้ามบุคคลภายนอกเข้ามาทำกิจกรรมตามกฎระเบียบที่มหาวิทยาลัยกำหนดไว้และรุ่นน้องสามารถเข้าร่วมได้ตามความสมัครใจ ส่วนการรับเข้าสาขาวิชาปัจจุบันก็แทบจะไม่ใช้การรับน้องแล้วแต่เป็นการเล่นเกมกันมากกว่าและเฉลยสายรหัสโดยมีอาจารย์หัวหน้าสาขาวิชาคอยดูแลด้วยเรียกว่าเป็นการต้อนรับเข้าสาขามากกว่า

สำหรับกิจกรรมรับน้องปี 1 นั้นผู้ให้สัมภาษณ์มีความคิดเห็นว่ายังคงเป็นกิจกรรมมีความสำคัญอยู่เพราะทำให้ได้รู้จักรุ่นพี่ และมีเครือข่ายเมื่อมีปัญหาก็สามารถปรึกษารุ่นพี่ได้ เพราะบางทีก็เผลอล้าเข้าหา

อาจารย์เช่นบางคำถามอยากถามอะไรง่าย ๆ ว่าเรียนอะไร ต้องทำกิจกรรมอะไร ก็จะพูดคุยกับรุ่นพี่ได้ และรุ่นพี่ก็ให้ความเป็นมิตรมากกว่าเพราะวัยใกล้เคียงกัน นอกจากนี้หากนักศึกษาปีที่ 1 เข้ามาเรียนในคณะเลยโดยที่ไม่มีกิจกรรมรับน้องก็จะเหมือนกับว่าขาดกิจกรรมต้อนรับไปและเปรียบเหมือนขาดการได้รู้จักคนในครอบครัวไป กิจกรรมรับน้องจะทำให้รู้สึกประทับใจแม้ว่าสมัยนั้นจะมีระบบวิวกเกอร์ก็ตาม แต่ต่อมารุ่นพี่ก็ทำให้รู้สึกประทับใจ ระบบวิวกเกอร์จะมีข้อเสียคือรุ่นพี่บางคนมาสั่งซ่อมรุ่นน้องอย่างไม่มีเหตุผล แต่มุมมองก็คือรุ่นน้องจะรักกัน เป็นห่วงกันและมีความสามัคคี นอกจากนี้กิจกรรมปายช็อกก็ทำให้เกิดการจดจำรุ่นน้องได้ และได้เห็นความคิดสร้างสรรค์ของแต่ละคน นอกจากนี้กิจกรรมรับน้องยังช่วยให้เราเห็นว่าใครในกลุ่มมีภาวะผู้นำทั้งในกลุ่มรุ่นพี่เองและกลุ่มรุ่นน้องด้วย รวมถึงได้เห็นทักษะการประสานงานของรุ่นน้องว่าใครสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด ได้เห็นถึงความเสียสละของแต่ละคน กิจกรรมรับน้องจึงเป็นกิจกรรมที่สามารถคัดสรรคนแต่ละประเภทหรือคัดสรรศักยภาพได้

กิจกรรมรับน้องที่อันตรายคือ การซ่อมรุ่นน้องเช่น สั่งให้น้องลูกนั่ง 100 ครั้งทำให้น้องปวดลำขา มากเมื่อถึงเวลากลับบ้านแล้วขึ้นรถเมล์เคยเกิดอุบัติเหตุที่รุ่นน้องก้าวขาไม่ออกจนตรกเมล์ก็เคยมี แต่ปัจจุบันระบบนี้เบาลงไปแล้วเพราะเริ่มมีเสียงสะท้อนมาจากกลุ่มนักศึกษารุ่นใหม่และผู้ปกครองโทรมาหารือกับคณบดีว่ากิจกรรมรับน้องมันหนักเกินไป ทีมอาจารย์และเจ้าหน้าที่จึงเข้ามาช่วยคุยทำให้กิจกรรมรับน้องของคณะเบาลงไปและนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงรูปแบบการรับน้องที่เน้นกิจกรรมสนทนาการ แต่การเปลี่ยนแปลงไม่ได้เกิดขึ้นง่ายๆ เพราะรุ่นพี่ที่อยู่ในระบบไม่ยอมที่จะเปลี่ยนแต่ต้องการคงระบบ SOTUS แบบเดิมไว้ทำให้เกิดปฏิกิริยาจากรุ่นน้องที่ไม่ยอมและขอออกจากระบบในที่สุด ส่งผลให้ในคณะจะมีนักศึกษาอยู่ 2 กลุ่มคือคนที่เอาระบบ หมายถึงเข้าร่วมกิจกรรมรับน้องในระบบ SOTUS กับอีกกลุ่มหนึ่งคือคนที่ไม่เอาระบบ หมายถึงไม่เข้าร่วมกิจกรรมรับน้องเลยและไม่ยอมรับระบบ SOTUS การที่รุ่นพี่ต้องการคงระบบไว้เพราะได้รับการปลูกฝังจากรุ่นสู่รุ่นต่อๆ กันมาจนกลายเป็นประเพณีและฝังใจรุ่นพี่ว่าในอดีตเราเคยโดนมารุ่นน้องเข้ามาที่ต้องโดนแบบเรา แม้ว่าคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชนจะเคยมีระบบรับน้องแบบ SOTUS แต่ก็ไม่เคยปรากฏว่ามีความรุนแรงถึงขั้นทำร้ายร่างกายแต่จะยังอยู่ในวิสัยที่รุ่นน้องรับได้ แต่ต่อมายุคหลัง 3-4 ปีมานี้รุ่นพี่รุ่นต่อมาจำนวนคนที่ไม่เอาระบบเริ่มมากขึ้น ทำให้รุ่นพี่ยุคหลังๆ ต้องหันกลับมาคิดและปรับเปลี่ยนรูปแบบของการรับน้องประกอบกับคณบดีเข้าหากลุ่มผู้นำนักศึกษาพูดคุยช่วยปรับเปลี่ยนทัศนคติของรุ่นพี่และชี้ให้เห็นว่าถ้ายังคงระบบแบบเดิมรุ่นน้องจะเข้าร่วมกิจกรรมรับน้องน้อยลงทุกปีทำให้นำไปสู่กิจกรรมรับน้องสร้างสรรค์ได้ในที่สุด

ปัจจุบันกิจกรรมรับน้องสร้างสรรค์ของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชนใช้กิจกรรมสนทนาการเป็นหลักโดยใช้เพื่อละลายพฤติกรรม ละลายกำแพงของแต่ละคนทีมาจากต่างที่กันให้มาทำความรู้จักกันได้ และอาจเพิ่มเติมการใช้วิธีที่สอนน้องเข้ามาแทรกในกิจกรรมปฐมนิเทศด้วยก็ได้โดยให้รุ่นพี่ที่มีความถนัดในแต่ละด้านแต่ละวิชาชีพมาช่วยสอนปรับพื้นฐานให้น้องๆ ก่อนเข้าเรียนจริงก็จะช่วยให้รุ่นพี่รุ่นน้องได้รู้จักกันและควรจัดกิจกรรมรับน้องภายใน 1 อาทิตย์ก็พอแล้ว สำหรับการสร้างภาพลักษณ์จากกิจกรรมรับน้องคณะควรสร้างภาพลักษณ์การทำงานเป็นทีมและความรักคณะ ไม่อยากให้รุ่นน้องรู้สึกทำงานคนเดียวได้ เพราะการทำงานในสายสื่อสารมวลชนต้องทำงานเป็นทีมดังนั้นถ้านักศึกษาปี 1 เข้ามาแล้วผ่านกิจกรรม

รับน้องก็ควรมีภาพ Team work ติดตัวออกไปด้วยและไม่ว่าคุณจะทำทีมไปอยู่กับใครก็ตามคุณก็สามารถทำงานเป็นทีมได้ จนเป็นอัตลักษณ์ของนักศึกษาในคณะคือสามารถทำงานเป็นทีมกับใครก็ได้ทุกทีม สำหรับศิษย์เก่าที่จบไปแล้วควรมีส่วนสนับสนุนโดยศิษย์เก่าที่ประสบความสำเร็จควรมีช่องทางเข้ามาให้ความรู้และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ให้รุ่นน้องฟังทำให้รุ่นน้องมองเห็นช่องทางในอาชีพมากขึ้น และมีแรงบันดาลใจมากขึ้นตลอดจนได้รู้จักศิษย์เก่าได้ Connection มากขึ้น ดังนั้นคณะจึงควรมีช่องทางให้รุ่นน้องศิษย์เก่าและศิษย์ปัจจุบันสามารถเชื่อมต่อหรือติดต่อกันได้

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยหัวข้อ “รูปแบบการจัดกิจกรรมการรับน้องอย่างสร้างสรรค์ภายในมหาวิทยาลัย กรณีศึกษาคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร” มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาดังนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาของการจัดกิจกรรมรับน้องของคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

2. เพื่อศึกษาหารูปแบบที่เหมาะสมสำหรับการจัดกิจกรรมรับน้องอย่างสร้างสรรค์สำหรับคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

3. เพื่อศึกษาแนวทางการสร้างภาพลักษณ์จากการจัดกิจกรรมรับน้องอย่างสร้างสรรค์ของคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

โดยงานวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ผู้วิจัยใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (Depth Interview) เพื่อเก็บข้อมูล แล้วจึงวิเคราะห์แนวความคิดรวม (Thematic Analysis) และรายงานผลการสัมภาษณ์เชิงลึกในรูปแบบของการบรรยาย (Descriptive) โดยผู้วิจัยเลือกกลุ่มตัวอย่างในการสัมภาษณ์ครั้งนี้ ด้วยวิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) กล่าวคือ ผู้วิจัยกำหนดกลุ่มที่มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับกิจกรรมการรับน้องของคณะ คือกลุ่มที่ 1 กลุ่มนักศึกษาที่เป็นผู้จัดกิจกรรมรับน้อง จำนวน 7 คน กลุ่มที่ 2 กลุ่มนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 10 คน กลุ่มที่ 3 กลุ่มอาจารย์และเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบกิจกรรมรับน้องโดยตรง จำนวน 5 คน กลุ่มที่ 4 กลุ่มผู้ปกครองนักศึกษา จำนวน 3 คน กลุ่มที่ 5 กลุ่มบุคคลภายนอกที่ทำงานภาครัฐราชการ จำนวน 3 คน กลุ่มที่ 6 กลุ่มบุคคลภายนอกที่ทำงานภาคเอกชน จำนวน 3 คน กลุ่มที่ 7 กลุ่มสื่อมวลชน จำนวน 5 คน และกลุ่มที่ 8 กลุ่มศิษย์เก่า จำนวน 4 คน รวมจำนวนทั้งสิ้น 40 คน สรุปผลการวิจัยดังนี้

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

คำถามวิจัยที่ 1 สภาพปัญหาของการจัดกิจกรรมรับน้องของคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครเป็นอย่างไร

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มนักศึกษาที่เป็นผู้จัดกิจกรรมรับน้องไม่มีการทำแผนประเมินความเสี่ยงอย่างเป็นทางการแต่มีการวางแผนปฏิบัติงานอย่างง่ายเช่น การรู้จำนวนคนเข้าร่วมกิจกรรม การสำรวจข้อมูลโรคประจำตัวผู้เข้าร่วมกิจกรรม รวมถึงกรณีเกิดอุบัติเหตุจะต้องทำอะไรโดยจะมีแผน 1 แผน 2 และแผน 3 คอยรองรับซึ่งจะเขียนเป็นแผนอย่างง่ายไว้สำหรับปฏิบัติการ แต่สำหรับการทำกิจกรรมผู้จัดจะเขียนโครงการผ่านฝ่ายกิจการนักศึกษาเสนอขออนุมัติโครงการต่อผู้บริหารคณะ เมื่อโครงการได้รับอนุมัติแล้ว ในส่วนขั้นตอนการทำกิจกรรมจริงผู้จัดจะทำแผนกิจกรรมว่าจะทำกิจกรรมอะไร แต่ละกิจกรรมได้ผลลัพธ์อย่างไร โดยไม่ใช้การเขียนแผนกิจกรรมอย่างเป็นทางการ แต่เป็นการเขียนแค่โครงร่างคร่าวๆ ว่าแต่ละวันจะต้องทำกิจกรรมอะไรบ้าง โดยมีกิจกรรมรับน้องสำหรับปี 1 คือ การไปค่ายปฐมนิเทศที่ต่างจังหวัดจัดโดยคณะเมื่อกลับมาจะมีการรับน้องเข้าสู่มแต่ละสาขาที่คณะ ทั้งนี้ในปี 2563 กิจกรรมทั้งหมดที่รวมคนจำนวนมากถูกยกเลิกทั้งหมด

จากผลการวิจัยยังพบว่าผู้จัดกิจกรรมไม่มีแผนบริหารความเสี่ยงซึ่งเรื่องแผนบริหารความเสี่ยง อาจารย์และเจ้าหน้าที่ของคณะก็ไม่ได้จัดทำแผนบริหารความเสี่ยงสำหรับกิจกรรมรับน้องไว้ แต่จะเขียนแผนบริหารความเสี่ยงการทะเลาะวิวาทในคณะซึ่งแผนนี้จะใช้ในทุกกรณี (รัชดาพร สุวรรณชาติ, 2563, สัมภาษณ์) ดังนั้นจึงอาจเป็นไปได้ว่าคณะใช้แผนบริหารความเสี่ยงการทะเลาะวิวาทในคณะเพียงแผนเดียวและใช้ครอบคลุมทุกกรณี ซึ่งสอดคล้องกับนุจรีย์ บุรีรัตน์ (2563, สัมภาษณ์) ว่าคณะไม่ได้จัดทำแผนบริหารความเสี่ยงในเรื่องกิจกรรมรับน้อง แต่จะดำเนินการเพื่อเป็นการลดความเสี่ยง ด้วยการประชาสัมพันธ์ประกาศของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร เรื่อง กำหนดเกณฑ์และมาตรการการจัดกิจกรรมต้อนรับน้องใหม่และประชุมเชียร์ ให้นักศึกษาทราบถึงเกณฑ์และมาตรการรวมทั้งบทลงโทษและประชุมร่วมกับสโมสรนักศึกษาเพื่อหาแนวทางในการรับน้องอย่างสร้างสรรค์ เพื่อป้องกันการรับน้องไม่พึงประสงค์ รวมถึงประชาสัมพันธ์และขอความอนุเคราะห์ไปยังอาจารย์ที่ปรึกษาและบุคลากรเพื่อให้ความร่วมมือในการสังเกตการณ์ หากพบการรับน้องไม่สร้างสรรค์ให้แจ้งมหาวิทยาลัยหรือคณะได้ จะเห็นได้ว่าคณะเทคโนโลยีสารสนเทศจะใช้การสื่อสารเป็นหลักเพื่อสร้างการรับรู้ให้แก่ทุกคนในคณะ และเน้นการป้องกันดีกว่าการแก้ไขตามหลักการประชาสัมพันธ์ ตลอดจนใช้ความสามัคคีของบุคลากรภายในคณะเป็นหลักในการเฝ้าระวัง

นอกจากนี้ผลการวิจัยยังพบปัญหาของการจัดกิจกรรมรับน้องของคณะเทคโนโลยีสารสนเทศว่า นอกเหนือจากการรับน้องปี 1 แล้วยังมีกิจกรรมการรับน้องปี 2 เข้าสาขาค่าย ซึ่งเป็นกิจกรรมรับน้องโดยรุ่นพี่ปี 3 เป็นกิจกรรมของสาขาโดยที่ฝ่ายสโมสรนักศึกษาจะไม่รู้รายละเอียดมากนัก สำหรับสาขาวิชาเทคโนโลยีการโฆษณาและประชาสัมพันธ์ (AP) และสาขาวิชาเทคโนโลยีมัลติมีเดีย (MT) รุ่นพี่ปี 3 จะรับน้องปี 2 ด้วยการเรียกประชุม แจ้งกฎระเบียบสาขาให้รุ่นน้องทำตาม และใช้เวลา 1-2 อาทิตย์ให้รุ่นพี่ปี 2

ปรับตัวเข้าหารุ่นที่ ปี 3 และมีกิจกรรมย่อยคือการขอลายเซ็นรุ่นพี่และการจับสายรหัสซึ่งกิจกรรมนี้จะมีรุ่นพี่ที่จบไปแล้วมาร่วมกิจกรรม

สำหรับสาขาวิชาเทคโนโลยีการโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง (RT) จะมีกิจกรรมการรับน้องปี 2 โดยมีรุ่นพี่ปี 3 มารับน้องใช้เวลาประมาณ 1 เดือน – 1 เทอม ผู้กำกับกิจกรรมจะเป็นสาขาไม่เกี่ยวกับสโมสรนักศึกษา ทั้งนี้จะมีรุ่นพี่ที่จบการศึกษาไปแล้วในสายรหัสอื่นๆ มาร่วมกิจกรรมนี้ด้วยเพื่อให้รุ่นปัจจุบันได้รู้จักกับรุ่นพี่ อย่างไรก็ตามไม่ได้มีการรับน้องที่รุนแรงหรือน่ากลัวโดยรุ่นพี่ที่จะทำกิจกรรมจะถามรุ่นน้องก่อนว่ายินยอมหรือไม่ และรุ่นน้องมีสิทธิปฏิเสธไม่เข้าร่วมกิจกรรมนั้นได้ ซึ่งสอดคล้องกับบรรณานุกรม ศุภรศุคนธ์ (2563, สัมภาษณ์) ที่ระบุว่าทุกวันนี้ไม่เกิดปัญหาเพราะนักศึกษาปี 2 เต็มใจให้พี่ปี 3 รับผิดชอบระบบ SOTUS เพราะอยากเข้าสาขาดังกล่าว ดังนั้นจึงไม่มีการมาฟ้องอาจารย์ประกอบกับกิจกรรมไม่รุนแรงมากจึงยังคงมีบ้างในบางสาขา และสอดคล้องกับวิญญาพร เรียบจันทิก (2563, สัมภาษณ์) ที่กล่าวว่ากิจกรรมเข้าห้องมีตของสาขาจะมีการลงโทษรุ่นน้องแบบ SOTUS แต่สำหรับคนที่ไม่เห็นด้วยกับกิจกรรมรับน้องแบบนี้เมื่อขึ้นชั้นปีที่ 2 ก็จะไม่เข้ามายุ่งเลยทำให้รุ่นพี่ที่รับน้องด้วยระบบ SOTUS จะมีแค่รุ่นพี่บางกลุ่มเท่านั้นและมีจำนวนน้อยลงทุกปีซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยเรื่อง “การศึกษาพฤติกรรมการรับน้องใหม่ของนักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์ สาขาวิศวกรรมโยธา (ต่อเนื่อง) ในสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล” (2548) พบว่านักศึกษาและศิษย์เก่าส่วนใหญ่ของวิทยาเขตอุเทนถวาย วิทยาเขตภาคพายัพ วิทยาเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือและวิทยาเขตภาคใต้ให้การยอมรับพฤติกรรมการรับน้องใหม่ที่สร้างสรรค์ ด้านการปลูกฝังค่านิยม ความเชื่อ และทัศนคติของนักศึกษารุ่นพี่อยู่ในระดับมาก เพราะเป็นสิ่งที่ตั้งมาควรค่าแก่การจดจำ และนำไปสู่การปฏิบัติที่ยั่งยืน เช่น การเคารพและเชื่อฟังอาจารย์และรุ่นพี่ รู้จักรักษาประเพณีที่ตั้งมา รักษาความสามัคคีในสถาบัน ส่วนด้านที่ให้การยอมรับน้อยคือ การออกคำสั่งที่ไม่สร้างสรรค์ของนักศึกษารุ่นพี่ที่ทำให้รุ่นน้องเกิดการบาดเจ็บทางร่างกายและจิตใจ ซึ่งนักศึกษารุ่นพี่ส่วนใหญ่ไม่ได้เป็นผู้ออกคำสั่ง แต่ผู้ออกคำสั่งที่ไม่สร้างสรรค์คือรุ่นพี่ส่วนน้อย นอกจากนี้ยังพบว่ารุ่นพี่กลุ่มนี้มาจากครอบครัวที่มีปัญหา เช่น บิดามารดาหย่าร้าง แยกกันอยู่ หรือไม่ได้อยู่กับบิดามารดา (ชูชีพเยาวพัฒน์, 2548: บทคัดย่อ)

ดังนั้นกิจกรรมรับน้องของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชนที่ยังคงใช้ระบบ SOTUS ยังคงมีอยู่ในสาขาวิชาเทคโนโลยีการโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียงเฉพาะกิจกรรมที่รุ่นพี่ปี 3 ในสาขาจัดให้รุ่นน้องปี 2 เท่านั้น โดยไม่ใช่รุ่นพี่ทุกคนเป็นผู้จัดแต่จะเป็นคนจำนวนหนึ่งของสาขาเท่านั้นและมีจำนวนลดลงทุกปีซึ่งน่าจะเป็นเพราะนักศึกษาที่มีสิทธิในการเลือกไม่เข้าร่วมและรุ่นพี่ที่สุ่มเสี่ยงที่จะถูกลงโทษได้ตามประกาศของมหาวิทยาลัยด้วย

ด้านปัญหาในการจัดกิจกรรมรับน้องที่คณะ ผู้จัดระบุว่าคือ เรื่องพื้นที่ที่คับแคบเกินไปและรุ่นน้องบางส่วนเริ่มไม่สนใจกิจกรรมนี้เพราะอาจจะกลัวหรือไม่รู้ว่ามีกิจกรรมย่อยอะไรบ้าง รวมถึงเด็กรุ่นใหม่มีความสนใจมากขึ้น และมีภาระหน้าที่ การทำงานพิเศษมากขึ้นจึงไม่สนใจเข้าร่วมกิจกรรมรับน้อง ส่วนกรณีถ้าหากตกเป็นข่าว กลุ่มผู้จัดกิจกรรมรับน้องของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชนไม่ได้มีการวางแผน

เตรียมรับมือไว้เพราะที่ผ่านมาไม่เคยเกิดเหตุการณ์รุนแรงขึ้นถึงขั้นตกเป็นข่าว เพราะตั้งแต่ปี 2561 เป็นต้นมาไม่มีกิจกรรมวีกเกอร์ ผู้จัดจึงมองว่าระบบของคณะไม่ใช่ระบบ SOTUS จึงไม่เกิดปัญหาความรุนแรงขึ้น ซึ่งอาจเป็นเพราะคณะเทคโนโลยีสารสนเทศรับสมัครนักศึกษาชั้นปีที่ 1 แบบรวมโดยยังไม่แยกสาขาทำให้รุ่นพี่ในแต่ละสาขาจะไม่เข้ามาอยู่กับนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มากนักประกอบกับสโมสรนักศึกษาที่ผ่านมามองเห็นด้วยกับนโยบายรับน้องสร้างสรรค์ของมหาวิทยาลัยจึงเน้นกิจกรรมสนทนากันมากกว่าทำให้ปัญหาความรุนแรงในกิจกรรมรับน้องเบาลงมาก (มาโนช รักไทยเจริญชีพ, 2563, สัมภาษณ์)

สำหรับผลการวิจัยกลุ่มอาจารย์และเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบกิจกรรมรับน้องโดยตรงพบว่า ปัญหาที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมรับน้อง หากจัดในเขตบริเวณมหาวิทยาลัยคณะไม่เคยประสบปัญหาในการจัดกิจกรรมรับน้อง แต่กรณีที่มีผู้ฝ่าฝืนจัดกิจกรรมรับน้องนอกเขตบริเวณมหาวิทยาลัยนั้นผู้ให้สัมภาษณ์ไม่แน่ใจว่ามีปัญหาหรือไม่ ด้านลักษณะของปัญหาที่พบคือ จากการบอกเล่าในบางสาขายังมีการไปจัดกิจกรรมต่างๆ นอกเขตบริเวณมหาวิทยาลัยที่สุ่มเสี่ยงไปในเชิงการรับน้อง ซึ่งมีสาเหตุมาจากศิษย์เก่าและนักศึกษาบางคนยังมีความคิดและค่านิยมแบบเดิมๆ ที่ถูกปลูกฝังจากรุ่นพี่ที่ไม่ถูกต้อง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ทังหทัย ศรีตาพันธ์ (2550: บทคัดย่อ) ที่พบว่าการดำรงอยู่ของกิจกรรมนี้เกิดจากการเลือกใช้กิจกรรมเป็นกลไกสำคัญในการสร้างและพัฒนานิสิต โดยรุ่นพี่มีการรักษาระบบ SOTUS ไว้โดยแฝงอยู่ในกิจกรรมถึงแม้จะเปลี่ยนแปลงไป

นอกจากนี้ยังพบว่าอาจารย์และเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานฝ่ายกิจการนักศึกษาเมื่อเห็นโครงการของนักศึกษาแล้ว ก็จะวางแผนรับมือแบบรายกรณี (case by case) หรือแบบวันต่อวัน ถ้าจะมีปัญหาที่จะเป็นกิจกรรมรับปี 2 เข้าสาขามากกว่าแต่ก็เล็กน้อย ส่วนใหญ่แอบรับน้องกันเองแต่ไม่รุนแรงถึงขั้นทำร้ายร่างกาย ฝ่ายพัฒนานิยจะไม่ทราบตอนที่นักศึกษาทำกิจกรรมแต่จะมารู้เรื่องตอนจะต้องลงโทษแต่ก็ยังไม่เล็กน้อยแค่ตักเตือนเท่านั้น ยังไม่เคยเจอเคสหนัก แต่ถ้าไปรับน้องกันเองหรือที่เรียกว่า “นอกรอบกันเอง” แล้วเกิดทำร้ายร่างกายกัน ถือเป็นเรื่องนอกเหนือความรับผิดชอบและยากที่จะติดตาม คณะจึงใช้วิธีป้องปรามมากกว่า และผลการวิจัยยังพบว่าคุณภาพของกิจกรรมรับน้องจะขึ้นอยู่กับคุณภาพของสโมสรนักศึกษาในแต่ละปีด้วย ซึ่งผลการวิจัยของนราศัคดี กล่ำสีและคณะ (2559: 247-257) พบว่าแนวทางการเสริมแรงให้นิสิตตัดสินใจเข้าเป็นสมาชิกสโมสรนิสิตประกอบด้วย 1.แนวทางการเสริมแรงเพื่อสรรหานิสิตเข้ามาเป็นนักกิจกรรมมีวิธีการคือ การให้โควตานักเรียนกิจกรรมเด่นและการประชาสัมพันธ์เชิงรุก 2.แนวทางการเสริมแรงระหว่างเป็นนักกิจกรรมมีวิธีการคือ การสร้างกิจกรรม การสร้างความตระหนักให้เกิดความภาคภูมิใจและการปรับโครงสร้างขององค์กรสโมสรนิสิต 3.แนวทางการเสริมแรงหลังทำกิจกรรมแก่นิสิตที่เสร็จสิ้นกิจกรรมไปแล้วคือ การมอบรางวัลและการสร้างกิจกรรมเชิงสัญลักษณ์แก่ศิษย์เก่า นักกิจกรรม

สำหรับปัญหารุ่นพี่บางกลุ่มแอบอยู่ในมหาวิทยาลัยเกินเวลา แอบรับน้องในมุมที่ไม่มีอาจารย์หรือเจ้าหน้าที่มองเห็น มองหน้าเขม่นกันข้ามคณะ รวมทั้งมีการออกคำสั่งที่ทำตามกันมาจากรุ่นสู่รุ่น และการรับน้องแยกสาขาโดยปี 3 จะรับปี 2 ซึ่งฝ่ายกิจการนักศึกษาก็รับรู้มาโดยตลอดและใช้วิธีสอดส่องดูแล

เพ็ชรไทย (2563, สัมภาษณ์) มองว่านักศึกษาปี 1 ที่เข้ามาจะรู้สึกเคืองขำ ทำอะไรไม่ถูก ยังไม่รู้จักใคร และไม่รู้อะไรเลย เพื่อนก็ไม่มี ฉะนั้น “ความรู้สึกแรกพบ” จึงความเป็นความรู้สึกเกือบลูกกัน ช่วยเหลือกัน ดูแลกันมากกว่า ซึ่งสอดคล้องกับอภิชัย มุสิกทอง (2563, สัมภาษณ์) ที่กล่าวว่ากิจกรรมรับน้องยังคงมีความสำคัญอยู่เพราะว่าช่วยให้นักศึกษาใหม่ที่มาจากต่างที่ได้มีโอกาสทำความรู้จักคุ้นเคยกัน เรียนรู้สังคมใหม่ปรับตัวจากสังคมมัธยมเข้าสู่สังคมมหาวิทยาลัย ได้รู้จักรุ่นพี่ และมีพี่รหัสคอยให้คำปรึกษา คอยแนะนำเรื่องการเรียน ช่วยแก้ปัญหาซึ่งตรงนี้สร้างความอบอุ่นใจให้กับน้องๆ นักศึกษาใหม่ได้เวลามีปัญหา เพราะนักศึกษาไม่ค่อยเข้าหาอาจารย์ที่ปรึกษาแต่จะเข้าหารุ่นพี่มากกว่าเนื่องจากความไว้วางใจเมื่อรุ่นพี่ให้คำปรึกษานักศึกษารุ่นพี่รุ่นน้องก็จะเกิดความสนิทสนมกันและช่วยเหลือกันเอง

ทั้งนี้ภาสกริ จันทะศรี (2563, สัมภาษณ์) ได้กล่าวว่ากิจกรรมรับน้องนั้นยังคงมีความสำคัญอยู่ในมุมของธุรกิจ เพราะเป็นการต้อนรับน้องเข้าเป็นสมาชิกกลุ่ม ทำให้น้องรู้สึกได้รับความสำคัญ ได้รับการยอมรับ การรับน้องเป็นการเปิดโอกาสให้นักศึกษาทั้งรุ่นพี่รุ่นน้อง รุ่นเดียวกันรู้จักกันเพื่อสร้างเครือข่ายซึ่งดีมากๆ ในการทำงานในอนาคตซึ่งสอดคล้องกับวาสนา แซ่ตัน (2563, สัมภาษณ์) ที่กล่าวว่ากิจกรรมรับน้องยังคงมีความสำคัญเพราะเป็นก้าวแรกของน้องๆ ในการเข้าสังคมกับรุ่นพี่ในระดับมหาวิทยาลัยแต่ต้องเป็นกิจกรรมที่สร้างสรรค์ อยู่ในกรอบความพอดี ไม่ใช่รุนแรงอย่างที่เห็นในข่าว ข้อดีของกิจกรรมรับน้องคือการมีสายรหัสทำให้น้องๆ ได้รับคำปรึกษาในเรื่องต่างๆ และได้รับการแบ่งปันจากรุ่นพี่ทั้งหนังสือ ขนมน เป็นต้น บางคนจบไปแล้วก็ยังดูแลน้องๆ ในสายรหัสโดยเฉพาะการให้คำปรึกษาเรื่องงาน อย่างไรก็ตาม ภาสกริ (2563, สัมภาษณ์) มีความคิดเห็นไม่สอดคล้องโดยกล่าวว่ามุมมองด้านการทำธุรกิจนั้นการเข้าร่วมกิจกรรมรับน้องในมหาวิทยาลัยช่วยให้มีสังคม รู้จักเคารพผู้ที่อยู่มาก่อน สร้างสัมพันธ์กับเพื่อน มี Connection แต่ก็ได้สำคัญถ้ารุ่นน้องคนนั้นมีจิตสำนึกที่ดีอยู่แล้ว การปลูกฝังค่านิยมจากรุ่นพี่สู่รุ่นน้องแต่ละคนก็ไม่ได้จำเป็นหรือสำคัญเท่าตัวของเขาเองที่มีมาอยู่ก่อนหน้า และที่สำคัญ Connection ทางธุรกิจก็ไม่ได้มาจากกิจกรรมรับน้องทั้งหมด

ด้านผลการวิจัยกลุ่มผู้ปกครองนักศึกษาพบว่า ผู้ปกครองรู้จักและเคยได้ยินข่าวเกี่ยวกับกิจกรรมรับน้องผ่านประสบการณ์ของตนเองและการรายงานข่าวจากสื่อมวลชน ทั้งนี้ผู้ปกครองจะใช้วิธีการสังเกตพฤติกรรมของเด็ก ร่วมกับการซักถามปัญหาหากเด็กเข้าร่วมกิจกรรมแล้วมีพฤติกรรมผิดปกติไปจากเดิม โดยรูปแบบที่เหมาะสมสำหรับการจัดกิจกรรมรับน้องคือ กิจกรรมที่สร้างสรรค์ ไม่ใช่ความรุนแรงทั้งต่อร่างกายและจิตใจ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของไตรถิภา นุ่นเกลี้ยง (2557: 2-3) ที่พบว่านักศึกษามองว่าผลกระทบด้านบวกของกิจกรรมรับน้องใหม่และประชุมเชียร์เป็นรูปแบบที่ก่อให้เกิดความรัก ความสามัคคี เป็นหนึ่งเดียวกันในคณะ เกิดความผูกพันฉันพี่น้อง สร้างความอดทน อดกลั้น ช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน ก่อให้เกิดความรับผิดชอบต่อส่วนรวมและสามารถปรับตัวเข้ากับผู้อื่นและสิ่งแวดล้อมได้ดี ส่วนผลกระทบด้านลบพบว่า กิจกรรมรับน้องใหม่ก่อให้เกิดผลกระทบทางด้านจิตใจ เช่น ความเครียด ความกดดันต่างๆ ผลกระทบด้านการเรียน เช่น หลับในห้องเรียน เข้าเรียนสาย ผลกระทบทางร่างกาย เช่น ปวดเมื่อย ส่งผลให้ผู้ปกครองเกิดความวิตกกังวลและเป็นห่วงบุตรหลาน

ส่วนผลการวิจัยกลุ่มบุคคลภายนอกภาคราชการพบว่า มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลควรจัดกิจกรรมรับน้องสร้างสรรค์ที่ไม่รุนแรงเน้นความรักความอบอุ่น โดยใช้หลักการ PDCA เมื่อครบกระบวนการแล้วผู้จัดกิจกรรมก็จะรู้ว่าควรเน้นไปที่เอกลักษณ์ด้านใดจนเป็นสามารถสร้างให้เป็นภาพลักษณ์ที่ชัดเจนของมหาวิทยาลัยได้ หรืออาจเป็นกิจกรรมรับน้องสร้างสรรค์แบบกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ให้กับชุมชนใกล้ๆ โดยมีรุ่นพี่เป็นพี่เลี้ยง ทำกิจกรรมในคณะและอีกครั้งวันไปบำเพ็ญประโยชน์ให้ชุมชนใกล้ๆ มหาวิทยาลัย ซึ่งจะทำได้ก็รักษสถานที่ยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัย และรักษชุมชน และผลการวิจัยยังพบว่ายุคนี้มหาวิทยาลัยควรให้รุ่นพี่นำเสนอไอเดียในสิ่งที่เขามีศักยภาพแล้วสามารถให้รุ่นน้องเข้ามาดูศักยภาพของรุ่นพี่และเข้ามาร่วมกับรุ่นพี่ในการต่อยอดศักยภาพนั้น เช่น E-sport และควรเน้นให้ใช้เทคโนโลยีเพราะจะช่วยส่งเสริมภาพลักษณ์มหาวิทยาลัยที่เน้นด้านเทคโนโลยีด้วย หรือใช้แอปพลิเคชันเก็บแต้มแรลลี่ ส่วนคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชนควรทำคลิปสร้างสรรค์ที่เป็นไวรัลให้แชร์กันในสังคมออนไลน์ หรือกิจกรรม challenge ทำความดีซึ่งทั้งหมดนี้ต้องให้รุ่นพี่ได้แสดงความคิดเห็นร่วมด้วย ซึ่งสอดคล้องกับวาระทศวรรษ (2563, สัมภาษณ์) ซึ่งระบุควรใช้กีฬาเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมรับน้อง เพราะกีฬาเป็นตัวเชื่อมที่ดีและกีฬาไม่ได้มีประเภทเดียว อีกทั้งตอนนี้กระแสคนรุ่นใหม่เล่นกีฬาเพื่อสุขภาพและเข้าถึงทุกคนได้ง่าย และเน้นด้านเทคโนโลยีสื่อสารมวลชนเช่น Social media เพราะสามารถถ่ายภาพ บันทึกภาพแล้วเผยแพร่ผ่านสื่อ Social media ได้ฟรีประกอบกับทุกคนมีโทรศัพท์มือถือ เช่น ระหว่างซ้อมกีฬาอาจให้รุ่นน้องมาถ่ายรูปโพสต์ลงสื่อว่าซ้อมเตรียมกีฬาคณะ โดยเฉพาะ e-sport เด็กจะสนใจมาก และให้เด็กแต่ละคนทำโปรโมทกันเองเพื่อชิงรางวัลเขาจะรู้สึกภูมิใจว่ากิจกรรมรับน้องแบบนี้เป็นพื้นที่ของเขาได้ทั้งกิจกรรมและได้ฝึกวิชาชีพไปในตัว

คำถามวิจัยที่ 3 การจัดกิจกรรมรับน้องอย่างสร้างสรรค์ของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร สามารถเป็นแนวทางในการสร้างภาพลักษณ์ได้หรือไม่ อย่างไร

ผลการวิจัยกลุ่มบุคคลภายนอกภาคเอกชนพบว่า มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครควรจัดกิจกรรมรับน้องสร้างสรรค์โดยแต่ละคณะควรสกัดความกดดันที่โดดเด่นด้านวิชาชีพออกมาให้ได้ เด็กในคณะสามารถทำอะไรได้ภายในเวลา 30 นาที แล้วมาแตกเป็นกิจกรรมว่าเขาจะได้ซื้อคิดอะไรจากกิจกรรมนี้ มีงานให้เด็กได้ร่วมกันคิด ร่วมกันทำ ร่วมกันแก้ปัญหา อาจจะมีอุปกรณ์ง่ายๆ ให้เขา งานนั้นควรได้ส่งเสริมทักษะของเด็กในภาควิชาหรือคณะ แต่เป็นแบบง่ายๆ เช่น การแจกไม้ไอติมกับกาวแล้วให้นักศึกษาปี 1 สร้างอะไรขึ้นมาก็ได้ คณะสื่อสารมวลชนอาจจะเน้น Concept แต่คณะวิศวกรรมศาสตร์อาจจะได้เห็น Product ที่ดีแข็งแรงก็ได้ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลเป็นมหาวิทยาลัยที่มีความเชี่ยวชาญด้านวิชาชีพควรดึงวิชาชีพออกมาให้ได้ผ่านกิจกรรมรับน้องสร้างสรรค์

นอกจากนี้ผลการวิจัยยังพบว่าควรทำกิจกรรมอาสาเพื่อสังคมเพราะมองในมุมมองของแต่ละคณะ เช่น สาขาวิชาไฟฟ้าอาจจะเป็นกิจกรรมอาสาไปซ่อมไฟฟ้าในวัด หรือละแวกชุมชนใกล้มหาวิทยาลัย หรือบ้านหรือชุมชนของรุ่นน้องที่เดือดร้อนเราก็อาจไปทำกิจกรรมพัฒนาชุมชนนั้น หรือคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชนช่วงนี้มีโควิด-19 สมาคมคนตาบอดอาจจะต้องการคนช่วยอ่านข่าวสถานการณ์ที่ Update

ให้คนตาบอด กิจกรรมอาสาเหล่านี้จะช่วยให้เห็นถึงความมีน้ำใจต่อกันในสังคม ความเสียสละ และสร้างความสามัคคีระหว่างรุ่นพี่รุ่นน้องได้ รูปแบบนี้เราจะดีถ้าเราเพิ่มเข้ามา ส่วนการสร้างภาพลักษณ์จิตอาสาที่ต้องดูความเหมาะสมของแต่ละคณะและสถานการณ์ขณะนั้นด้วยซึ่งสอดคล้องกับกลด พรหมจารย์ (2563, สัมภาษณ์) ที่พบว่ากิจกรรมรับน้องสร้างสรรค์จะเป็นกิจกรรมด้านดนตรีหรือสันทนาการก็ได้ แต่ต้องไม่บังคับให้เต้นหรือร้องเพลง ต้องให้รุ่นน้องสมัครใจทำ สำหรับกิจกรรมจิตอาสาที่เป็นเรื่องของแต่ละบุคคลอาจจะเปิดเป็นตัวเลือกไว้ หรือจะทำสาธารณประโยชน์เช่น ทำหนังสือเสียงจะตรงกับหลักสูตรที่เรียนมากกว่า เริ่มจากประชุมงาน เขียนบท เคสเสียง ลงเสียง ตัดต่อและเผยแพร่ซึ่งนอกจากจะได้รู้จักเพื่อนแล้ว ก็จะได้รู้จักรุ่นพี่รวมถึงเจ้าหน้าที่ของคณะด้วยและผลงานก็สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง

สำหรับผลการวิจัยกลุ่มสื่อมวลชนพบว่า การส่งเสริมให้เกิดกิจกรรมรับน้องสร้างสรรค์ควรเริ่มต้นที่มหาวิทยาลัยก่อน โดยเริ่มให้มีบริบททางสังคมหรือเกี่ยวข้องกับสังคมภายนอกให้มากขึ้นก็จะช่วยให้เป็นเรื่องที่น่าสนใจได้ สื่อมวลชนจึงจะหันมาสนใจทำข่าวกิจกรรมรับน้องของมหาวิทยาลัยนั้นๆ ทั้งนี้กิจกรรมรับน้องสร้างสรรค์มหาวิทยาลัยต้องมีต้นแบบหรือตัวอย่างให้นักศึกษาเห็นก่อน โดยแต่ละคณะควรมีต้นแบบให้และเปลี่ยนมาเป็นกิจกรรมทำประโยชน์ให้กับสังคม สำหรับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครควรรับน้องสร้างสรรค์ในรูปแบบกิจกรรมจิตอาสา หรือกีฬาเพราะจะช่วยสร้างภาพลักษณ์ให้มหาวิทยาลัยได้ซึ่งสอดคล้องกับยุวียง อนุমানราชชน (2563, สัมภาษณ์) ที่ระบุว่าข่าวปัจจุบันเน้นเรื่องความขัดแย้งมากกว่าส่วนข่าวดีนักข่าวไม่ค่อยสนใจดังนั้นมหาวิทยาลัยจึงควรใช้หลักการ PDCA เมื่อครบกระบวนการแล้วผู้จัดก็จะรู้ว่าควรเน้นไปที่เอกลักษณ์ด้านใดจนสามารถสร้างให้เป็นภาพลักษณ์ที่ชัดเจนของมหาวิทยาลัยได้ ทั้งนี้คันทันนีย์ มีชูสาร (2563, สัมภาษณ์) ได้กล่าวว่า ถ้ากิจกรรมสร้างสรรค์มันก็สามารถเป็นข่าวได้ แต่นักศึกษาต้องคิดเองว่าแต่ละสื่อจะชอบข่าวกิจกรรมแบบไหน เพราะข่าวดีสื่อไม่ค่อยนำเสนอตรงนี้ยังคงเป็นข้อเสียของสื่อสำหรับช่องที่ต้องการให้มีคนดูเยอะๆ และขึ้นอยู่กับนโยบายข่าวของแต่ละช่องด้วย หนทางที่ดีคือต้องประชาสัมพันธ์ตัวเอง ด้วยการทำให้ข่าวเองให้น่าสนใจมีช่องทางของมหาวิทยาลัยเป็นของตัวเองเน้นให้เกิดการแชร์แล้วสื่อมวลชนจึงจะสนใจไปทำข่าว ถ้าทำข่าวแจกแบบเดิมสื่อไม่สนใจเพราะนักข่าวจะไม่ประชาสัมพันธ์ให้นักข่าวจะชอบลงพื้นที่ไปทำข่าวเอง

ส่วนด้านการสื่อสารในภาวะวิกฤต ผลการวิจัยจากกลุ่มสื่อมวลชนพบว่า หากตกเป็นข่าวด้านลบมหาวิทยาลัยต้องชี้แจง 100 % ไม่ควรหลบหรือปิดบังข้อเท็จจริง ต้องตั้งโต๊ะแถลงข่าวยอมรับความจริงว่าเกิดขึ้นจริง อย่าบ่ายเบี่ยง ให้อยอมรับว่าเป็นเหตุการณ์ของมหาวิทยาลัยจริงที่เราไม่ทันระวังตัวหรือไม่รอบคอบ ยอมรับว่านักศึกษาของเราทำจริงสังคมก็พร้อมที่จะให้อภัยและสื่อก็จะต้องการรู้ต่อไปว่ามหาวิทยาลัยจะมีมาตรการแก้ไขปัญหอย่างไรในอนาคต สื่อต้องการรู้ข้อเท็จจริง ถ้าปกปิดจะไม่เป็นผลดีต่อมหาวิทยาลัยเพราะจะไม่เกิดความน่าเชื่อถือ

กรณีเป็นข่าววันเสาร์แล้วมหาวิทยาลัยจะแถลงข่าววันจันทร์สื่อจะมองว่าช้าไป อีกทั้งในกรณีที่เกิดเป็นข่าวดังหรือข่าวใหญ่เมื่อสื่อยักษ์ใหญ่เล่นประเด็นแล้วเขาจะต้องตามข่าวมานำเสนอให้ต่อเนื่องทุกวัน การทอเวลาออกไปไม่มีประโยชน์เลย สิ่งที่เราควรทำทันทีคือเรียกประชุมด่วนและแถลงข่าวในวันนั้นมันจะ

เป็นข่าวและจะจบในวันนั้น มหาวิทยาลัยต้องเข้าใจนิสัยของนักข่าวด้วยว่าเขาต้องหาข่าวมานำเสนอในมุมต่างๆ ยิ่งถ้ามีคนสนใจมาก ติดตามมาก แอร์ข่าวมากนักข่าวจะยิ่งขุดคุ้ยหาประเด็นมาเสนอเพิ่มในระหว่างที่รอแถลงข่าววันจันทร์ ทำให้เป็นข่าวเสียหายต่อเนื่องยาวหลายวัน ผู้บริหารต้องพยายามให้จบให้เร็วที่สุด

นอกจากนี้ในขณะที่กำลังแก้ไขสถานการณ์อยู่นั้นต้องมองมุมทั้งสองฝ่ายด้วยทั้งผู้กระทำและผู้ถูกกระทำ กล่าวคือฝ่ายรุ้น้องอาจจะกลัว ส่วนฝ่ายรุ้น้องอาจจะไม่กลัว ส่วนการลงโทษทั้งสองฝ่ายจะยังคงให้เรียนต่อ ให้พักการเรียน หรือให้ย้ายสถานที่เรียน ถ้าจะให้ไล่ออกทันทีก็อาจจะไม่ถูกต้องเท่าไรสำหรับกระบวนการสอบสวนเพราะแต่ละคนฐานความผิดไม่เท่ากันควรสอบสวนให้ละเอียด ส่วนรุ้น้องต้องพิจารณาว่าเขาจะยังคงตั้งใจที่จะยังเรียนที่เดิมหรือไม่ต้องพิจารณาให้ดีทั้งสองฝ่าย ด้านมาตรการลงโทษต้องพิจารณาให้ถี่ถ้วนก่อนที่จะตอบสื่อหรืออาจตอบว่ากำลังพิจารณาอยู่และจะแจ้งให้ทราบภายหลังและต้องไม่ลืมว่าการพิจารณาโทษมีผู้ปกครองร่วมรับฟังอยู่ด้วยเพราะนั่นคืออนาคตของเด็กและสำหรับผู้ถูกกระทำซึ่งเป็นรุ้น้องผู้ปกครองก็ไม่อยากให้เกิดขึ้นซ้ำอีก มหาวิทยาลัยอาจต้องคุยกับนักจิตเวชเด็กและวัยรุ่นเพื่อให้ได้ข้อมูลมาเตรียมความพร้อมช่วยเหลือนักศึกษาอีกทางหนึ่ง สำหรับการตอบคำถามสื่อมวลชนคนปกติ หรือผู้รับผิดชอบฝ่ายกิจการนักศึกษาควรฝึกคนเตรียมรับกับสถานการณ์วิกฤตเฉพาะหน้าด้วย คนในคณะต้องรายงานตรงมาที่ฝ่ายกิจการนักศึกษาจากนั้นคนในฝ่ายกิจการนักศึกษาต้องตอบสื่อให้รู้เรื่อง อย่ามองว่ากิจการนักศึกษาเป็นแค่กิจการในมหาวิทยาลัยแต่ต้องตอบสังคมได้ด้วย

กรณีมหาวิทยาลัยในต่างจังหวัดสื่อท้องถิ่นจะเป็นด่านแรกที่รับรู้เบาะแสก่อน หากนำเสนอเป็นข่าวแล้วคนสนใจมากสื่อใหญ่ก็จะเอาไปเล่น ประเด็นข่าวต่อทำให้ตกเป็นข่าวใหญ่เรื่องรุ้น้องมหาวิทยาลัยในต่างจังหวัดจึงใช้วิธีสร้างความร่วมมือกับสื่อมวลชนท้องถิ่นภายใต้หลักการสื่อมวลชนสัมพันธ์ ซึ่งจะเน้นสร้างความรู้สึกที่ดีต่อกันเมื่อเกิดประเด็นขึ้นจึงไม่ตกเป็นข่าว เพราะก่อนที่จะเป็นข่าวสื่อจะเข้าถึงผู้บริหารฝ่ายสื่อสารองค์กรก่อนหรือบางกรณีผู้บริหารฝ่ายสื่อสารองค์กรจะเข้าถึงสื่อก่อนจึงเกิดการคุยกันก่อนเสมอ ดังนั้นเมื่อสื่อเกิดระแคะระคายในประเด็นขึ้นจึงยังไม่เป็นข่าวทันทีเมื่อผู้บริหารฝ่ายสื่อสารองค์กรคุยกับสื่อเข้าใจแล้วจึงนำเสนอผู้บริหารระดับสูงว่ามีประเด็นอะไรเกิดขึ้น

ผลการวิจัยยังพบอีกว่าหากมหาวิทยาลัยตกเป็นข่าวเรื่องการรุ้น้องรุนแรงมหาวิทยาลัยควรป้องกันด้วยการทำประชาสัมพันธ์เชิงรุกเมื่อเริ่มกิจกรรมต้องนำเสนอภาพสนุกสนาน มีกิจกรรมอะไรบ้าง มีภาพผู้บริหารลงมาร่วมกิจกรรม แต่หากเกิดตกเป็นข่าวความรุนแรงอย่าปฏิเสธถ้ามีภาพปรากฏชัดเจนมหาวิทยาลัยต้องยอมรับและตอบสื่อตามความจริงในขณะเดียวกันต้องเสนอข่าวดีให้กลับข่าวร้ายให้ได้ ข่าวร้ายต้องปล่อยไปสักพักแต่ผู้มีอำนาจต้องออกมาคุยกับสื่อ อย่าหลบอย่าปิดข่าวเพราะจะทำให้สังคมวิจารณ์มหาวิทยาลัยมากขึ้น มหาวิทยาลัยต้องตอบเชิงแก้ไขบอกมาตรการให้ความมั่นใจว่ากำลังแก้ปัญหาที่สำคัญคือสื่อต้องติดต่อได้ง่าย ถ้าสื่อติดต่อยากลำบากจะยิ่งทวีความรุนแรงของการรายงานข่าว เหมือนกับว่าเจตนาหลบสื่อและข่าวจะไม่จบง่ายๆ แต่ถ้าตอบสื่อชัดเจนจะจบเร็ว และควรมีคนเป็น Key person ในการตอบประเด็นวิกฤตเหล่านี้ได้

อภิปรายผลการวิจัยตามแนวคิดทฤษฎี

1.แนวคิดการศึกษากับการพัฒนาสังคม (Education and Social Development)

การจะได้คนดีและคนเก่งนั้นการจัดการศึกษาเป็นระบบที่มีส่วนสำคัญอย่างยิ่ง เพราะการจัดการศึกษาเป็นกระบวนการเชิงระบบเพื่อแก้ไขปัญหาและสนองต่อความต้องการของสังคม ซึ่งการศึกษาเป็นระบบย่อยของระบบสังคมและเป็นระบบเปิดที่ประกอบด้วย ปัจจัยนำเข้า (Input) กระบวนการ (Process) ผลผลิต (Output) และผลลัพธ์ (Outcome) (สถาพร พุทฺธมิกุล, 2560: 38) ซึ่งผลการวิจัยพบว่า กิจกรรมรับน้องของคณะเทคโนโลยีสารสนเทศจะได้ผลดีหรือไม่ขึ้นอยู่กับคุณภาพของสโมสรนักศึกษาในแต่ละปีซึ่งก็คือปัจจัยนำเข้า และยังพบว่าคณะและมหาวิทยาลัยมีกระบวนการกำหนดกฎเกณฑ์การรับน้องอย่างเป็นระบบผ่านประกาศและคำสั่งต่างๆ โดยคณะจะประชาสัมพันธ์ให้นักศึกษาทุกคนทราบ รวมถึงเป็นฝ่ายปฏิบัติการตามนโยบายของกฎเกณฑ์ด้วยซึ่งก็คือกระบวนการ ส่งผลให้กิจกรรมรับน้องของคณะเทคโนโลยีสารสนเทศตั้งแต่ ปี 2561 เปลี่ยนมาเน้นกิจกรรมสันตนาการมากขึ้นซึ่งก็คือผลผลิต สุดท้ายได้ผลลัพธ์คือกิจกรรมรับน้องของคณะเทคโนโลยีสารสนเทศมีแนวโน้มดีขึ้น เป็นกิจกรรมที่สร้างสรรค์มากขึ้นโดยเฉพาะกิจกรรมสันตนาการที่ได้รับการยอมรับจากนักศึกษามากที่สุดและความรุนแรงจากกิจกรรมรับน้องลดลง ดังนั้นผลการวิจัยที่พบจึงสอดคล้องกับกระบวนการพัฒนามนุษย์และสังคมว่าระบบการศึกษาเป็นกระบวนการบริหารจัดการทรัพยากรที่มีอยู่เพื่อพัฒนามนุษย์ให้มีคุณลักษณะตามความต้องการของสังคมและสามารถขับเคลื่อนการพัฒนาสังคมและประเทศต่อไป ภายใต้สภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านสังคม (Social) วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (Science and Technology) เศรษฐกิจ (Economy) และนโยบายการเมืองและโครงสร้างของประชากร (Political/ Policy/ Population) (สถาพร พุทฺธมิกุล, 2560: 37-39)

นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับการศึกษาวิจัยเรื่อง “พัฒนารูปแบบกิจกรรมการส่งเสริมและป้องกันสุขภาพจิตนักศึกษา วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดตรัง” (2552) ที่พบว่า รูปแบบกิจกรรมการส่งเสริมจิตทำให้จำนวนนักศึกษาที่มีความเครียดลดลง โดยกิจกรรมประกอบด้วย 1.การเขียนความรู้สึกเพื่อระบายความเครียด 2.การให้คำปรึกษาเพื่อระบายความรู้สึกและหาแนวทางแก้ปัญหาได้ 3.การออกกำลังกายและสันตนาการ 4.การสวดมนต์นั่งสมาธิ 5.พี่เล่าให้ฟังเพื่อคลายเครียดจากการเรียนวิชาต่างๆ 6.กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์นอกสถานที่เพื่อพักผ่อนหย่อนใจและทำประโยชน์แก่สังคม 7.ให้คำแนะนำเพื่อรู้ความก้าวหน้าในอาชีพ (จุฑาทิพย์ เรืองวุฒิ, 2552: บทคัดย่อ) ซึ่งกิจกรรมสันตนาการของคณะเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นรูปแบบกิจกรรมรับน้องที่นักศึกษาชั้นปีที่ 1 เข้าร่วมมากที่สุดและต้องการให้ทำกิจกรรมนี้ทุกปี

สำหรับทฤษฎี “ต้นไม้จริยธรรม” ได้แบ่งจิตลักษณะและพฤติกรรมในรูปของต้นไม้ ประกอบด้วย 3 ส่วนได้แก่ ราก ลำต้น และดอกผล โดยรากประกอบด้วยรากหลัก 3 ราก แทนจิตลักษณะพื้นฐาน 3 ประการ คือสุขภาพจิต ความเฉลียวฉลาด และประสบการณ์ทางสังคม ส่วนลำต้นเป็นผลมาจากจิตลักษณะพื้นฐานที่ราก 3 ด้าน ประกอบด้วย 1) ทศนคติ ค่านิยม และคุณธรรมทศนคติ 2) เหตุผลเชิง

จริยธรรม 3) ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน 4) ความเชื่ออำนาจในตน และ 5) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง ความมานะพยายามฝ่าฟันอุปสรรคในการทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยไม่ย่อท้อ จิตลักษณะทั้ง 5 ด้านนี้เป็นสาเหตุของพฤติกรรมที่เหมาะสมที่เปรียบเทียบเสมือนดอกและผลบนต้นไม้ ซึ่งดอกและผลเป็นส่วนของพฤติกรรมของคนดีและคนเก่งที่แสดงพฤติกรรมการทำงานที่ดี ละเว้นความชั่วซึ่งเป็นพฤติกรรมของคนดี และพฤติกรรมการทำงานอย่างขยันขันแข็งซึ่งเป็นพฤติกรรมของคนเก่ง และพฤติกรรมของคนดีและคนเก่งก็สามารถแบ่งออกเป็น 2 ส่วนคือ ส่วนแรกพฤติกรรมของคนดีคือ ไม่เบียดเบียนตนเองและไม่เบียดเบียนผู้อื่น ส่วนที่สองคือพฤติกรรมของคนดีและเก่ง คือ พฤติกรรมรับผิดชอบและพฤติกรรมพัฒนา (ดวงเดือน พันธุมนาวิน, 2544 อ้างถึงในบุรฉัตร จันทร์แดงและคณะ, 2562: 55) ซึ่งผลการวิจัยพบว่า พี่ว้ากมักจะล้ำเส้น และไม่สามารถคุมอารมณ์ตัวเองได้เวลารับน้องรุ่นพี่จะรู้สึกภูมิใจแล้วอารมณ์จะขึ้นเรื่อย ๆ ระดับความรุนแรงก็จะเพิ่มขึ้นตามไปด้วยเนื่องจากคิดว่ารุ่นพี่มีอำนาจซึ่งเป็นจิตลักษณะพื้นฐานทางจิตและการกำกับอารมณ์ของรุ่นพี่ ดังนั้นหากพิจารณาตามทฤษฎี “ต้นไม้จริยธรรม” แล้วเมื่อรุ่นพี่เชื่อในอำนาจประกอบกับมีค่านิยมต่อๆ กันมาจะทำให้รุ่นพี่ไม่สามารถควบคุมอารมณ์และควบคุมพฤติกรรมได้ แนวโน้มทางจริยธรรมก็จะลดลงด้วย ส่งผลให้ดอกผลที่ออกมาของกิจกรรมรับน้องคือพฤติกรรมของรุ่นพี่ที่ไม่เหมาะสมนั่นเอง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยเรื่อง “การศึกษาพฤติกรรมกรรมการรับน้องใหม่ของนักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์ สาขาวิศวกรรมโยธา (ต่อเนื่อง) ในสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล” (2548) ที่พบว่าการออกคำสั่งที่ไม่สร้างสรรค์ของนักศึกษารุ่นพี่ที่ทำให้รุ่นน้องเกิดการบาดเจ็บทางร่างกายและจิตใจ ซึ่งนักศึกษารุ่นพี่ส่วนใหญ่ไม่ได้เป็นผู้ออกคำสั่ง แต่ผู้ออกคำสั่งที่ไม่สร้างสรรค์คือรุ่นพี่ส่วนน้อย และพบว่ารุ่นพี่กลุ่มนี้มาจากครอบครัวที่มีปัญหา เช่น บิดามารดาหย่าร้าง แยกกันอยู่ หรือไม่ได้อยู่กับบิดามารดา (ชูชีพ เยาวพัฒน์, 2548: บทคัดย่อ) ดังนั้นหากต้องการผลที่ดีควรต้องเริ่มจากรากที่แข็งแรงนั่นคือสุขภาพจิตที่ดี ความฉลาดทางอารมณ์และการสร้างประสบการณ์ที่ดีให้แก่เด็กทุกคน

นอกจากนี้บทบาทของผู้นำก็เป็นสิ่งสำคัญสำหรับการจัดกิจกรรมรับน้อง โดยผู้นำสมัยใหม่ควรเป็นผู้นำแบบทวีปัญญา กล่าวคือ เป็นเหมือนแม่เหล็กดึงดูดคนเก่ง (Magnet) เป็นผู้ให้อิสระทางความคิด (Liberator) เป็นผู้ท้าทาย (Challenger) เป็นผู้นำข้อโต้แย้ง (Debater) และเป็นผู้ปลูกฝังความเป็นเจ้าของ (Investor) ทั้งนี้หากผู้นำเป็นผู้นำแบบทวีปัญญาจะช่วยให้องค์การประสบความสำเร็จเป็นสองเท่าด้วย (Wiseman and McKeown, 2012 อ้างถึงในสถาพร พฤษพิบูล, 2560: 45) ซึ่งผลการวิจัยพบว่า คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชนจะให้อิสระแก่คณะกรรมการสโมสรนักศึกษาของคณะในการคิดและวางแผนกิจกรรมเองทั้งหมดรวมถึงกิจกรรมรับน้องด้วย โดยอาจารย์และเจ้าหน้าที่จะทำหน้าที่คอยให้คำแนะนำและช่วยเหลือเพียงเล็กน้อยเท่านั้น นอกจากนี้สโมสรนักศึกษาของคณะยังสามารถคัดเลือกทีมงานเพิ่มเติมได้ตามความสามารถและความเหมาะสมกับหน้าที่ซึ่งนับเป็นการฝึกให้สโมสรนักศึกษาของคณะมีอิสระทางความคิดและสามารถดึงดูดคนเก่งเข้ามาร่วมเป็นทีมงาน รวมถึงคณะผู้บริหารจะให้สโมสรนักศึกษาเข้าร่วมประชุมตั้งงบประมาณกิจกรรมนับเป็นขั้นตอนที่สร้างความท้าทายและฝึกคณะกรรมการสโมสรนักศึกษาให้เป็นผู้นำข้อโต้แย้งในสถานการณ์จริงได้ด้วย ทั้งนี้เมื่องบประมาณและกิจกรรมได้รับการอนุมัติจากคณะผู้บริหารแล้ว สโมสรนักศึกษาและทีมงานทุกคนก็จะรู้สึกถึงความ

เจ้าของโครงการร่วมกัน ซึ่งกระบวนการทั้งหมดนี้เป็นการฝึกให้นักศึกษาเป็นผู้นำแบบทวีปัญญาตนเอง ซึ่งจากผลการวิจัยพบว่าหากสโมสรนักศึกษาในปีใดมีคุณภาพมากก็จะส่งผลต่อคุณภาพของการจัดกิจกรรมรับน้องในปีนั้นด้วยเช่นกันทั้งนี้นักศึกษาคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชนในปีที่ผ่านมามีความพึงพอใจต่อกิจกรรมสหนาการและพึงพอใจรุ่นพี่กลุ่มสหนาการ ซึ่งงานวิจัยเรื่อง “ความพึงพอใจต่อกิจกรรมรับน้องของนิสิตชั้นปีที่ 1 คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา” (2555) พบว่านิสิตชั้นปีที่ 1 คณะเกษตรศาสตร์มีความพึงพอใจกิจกรรมรับน้องในด้านบุคลิกภาพของผู้นำกิจกรรม ด้านสวัสดิการ ด้านสถานที่จัดกิจกรรม ด้านเวลาในการจัดกิจกรรม และด้านรูปแบบการจัดกิจกรรมอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน (จินตนา ตูใจ, 2555: บทคัดย่อ)

2.แนวคิดเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมสหนาการ (Recreation)

เกมนันทนาการหรือกิจกรรมสหนาการนั้น ภาษาอังกฤษใช้คำว่า “Recreation” ซึ่งมีความสำคัญต่อเด็กและเยาวชนเพราะเป็นการออกกำลังกายและสร้างความสนุกสนานเพลิดเพลินให้แก่ผู้เล่น การเล่นเกมสหนาการหรือสหนาการจะช่วยพัฒนาทั้งทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์และสังคมอันเป็นกระบวนการเจริญเติบโตตามปกติของเด็ก คือเป็นการออกกำลังกายด้านต่างๆ ทำให้ร่างกายแข็งแรง ทนทาน รวดเร็วมีพลังกำลัง นอกจากนี้ยังสนุกสนานเพลิดเพลิน ได้ทักษะการเล่น สามารถช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ส่งเสริมให้ทุกคนมีส่วนร่วมเล่นด้วยกันทุกคน ไม่ต้องใช้ทักษะขั้นสูงเหมือนกีฬา กติกาไม่ซับซ้อน เล่นได้ทุกสถานที่ อันตรายมีน้อย ทั้งยังเป็นการทดสอบความสามารถของแต่ละบุคคลได้ และที่สำคัญคือส่งเสริมพัฒนาการทางด้านร่างกาย ด้านจิตใจ อารมณ์ และด้านสังคมให้แก่เด็กและเยาวชนได้ (สุขพัชรา ชุ่มเจริญ, 2546: 5-6)

ทั้งนี้ผลการวิจัยพบว่ามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครมีนโยบายชัดเจนให้ทำกิจกรรมรับน้องสร้างสรรค์โดยเน้นกิจกรรมสหนาการ ซึ่งคณะบริหารธุรกิจกับคณะศิลปศาสตร์เป็นสองคณะที่เน้นกิจกรรมสหนาการมาตั้งแต่แรก โดยมีกิจกรรมย่อยคือการร้องเพลง การเต้น กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ และฐานกิจกรรมซึ่งจัดอยู่ในบริเวณมหาวิทยาลัย สำหรับคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชนจัดกิจกรรมรับน้อง โดยมีกิจกรรมสหนาการคู่กับฐานกิจกรรมที่ค่ายปฐมนิเทศนักศึกษาปี 1 แต่การจัดกิจกรรมรับน้องที่คณะยุคแรกยังมีระบบ SOTUS แฝงอยู่ต่อมาตั้งแต่ปี 2561 ระบบการรับน้องแบบ SOTUS ได้ค่อยๆ หายไปเนื่องจากปัจจัย 3 ประการคือ 1.คณะรับนักศึกษาปี 1 แบบรวมไม่แยกสาขาวิชา 2.มหาวิทยาลัยมีกฎระเบียบชัดเจนมากขึ้น และ 3.นักศึกษาชั้นปีที่ 1 ไม่เข้าร่วมหากมีการใช้ระบบ SOTUS ดังนั้นรุ่นพี่จึงอยู่ในสภาวะต้องปรับตัวเองเปลี่ยนมาเน้นกิจกรรมสหนาการแทน แต่ยังคงปรากฏกิจกรรมรับน้องที่แฝงระบบ SOTUS ในบางสาขาวิชากับนักศึกษาชั้นปี 2 ที่เลือกเข้าสาขาวิชานั้นเท่านั้น อย่างไรก็ตามผลการวิจัยพบว่าคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชนประสบความสำเร็จในการนำกิจกรรมสหนาการมาใช้ในกิจกรรมรับน้อง เพราะกิจกรรมสหนาการเป็นกิจกรรมที่สนุก ประกอบกับรุ่นพี่ของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชนมีความสามารถด้านสหนาการน้องได้ ทำให้กิจกรรมสหนาการของคณะเป็นการฝึกการทำงานเป็นทีมของรุ่นพี่ด้วยและยังเป็นกิจกรรมที่ให้เห็นศักยภาพของนักศึกษาทั้งที่เป็นรุ่นพี่และรุ่นน้องว่า

ใครเก่งด้านใด ทำให้คณะสามารถตั้งเด็กมาใช้งานต่อได้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของกิจกรรมสันตนาการที่เน้นความสนุกสนานเพลิดเพลิน ได้ทักษะการเล่น สามารถช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ส่งเสริมให้ทุกคนมีส่วนร่วมเล่นด้วยกันทุกคน ไม่ต้องใช้ทักษะขั้นสูงเหมือนกีฬา กติกาไม่ซับซ้อน เล่นได้ทุกสถานที่ อันตรายมีน้อย ทั้งยังเป็นการทดสอบความสามารถของแต่ละบุคคลได้ และที่สำคัญคือส่งเสริมพัฒนาการทางด้านร่างกาย ด้านจิตใจ อารมณ์ และด้านสังคมให้แก่เด็กและเยาวชนได้ (สุขพัชรา ชุ่มเจริญ, 2546: 5-6) นอกจากนี้กิจกรรมสันตนาการหรือสันตนาการยังมีความสำคัญต่อระบบสังคมด้วย โดยเริ่มตั้งแต่สังคมในครอบครัว ในหมู่เพื่อนฝูง จนกระทั่งเป็นเครือข่ายระดับองค์กรเพราะช่วยให้คนมีสุขภาพจิตที่ดีนั่นเอง (สภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2555: 3-8)

สำหรับผลการวิจัยด้านรูปแบบการจัดกิจกรรมรับน้องสร้างสรรค์พบว่าคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชนและคณะอื่นๆ ในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ควรจัดกิจกรรมรับน้องสร้างสรรค์โดยใช้สันตนาการนำเพื่อเป็นด่านแรกให้นักศึกษาชั้นปีที่ 1 เปิดใจยอมรับตัวเองและรุ่นพี่ จากนั้นจึงค่อยเสริมด้วยกิจกรรมทักษะทางวิชาการหรือวิชาชีพที่เป็นศักยภาพที่แท้จริงของตัวนักศึกษาแต่ละคณะนำมาสร้างสรรค์เป็นผลงานและนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการจัดกิจกรรมที่ใช้กระบวนการเรียนรู้แบบ Positive approach จะเน้นทฤษฎีที่กล่าวว่าทุกคนนั้นต้องการการยอมรับและต้องการรู้สึกว่าคุณค่า (Self-esteem) ดังนั้นกิจกรรมจึงควรเริ่มต้นจากการช่วยให้บุคคลมองเห็นคุณค่าของตนเองและผู้อื่น มองเห็นประโยชน์ของการทำสิ่งดีๆ ต่อกัน งดเว้นการตำหนิที่อาจทำลายความรู้สึกที่มีคุณค่าในตนเอง และยังสอดคล้องกับแนวคิดกิจกรรมที่ใช้กระบวนการเรียนรู้แบบ Cognitive behavioral therapy ด้วยซึ่งเป็นการจัดกิจกรรมเพื่อเน้นปรับพฤติกรรม โดยการเรียนรู้จะอธิบายได้ดีที่สุดหากสามารถเข้าใจกระบวนการภายในซึ่งเป็นตัวกลางระหว่างสิ่งเร้าและการตอบสนองการเรียบเรียงประสบการณ์ ข้อเสนอแนะและจัดให้เป็นรูปร่างและโครงสร้างที่มีความหมายแล้ว นักศึกษารุ่นพี่ผู้จัดกิจกรรมรับน้องก็จะมี การตอบสนองใหม่ที่เกิดขึ้น นั่นก็คือการเปลี่ยนแปลงไปสู่พฤติกรรมที่เหมาะสมในที่สุด (ทวีศิลป์ วิษณุโยธิน และนันทยุทธ หะสิทธิ์เวช, 2556: 22-26) ทั้งนี้ผลการวิจัยที่พบว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 1 สนใจและคิดว่าจะเข้าร่วมกิจกรรมรับน้องของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชนต้องการให้รุ่นพี่จัดกิจกรรมในรูปแบบของกิจกรรมสันตนาการนั้นสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันที่รุ่นพี่ได้ยกเลิกกิจกรรมไว้อากเกอร์และกิจกรรมที่กีดกันรุ่นน้องต่างๆ ออกไปแล้ว และเปลี่ยนมาใช้กิจกรรมสันตนาการแทนจนประสบความสำเร็จเป็นกิจกรรมที่มีรุ่นน้องเข้าร่วมมากที่สุด ซึ่งผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับผลวิจัยเรื่อง “การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของทักษะการสื่อสารแบบกัลยาณสนทนาของวัยรุ่นตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานคร” (2557) ซึ่งพบว่าวัยรุ่นตอนปลายที่อาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานครมีทักษะการสื่อสารแบบกัลยาณสนทนาโดยรวมอยู่ในระดับสูงและองค์ประกอบของทักษะการสื่อสารแบบกัลยาณสนทนาทั้ง 7 องค์ประกอบมีความสัมพันธ์กันประกอบด้วย 1.การเปิดเผยตนเองและการเชื่อมสมาน 2.การให้เกียรติตนเองและคู่สนทนา 3.การรับฟังอย่างมีประสิทธิภาพ 4.การเข้าใจในตัวบุคคลด้วยความเห็นอกเห็นใจและไม่ตัดสินใจ 5.การสะท้อน

ความรู้สึก 6.การทำให้เกิดความเข้าใจที่กระจ่างชัด และ 7.การสนับสนุน (ชัยญา ลีศัตรุพ่ายและชาญรัตน์พิสิฐ, 2557: 171-187)

3.แนวคิดการสื่อสารในภาวะวิกฤติ (Crisis Communications)

คำว่า “ภาวะวิกฤติ” (Crisis) หมายถึง สถานการณ์ที่เข้าสู่ภาวะที่จำเป็นต้องเข้าจัดการเพื่อหลีกเลี่ยงหรือแก้ไขความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น (Long, 2001 อ้างถึงในปาจารย์ ปุรินทรวงกุล, 2563 : 10) นอกจากนี้สำนักสารนิเทศ กระทรวงการต่างประเทศของสหรัฐอเมริกาได้เรียกเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทันทีทันใด เกิดขึ้นโดยไม่ได้คาดฝันและต้องการการตอบสนองอย่างรวดเร็ว เหตุการณ์รบกวนชีวิตที่ดำเนินอยู่ตามปกติและทำให้เกิดความรู้สึกไม่แน่นอนและเกิดความตึงเครียดว่า “เหตุวิกฤติ” ซึ่งเหตุวิกฤติอาจเกิดจากธรรมชาติหรืออาจเกิดจากฝีมือมนุษย์ ซึ่งสุดท้ายแล้วเหตุวิกฤติอาจทำลายชื่อเสียงและความน่าเชื่อถือขององค์กรได้ (กรมประชาสัมพันธ์, 2545 อ้างถึงในปาจารย์ ปุรินทรวงกุล, 2563: 10) ซึ่งผลการวิจัยกับกลุ่มนักศึกษาที่เป็นคณะกรรมการบริหารสโมสรนักศึกษา คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชนพบว่า ผู้จัดกิจกรรมรับน้องของคณะไม่ได้คำนึงถึงภาพลักษณ์มากนัก ในขณะที่เดียวกันมีการพูดคุยๆ กันรุ่นสู่รุ่นว่า กิจกรรมรับน้องของคณะเน้นไปทางบันเทิง ผู้จัดกิจกรรมรับน้องจึงคิดว่าการรับน้องโดยใช้กิจกรรมสันตนาการถือว่าเป็นกิจกรรมรับน้องสร้างสรรค์แล้ว กรณีถ้าหากตกเป็นชาวผู้จัดกิจกรรมไม่ได้มีการวางแผนเตรียมรับมือไว้เพราะที่ผ่านไม่เคยเกิดขึ้น นอกจากนี้ผู้จัดกิจกรรมยังคิดว่าคณะจะไม่ตกเป็นข่าวเรื่องการรับน้องด้วย ซึ่งตรงกับผลการวิจัยของกลุ่มอาจารย์และเจ้าหน้าที่ผู้ควบคุมกำกับดูแลกิจกรรมรับน้องของคณะที่พบว่าคณะไม่ได้มีแผนเตรียมการกรณีตกเป็นข่าวเสียหายเรื่องการรับน้องเพราะคิดว่าคณะประสบความสำเร็จในการสื่อสารนโยบายกับนักศึกษาซึ่งเป็นไปตามหลักการ “การป้องกันดีกว่าการแก้ไข” ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการสื่อสารในภาวะวิกฤตินั้นคือคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชนไม่ได้ตกอยู่ในภาวะวิกฤตินั่นเอง

ประกอบกับที่ผ่านมามีหากคณะได้รับแจ้งข้อมูลที่คาดว่าจะเกิดความรุนแรงจากกิจกรรมรับน้อง ฝ่ายอาจารย์และเจ้าหน้าที่ของคณะจะลงพื้นที่แก้ไขปัญหาทันทียกเว้นกรณีการรับน้องนอกมหาวิทยาลัย ซึ่งสอดคล้องกับหลักการทำงานของโตโยต้า หรือที่เรียกกันทั่วไปว่า “วิถีโตโยต้า” กล่าวคือเมื่อเกิดอุบัติเหตุขึ้นผู้บริหารโตโยต้าจะไปยังที่เกิดเหตุทันทีแต่ถ้าเป็นบริษัทอื่นจะคิดหาวิธีแก้ไขปัญหายู่ที่ห้องประชุม การลงไปดูพื้นที่เป็นประจำจะช่วยให้มองเห็นสิ่งผิดปกติและเกิดวัฒนธรรมองค์กรคือ “อย่าเชื่อรายงานที่เขียนขึ้นจากการดูข้อมูลหรือฟังคำบอกเล่าจากคนอื่นเพียงอย่างเดียว” ส่วนหัวหน้าที่ลงไปดูที่เกิดเหตุด้วยตัวเองนอกจากจะเป็นผู้นำในการแก้ไขปัญหาแล้วยังทำให้พนักงานรับรู้ถึงความจริงใจของบริษัทด้วย (โยซูเกะ, 2561: 48-52)

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชนใช้การสื่อสารสร้างความเข้าใจกับนักศึกษาเป็นหลักและได้รับความร่วมมือจากอาจารย์และเจ้าหน้าที่ของคณะในการสอดส่องดูแลกิจกรรมรับน้อง หาก

เกิดปัญหาขึ้นจะเข้าระงับเหตุการณ์และแก้ไขปัญหาทันทีเพื่อไม่ให้ปัญหาขยายวงกว้าง อย่างไรก็ตาม แม้ว่าคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชนจะไม่ได้ตกอยู่ในภาวะวิกฤตแต่คณะก็ยังคงมีความเสี่ยงเนื่องจากคณะไม่มีประสบการณ์การแก้ปัญหาเมื่อเกิดความรุนแรงจนตกเป็นข่าว ประกอบกับคณะไม่มีแผนสื่อสารความเสี่ยง (Risk communication) รวมไปถึงคณะไม่มีข้อมูลกรณีรับน้องนอคมหาวิทยาลัย ดังนั้นการสื่อสารความเสี่ยงซึ่งเกี่ยวข้องกับคนทุกกลุ่ม ทุกเพศ ทุกวัย ทุกอาชีพจึงเป็นการสื่อสารความเสี่ยงที่มนุษย์ทุกคนทำอยู่เป็นประจำ โดยจะประเมินความเสี่ยง (Risk assessment) และต้องการที่จะจัดการความเสี่ยงนั้นให้ส่งผลเสียน้อยที่สุด นั่นคือการเตรียมพร้อมสำหรับเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นได้ในอนาคต (สุเมทธิ บุญชุตินา และเกริดา โคตรขารี, 2559: 1-3)

4.แนวคิดเกี่ยวกับภาพลักษณ์ (Image)

คำว่า “ภาพลักษณ์” หมายถึง ภาพขององค์กร หน่วยงาน สถาบันตามความคิดเห็นของประชาชนกลุ่มเป้าหมายที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีผลมาจากการกระทำขององค์กร หน่วยงาน สถาบันที่ประชาชนกลุ่มเป้าหมายได้รับรู้ การเกิดภาพลักษณ์ต้องใช้ระยะเวลาและใช้กลไกการประชาสัมพันธ์ในการสร้างภาพลักษณ์ (อภิชาจ พุกสวัสดิ์, 2556: 32-33) ซึ่งการเกิดภาพลักษณ์องค์กร (Corporate image) จะมีองค์ประกอบจาก 5 ส่วนคือ ผู้บริหาร (executive) พนักงาน (employee) สินค้าหรือบริการ (product or service) การดำเนินธุรกิจ (business practice) กิจกรรมทางสังคม (social activities) และเครื่องมือในสำนักงาน (artifacts) ซึ่งองค์ประกอบทั้ง 5 ส่วนนี้มีความเกี่ยวพันให้เกิดภาพลักษณ์ขององค์กร(เสรี วงษ์มณฑา, 2546 อ้างถึงในอภิชาจ พุกสวัสดิ์, 2556: 79-80)

ทั้งนี้ผลการวิจัยพบว่า กิจกรรมรับน้องของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชนตั้งแต่ปี 2561 เป็นต้นมาเน้นกิจกรรมสันตนาการและได้รับการยอมรับจากทั้งรุ่นพี่ผู้จัดกิจกรรมและเป็นที่รู้จักของรุ่นน้องที่เข้ามาใหม่ซึ่งตรงกับผลการศึกษาจากกลุ่มอาจารย์และเจ้าหน้าที่ที่พบว่านักศึกษาให้การยอมรับกิจกรรมสันตนาการของคณะและรุ่นพี่ผู้จัดกิจกรรมสามารถทำกิจกรรมสันตนาการได้ผลดี รวมถึงผู้บริหารระดับมหาวิทยาลัยมีนโยบายที่ชัดเจนเกี่ยวกับกิจกรรมรับน้องและผู้บริหารระดับคณะก็นำนโยบายมาปฏิบัติใช้ตลอดจนผลการวิจัยยังพบว่าทีมอาจารย์และเจ้าหน้าที่ของคณะดูแลและเฝ้าระวังกิจกรรมรับน้องของคณะอย่างใกล้ชิด ทั้งนี้ผลการวิจัยยังพบอีกว่าการจัดกิจกรรมรับน้องของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชนได้มีการถ่ายภาพและวิดีโอทุกครั้ง และมีการลงรูปแบบ Real time ในเฟสบุ๊กของฝ่ายกิจการนักศึกษาทำให้ผู้ปกครองนักศึกษาที่เป็นเพื่อนกับเพจฝ่ายกิจการนักศึกษา (add friend) สามารถดูคลิปและภาพนิ่งแบบทันทีส่งผลให้ผู้ปกครองสบายใจลดความกังวลและลดการโทรถามจากผู้ปกครองได้ นอกจากนี้การถ่ายภาพและลงรูปภาพยังเป็นการป้องปรามกิจกรรมที่ไม่พึงประสงค์ด้วยซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการสร้างภาพลักษณ์ขององค์กร

อย่างไรก็ตามการเกิดภาพลักษณ์องค์กร มี 2 ลักษณะคือ ภาพลักษณ์ที่เกิดขึ้นเองโดยธรรมชาติ ซึ่งเป็นภาพลักษณ์ในลักษณะใดก็ได้ ที่เกิดขึ้นไปตามสภาวะแวดล้อมที่มากระทบ และเป็นภาพลักษณ์ที่

เกิดจากการที่ประชาชนทั่วไปได้รับรู้เรื่องราวหรือมีประสบการณ์กับองค์การตามปกติหรือตามธรรมชาติ กับภาพลักษณ์ที่เกิดขึ้นจากการปรุงแต่งซึ่งเป็นภาพลักษณ์ที่เกิดขึ้นจากการที่องค์การใช้กระบวนการสร้างภาพลักษณ์ เพื่อให้เกิดภาพลักษณ์ตามต้องการ (รัตนาวดี ศิริทองถาวร, 2548: 156-157) ทั้งนี้ คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชนไม่ควรปล่อยให้คณะเกิดภาพลักษณ์ขึ้นเองโดยธรรมชาติเพราะอาจเป็นภาพลักษณ์ไม่ครบถ้วนและอาจเกิดความเข้าใจคลาดเคลื่อนซึ่งจะส่งผลต่อชื่อเสียงของคณะได้ ทั้งนี้ ผลการวิจัยพบว่าคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชนแม้ว่าจะประสบความสำเร็จในการทำกิจกรรมสันตนาการก็ตามแต่ก็ควรสร้างภาพลักษณ์ให้เด่นชัดในวิชาชีพสื่อสารมวลชนด้วย เช่น การทำคลิป ทำจัดทำเพจ ท่องเที่ยว การถ่ายภาพ การประชาสัมพันธ์ตลอดจนสิ่งที่ผลิตนั้นควรต่อยอดเป็นสิ่งที่ชุมชนสามารถนำไปใช้ได้จริงหรือเป็นประโยชน์ต่อสังคมซึ่งหากเพิ่มเติมกิจกรรมด้านวิชาชีพเพื่อสังคมก็จะช่วยให้ง่ายต่อการประชาสัมพันธ์คณะ และส่งผลให้สื่อมวลชนสนใจมาทำข่าวกิจกรรมของคณะได้ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการสร้างภาพลักษณ์นั่นเองและโดยเฉพาะในยุคที่ Social media เติบโตอย่างรวดเร็ว กลยุทธ์การสร้างภาพลักษณ์ของตราสินค้าจึงเป็นอีกหนึ่งกลยุทธ์ที่มีบทบาทสำคัญในการสร้างความสัมพันธ์เชิงบวก ช่วยสร้างความแตกต่างที่เหนือกว่าให้กับสินค้าและบริการ ทำให้เกิดความได้เปรียบในการแข่งขันอย่างยั่งยืน สร้างความแตกต่าง โดยการหาจุดที่ “โดนใจ” กลุ่มเป้าหมายให้ได้มากที่สุด และเพื่อให้เกิดความจดจำด้วยสินค้าจำเป็นต้องมีบุคลิก (Brand Personality) เพื่อแสดงความเป็นตัวตนของตนเองและสามารถทำให้ผู้บริโภคจดจำได้ (พจน์ ใจชาญสุขกิจ, 2556: 26) ดังนั้นการจัดกิจกรรมรับน้องสร้างสรรค์ของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครนอกจากจะทำกิจกรรมสันตนาการแล้ว ควรต้องมีกิจกรรมด้านวิชาชีพที่เด่นชัดของแต่ละสาขาวิชามาเป็นกิจกรรมเสริมด้วยโดยผลงานทั้งหมดควรต้องใช้ได้จริงและเป็นประโยชน์ต่อชุมชนหรือสังคมรอบมหาวิทยาลัยด้วย คณะจึงจะมีบุคลิกที่เด่นชัด น่าจดจำซึ่งจะเป็นผลดีต่อภาพลักษณ์คณะแบบยั่งยืนในที่สุด

ข้อเสนอแนะสำหรับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครเป็นมหาวิทยาลัยที่จัดการเรียนการสอนเน้นการฝึกปฏิบัติและความเชี่ยวชาญทางด้านเทคโนโลยี ดังนั้นมหาวิทยาลัยควรใช้เทคโนโลยีให้เป็นประโยชน์โดยการติดตั้งกล้องวงจรปิดให้ครอบคลุมพื้นที่ทุกจุดในมหาวิทยาลัยเพื่อป้องกันการจัดกิจกรรมรับน้องที่ไม่สร้างสรรค์ ตลอดจนเปิดช่องทางการสื่อสารออนไลน์ให้นักศึกษาทุกคนมีส่วนร่วมเป็นผู้เฝ้าระวังเตือนภัยให้กับมหาวิทยาลัยซึ่งจะช่วยให้อาจารย์และเจ้าหน้าที่ของแต่ละคณะได้รับทราบเบาะแสของกิจกรรมที่นอกเหนือความคาดหมายได้

ส่วนรูปแบบการจัดกิจกรรมรับน้องสร้างสรรค์ของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครผลการวิจัยพบว่าควรจัดในรูปแบบดังต่อไปนี้

1. กิจกรรมสันตนาการและฐานกิจกรรม เพื่อละลายพฤติกรรม สร้างความคุ้นเคย การปรับตัว การแก้ปัญหา การทำงานเป็นทีม การยอมรับในตัวเองและการยอมรับผู้อื่น ตลอดจนเป็นการสร้างความรักความอบอุ่นในหมู่คณะ

2.กิจกรรมวิชาชีพ โดยการสกัดศักยภาพที่แท้จริงของนักศึกษาแต่ละคณะออกมาก่อน จากนั้นค่อยกำหนดกิจกรรมย่อยให้นักศึกษาชั้นปีที่ 1 กับรุ่นพี่ทำงานสร้างสรรค์ผลงานออกมาร่วมกันโดยมีนักศึกษาชั้นปีที่ 3 เป็นผู้กำกับดูแลกิจกรรม ซึ่งผลงานควรมีประโยชน์ต่อชุมชนหรือนำไปตัดแปลงใช้ประโยชน์ได้

3.กิจกรรมกีฬา เพราะกีฬาสามารถเชื่อมคนได้ทุกเพศทุกวัย มีทั้งกีฬาประเภทเดี่ยวและทีม รวมถึงกอล์ฟ เป็นการเล่นการวางแผน สร้างความสามัคคีและสร้างวินัย ตลอดจนกีฬา E-sport ที่กำลังเป็นที่นิยม

4.กิจกรรมบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ เพื่อสร้างจิตสาธารณะ สร้างความรักต่อมหาวิทยาลัยและชุมชนใกล้เคียง และรู้จักอุทิศตนเพื่อส่วนรวมโดยใช้ความสามารถด้านวิชาชีพของนักศึกษา เช่น จัดอาสาซ่อมไฟฟ้าในชุมชน การสร้างนวัตกรรมสำหรับผู้ขาดแคลน ผลิตคลิปโปรโมทชุมชน ถ่ายภาพชุมชน เป็นต้น

ทั้งนี้กิจกรรมทั้งหมดควรมีการบันทึกภาพบันทึกวีดิโอเชิงสร้างสรรค์ด้วย และเผยแพร่ในช่องทางของมหาวิทยาลัยและควรเผยแพร่ให้ทันต่อสถานการณ์ ไม่ควรทิ้งเวลาให้นานเกินไป เพราะภาพเหตุการณ์คณะและมหาวิทยาลัยสามารถใช้เป็นหลักฐานในการแสดงเจตนารมณ์ขององค์กรต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและยังใช้ประชาสัมพันธ์องค์กรได้อีกทางหนึ่ง

ข้อเสนอแนะด้านการสื่อสารองค์กร

สื่อมักจะมองว่ากิจกรรมสร้างสรรค์ก็สามารถเป็นข่าวได้ ขึ้นอยู่กับว่าแต่ละสื่อจะชอบข่าวกิจกรรมแบบไหนและขึ้นอยู่กับนโยบายข่าวของแต่ละช่องด้วย หนทางที่ดีคือมหาวิทยาลัยต้องประชาสัมพันธ์ตัวเอง ด้วยการทำให้ข่าวที่น่าสนใจมีช่องทางของมหาวิทยาลัยเป็นของตัวเองเน้นให้เกิดการแชร์แล้วสื่อมวลชนจึงจะสนใจไปทำข่าว ทั้งนี้กิจกรรมรณรงค์สร้างสรรค์ควรมีบริบททางสังคมหรือเกี่ยวข้องกับสังคมภายนอกให้มากขึ้นจะช่วยให้เป็นเรื่องที่น่าสนใจได้ สื่อมวลชนจึงจะหันมาสนใจทำข่าวกิจกรรมรณรงค์สร้างสรรค์ของมหาวิทยาลัยนั้นๆ

นอกจากนี้ฝ่ายสื่อสารองค์กรควรทำสื่อมวลชนสัมพันธ์ โดยต้องเริ่มจากการสนับสนุนสื่อก่อนซึ่งสมัยก่อนคือการเขียนข่าวแจกให้สื่อ (Press release และ Photo release) แต่การเขียนข่าวแบบเดิมนั้นใช้หลักการเขียนแบบประชาสัมพันธ์ซึ่งมีข้อเสียคือไม่ได้นำเสนออย่างต่อเนื่อง และสื่อจะไม่สนใจเพราะนักข่าวจะไม่ประชาสัมพันธ์ให้ แต่นักข่าวจะชอบลงพื้นที่ไปทำข่าวเองมากกว่า ดังนั้นนักสื่อสารองค์กรจึงควรใช้วิธีการเขียนข่าวโดยเขียนเป็นข่าวให้พร้อมกับสัมภาษณ์แหล่งข่าวและมีภาพข่าวให้ด้วยเพื่อเพิ่มความสะดวกรสบายให้กับสื่อ เมื่อสื่อมวลชนพิจารณาและตรวจสอบแล้วสามารถนำออกอากาศได้เลย การทำแบบนี้บ่อยๆ เมื่อเกิดเรื่องขึ้นนักข่าวจะติดต่อสื่อสารองค์กรก่อนทันทีว่าจริงหรือไม่ เพราะสื่อสารองค์กรทำข่าวอยู่ตลอดและต้องให้ความมั่นใจว่าเป็นข้อเท็จจริงจากแหล่งข่าวทั้งหมด สิ่งสำคัญคือแหล่งข่าวต้องไม่ใช่จากอธิการบดีเท่านั้นแต่ต้องเป็นแหล่งข่าวที่เป็นต้นตอของข่าวจริงๆ ไม่ว่าจะเป็นผู้อำนวยการ หรือนักวิจัย การสัมภาษณ์แต่อธิการบดีคนเดียวจะทำให้คนในองค์กรรู้สึกไม่ดี สื่อสารองค์กร

ต้องให้เกียรติทุกคนในองค์กรเท่ากันใครสร้างผลงานหรือเป็นเจ้าของผลงานต้องสัมภาษณ์คนนั้นเพื่อเสนอเป็นข่าว

ด้านสถานการณ์การสื่อสารในภาวะวิกฤตมุมมองของสื่อมองว่าหากเกิดการรับน้องที่รุนแรงขึ้น มหาวิทยาลัยต้องชี้แจง 100 % ไม่ควรหลบหรือปิดบังข้อเท็จจริง ต้องตั้งโต๊ะแถลงข่าวยอมรับความจริงว่าเกิดขึ้นจริง อย่าบ่ายเบี่ยง ให้อยอมรับว่าเป็นเหตุการณ์ของมหาวิทยาลัยจริงที่เราไม่ทันระวังตัวหรือไม่รอบคอบ เพราะสื่อต้องการรู้ข้อเท็จจริง ถ้าปกปิดจะไม่เป็นผลดีต่อมหาวิทยาลัยเพราะจะไม่เกิดความน่าเชื่อถือ และมหาวิทยาลัยควรตรวจสอบให้ไวชี้แจงให้ไวแม้ว่าเหตุการณ์จะเกิดขึ้นในวันหยุด หากมหาวิทยาลัยจะแถลงข่าววันจันทร์สื่อจะมองว่าช้าไป อีกทั้งในกรณีที่ตกเป็นข่าวดังหรือข่าวใหญ่เมื่อสื่อยักษ์ใหญ่เล่นประเด็นแล้วเขาจะต้องตามข่าวมานำเสนอให้ต่อเนื่องทุกวัน การทอดเวลาออกไปไม่มีประโยชน์เลย สิ่งที่เราควรทำทันทีคือเรียกประชุมด่วนและแถลงข่าวในวันนั้นมันจะเป็นข่าวและจะจบในวันนั้น ทั้งนี้ด้านมาตรการลงโทษต้องพิจารณาให้ถี่ถ้วนก่อนที่จะตอบสื่อหรืออาจตอบว่ากำลังพิจารณาอยู่ และจะแจ้งให้ทราบภายหลังและควรระมัดระวังการเล่นประเด็นดราม่าของสื่อด้วยเพราะประเด็นเยาวชนเป็นประเด็นเปราะบาง นิสัยของนักข่าวเขาต้องหาข่าวมานำเสนอในมุมต่างๆ ยิ่งถ้ามีคนสนใจมาก ติดตามมาก แชร่ข่าวมากนักข่าวจะยิ่งขุดคุ้ยหาประเด็นมานำเสนอ ทำให้เป็นข่าวเสียหายต่อเนื่องยาวหลายวัน ดังนั้นผู้บริหารจึงต้องพยายามให้จบให้เร็วที่สุด

สำหรับการตอบคำถามสื่อมวลชนอธิการบดี รองอธิการบดี คณบดี หรือผู้รับผิดชอบฝ่ายกิจการนักศึกษาควรฝึกคนเตรียมรับกับสถานการณ์วิกฤตเฉพาะหน้าด้วย คนในคณะต้องรายงานตรงมาที่ฝ่ายกิจการนักศึกษาจากนั้นคนในฝ่ายกิจการนักศึกษาต้องตอบสื่อให้รู้เรื่อง อย่ามองว่ากิจการนักศึกษาเป็นแค่กิจการในมหาวิทยาลัยแต่ต้องตอบสังคมได้ด้วยที่สำคัญคือสื่อต้องติดต่อได้ง่าย ถ้าสื่อติดต่อยากลำบากจะยิ่งทวีความรุนแรงของการรายงานข่าวเหมือนกับว่าเจตนาหลบสื่อและข่าวจะไม่จบง่ายๆ แต่ถ้าตอบสื่อชัดเจนจะจบเร็ว และควรมีคนเป็น Key person ในการตอบประเด็นวิกฤตเหล่านี้ได้

ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยครั้งต่อไป

การศึกษาวิจัยเรื่อง “รูปแบบการจัดกิจกรรมการรับน้องอย่างสร้างสรรค์ภายในมหาวิทยาลัย กรณีศึกษาคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร” ครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) เพื่อศึกษาสภาพปัญหาที่แท้จริง และเพื่อศึกษาหารูปแบบกิจกรรมที่เหมาะสม ตลอดจนเพื่อหาแนวทางการสร้างภาพลักษณ์ของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร โดยผู้วิจัยศึกษาด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (Depth Interview) กับกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับประเด็นการรับน้องของคณะจำนวนทั้งสิ้น 40 คน ทำให้ผลการวิจัยเชิงลึกเท่านั้นซึ่งการวิจัยครั้งต่อไปควรเพิ่มการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) ที่ใช้ระเบียบวิธีการสำรวจ (Survey research) และอาจศึกษาเพิ่มเติมกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาทั้งของมหาวิทยาลัยรัฐและเอกชนในกรุงเทพมหานครซึ่งจะช่วยให้สามารถขยายผลการวิจัย (Generalization) ไปยังกลุ่มนักศึกษาในมหาวิทยาลัยอื่นๆ ได้

นอกจากนี้ การวิจัยครั้งต่อไปน่าจะศึกษาเพิ่มเติมในเชิงเหตุผลของการตัดสินใจเข้ามีส่วนร่วมในกิจกรรมรับน้องหรือเหตุผลของการตัดสินใจไม่เข้าร่วมกิจกรรมรับน้องทั้งมิติของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 และ มิติของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 และ 3 เพื่อนำผลวิจัยมาศึกษาเหตุปัจจัย อุปสรรคของการเข้าร่วมกิจกรรม ตลอดจนควรศึกษาเปรียบเทียบกับกลุ่มตัวอย่างในแต่ละภูมิภาค เพื่อวิเคราะห์ความแตกต่างและนำผลวิจัยมาแก้ปัญหาเรื่องการเข้าร่วมกิจกรรมรับน้องของสังคมไทย

ข้อจำกัดของงานวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) กล่าวคือ ผู้วิจัยกำหนดกลุ่มที่มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับกิจกรรมการรับน้องของคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครเท่านั้น เนื่องจากงานวิจัยชิ้นนี้มุ่งศึกษาสภาพปัญหาที่แท้จริง และเพื่อศึกษาหารูปแบบกิจกรรมที่เหมาะสม ตลอดจนเพื่อหาแนวทางการสร้างภาพลักษณ์ของคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ดังนั้นจึงอาจมีผลกระทบต่อความเที่ยงตรงภายนอก (External validity) และการขยายผลการวิจัย (Generalization) ที่ไม่สามารถขยายผลไปยังกลุ่มนักศึกษาในมหาวิทยาลัยอื่นๆ ได้

นอกจากนี้ ผู้วิจัยศึกษาสภาพปัญหาพื้นฐานของกิจกรรมรับน้องของคณะ โดยขาดการศึกษาแบบกว้างถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้อง เช่น ลักษณะประชากรศาสตร์ สภาพสังคม สถานะทางเศรษฐกิจ เป็นต้น ที่อาจมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการรับน้องในรูปแบบต่างๆ ส่งผลให้ผลการวิจัยไม่สามารถอ้างอิงไปสู่ความรู้ด้านโครงสร้างการรับน้องของคณะ บุคคลที่มีอิทธิพลทางความคิด ความต้องการของรุ่นพี่ และปัจจัยการเข้าร่วมกิจกรรมรับน้องของคณะได้

บรรณานุกรม

หนังสือ

- จินตนา คูใจ. 2555. ความพึงพอใจต่อกิจกรรมรับน้องของนิสิตชั้นปีที่ 1 คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา. การศึกษามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยพะเยา.
- จุฑาทิพย์ เรืองวุฒิ. 2552. พัฒนารูปแบบกิจกรรมการส่งเสริมและป้องกันสุขภาพจิตนักศึกษา วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดตรัง. (รายงานวิจัย). วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดตรัง.
- ชูชีพ เยาวพัฒน์. 2548. การศึกษาพฤติกรรมการรับน้องใหม่ของนักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์ สาขา วิศวกรรมโยธา (ต่อเนื่อง) ในสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล. บริหารอาชีวและเทคนิคศึกษา. วิศวกรรมศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- ณัฐภณ สุเมธอติคมและคณะ. 2551. การศึกษาภาพลักษณ์ที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ตามความคิดเห็นของสถานประกอบการ. (รายงานวิจัย). มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร.
- ณัฐวรรณ กิรัตน์โกศล. (ผู้แปล). 2553. เกมและกิจกรรมสร้างแรงจูงใจทีมงาน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: ธรรมการพิมพ์.
- ไตรธิกา นุ่นเกลี้ยง. 2557. ความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบและผลกระทบของการจัดกิจกรรมการรับน้อง ใหม่และประชุมเชียร์ของนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขต หาดใหญ่. (รายงานวิจัย). มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่.
- ทัพหทัย ศรีดาพันธ์. 2550. การรับน้องใหม่และประชุมเชียร์: กรณีศึกษานิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยของรัฐแห่งหนึ่ง. วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต. การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ธีระ รุณเจริญ. 2545. สภาพและปัญหาการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของ สถานศึกษาในประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร : สำนักนโยบาย แผน และมาตรฐานการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สกศ.
- นภาพร เขียววงศ์. 2554. ทศนคติของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ภาคพายัพ เชียงใหม่ที่มีต่อกิจกรรมรับน้องใหม่. (รายงานวิจัย). มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา.

- นกุล ชูทองและอัญชูลี แยมจินดา. 2550. **สภาพการจัดการศึกษาและปัญหาการบริหารของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร.** (รายงานวิจัย). มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร.
- ปรียา รินรัตน์นกร. 2556. **กลยุทธ์การสื่อสารแบรนด์ การสร้างและรักษาชื่อเสียงองค์กรสำหรับการแข่งขันในเวทีโลกและประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน.** กรุงเทพมหานคร: สมาคมประชาสัมพันธ์ไทย.
- อาจารย์ ปรีนทรวงกุล. (บรรณาธิการ). 2563. **คู่มือการปฏิบัติงานของสื่อมวลชนด้านการสื่อสารในภาวะวิกฤต.** กรมประชาสัมพันธ์. กรุงเทพมหานคร: หจก.เปเปอร์เฮาส์.
- พจน์ ใจชาญสุขกิจ. 2548. **ยุทธวิธีการสร้างภาพลักษณ์ผู้บริหารด้วยการจัดการสื่อสารและประชาสัมพันธ์.** กรุงเทพมหานคร: บริษัทฐานการพิมพ์ จำกัด.
- พจน์ ใจชาญสุขกิจ. 2556. **กลยุทธ์การสื่อสารแบรนด์ การสร้างและรักษาชื่อเสียงองค์กรสำหรับการแข่งขันในเวทีโลกและประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน.** กรุงเทพมหานคร: สมาคมประชาสัมพันธ์ไทย.
- พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน. 2546. กรุงเทพมหานคร: บริษัทนานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์จำกัด.
- โยชูเกะ. (ผู้แปล). 2561. **นิตยการทำงานที่ไม่ธรรมดาของโตโยต้า.** กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์วีเลิร์น.
- ทวีศิลป์ วิษณุโยธินและนันทยุทธ หะสิตะเวช. (บรรณาธิการ). (2556). **ชุดคู่มือการจัดกิจกรรมเสริมทักษะเยาวชนชอบเล่นเกม สำหรับผู้ปฏิบัติงานสุขภาพจิตวัยรุ่นในชุมชน. (คู่มือ).** สถาบันสุขภาพจิตเด็กและวัยรุ่นราชนครินทร์. กรุงเทพมหานคร.
- รัตนาวดี ศิริทองถาวร. 2548. **การประชาสัมพันธ์ธุรกิจ. พิมพ์ครั้งที่ 2.** กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิรัช ภักดิ์นกุล. 2553. **การประชาสัมพันธ์. พิมพ์ครั้งที่ 12.** กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมิทธิ บุญชุตีมาและเกริดา โคตรชาวี. 2559. **การสื่อสารความเสี่ยง. นนทบุรี: บริษัท 21 เซ็นจูรี่ จำกัด**
- สมิทธิ บุญชุตีมาและชนาภา หนูนาถ. 2560. **การสื่อสารในภาวะวิกฤต. นนทบุรี: บริษัท 21 เซ็นจูรี่ จำกัด.**
- สุขพัชรา ชัมเจริญ. 2546. **เกมนันทนาการสำหรับเด็กและเยาวชน.** กรุงเทพมหานคร: บริษัทสำนักพิมพ์ประสานมิตร (ปสม.) จำกัด.
- สุขภัช สมสุข และคณะ. 2548. **ทัศนคติที่มีต่อกิจกรรมรับน้องของประชาชนในเขตจตุจักร**

กรุงเทพมหานคร. (รายงานวิจัย). มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม.

สุภารัตน์ ม่วงศิริ. 2547. การศึกษาภาพลักษณ์ที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ ของโรงเรียนอนุบาล
สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน เขตกรุงเทพมหานคร ตาม
ความคิดเห็นของผู้บริหาร และผู้ปกครอง. ปรินญาครุศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาบริหาร
การศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อภิชาจ พุกสวัสดิ์. 2556. การประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างภาพลักษณ์. กรุงเทพมหานคร: บริษัท วี.พี.เอ็น
(1991) จำกัด.

Dominick J.R. 2013. *The Dynamics of Mass Communication*. 12th Edition. America: The
McGraw-Hill Companies

Shirley H. 1995. *Public Relations*. London and New York: Routledge.

Vivian J. 2014. *Media of Mass Communication*. 11th Edition. America: Pearson Education
Limited.

วารสาร

ชญญา ลีศัตร์พ่ายและชาญ รัตนะพิสิฐ. 2557. การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของทักษะการ
สื่อสารแบบกัลยาณสนทนาของวัยรุ่นตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานคร. วารสารพฤติกรรม
ศาสตร์. ปีที่ 20 ฉบับที่ 2. หน้า 171-187.

นราศักดิ์ กล้าสีและคณะ. 2559. เหตุผลของการตัดสินใจเข้าเป็นสมาชิกสโมสรนิสิตคณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยบูรพา. วารสารการศึกษาและการพัฒนาสังคม. ปีที่ 11 ฉบับที่ 2. หน้า 247-257.

บุรฉัตร จันท์แดงและคณะ. 2562. กรอบแนวคิดการวิจัยเชิงพฤติกรรมศาสตร์. วารสารสหวิทยาการ
วิจัย: ฉบับบัณฑิตศึกษา. ปีที่ 8 ฉบับที่ 1. หน้า 49-60”

สถาพร พฤษพิบูล. 2560. การบริหารการศึกษากับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21. วารสาร
การศึกษา. ปีที่ 28 ฉบับที่ 2. หน้า 36-49.

เอกสารอิเล็กทรอนิกส์

ไชยณรงค์ เศรษฐเชื้อ. 2558. ระบบโซตัส (SOTUS) อำนาจนิยมและความรุนแรงในวงการศึกษาไทย.
(บทความออนไลน์เผยแพร่ 30 สิงหาคม 2558). Internet. <https://www.tcijthai.com/news/2015/08/article/5763> สืบค้น 2 มีนาคม 2563.

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร. 2559. **ราชชมงคลพระนครสุดเจ๋ง ติดอันดับ 1 มหาวิทยาลัย
ราชชมงคล**. Internet. <http://www.rmutp.ac.th>. สืบค้น 24 กุมภาพันธ์ 2559.

ราชกิจจานุเบกษา. 2548. **พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล พ.ศ.2548**. Internet.

- <http://dspace.rmutk.ac.th/bitstream/handle/123456789/617/> สืบค้น 3 มีนาคม 2563
- Forbes Agency Council. 2017. **13 Golden Rules of PR Crisis Management**. Internet. <https://www.forbes.com/sites/forbesagencycouncil/2017/06/20/13-golden-rules-of-pr-crisis-management/#475fd4861bcf> สืบค้น 4 มีนาคม 2563.
- Schwab K. 2019. **The Global Competitiveness Report 2019**. Internet. http://www3.weforum.org/docs/WEF_TheGlobalCompetitivenessReport2019.pdf สืบค้น 3 มีนาคม 2563.
- Sanook. 2559. การรับน้องระบบ Sotus(โซตัส) คืออะไร?. Internet. <https://www.sanook.com/campus/1382861/>. สืบค้น 1 มกราคม 2561.
- Tutorcu. 2018. **อันดับมหาวิทยาลัยนิเทศศาสตร์/วารสารศาสตร์/สื่อสารมวลชน**. Internet. <http://www.tutorcu.com>. สืบค้น 1 มกราคม 2561.

การสัมภาษณ์

- กมลรัตน์ แซ่ตา. 2563. **กิจกรรมรับน้องสร้างสรรค์ในมุมมองของผู้จัดกิจกรรม**. คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร. สัมภาษณ์เชิงลึก. วันที่ 13 พฤษภาคม 2563.
- กลด พรหมจารีย์. 2563. **กิจกรรมรับน้องสร้างสรรค์ในมุมมองของศิษย์เก่า**. บริษัทอินดี้ (ประเทศไทย) จำกัด. สัมภาษณ์เชิงลึก. วันที่ 2 พฤษภาคม 2563.
- จักรวรรดี ม่วงมา. 2563. **กิจกรรมรับน้องสร้างสรรค์ในมุมมองของนักศึกษาชั้นปีที่ 1**. คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร. สัมภาษณ์เชิงลึก. วันที่ 11 พฤษภาคม 2563.
- จิราวรรณ พัวชทะ. 2563. **กิจกรรมรับน้องสร้างสรรค์ในมุมมองของผู้จัดกิจกรรม**. คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร. สัมภาษณ์เชิงลึก. วันที่ 15 พฤษภาคม 2563.
- จุรีรัตน์ ใจวรรณะ. 2563. **กิจกรรมรับน้องสร้างสรรค์ในมุมมองของผู้ปกครอง**. กรุงเทพมหานคร. สัมภาษณ์เชิงลึก. วันที่ 12 พฤษภาคม 2563.
- ณัตตยา ชันแก้ว. 2563. **กิจกรรมรับน้องสร้างสรรค์ในมุมมองของผู้จัดกิจกรรม**. คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร. สัมภาษณ์เชิงลึก. วันที่ 16 พฤษภาคม 2563.
- ณิชารีย์ นิลพุ่ม. 2563. **กิจกรรมรับน้องสร้างสรรค์ในมุมมองของผู้จัดกิจกรรม**. คณะเทคโนโลยี

- สื่อสารมวลชน. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร. สัมภาษณ์เชิงลึก. วันที่ 16 พฤษภาคม 2563.
- ทักษอร คุ่มด้วง. 2563. กิจกรรมรับน้องสร้างสรรค์ในมุมมองของนักศึกษาชั้นปีที่ 1. คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร. สัมภาษณ์เชิงลึก. วันที่ 11 พฤษภาคม 2563.
- ชนพล ผลจันทร์. 2563. กิจกรรมรับน้องสร้างสรรค์ในมุมมองของผู้บริหารและเจ้าหน้าที่. ฝ่ายกิจการนักศึกษา. คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร. สัมภาษณ์เชิงลึก. วันที่ 15 เมษายน 2563.
- ธวัชชัย สุตาจันทร์. 2563. กิจกรรมรับน้องสร้างสรรค์ในมุมมองของนักศึกษาชั้นปีที่ 1. คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร. สัมภาษณ์เชิงลึก. วันที่ 11 พฤษภาคม 2563.
- ธีรดา พันธุ์อุบล. 2563. กิจกรรมรับน้องสร้างสรรค์ในมุมมองของผู้จัดกิจกรรม. คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร. สัมภาษณ์เชิงลึก. วันที่ 14 พฤษภาคม 2563.
- นันทวัฒน์ ธนวัตไพศาล. 2563. กิจกรรมรับน้องสร้างสรรค์ในมุมมองของนักศึกษาชั้นปีที่ 1. คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร. สัมภาษณ์เชิงลึก. วันที่ 11 พฤษภาคม 2563.
- นิธิอักษร อัครวงศ์อารยะ. 2563. กิจกรรมรับน้องสร้างสรรค์ในมุมมองของผู้จัดกิจกรรม. คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร. สัมภาษณ์เชิงลึก. วันที่ 13 พฤษภาคม 2563.
- นุจรี บุรีรัตน์. 2563. กิจกรรมรับน้องสร้างสรรค์ในมุมมองของผู้บริหารและเจ้าหน้าที่. ฝ่ายกิจการนักศึกษา. คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร. สัมภาษณ์เชิงลึก. วันที่ 22 เมษายน 2563.
- เบญจพจน์ ทิพย์กมลแสง. 2563. กิจกรรมรับน้องสร้างสรรค์ในมุมมองของนักสื่อสารมวลชน. สถานีโทรทัศน์ ThaiPBS. สัมภาษณ์เชิงลึก. วันที่ 1 พฤษภาคม 2563.
- ปาณิสรา สุรสุขภูมิ. 2563. กิจกรรมรับน้องสร้างสรรค์ในมุมมองของผู้จัดกิจกรรม. คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร. สัมภาษณ์เชิงลึก. วันที่ 16 พฤษภาคม 2563.
- ปิยะพงษ์ ฉิมธง. 2563. กิจกรรมรับน้องสร้างสรรค์ในมุมมองของคนภาคราชการ. ธนาคารออมสิน. สัมภาษณ์เชิงลึก. วันที่ 12 พฤษภาคม 2563.

- ปรียาวิทย์ รุ่งรัตนไชย. 2563. กิจกรรมรับน้องสร้างสรรค์ในมุมมองของศิษย์เก่า. สัมภาษณ์เชิงลึก. วันที่ 1 พฤษภาคม 2563.
- พุดมพิงค์ สิงห์บุญมา. 2563. กิจกรรมรับน้องสร้างสรรค์ในมุมมองของนักศึกษาชั้นปีที่ 1. คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร. สัมภาษณ์เชิงลึก. วันที่ 11 พฤษภาคม 2563.
- เพชรลดา จันทรา. 2563. กิจกรรมรับน้องสร้างสรรค์ในมุมมองของนักศึกษาชั้นปีที่ 1. คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร. สัมภาษณ์เชิงลึก. วันที่ 11 พฤษภาคม 2563.
- พิมพ์นภา กองทอง. 2563. กิจกรรมรับน้องสร้างสรรค์ในมุมมองของนักศึกษาชั้นปีที่ 1. คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร. สัมภาษณ์เชิงลึก. วันที่ 12 พฤษภาคม 2563.
- ภัทรวดี มีสุนา. 2563. กิจกรรมรับน้องสร้างสรรค์ในมุมมองของนักสื่อสารมวลชน. กรมประชาสัมพันธ์. สัมภาษณ์เชิงลึก. วันที่ 16 เมษายน 2563.
- ภัทรารณณ์ สองเป็ง. 2563. กิจกรรมรับน้องสร้างสรรค์ในมุมมองของนักศึกษาชั้นปีที่ 1. คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร. สัมภาษณ์เชิงลึก. วันที่ 12 พฤษภาคม 2563.
- ภูริ หะยิจิ. 2563. กิจกรรมรับน้องสร้างสรรค์ในมุมมองของนักศึกษาชั้นปีที่ 1. คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร. สัมภาษณ์เชิงลึก. วันที่ 11 พฤษภาคม 2563.
- ภรลภัส เพ็ชรไทย. 2563. กิจกรรมรับน้องสร้างสรรค์ในมุมมองของคนภาคเอกชน. สัมภาษณ์เชิงลึก. วันที่ 6 กรกฎาคม 2563.
- มานิช รักไทยเจริญชีพ. 2563. กิจกรรมรับน้องสร้างสรรค์ในมุมมองของผู้บริหารและเจ้าหน้าที่. ฝ่ายกิจการนักศึกษา. คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร. สัมภาษณ์เชิงลึก. วันที่ 14 เมษายน 2563.
- ยุวียง อนุมานราชธน. 2563. กิจกรรมรับน้องสร้างสรรค์ในมุมมองของคนภาครัฐราชการ. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี. สัมภาษณ์เชิงลึก. วันที่ 3 พฤษภาคม 2563.
- รัชดาพร สุวรรณณชาติ. 2563. กิจกรรมรับน้องสร้างสรรค์ในมุมมองของผู้บริหารและเจ้าหน้าที่. ฝ่ายกิจการนักศึกษา. คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร. สัมภาษณ์เชิงลึก. วันที่ 14 เมษายน 2563.
- รัตนาวดี คุ่มพงษ์. 2563. กิจกรรมรับน้องสร้างสรรค์ในมุมมองของศิษย์เก่า. บริษัทโมโน บรอดคาสต์

จำกัด. สัมภาษณ์เชิงลึก. วันที่ 2 พฤษภาคม 2563.

ละออง จันทร์ศรี. 2563. กิจกรรมรับน้องสร้างสรรค์ในมุมมองของผู้ปกครอง. นครราชสีมา. สัมภาษณ์เชิงลึก. วันที่ 12 พฤษภาคม 2563.

วาสนา แซ่ตัน. 2563. กิจกรรมรับน้องสร้างสรรค์ในมุมมองของคนภาคเอกชน. สัมภาษณ์เชิงลึก. วันที่ 8 มิถุนายน 2563.

วิเชียร ก่อกิจกุล. 2563. กิจกรรมรับน้องสร้างสรรค์ในมุมมองของนักสื่อสารมวลชน. สมาคมนักข่าวจังหวัดนครราชสีมา. สัมภาษณ์เชิงลึก. วันที่ 16 เมษายน 2563.

วิญาพร เรียบจันทิก. 2563. กิจกรรมรับน้องสร้างสรรค์ในมุมมองของศิษย์เก่า. บริษัทวีวามอร์ จำกัด. สัมภาษณ์เชิงลึก. วันที่ 6 พฤษภาคม 2563.

วิภาสรี จันทะศรี. 2563. กิจกรรมรับน้องสร้างสรรค์ในมุมมองของคนภาคเอกชน. สัมภาษณ์เชิงลึก. วันที่ 6 มิถุนายน 2563.

วรเทพ แสงพล. 2563. กิจกรรมรับน้องสร้างสรรค์ในมุมมองของนักสื่อสารมวลชน. นิตยสารนักร้องมอเตอร์ไซด์. สัมภาษณ์เชิงลึก. วันที่ 17 เมษายน 2563.

วรวัฒนา ศุภรสุคนธ์. 2563. กิจกรรมรับน้องสร้างสรรค์ในมุมมองของผู้บริหารและเจ้าหน้าที่. ฝ่ายกิจการนักศึกษา. คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร. สัมภาษณ์เชิงลึก. วันที่ 14 เมษายน 2563.

คันสนีย์ มีชูสาร. 2563. กิจกรรมรับน้องสร้างสรรค์ในมุมมองของนักสื่อสารมวลชน. สถานีโทรทัศน์ TNN16. สัมภาษณ์เชิงลึก. วันที่ 20 เมษายน 2563.

สมัย เปี้ยอ่อน. 2563. กิจกรรมรับน้องสร้างสรรค์ในมุมมองของผู้ปกครอง. สระบุรี. สัมภาษณ์เชิงลึก. วันที่ 12 พฤษภาคม 2563.

สุจิตรา ดอกไม้งาม. 2563. กิจกรรมรับน้องสร้างสรรค์ในมุมมองของนักศึกษาชั้นปีที่ 1. คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร. สัมภาษณ์เชิงลึก. วันที่ 12 พฤษภาคม 2563.

อภิชัย มุสิกทอง. 2563. กิจกรรมรับน้องสร้างสรรค์ในมุมมองของคนภาคราชการ. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร. สัมภาษณ์เชิงลึก. วันที่ 21 เมษายน 2563.

เอกสารอื่นๆ

กระทรวงศึกษาธิการ. 2555. ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง “การจัดกิจกรรมต้อนรับน้องใหม่และประชุมเชียร์ในสถาบันอุดมศึกษา”. เอกสารแจ้งเวียน. ประกาศเมื่อวันที่ 10 พฤษภาคม 2555.

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร. 2562. ประกาศมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

เรื่อง “กำหนดเกณฑ์และมาตรการจัดกิจกรรมต้อนรับน้องใหม่และประชุมเชียร์”. เอกสารแจ้งเวียน. ประกาศเมื่อวันที่ 14 พฤษภาคม 2562.

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร. 2563. **ข้อบังคับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ว่าด้วยวินัยนักศึกษา พ.ศ. 2563**. เอกสารแจ้งเวียน. ประกาศเมื่อวันที่ 10 มกราคม 2563.

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร. 2563. **ประกาศมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร เรื่อง “แนวทางการลงโทษทางวินัยนักศึกษา พ.ศ.2563”**. เอกสารแจ้งเวียน. ประกาศเมื่อวันที่ 5 มีนาคม 2563.

สภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2555. **รายงานการประชุมสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ครั้งที่ 16/2555**. รายงานการประชุม. วันที่ 30 สิงหาคม 2555.

สภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2557. **สรุปผลการดำเนินงานของคณะทำงานการกีฬาและนันทนาการ**. เอกสารแนบท้าย. วันที่ 16 กรกฎาคม 2557.

ภาคผนวก ก.
คำถามสัมภาษณ์เชิงลึก

แนวคำถาม สำหรับกลุ่ม 1. นักศึกษาปัจจุบันที่เป็นผู้จัดกิจกรรมรับน้อง จำนวน 5 คน

ปัจจัยนำเข้า	<ol style="list-style-type: none"> 1. เป้าหมายในการจัดกิจกรรมรับน้องของท่านคืออะไร 2. ท่านมีการประเมินปัจจัยต่างๆ เช่น ความพร้อม ความเสี่ยง ในการจัดกิจกรรมรับน้อง ก่อนการจัดกิจกรรมจริงหรือไม่ 3. ท่านมีการวางแผนรับมือกับความเสี่ยงเหล่านั้นอย่างไร
กระบวนการ	<ol style="list-style-type: none"> 1. ท่านตั้งใจจะจัดกิจกรรมรับน้องในปีนี้อย่างไร 2. กิจกรรมรับน้องในปีนี้มีแตกต่างจากปีก่อนๆ ในทางสร้างสรรค์อย่างไร 3. ในขณะมีการจัดกิจกรรมรับน้องรวมก่อนใช้หรือไม่ แล้วรับแยกสาขาใช้หรือไม่ 4. ท่านรับทราบกิจกรรมรับน้องเมื่อแยกสาขาหรือไม่ และมีแนวทางกำกับดูแลอย่างไร 5. ท่านคิดว่ารูปแบบกิจกรรมการรับน้องที่ท่านคิดตอบสนองเป้าหมายที่ตั้งไว้หรือไม่ เพราะอะไร
ผลลัพธ์	<ol style="list-style-type: none"> 1. กิจกรรมรับน้องในปีที่ผ่านมาได้ผลตามที่ตั้งเป้าหมายไว้หรือไม่ 2. กิจกรรมใดได้ผลตามที่ตั้งเป้าหมายไว้เพราะอะไร 3. กิจกรรมใดไม่ได้ผลตามที่ตั้งเป้าหมายไว้ เพราะอะไร 4. ท่านคิดว่าคณะมีปัญหาการจัดกิจกรรมรับน้องหรือไม่ 5. ลักษณะของปัญหาเป็นอย่างไร 6. สาเหตุหลักของปัญหามาจากอะไร 7. เมื่อกิจกรรมไม่ได้ผลตามที่ตั้งเป้าหมายหรือเกิดปัญหาจากกิจกรรมรับน้องท่านแก้ปัญหาอย่างไรบ้าง
ผลกระทบ	<ol style="list-style-type: none"> 1. ท่านคิดว่าการรับน้องมีผลกระทบต่อภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยอย่างไร 2. ท่านคิดว่าคณะควรจัดกิจกรรมรับน้องอย่างสร้างสรรค์เพื่อสร้างภาพลักษณ์ให้กับมหาวิทยาลัยในรูปแบบใด และใช้เวลานานแค่ไหน 3. ในกรณีที่คณะหรือมหาวิทยาลัยตกเป็นข่าวเรื่องการรับน้อง นักศึกษาจะอย่างไร 4. ในฐานะผู้จัดกิจกรรม ท่านจะมีส่วนส่งเสริมการรับน้องที่สร้างสรรค์ได้อย่างไร

แนวคำถาม สำหรับกลุ่ม 2. นักศึกษาปัจจุบันชั้น ปี 1 จำนวน 10 คน

ปัจจัยนำเข้า	<ol style="list-style-type: none"> 1. ท่านคิดว่ากิจกรรมรับน้องในมหาวิทยาลัยคือกิจกรรมอะไร 2. ท่านคิดว่ากิจกรรมรับน้องมีเป้าหมายอย่างไร 3. ท่านตั้งใจจะเข้าร่วมกิจกรรมรับน้องในปีนีหรือไม่ เพราะอะไร 4. ท่านอยากได้รับอะไรจากกิจกรรมรับน้องของคุณะ
กระบวนการ	<ol style="list-style-type: none"> 1. หากกิจกรรมรับน้องเกิดมีความไม่เหมาะสมท่านจะทำอย่างไร และท่านมีแนวทางการดูแลตัวเองอย่างไร
ผลลัพธ์	<ol style="list-style-type: none"> 1. หากเกิดปัญหาจากกิจกรรมรับน้องท่านจะแก้ปัญหาอย่างไรบ้าง 2. ท่านคิดว่ากิจกรรมรับน้องที่ท่านเข้าร่วมตอบสนองเป้าหมายของการรับน้องหรือไม่ 3. เมื่อเข้าร่วมกิจกรรมแล้ว ท่านมีความรู้สึกอย่างไรต่อกิจกรรมรับน้อง
ผลกระทบ	<ol style="list-style-type: none"> 1. ท่านคิดว่าคณะควรจัดกิจกรรมรับน้องอย่างสร้างสรรค์ในรูปแบบใด และใช้เวลานานแค่ไหน 2. ท่านคิดว่ากิจกรรมรับน้องที่ท่านเข้าร่วมมีผลกระทบต่อภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยหรือไม่ อย่างไร 3. ในฐานะนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ท่านจะมีส่วนส่งเสริมการรับน้องที่สร้างสรรค์ได้อย่างไร

แนวคำถาม สำหรับกลุ่ม 3. อาจารย์และเจ้าหน้าที่ผู้ควบคุมกิจกรรมรับน้อง จำนวน 5 คน

ปัจจัยนำเข้า	<ol style="list-style-type: none"> 1. ในฐานะอาจารย์และผู้ควบคุม ท่านมีบทบาทอย่างไรในการเตรียมความพร้อม และประเมินความเสี่ยง 2. ท่านมีแผนรับมือกับความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากกิจกรรมรับน้องอย่างไร 3. ในฐานะอาจารย์และผู้ควบคุม นักศึกษาได้แจ้งจุดมุ่งหมายของการรับน้องให้ท่านทราบหรือไม่
กระบวนการ	<ol style="list-style-type: none"> 1. ท่านคิดว่ากิจกรรมที่นักศึกษาจัดตอบสนองจุดมุ่งหมายของการรับน้องหรือไม่ 2. ท่านคิดว่าคณะมีปัญหาการจัดกิจกรรมรับน้องหรือไม่ 3. ลักษณะของปัญหาเป็นอย่างไร 4. สาเหตุหลักของปัญหามาจากอะไร 5. ปัญหาในแต่ละปีเหมือนเดิมตรงจุดไหนบ้าง และมีอะไรที่ไม่เหมือนเดิม 6. เมื่อเกิดปัญหาจากกิจกรรมรับน้องท่านแก้ปัญหาอย่างไรบ้าง
ผลลัพธ์	<ol style="list-style-type: none"> 1. ตามความคิดเห็นของท่านกิจกรรมรับน้องที่จัดตอบสนองต่อจุดมุ่งหมายของการรับน้องหรือไม่

	2. แนวโน้มของปัญหาที่เกิดจากการรับน้องรุนแรงขึ้น หรือลดน้อยลง เพราะเหตุใด
ผลกระทบ	1. ท่านคิดว่าคณะควรจัดกิจกรรมรับน้องอย่างสร้างสรรค์ในรูปแบบใด และใช้เวลานานแค่ไหน 2. กิจกรรมรับน้องอย่างสร้างสรรค์ที่ท่านคิดจะสามารถสร้างภาพลักษณ์ได้อย่างไร 3. ในกรณีที่คณะหรือมหาวิทยาลัยตกเป็นข่าวเรื่องการรับน้อง ท่านจะอย่างไร 4. ในฐานะอาจารย์และเจ้าหน้าที่ผู้ควบคุม ท่านจะมีส่วนส่งเสริมการรับน้องที่สร้างสรรค์ได้อย่างไร

แนวคำถาม สำหรับกลุ่ม 4. ผู้ปกครองนักศึกษา จำนวน 5 คน

ปัจจัยนำเข้า	1. ท่านคิดว่ากิจกรรมรับน้องในมหาวิทยาลัยคือกิจกรรมอะไร มีจุดมุ่งหมายเพื่ออะไร 2. ท่านอยากให้เด็กในปกครองของท่านเข้าร่วมกิจกรรมรับน้องในปีหรือไม่ เพราะอะไร
กระบวนการ	1. ท่านทราบหรือไม่ว่ากิจกรรมรับน้องมีกิจกรรมย่อยอะไรบ้าง 3. หากกิจกรรมรับน้องเกิดความไม่เหมาะสมท่านจะอย่างไร และท่านมีแนวทางให้คำปรึกษากับเด็กอย่างไร 4. ท่านอยากให้เด็กในปกครองของท่านได้รับอะไรจากกิจกรรมรับน้องของคณะ 5. หากเกิดปัญหาจากกิจกรรมรับน้องท่านจะแก้ปัญหาอย่างไรบ้าง
ผลลัพธ์	จุดมุ่งหมายของการรับน้องคือการสร้างความรักและสามัคคีระหว่างรุ่นพี่รุ่นน้อง ท่านคิดว่ากิจกรรมที่จัดก่อให้เกิดผลตามนั้นหรือไม่
ผลกระทบ	1. ท่านคิดว่าการรับน้องมีผลกระทบต่อภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยหรือไม่ เพราะเหตุใด 2. ท่านคิดว่าคณะควรจัดกิจกรรมรับน้องอย่างสร้างสรรค์ในรูปแบบใด และใช้เวลานานแค่ไหน 3. ในฐานะผู้ปกครอง ท่านจะมีส่วนส่งเสริมการรับน้องที่สร้างสรรค์ได้อย่างไร

แนวคำถาม สำหรับกลุ่ม 5. บุคคลภายนอกภาคราชการ จำนวน 3 คน อันนี้ไม่แก้ค่ะ เป็นคนภายนอก น่าจะได้แค่ความคิดเห็น

1. ปัจจุบันท่านคิดว่ากิจกรรมรับน้องมีความสำคัญหรือไม่ อย่างไร
2. ท่านคิดว่ามหาวิทยาลัยหรือคณะควรจัดกิจกรรมรับน้องอย่างสร้างสรรค์ในรูปแบบใด
3. กิจกรรมรับน้องอย่างสร้างสรรค์ที่ท่านคิดจะสามารถสร้างภาพลักษณ์ได้อย่างไร
4. ในฐานะหน่วยราชการ ท่านจะมีส่วนส่งเสริมการรับน้องที่สร้างสรรค์ได้อย่างไร

แนวคำถาม สำหรับกลุ่ม 6.บุคคลภายนอกภาคเอกชน จำนวน 3 คน อันนี้ไม่แก้ค่ะ เป็นคนภายนอกน่าจะ
ได้แค่ความคิดเห็น

- 1.ปัจจุบันท่านคิดว่ากิจกรรมรับน้องมีความสำคัญหรือไม่ อย่างไร
- 2.ท่านคิดว่ามหาวิทยาลัยหรือคณะควรจัดกิจกรรมรับน้องอย่างสร้างสรรค์ในรูปแบบใด
- 3.กิจกรรมรับน้องอย่างสร้างสรรค์ที่ท่านคิดจะสามารถสร้างภาพลักษณ์ได้อย่างไร
4. ในฐานะภาคเอกชน ท่านจะมีส่วนส่งเสริมการรับน้องที่สร้างสรรค์ได้อย่างไร

แนวคำถาม สำหรับกลุ่ม 7.สื่อมวลชน จำนวน 5 คน

- 1.ท่านคิดว่าทุกวันนี้จัดกิจกรรมรับน้องยังมีความสำคัญหรือไม่ อย่างไร
- 2.ทุกวันนี้ปัญหาที่เกิดจากกิจกรรมรับน้อง ในมุมมองของสื่อคิดว่า เรื่องไหนเป็นอันตรายต่อสังคมมากที่สุด
- 3.แล้วสาเหตุหลักของปัญหา สื่อมองว่ามาจากอะไร
- 4.ปัญหาในแต่ละปีที่เราเห็นข่าวรับน้อง ปัญหามันเหมือนเดิมตรงจุดไหนบ้าง และมีอะไรที่ไม่เหมือนเดิม
5. แนวโน้มของปัญหาในการรับน้องรุนแรงขึ้น หรือลดน้อยลงอย่างไร
5. ในกรณีที่คุณหรือมหาวิทยาลัยตกเป็นข่าวเรื่องการรับน้อง ผู้บริหารควรจะทำอย่างไร
- 6.ท่านคิดว่าคณะควรจัดกิจกรรมรับน้องอย่างสร้างสรรค์ในรูปแบบใด
- 7.กิจกรรมรับน้องอย่างสร้างสรรค์ที่ท่านคิดจะสามารถสร้างภาพลักษณ์ได้อย่างไร
8. ในฐานะสื่อมวลชน ท่านจะมีส่วนส่งเสริมการรับน้องที่สร้างสรรค์ได้อย่างไร

แนวคำถาม สำหรับกลุ่ม 8.ศิษย์เก่า จำนวน 4 คน อันนี้ไม่แก้ค่ะ น่าจะได้แค่ความคิดเห็น

- 1.ท่านคิดว่าทุกวันนี้จัดกิจกรรมรับน้องยังมีความสำคัญหรือไม่ อย่างไร
- 2.ทุกวันนี้ปัญหาที่เกิดจากกิจกรรมรับน้อง ในฐานะศิษย์เก่าท่านคิดว่าเรื่องไหนเป็นอันตรายต่อสังคมมากที่สุด
- 3.แล้วสาเหตุหลักของปัญหา ท่านมองว่ามาจากอะไร
- 4.ท่านคิดว่าคณะควรจัดกิจกรรมรับน้องอย่างสร้างสรรค์ในรูปแบบใด และใช้เวลานานแค่ไหน
- 5.กิจกรรมรับน้องอย่างสร้างสรรค์ที่ท่านคิดจะสามารถสร้างภาพลักษณ์ได้อย่างไร
- 6.ท่านคิดว่าศิษย์เก่าควรมีบทบาทช่วยเรื่องกิจกรรมรับน้องอย่างสร้างสรรค์ได้อย่างไรบ้าง

ที่ อว ๐๖๕๒.๐๔ / ๗๔๑

คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
๓๙๙ ถนนสามเสน แขวงวชิรพยาบาล
เขตดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐

๗ เมษายน ๒๕๖๓

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อาทิมา แป้นธัญญานนท์
อาจารย์ประจำคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

ด้วยผู้ช่วยศาสตราจารย์อัญชลี วงษ์บุญงาม อาจารย์ประจำสาขาวิชาเทคโนโลยีการโฆษณา และประชาสัมพันธ์ คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ได้รับอนุมัติทุน สนับสนุนการจัดทำโครงการวิจัยเรื่อง “รูปแบบการจัดกิจกรรมการรับน้องอย่างสร้างสรรค์ภายในมหาวิทยาลัย กรณีศึกษาคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร” ซึ่งอยู่ในขั้นตอนการทำ เครื่องมือวิจัย นั้น

ในการนี้ ทางคณะฯ พิจารณาแล้วเห็นว่าผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อาทิมา แป้นธัญญานนท์ เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในด้านการจัดการเรียนการสอน การจัดกิจกรรม และเคยดำรงตำแหน่งผู้ช่วย อธิการบดี ฝ่ายงานพัฒนานักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ โดยมีประสบการณ์แก้ไขปัญหาวิกฤตที่เกิดขึ้นในองค์กรของท่านได้ รวมทั้งมีประสบการณ์ในการตรวจความ ถูกต้องของเครื่องมือวิจัยเป็นอย่างดี คณะฯ จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญเพื่อพิจารณา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (เอกสารแนบท้าย)

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน ด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อรรถการ สัตยพานิชย์)
คณบดีคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ

ฝ่ายวิชาการและวิจัย คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มทร.พระนคร
โทรศัพท์ : ๐ ๒๖๖๕ - ๓๗๗๗ ต่อ ๖๘๓๓
โทรสาร : ๐ ๒๖๖๕ - ๓๘๒๙ ต่อ ๖๘๗๑

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ – สกุล ที่อยู่	นางอัญชุลี วงษ์บุญงาม คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร 399 ถนนสามเสน แขวงวชิระ เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร 10300 โทรศัพท์ 0 – 2282 – 9009-15 ต่อ 6851 E-mail : anchulee.y@rmutp.ac.th
ตำแหน่ง	ผู้ช่วยศาสตราจารย์
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2541 ศศ.บ. (นิเทศศาสตร์) สถาบันราชภัฏนครราชสีมา พ.ศ. 2543 นศ.ม. (สื่อสารมวลชน) มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
ประวัติการทำงาน	พ.ศ. 2544 – 2546 มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ พ.ศ. 2546 – 2548 สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติ พ.ศ. 2548 – ปัจจุบัน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

